

دندنه قلبی امروز من، حتی از رژی هستایی هم نیست از دندنه های قلبی من
احیای طب اسلامی ایرانی است، به آن پردازید.

معاهم معطعم رهبری (حفظه الله)

این مجموعه نسخه های مخصوصین (ع) و بزرگان طب،
برای کارهای درمانی کافی است. حکیم پروفور خسرو خیراندیش

سرشناسه: میرزا^{ابی} ، رضا.

عنوان و نام پدید آور: میرزا^{ابی} ، رضا،

مشخصات نشر: قم

مشخصات ظاهری:.

فروضت: مجموعه کتب سبک زندگی اسلامی.

شابک:

شابک دوره:

وضعيت فهرست نويسى: فبيا

موضوع: پژشكى سنتى.

موضوع: ييماري ها

موضوع: پژشكى اسلامى - احاديث.

شناسه افزوده: بهرامى ، رضا ،

ردد بندى كنگره:

ردد بندى ديوسي:

شماره كتابشناسي ملي:

نسخه هاي مخصوصين و بزرگان طب اسلامي

ایرانی (جلد ۲)

پمارهای پوست و مو

مؤلف: رضا میرزا^{ابی}

همکاری: رضا بهرامى

۰۹۳۵۵۳۸۸۲۶۷

۰۹۱۹۱۶۰۱۹۵۰

مرکز پخش دفتر مؤلف: ۰۹۱۰۰۹۶۹۷۹۶

EMAIL: Tebeslamiqom@gmail.com

سامانه پیامکی: ۱۰۰۰۰۱۱۰۱۱۰۱۱

پیماری ہائی

لوست و مو

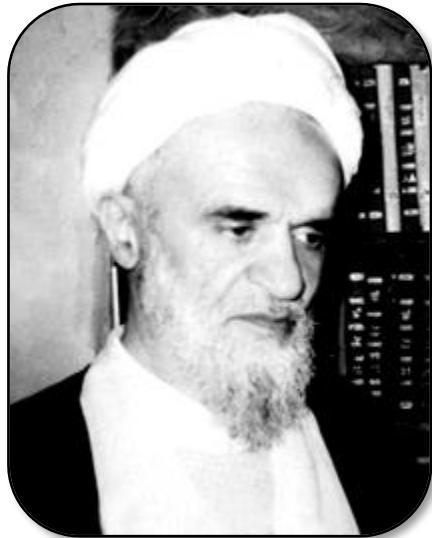
پ

مؤلف: رضا میرزا یی

همکاری: رضا برامی

لقد یکم ب محضر مولا صاحب الزمان عجل الله تعالی فرجه الشریف و

سیددار آن مفترت

عارف واصل ، آیت حق

حاج شیخ علی آقای پهلوانی تهرانی (سعادت پرور)

پیام تسلیت رهبر معظم انقلاب

در ارتحال این عارف پارسا

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب مستطاب حجت الاسلام والمسلمین

آقای حاج شیخ حسن آقای پهلوانی تهرانی(دامت برکاته) با تأسف و تأثر، خبر رحلت برادر بزرگوار تان عالم عامل و عارف پارسا و پرهیز کار مرحوم حجت الاسلام والمسلمین آقای حاج شیخ علی آقا پهلوانی تهرانی را دریافت کردم. آن بزرگوار، عمر طیب و طاهر و همراه با تلاش مبارکی را، در تعلیم و ترویج معارف الهی و توحیدی گذراندند، و نمونه ای از صفا و اخلاص بودند. امید است، لطف و فضل الهی، و مغفرت و رحمتی که به بندگان صالح خود و عده فرموده است، شامل حال این بندۀ پاک و بی آلایش باشد. این جانب به جنابعالی و خانواده محترم و مکرم ایشان صمیمانه تسلیت عرض می کنم . والسلام عليکم و رحمة الله سید علی خامنه ای ۱۳۸۳/۰۹/۰۷

برای تربیت نفس و درمان بیماریهای روحی، روانی، اعتقادی و غیر جسمی به علماء
ربانی از جمله شاگردان این عارف واصل مراجعه نمایید. ارتباط با علماء ربانی
سرچشمۀ همه خیرات و سلامتی جسم و روح است.

لطفاً حتماً بخواهید

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين ولا حول ولا قوه الا بالله العلي العظيم عليه توكلت واليه انيب ولا توفيق الا بالله وسائل الله من فضله وصلى الله على محمد واله الطاهرين قا از علم غرب فامايد ومنقطع نشويم علم اهل بيت احيا نخواهد شد.

همسر استاد در دوران بعد از انقلاب و اوایل جنگ افسرده شد. ۱۲ سال به بهترین متخصصین پزشکی غربی مراجعه کردند. بیماری اش هر بار تشدید می شد. در جوانی یائسه شد و مانند مجسمه ای شده بود که به گوشه اناق نگاه می کرد. دیگر از پزشکان نا اميد شدند چون هرچه دارو مصرف می کرد بیماری اش عود می کرد. درمان با طب اسلامی سنتی را شروع کردند. افسرده گی از سردی مزاج و مغز است و درمانش گرم کردن مزاج و مغز است، به همین سادگی با روزی ۷ عدد خرما، ۷ عدد انجیر، ۷ عدد زیتون، عسل، اسفند و کاهش سردیها و... درمان ادامه یافت و افسرده گی همسر استاد درمان شد. این استاد عزیز بزرگ و پروفسور حکیم و سریاز امام زمان (عج) استاد خیراندیش (رئیس دانشکده طب سنتی ایران و استاد آقای روازاده و... و رئیس موسسه حجامت ایران) بود.

در میان استادی طب سنتی اسلامی، بنده شیوه ترین شیوه درمانی به سیره ای اهل بیت را در شیوه‌ی درمانی استاد خیراندیش و آیت الله تبریزیان دیده ام. روش استاد خیراندیش را می توان آسانترین و در عین حال قویترین شیوه طبی دانست. ایشان حدود ۱۰ هزار پزشک و ماما و طیب را آموزش داده اند و مطب ایشان (موسسه حجامت ایران واقع در تهران) پذیرای سیل بیماران از سراسر جهان و ایران است. ایشان برخلاف برخی اطباء طب سنتی به دنبال آسان سازی، ارزان سازی، فراگیر سازی و فرهنگ سازی طبی و طیب کردن نسبی عموم مردم هستند. در مجموع این امتیاز ایشان را می توان از همه اطباء سنتی و اسلامی برتر دانست.

این شیوه ایشان قطعاً به مقدمه سازی برای تشكیل تمدن جهانی اسلام و احیاء سبک زندگی اسلامی و اسلامی کردن علوم و زمینه سازی ظهور حضرت صاحب الزمان (عج) می انجامد. استاد خیراندیش که آسانترین و در عین حال یکی از قویترین طبها را دارد. میگوید: ۱۲ سال سعی کردم طب جدید و قدیم تطیق دهم. اما این ۱۲ سال تلف شد چون درمان ها موفق نبود. تا اینکه طب

جدید را به کل رها کردم، نتیجه عالی بود و میزان موقیت در مانها بسیار بالا رفته بود. امام خمینی (ره) تحریم را نعمت و هدیه الهی میداند اما عده ای دیگر تحریم را مضر و ملعون میدانند و با این حال خود را پیرو ایشان معرفی میکنند. مومن باید یومن بالله و یکفر بالطاغوت باشد مومن باید محب خدا و اولیائی الهی و متنفر و مبغض دشمنان خدا باشد. در همه عرصه ها باید اینطور باشد. لا علم الا من عالم الربانی یعنی علم فقط نزد علمای ربانی است. تا زمانی که ما به کل علم غرب را دور نریزیم و بصورت خالص به سراغ علم اهل بیت نرویم، به سعادت کامل نمیرسیم و فرهنگ و سبک زندگی و علوم اسلامی نخواهد شد. البته برخی از یافته ها و اعمال غربی ها اسلامی تر از اعمال مسلمین است و مورد تایید اهل بیت (ع) است و این موارد را باید استفاده کنیم.

در روایات داریم اگر میخواهید به مقام و کمال و داشته های کسی برسید، از او بی نیاز شوید. تمام صفات خداوند را میتوان از اسم صمد (بی نیاز) حق تعالی استخراج کرد. این مطلب بسیار خنده دار است که مراکز آموزشی (حوزه و دانشگاه و مدارس) طبق استانداردها و شیوه های کفار و دشمنان خدا تاسیس و اداره شود ولی فارغ التحصیلان آن مومن و مهدوی و علوی باشند. حضرت امام (ره) ارتش شاه را که در واقع حامی اصلی شاه بود پذیرفت ولی دانشگاه را نپذیرفت و ۲ سال تعطیل بود. در غرب قورباغه را داخل ظرف آب سرد می اندازند و آب را خیلی به تدریج گرم میکنند و قورباغه به تدریج درون آن میپزد اما اگر مستقیم در آب گرم بیاندازند، از آب بیرون میپرد. غرب دقیقا همین سیاست را برای کشورهای اسلامی مخصوصا شیعه در پیش گرفته است.

بهترین ابزار غرب در این را جدا کردن علم اهل بیت از دین و مراکز دینی و در نتیجه از متن جامعه می باشد. ضرر دینی و دنیوی جدایی دین از علم ده ها بار بیشتر از جدایی دین از سیاست است. ما در ایران جدایی دین از سیاست را نپذیرفتیم ولی جدایی دین از علم را تنها پذیرفتیم بلکه با صرف بودجه و تلاش جدی، آن را در حوزه و دانشگاه و آموزش و پژوهش عملی کرده ایم. و این مسئله در ادامه، خود به خود سیاست را نیز از دین جدا خواهد کرد. ما با سکوت و فرو کردن سر در برف نمیتوانیم مشکل را حل کنیم.

مثالا در عرصه اقتصاد ،معصومین(ع) صدها راهکار ساده بیان فرموده اند تا از فقر نجات یابیم. تا به حال هیچ مسولی را ندیده ام که بگوید برنامه اقتصادی من عمل به توصیه های اقتصادی معصومین است. حتی مسولین مومن ما جرات بیان این مطالب را ندارند. حتی به نظر مردم شاید خنده دار بباید ولی مثلا همین انگشت عقیق وفیروزه وسایر روشهای گشايش روزی که معصومین فرموده اند، فایده واقعی اقتصادی آن بیش از همه برنامه های اقتصادی دولت است. در همه عرصه ها همین طور است.

برای متوجه کردن ملتها و عموم مسلمین واحیای تمدن اسلامی و سبک زندگی اسلامی، بهترین گزینه موجود، احیای طب اسلامی می باشد که مانند یک لوکوموتیو، سایر علوم اهل بیت را به متن جامعه باز میگرداند. مانند اینکه به یک خرمن هیزم، جرقه ای بزنیم. گاهی با چند ساعت جلسه طبی، این نتیجه را حتی در بی نمازها و بد حجابها و ضد انقلابها دیده ایم.

کشته های ۸ سال جنگ ایران ، خداکثر ۴۰۰ هزار نفر بود ولی کشته های ناشی از نقص پزشکی غربی ایران ،ده ها برابر این رقم است. یک و نیم میلیون نفر به خاطر هزینه های پزشکی زیر خط فقر میروند. اگر همه خیریه ها و وقف ها ای مراجع، روحانیت و حتی یارانه ها را جمع کنیم نمیتواند این افراد را بالای خط فقر بیاورد. والله قسم و به همه مقدسات قسم این طب اسلامی میتواند بسیاری از بیماریهای لاعلاج (مانند سرطان و ام اس و میگرن ...) را درمان کند. دشمنان سلامتی باعث بی اطلاعی مردم میشوند.

مخاطب عزیز اگر به پیامبر و به آخرت اعتقاد داری و به سلامت و سعادت مومنین و نجات بشر اهمیت قائلی وارد میدان یادگیری طب اسلامی شو. که (ان تنصر الله ينصركم و يثبت اقدامكم اگر خدا را یاری کنی خدا شما را یاری میکند). طبق فرمایش استاد خیر اندیش همین مجموعه برای کارهای درمانی کافی است. به ویلاگ اموزش صلواتی طب اسلامی سنتی مراجعه کنید. آیا واقعاً ما باید علم را در توصیه های اهل بیت (ع) جستجو کنیم یا از دانشمندان غربی و یهودی؟ آیا قبل از آنکه غرب پیشرفت کند، علمای اسلام پیشرفت نبودند؟ جا هل بودند؟ آیا امامان شیعه پیشرفت نبودند؟ آیا

پزشکی اسلامی که امامان ما به آن مسلط بودند، نعوذ بالله عقب مانده تر از دانشمندان امروز بودند؟

روزی یک طبیب یهودی که به مدینه مهاجرت کرده بود، نزد پیامبر (ص) رفت و گفت: مریض به مطب من نمی آید و مخارج زندگی ام تامین نمی شود. پیامبر اکرم (ص) فرمودند: در مدینه بیمار کم است، چون مسلمین تا گرسنه نشوند غذا نمی خورند و قبل از سیری دست از غذا می کشنند. این حدیث به خوبی می فرماید که قدیم که مثلا پیشرفت نکرده بودیم، بیمار کمتر بود. به نظر حقیر فایده طبی همین یک حدیث، بیشتر از فواید کل پزشکی جدید است. حالا مابقی احادیث و توصیه ها بماند. شاید بگویید: این همه بیمار را پزشکی جدید درمان می کند، پس این ادعای ما غلط است. جواب این است که، مهم این است نظامی طراحی کنیم که مردم بیمار نشوند، نه اینکه مانند پزشکی جدید با تعریف استانداردهای بیماری زا، بیمار تولید کنیم و مانند پزشکی جدید، کمی از بیماری را درمان کنیم.

پیامبر اکرم (ص) می فرمایند: من بین دو جاهلیت مبعوث می شوم که دومی از اولی شدیدتر است. به نظر حقیر مصدق بارز جاهلیت دوم، علم پیشرفته غربی است که از جهل هم بدتر است. علم غرب در همه زمینه ها مسموم و مضر است، حتی در پزشکی. ضرر علم غربی ده ها بار بیشتر از فایده آن است. مثلا در خانه سازی، مجموع هنر علم غربی این است که خانه هایی زیبا و محکم ساخته است که این خانه ها هر چیزی باشد، دیگر مسکن نیست. مسکن یعنی محل سکونت و آرامش و ثبات. در حالی که خانه های غربی یعنی آپارتمان کوچک، محل جنگ و اضطراب و دعواست. چرا که محیط شهر کوچک، سرد و خلاف نظام طبیعت است و برای تهیه این خانه باید حدود ۲۰ سال کار کنی و زحمت بکشی تا یک آپارتمان شبیه لانه مرغ بخری تا ثمره ۲۰ سال زحمت

و در بدری این باشد که صاحب خانه ای زیبا شده ای که محل اختلاف و دعوا و اعصاب خردی می باشد. چیزی مانند سلول انفرادی(بزرگتر) نه حیاطی، نه گلی، نه حوضی، نه اتاقی خلوت و ساکت، صدای اتاق خواب و دستشویی شما را همسایه می شود. آیا این پیشرفت است؟ خانه های سنتی قدیمی محل نشاط و محبت و رضایت و انسانیت و خوشی و پاکی وایثار و... بود الان دقیقاً برعکس شده است. پیشرفت یعنی خوشبخت تر و سالم تر شدن . علم غرب در همه زمینه ها نتیجه عکس داده است. امروز برای توسعه اسلام باید علم (بدتر از جهل) غرب را کنار بزنیم و علم اهل بیت را جایگزین کنیم والا اسلام هر روز ضعیف تر و غرب و شیطان و یهود قوی تر می شود. وامر به معروف و... هم نمی تواند موثر باشد. متاسفانه این اشتباه رویه خطر ناک همچنان در میان مبلغین دین ادامه دارد.

علم غرب که منبع و مرکز و مولد اصلی آن ابلیس و یهود است ، سیستمی را طراحی کرده است که بشر را روز به روز از خدا و انسانیت دور تر می کند. علاج و چاره رفع این فتنه، فقط احیا و کاربردی سازی علوم اهل بیت(ع) است. حتی اخلاق و عرفان اهل بیت نیز (عملاً و بدليل بیماری های روحی آخرالزمان) در این عرصه ناکارآمد است، چون مخاطب خاص دارد و نمی توان بوسیله اخلاق ، سیستم اجتماعی عمومی و عملی درست کنیم و از طرفی چون سبک زندگی ها شیطانی شده است. مردم میل وقدرت پذیرش و اجرای اخلاق اهل بیت (ع) را ندارند. اول باید با علم و سبک زندگی شروع کنیم تا زمینه احیاء اخلاق اسلامی فراهم شود. در بخش صنایع نظامی قبل ابا شمشیر می کشند، الان یک بمب می اندازند و ۲۰۰ هزار نفر را یکجا می کشند. در بخش حمل و نقل فقط در سال گذشته (۱۳۹۳) در خیابان های ایران بیش از ۳۰ هزار نفر کشته شده اند. زخمی ها را هم اضافه کنید. این ماشین مگر چقدر رفاه و لذت تولید می کند که این

خسارت را جبران کند یا اگر واقع بینانه در بخش رسانه ها بنگریم، متوجه می شویم ماهواره، اینترنت، تلویزیون، موبایل، دوربین و... بشر را پست تراز حیوانات وحشی کرده است. در بخش خانواده، بزرگترین بحران غرب را می توان بحران ابوت (پدر و فرزندی) دانست. حدود نصف شناسنامه های غربی نام پدر ندارد. خانواده کلا متملاشی شده است. ۹۰ درصد ثروت جامعه در دست ۱۰ درصد جامعه می باشد و بقیه مردم نوکران این طبقه اشراف هستند. پیشرفت یعنی پیشروی به سمت هدف و مقصد. هدف انسان، چیست؟ حتی اگر هدف را خوشی ولذت حیوانی دنیوی حساب کنیم، باز هم علم و تمدن غرب (البته در مجموع) بشر را پسرفته کرده است. چرا موارد زیر در کشور های پیشرفته زیادتر است. خودکشی، قتل، افسردگی که نتیجه لذت بردن از زندگی است، دزدی، سختی تامین مخارج زندگی، اضطراب و بیماریهای روانی، بیماریهای جسمی و کوتاه شدن عمر، دعواها و اختلافات خانوادگی، عدم آرامش و آسایش و طمانيه، عدم احساس بی نیازی و سیری، عدم رضایت مندی و سایر فاکتور های خوشی و راحتی. مثلا چون چیز تازه ای برای لذت بردن پیدا نمی کنند پس خودکشی می کنند. تمدن غرب در آستانه مرگ کامل است و جهان در حال بازگشت به فرهنگ اسلامی ایرانی می باشد.

۱- زیبایی زیبایی (روايات) ۱. حمام اسلامی

دلاکی، نوره، عطر طبیعی زدن، کیسه کشیدن، حنا گذاشتن و... از مشخصات حمام اسلامی می باشد که طبق روایات و تجربه موجب تعديل همه مزاج ها است و در پیشگیری و درمان فوق العاده ضروری و موثر است. بخشی از روایات که در مورد حمام وارد شده است :

رسول خدا(ص) مردم را از شستن صورت با پارچه و مسح آن بالنگ در حمام باز داشته اندزیرا طراوت صورت را می زداید.^۱

امام صادق (علیه السلام): در حمام تکیه نزن؛ چرا که چربی کلیه ها را ذوب می کند. در حمام، شانه مزن؛ چرا که مو را باریک می کند. سفال (سنگ پا) را به تن ممال، چرا که پیسی می آورد. لنگ را نیز بر صورت خود مکش؛ چرا که آب روی را می برد.^۲

۲. به و کندر

به و کندر طراوت و شادابی به صورت می بخشنند.

۳. ختنه دختران

چنین عباراتی در روایات آمده است^۳: هرگاه [دختران]^۴ را ختنه می کنی^۵ همچو بوییدن گل^۶ [که کوتاه است]، کم ببروزیاده روی نکن. ختنه کردن دختران برای زیبایی صورت

۱ رجوع کنند به کافی: ج ۵ ص ۱۱۹. وج ۶ ص ۵۰۱

۲ احادیث پزشکی ص ۲۶۸

۳ در متن کتاب اشتباها (حفظ) آمده که صحیح آن (خفض) است.

۴ در کتاب کلمه (الجواری) نیامده است.

آنان بهتر و برای شوهرانشان لذت بخش تر است.^۷

در حدیث دیگری آمده است که آن را از ته نبرید بلکه همچو بوييدن گل اندکی قطع کنيد که چهره را جذاب تر و شوهر را خوشحال تر می کند.

۴. از غذا سیر نشوید

رسول خدا (ص) فرموده اند: روزی گذر برادرم عیسی به شهری افتاد که زن و شوهری باهم دعوا می کردند به آنها گفت چه شده؟ مرد گفت: ای پیامبر خدا این همسر من است و هيچ ايرادي هم در او نیست، زن خوبی است ولی دوست دارم از وی جدا شوم حضرت عیسی به وی گفت به هر حال بگو همسرت چگونه است؟

او گفت: همسرم بدون اينکه پير شده باشد صورتش پژمرده شده است.

حضرت عیسی رو به زن کرد و گفت: ای زن! آیا دوست داری بار دیگر طراوت چهره ات به تو باز گردد؟
زن گفت آری؟

حضرت به وی گفت: پر خوری نکن که هر گاه غذا سینه را فرا گیرد و ييش از اندازه گردد (در نسخه دیگری: ييش از ظرفیت بدن گردد) طراوت چهره را می زداید.^۸
(مطلوب فوق در مورد مردان نیز می باشد).

۵. با دهان باز خواييدن

رسول خدا (ص) به شهری گذر کرد که دندانهای ساکنان آن ریخته و چهره شان پف کرده بود. اهالی شهر به وی شکایت بردنند. حضرت به آنها گفت شماها با دهان بسته می

۵ در کتاب اشتباهات(حفظت) آمده که صحیح آن (حفظت) است.

۶ در کتاب اشتباهات(فاتحی) آمده که صحیح آن (فاتحی) است.

۷ رجوع کنید به کافی: ج ۶، ص ۳۸ این دو حدیث از پیامبر اکرم (ص) است.

۸ علل اشاریع ص ۴۹۷

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید
خوایید و بازدم که به فضای دهان می رسد راهی برای خروج ندارد و به همین جهت
ریشه دندانها را مورد حمله قرار داده و صورت را فاسد می کند. پس هرگاه خواییدید
لبان خود را باز گذاشته و این را به صورت یک فرهنگ در آورید.

آنها چنین کرده و آن بیماری از آنها رخت بربست.^۹

۶. چیدن موی بینی

امام صادق (ع) فرموده اند: چیدن موی بینی مایه زیبایی چهره است.^{۱۰}

۷. حنا

ونیز در همان کتاب [به نقل از آن حضرت] آمده است حنا بوی بد را زدوده و طراوت
چهره را افزوده و دهان را خوشبو کرده و مایه زیبایی فرزند می شود.^{۱۱}
پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم): خرج کردن یک درهم برای خضاب، برتر از
خرج کردن یک درهم در راه خداست. در خضاب کردن، چهارده خاصیت است:
باد (یابو) را از گوش ها می برد، تیرگی را از چشمان می گیرد، دیده را جلا می دهد،
حفره های بینی را نرم می کند، بوی دهان را خوش می سازد، لثه را استحکام می دهد،
حالت غش را از میان می برد، از وسوسه شیطان می کاهد، فرشتگان از آن شادمان می
شوند، مؤمن از آن خرسند می گردد، کافر از آن به خشم می آید، زینت است،
عطراست، برائتی در قبر است، و منکر و نکیر از آن شرم می کنند.^{۱۲}

۸. سحر خیزی

امام صادق (ع) فرموده اند: خواب صبح گاهی شوم است روزی را طرد و رنگ پوست

۹ بحار الانوار: ج ۱۴، ص ۳۲۱.

۱۰ بیهار الانوار: ج ۷۶، ص ۹۱.

۱۱ کافی: ج ۶، ص ۴۸۴.

۱۲ حصال: ج ۴۹۷.

را زرد وزشت و دگرگون خواهد کرد و این خواب، خواب هر آدم شومی است. زیرا خداوند متعال روزی را بین طلوع فجر و طلوع خورشید تقسیم می کند.. پس، از این خواب بر حذر باشید.^{۱۳}

۹. تراشیدن سر

رسول خدا (ص) به کسی فرمودند: سر خود را بتراش که به زیبایی ات می افراشد.^{۱۴} البته در روایات آمده که مو یکی از دو زیبایی است. بس شاید تراشیدن مو که موجب پاک سازی بدن می شود، زیبایی را در دراز مدت حفظ میکند و مو در کوتاه مدت.(البته شاید).

۱۰. شستن سر با گل نیلوفر

امام صادق (ع) فرموده اند: شستن سر با گل نیلوفر در هر جمیع مایه ایمنی از ابتلا به برص و جنون است.^{۱۵}

۱۱. چرب کردن بدن

امام باقر (ع) فرموده اند: چرب کردن شباهه بدن، باعث جریان یافتن روغن در رگها و زدودن جوشها و روشن شدن چهره است.^{۱۶}

امام علی (علیه السلام): روغن پوست را نرم می کند و بر توان مغز می افزاید، مجاری آب را در بدن می گشاید، کثافت پوست را از میان می برد و رنگ را روشن می کند.^{۱۷}

۱۲. گلاب

و آورده اند که گلاب طراوت چهره را زیبا و فقر را می زداید.^{۱۸}

۱۳ من لا يحضره الفقيه: ج ۱، ص ۵۰۲

۱۴ من لا يحضره الفقيه: ج ۱، ص ۱۲۴

۱۵ کافی: ج ۶، ص ۵۰۴

۱۶ کافی: ج ۶، ص ۵۱۹

۱۷ کافی: ج ۶، ص ۵۱۹

۱۳. هندوانه

و آورده اند که هندوانه پوست را پاک و لطیف می کند.^{۱۹}

هندوانه از سردیجات است، مصرف زیاد آن باعث سردی و در نهایت باعث زشتی می شود و نباید در مصرف آن زیاده روی کرد.

۱۴. بادمجان در فصل خرم‌چینی

امام صادق (علیه السلام): در هنگام خرما چینی، فراوان بادنجان (بادمجان) بخورید؛ چرا که شفای هر درد است، بر روشنی چهره می افزاید، رگ ها را نرم می کند و آب کمر (نیروی جنسی) را افزون می سازد.

۱۵. نماز شب

امام صادق (علیه السلام): نماز شب، روی رانیکو می سازد، اندوه و غم را می برد و دیده را جلا می دهد.

۱۶. مویز

یک طبق روی پوشیده را به پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) اهدا کردند. ایشان پوشش را از آن برداشت و سپس فرمود: به نام خدا بخورید. مویز، چه نیکو خوراکی می باشد، پی را استحکام می بخشد، بیماری را از میان می برد، خشم را فرو می نشاند، پروردگار را خشنود می سازد، بلغم را می برد، بوی دهان را خوش می سازد و رنگ را صفا می دهد.

۱۷. شستن سر با گل خطمی

امام کاظم (علیه السلام): شستن سر با خطمی در روز جمعه از سنت است، روزی را سرشار می سازد، فقر را باز می دارد، مو و پوست را نکو می کند و مایه اینمی از سر

۱۸ رجوع کنید به بحار الانوار: ج ۷۶، ص ۱۴۴. این حدیث از پیامبر اکرم (ص) است.

۱۹ رجوع کنید به بحار الانوار: ج ۶۲، ص ۲۹۷. این حدیث از پیامبر اکرم (ص) است.

۱۸. خربزه

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) : بر شما باد خوردن خربزه ؛ چرا که در آن ده ویژگی است : غذاست ، آب است ، شستشو دهنده است ، خوش بو کننده است ، مثانه را می شوید ، شکم را می شوید ، آب کمر را فراوان می سازد ، بر نیروی همبستری می افزاید ، سردی مزاج را از میان می برد و پوست را تمیز می کند.

۱۹. تمام شب را نخوايدن

امام علی (علیه السلام) : با وجود سه چیز ، در سه چیز دیگر ، طمع مبنی : با پرخوری در شب زنده داری ، با خفتن همه شب در نورانیت سیما ، و با همراهی با فاسقان در اینم بودن از دنیا.

۲۰. آویشن با نمک ، نانخواه با گردو

مکارم الاخلاق : امام صادق (علیه السلام) فرمود : چهار چیز چشم را جلا می دهد ، سودمند است و هیچ زیانی ندارد .
درباره آنها از امام (علیه السلام) پرسیدند .

فرمود : آویشن و نمک ، وقتی با هم باشند ، نانخواه و گردو ، وقتی با هم باشند .
به ایشان گفتند : این چهار چیز ، وقتی با هم باشند ، به چه کار می آیند ؟

فرمود : نانخواه و گردو ، (چون در بر هم قرار گیرند) بواسیر را می سوزانند ، باد را دور می کنند ، رنگ پوست را زیبا می سازند ، معده را سختی (مقاومت) می دهند و کلیه ها را گرم می کنند . اما آویشن و نمک ، (چون در بر هم قرار گیرند) بادها را از دل برون می رانند ، انسدادها را می گشایند ، بلغم را می سوزانند ، آب (منی) را زیاد می گردانند ،

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید

بوی دهان را خوش می سازند، معده را نرمی می دهند، بوهای بد را از دهان می بردند و آلت را سفتی می بخشنند.^{۲۱}

۲۱. کدو

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) خطاب به امام علی (علیه السلام) : کدو بخور؛ زیرا هر کس آن را بخورد، خویش نیکو و رویش شاداب می شود. آن ، خوراک من و پیامبران پیش از من است.^{۲۲}

۲۲. گوشت

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) : خوردن گوشت ، روی را نکو می سازد و خوی را هم نکو می سازد^{۲۳}

طرافت و زیبایی پوست (تبریزیان)

مرکب ۲ (زنجبیلات) - صاف کننده خون - داروی تقویت اعصاب (شفاف کننده پوست).

زیبایی پوست (بنی هاشمی)

۴ یا ۵ عدد توت فرنگی معمولی رسیده با حدود یک قاشق غذاخوری یا کمتر سر که خوب ته کنید و روی صورت ضماد کنید ۱۰ تا ۱۵ دقیقه روی صورت بماند این کار را هفته ای ۲ بار انجام دهید.

انگور را له کنید باید رسیده باشد ترش نباشد و به پوست بمالید

زیبایی و نورانیت

۱ بعد ازوضو صورت را خشک نکنید.

۲۱ مکارم الاخلاق ج ۱ ص ۴۱۶ ح ۱۴۱۰

۲۲ الدعوات ص ۱۵۴ ح ۴۱۹

۲۳ تاریخ دمشق ج ۴۹ ص ۳۲۳ ح ۱۰۵۵۶

۲- نماز شب و ذکر درمانی و معنویت اثرگذار است.

۳- کیسه یا لیف را بر روی صورت نکشید.

زیبایی درمانی

۱- برطرف کردن چین و چروک های صورت و گردن

SP6-ST36-LI11-ST4-ST6-LI20-TAIYANG-GB14-YINTANG

۲- برطرف کردن پُف زیر چشم ها

LR3 - BL1 - GB1 - GB14 - ST2 - ST3

۳- برطرف کردن شُلی گونه ها

ST4 - ST6 - RN24 - LI19

۴- برطرف کردن چین و چروک های لب بالایی

ST4 - DU26 - LI19

۵- برطرف کردن سلویت

BL62-GB41-SP4-SP6-ST32-ST34-RN3-RN9-GB26-SJ5

۶- برطرف کردن سنگینی(چاقی) پaha و گردش خون کُند

GB4-SJ5-GB26-GB28-ST32-SP6-SP5-LR1-LR2-LR3

۷- برطرف کردن چاقی و تورم زانو

GB4-SJ5-GB26 -ST32-SP6-SP5-LR1-LR2-LR3

۸- برطرف کردن چاقی و تورم ساق پا

BL40 - BL57 - BL58

۹- برطرف کردن چین و چروک های لب پایینی

RN24

۱۰- برطرف کردن چاقی و تورم مج پا

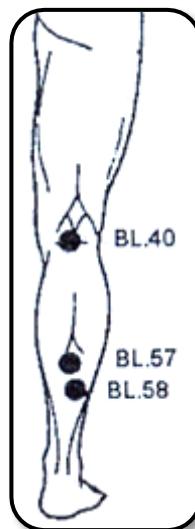
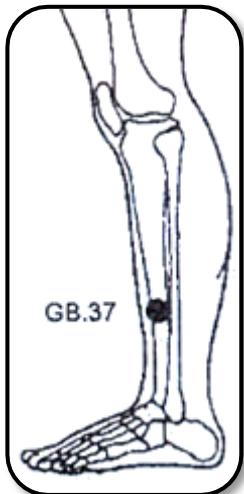
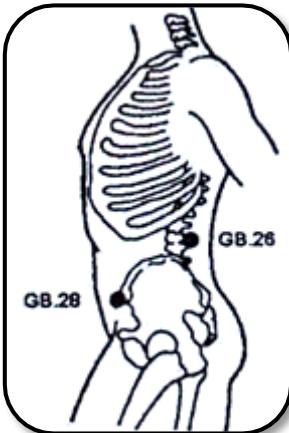
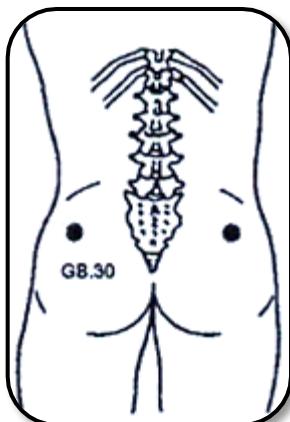
SP6-GB41-SJ5-GB26-ST36-ST32-SP5-LR1-LR2-LR3

۱۱- برطرف کردن چاقی و تورم ران پا

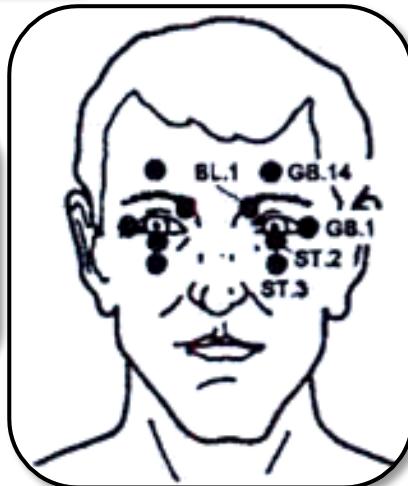
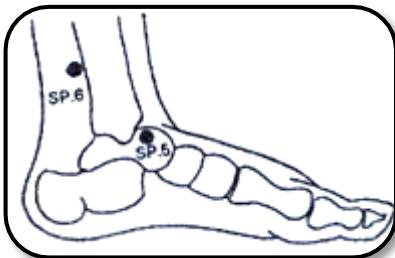
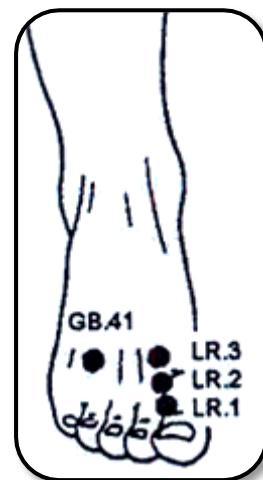
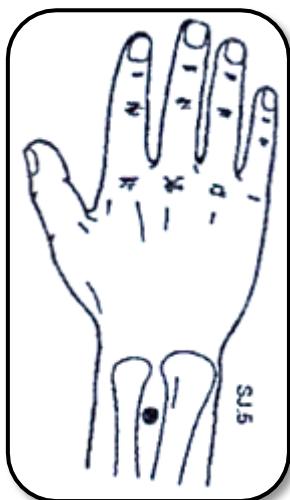
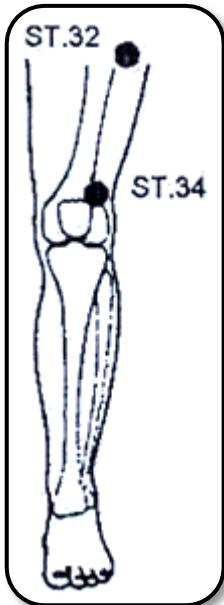
GB41 - GB37 - GB30

نقاط فشاری، طب سوزنی، ماساژ، زنبور درمانی، دستگاه الکترونیکی بدون سوزن، انرژی درمانی (برای عمل به این نسخه حتماً طبق راهنمای نسخه ها عمل کنید)

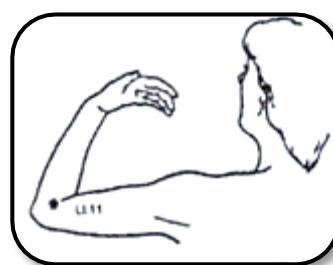
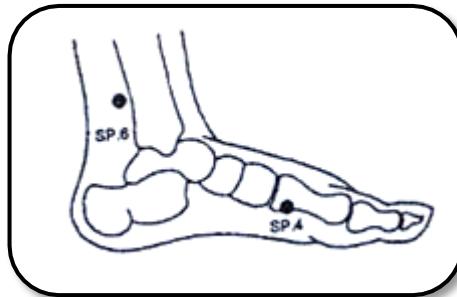
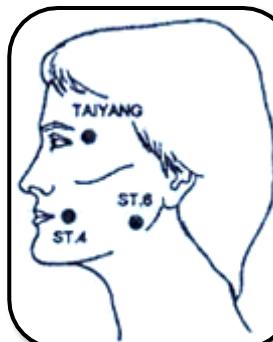
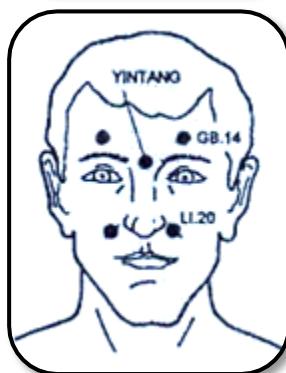
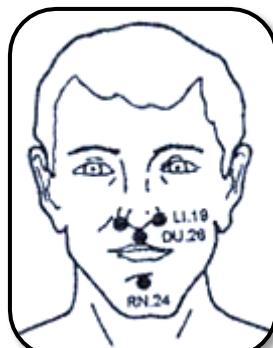
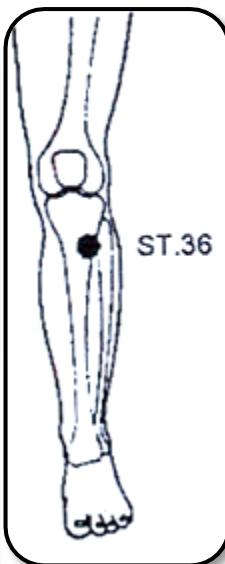
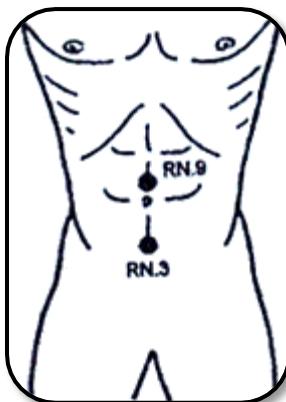
۲۴- زیبایی درمانی^{۲۴}

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید
 نقاط فشاری، طب سوزنی، ماساژ، زنبور درمانی، دستگاه الکترونیکی بدون سوزن، انرژی درمانی (برای عمل به این نسخه حتماً طبق راهنمای نسخه ها عمل کنید)
 ۲۵ - زیبایی درمانی

نقاط فشاری - زیبایی درمانی ۲۶

۲- چین و چروک صورت

نسخه ها

چین و چروک صورت (خیراندیش)

- این ناراحتی پوستی به دلیل خشکی پوست می باشد و درمان آن به قرار زیر می باشد:
  - برای آقایان ؛ مصرف سرکه انگبین (دو واحد عرق نعناع + دو واحد عسل + یک واحد سرکه طبیعی انگور) یک سوم از این شربت را با دو سوم آب خنک مخلوط کرده و هر شب به مدت ۴۰ شب میل شود.
  - و برای خانمهای ، خوردن شبی یک لیوان عرق رازیانه با یک قاشق غذاخوری عسل در ۴۰ شب.

- مصرف مواد زیر در زیبایی و شادابی پوست تاثیر بسیار زیادی دارد:
  - حلیم گندم؛

- رژیم انگور به این صورت که به مدت چهار هفته انگور میل کند.
  - هفته اول فقط صبحانه انگور میل شود و در هفته دوم علاوه بر صبحانه ، ناهار هم انگور میل شود و در هفته سوم برای هر سه وعده یعنی صبحانه و ناهار و شام از انگور استفاده شود. در صورت احساس ضعف کردن می توان مقداری مغز بادام درختی میل نمود .
  - رژیم انگور علاوه بر رفع چین و چروک پوست خون تازه و صالح در بدن تولید می کند و موجب نشاط و شادابی و خوش قیافه شدن می شود.(و انواع عفونت های خونی مانند اسید اوریک و سودای خون را رفع می کند).
  - تنظیم قاعدگی در زنان به وسیله حجامت عام در دو تا سه مرحله .
  - مصرف دوسین (یک واحد سیاه دانه + سه واحد عسل) هر شب یک قاشق مربا خوری چهل شب .

- مالیدن روغن حیوانی مخلوط با کمی زعفران به پوست در شبها و شستن آن به هنگام صبح به مدت چهل شب.

چین و چروک صورت زنان^{۲۷} (خیر اندیش)

۱) تنظیم قاعده‌گی به وسیله حجامت عام ۲ الی ۳ مرحله

۲) خوراک دوسین (سیاه دانه و عسل) هر شب یک قاشق مرباخوری تا چهل شب.

۳) خوراک عرق رازیانه و عسل هر روز یک لیوان تا چهل روز.

۴) مالیدن روغن زیتون با زعفران روی پوست (شب تا صبح به مدت چهل شب).

۵) رژیم خوراک انگور به مدت یک ماه بر حسب نیاز یک و عده کامل تا سه و عده کامل فقط انگور مصرف شود.

۶) تغییر روغن مصرفی از روغن نباتی جامد یا مایع به روغن حیوانی یا روغن دنبه وزیتون و کنجد ۷) ترک چای

پژمردگی پوست (تبریزیان)

اگر ناشی از بلغم است ، بلغم زدا بخورد.

رفع چین و چروک صورت (روازاده)

- پاکسازی بدن با منضجات و مسهلات (دمکرده اسطوخدوس و دمکرده برگ سنا با گل سرخ)

- استفاده از زالو به صورت موضعی

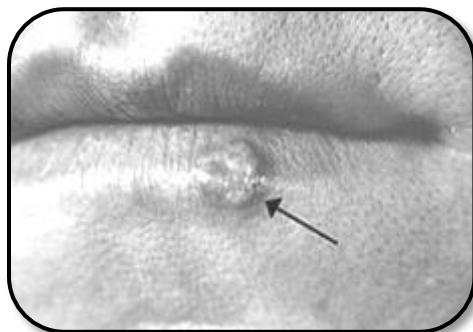
- مالیدن روغن بنفسه و روغن ارده بر روی صورت و شستن آن با صابون بابونه.

- مصرف غذاهای آبکی مثل سوپ جو که رطوبت پوست را زیاد می کند.

- پرهیز از غذاهای صنعتی و کارخانه ای .

چین و چروک پوست صورت (خدادادی)

- خوردن جوانه گندم و یا مالیدن پودر خمیر شده آن با عسل به پوست صورت.

۳- انواع تبال

تب خال (یا هرپس سیمپلکس)

الف: معرفی بیماری

تب خال یا هرپس سیمپلکس (به انگلیسی: Herpes simplex) یک بیماری ویروسی است که توسط

ویروسی به همین نام ایجاد می‌شود و موضع درگیر به صورت التهاب و مجموعه تاول‌های ریز نمایان می‌شود. ویروس هرپس سیمپلکس عامل بیماری تبال در صورت، آلات تناسلی هر دو جنس، مغز، چشم نیز می‌گردد.

در طب جدید برای تبال هنوز درمان قطعی وجود ندارد و اگر ویروس وارد بدن شود تا پایان عمر همراه شخص خواهد ماند و در هنگام ضعف دفاعی بدن بروز می‌نماید.

اگرچه در برخی بیماران و پس از چندین سال عود بیماری، به ناگهان ظاهر مجدد تبال از بین می‌رود اما هم‌چنان ناقل ویروس به دیگران خواهد بود.

رده هرپس از انواع مهم DNA ویروسها است که در بسیاری از پستانداران بیماری زا است. از انواع هرپس ویریده‌های شناخته شده، چند نوع آن که در انسان نیز بیماری زا است شامل موارد زیر است :

۱. هرپس سیمپلکس نوع ۱ (HSV-1) که معمولاً زخم‌های تبال را در لب‌ها ایجاد می‌کند.

۲. هرپس سیمپلکس نوع ۲ (HSV-2) یا هرپس ژنیتال

۳. واریسلازوستر (زونا)

۴. ویروس اپشتین بار

۵. سیتومگالو ویروس

۶. ویروس روزه آلا

۷. هرپس ویروس همراه سارکوم کاپوزی

	<p>حالتی شدیدتر از هرپس لب که لثه را درگیر می‌کند</p>	تبخال لثه
	<p>تب خال ناحیه تناسلی عبارت است از یک عفونت ویروسی ناحیه تناسلی که از راه آمیزش انتقال می‌یابد. این عفونت می‌تواند در مردان و زنان رخ دهد. از جمله نواحی که امکان درگیری آنها وجود دارد عبارتند از مجرای تناسلی، گردنبه، ران‌ها، و آلت تناسلی. تب خال تناسلی معمولاً همراه با سایر بیماری‌های آمیزشی رخ می‌دهد.</p>	تبخال تناسلی (هرپس) (ژنیتال)

	احساس درد هنگام بلعیدن غذا تبخال مری	
	یا Herpetic whitlow تبخال دردنگ در ورم بند انگشتان	تبخال انگشت

علت ۸۰ درصد ضایعات دستگاه تناسلی خارجی و مهبل، HSV2 می‌باشد. ۲۰ درصد بقیه حاصل عفونت HSV-1 است.

بین HSV-1 و HSV-2 شبههای زیادی وجود دارد که افتراق بالینی آنها را غیر ممکن می‌سازد. تماس نزدیک انسان از طریق دهان، واژن یا سرویکس برای اکتساب عفونت لازم است.

این ویروس معمولاً در درجه حرارت اتاق یا خشک کردن کشته می‌شود. وقتی که تکثیر ویروس کاهش می‌یابد ویروس به طرف اعصاب حسی محیطی پیش می‌رود و در عقده‌های عصبی به صورت غیر فعال باقی می‌ماند. یکی دیگر از علل عود عفونت مواردی است که میزبان در معرض استرس قرار می‌گیرد.

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید

در زنان باردار با هر پس فعال، اگر زایمان از طریق واژینال انجام شود، نوزاد ممکن است به ویروس آلوده گردد. اگر این شرایط اتفاق بیفتد، خطر مرگ برای جنین وجود دارد. بنابراین در صورت عود عفونت در نزدیکی های زمان زایمان بهتر است سزارین انجام گیرد.

تبخال چشمی

تبخال چشمی یک عفونت عود کننده ویروسی است که ناشی از آلودگی با ویروس ساده تبخال است. این بیماری شایع ترین علت کوری ناشی از بیماری های قرنیه ای در آمریکاست در حالیکه در کشورهای جهان سوم و از جمله ایران شایع ترین علت کوری قرنیه ای، بیماری تراخم است؛ گرچه تبخال چشمی در ایران نیز شایع است. بر اساس مطالعات موجود، اگر فردی یکبار دچار تبخال چشمی شود، به احتمال ۵۰٪ عود خواهد کرد.

تبخال چشمی می تواند تولید یک زخم در دنا ک روی پلک و یا سطح چشم کند و باعث التهاب و ورم قرنیه شود. درمان سریع با داروهای ضد ویروس از تکثیر ویروس و تخریب سلولهای اپیتلیال قرنیه (ایه سلولهای سطح قرنیه) جلوگیری می کند.

محل و علائم ضایعات

خارش و درد همراه با قرمزی و تورم منطقه آلوده وجود دارد. تبخالها به صورت تاولهایی نمایان می شود که ممکن است پاره نشوند، سپس زخمی و بعد تبدیل به دلمه گردند.

اولین محل ابتلا در زنان معمولاً لبهای مهبلی (قسمت خارجی مهبل) است البته ممکن است سرویکس با واژن و پوست پرینه نیز مبتلا شوند. در مردان، معمولاً نوک آلت، پوست روی آن و تنہ آلت تناسلی گرفتار می شود. ۳-۴ روز بعد از شروع ضایعات، نشانه های شیوه آنفلوآنزا ظاهر می شود. تورم غدد لنفاوی در کشاله ران، افزایش خفیف

درجه حرارت، تبخال، سردرد، دردهای عضلانی و سوزش و درد هنگام دفع ادرار (دیزوری) غالباً مورد توجه قرار می‌گیرد.

ب: نسخه ها تبخال (خیراندیش)

علت این ناراحتی پوستی یا به علت سردی بدن و یا اختلال در سیستم ایمنی بدن می‌باشد. مالیدن ترکیبی از عسل و سرکه بر روی تبخال و تکرار آن هر ۸ ساعت یکبار به مدت ۳ روز. انجام حجامت عام دو الی سه مرتبه با فاصله یک ماه.

تبخال (خدادادی)

كمبود ویتامین و شوک عصبی بدن یکی از علل آن می‌باشد.

روزی دو لیوان نکtar انبه با سایر میوه جات فصل به آرامی نوشیده شود.

صرف لیمو ترش تازه با روغن زیتون بکر (بودار) هر روز.

خوردن روزی چند عدد سیب درختی رنده شده با پوست و دانه و خوب جویدن آن. پرهیز از غذاهای ممنوعه و فرآورده‌های حیوانی.

پرهیز از حرص جوش و عصبی شدن و برطرف کردن یبوست.

نوشیدن یک لیوان شربت عسل با آب لیمو ترش تازه.

مالیدن مقداری عسل به روی تبخال و شستشوی آن بعد از یک ساعت.

تبخال (باقری)

برای درمان تبخال به روش زیر عمل کنید:

برای درمان تبخال‌های معمولی، ظرف مسی یا قاشق مسی را خنک کنید. مثلاً داخل یخچال بگذارید تا یخ کند سپس رطوبت و تری آن را گرفته و کاملاً خشک کنید و لی خنکی را باید داشته باشد سپس روی تبخال گذاشته و کمی نگه دارید دو سه روزه

خوب می شود. برای تبخال های شدید، زالو بیاندازید.

تبخال (تبریزیان)

آب و زبان به آن نزنید – روغن بنفسه روی ابرو بماليد.

تبخال (بنی هاشمی)

بهترین داروی تبخال عنبر نساراست ابتدا دود آنرا پشت گوش و بعد به محل تبخال بگیرید استنشاق نکنید.

درمان تبخال (یکتا)

برای درمان تبخال چنین عمل می کنیم: مس را داخل فریزر می گذاریم تا یخ شود. وقتی کاملاً سرد شد آن را روی تبخال می گذاریم. البته مس نباید خیس باشد هم چنین تبخال هم نباید خیس باشد: در غیر این صورت مس به تبخال می چسبد و زخم می کند. روش دیگر برای درمان تبخال، پانسمان با عسل است. یک مقداری عسل طبیعی روی تبخال مالیده و آن را می بندیم.^{۲۹}

یقرازی و تب و ضایعات زبانی (گزارش درمان دکتر نصیری)

نام بیمار: نوزاد سن: ۶ ماهه علت مراجعه: بی قراری و تب

علائم بیماری: بیمار با ضایعات دهانی و تب به این مرکز مراجعه نمود. بیمار شدیداً بی قرار بود و نمی توانست شیر بخورد.

آزمایشات روتین انجام شد نرمال گزارش شده بود. طبع بیمار دموی بود. بیمار با تشخیص ضایعات هرپتیک اولیه تحت درمان قرار گرفت.

۲۸ طب اصولگرای اسلامی ص ۱۲۳

۲۹ طب نجات بخش صفحه ۱۳۳

درمان های انجام شده: در زمان مراجعه برای بیمار حجامت عام و حجامت نقره انجام شد. سیر درمان: در مراجعه مجدد که روز بعد انجام گرفت، تب بیمار کاملاً قطع شده بود و ضایعات نیز کمتر شده بود.^{۳۰}

تبخال^{۳۱} (موسی)

ویروسی می باشد و بیشتر اطراف دهان و منطقه تناسلی را گرفتار می کند. علاج آن با بخور گیاهی و شوینده ضد ویروس گیاهی همراه با زالو درمانی اطراف تبخال انجام می شود. ضمن آنکه یک دوره ۱۵ روزه پاکسازی خلط غالب لازم است. پس از آن کبد بیمار باید تقویت شود تا هر گز ویروس تبخال نتواند دوباره نفوذ کند.

تبخال (گزارش درمان)^{۳۲} نام بیمار: خانم ع.ا سن: ۴۳ سال علت مراجعه: تب خال علائم بیماری: بیمار ۳ ماه قبل از مراجعه دچار تب خال اطراف حفره دهان شده بود که با مصرف داروهای شیمیایی بهبودی حاصل نشده بود. ضمناً بیمار از تپش قلب که از یکسال قبل شروع شده بود، شاکی بود که باعث بروز اضطراب شد. طبع بیمار بود. درمان های انجام شده: در جلسه اول حجامت عام انجام شد و دستورات زیر داده شد؛

۱- غرغره جوشانده مورد

۲- مصرف رب انار

۳- پرهیز از خوراکی های گرم

سیر درمان:

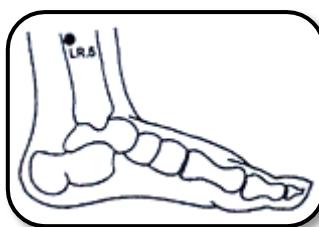
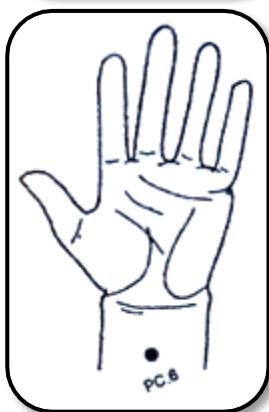
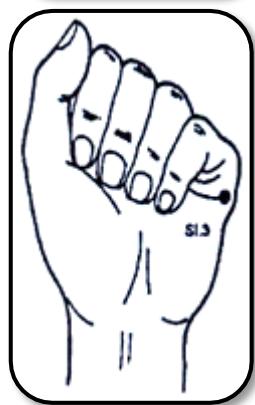
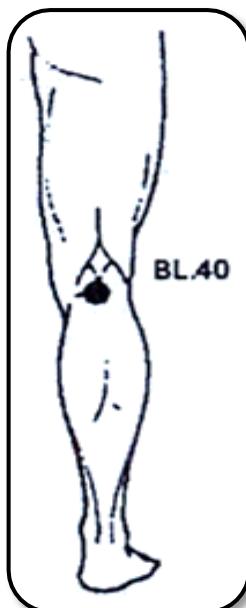
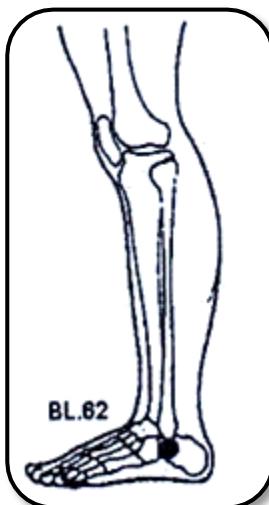
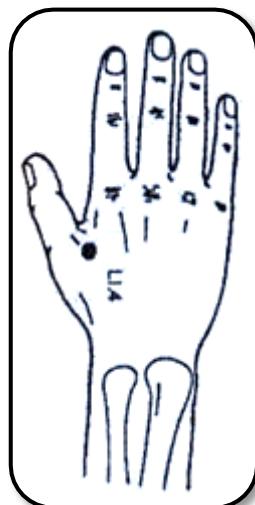
تب خال پس از چند روز برطرف شده و نیز بعد از یک ماه طپش قلب کاهش یافت. مجدداً یک ماه بعد حجامت عام تکرار شد که طپش قلب بعد از آن بطور کامل رفع

۳۰ حجامت درمانی ص ۱۳۷

۳۱ زالودرمانی ص

قبل از عمل به نسخه‌ها جلد اول و کتاب مزاج‌شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید
شد. تب خال در طی این مدت عود نکرد. یک ماه بعد مجدداً حجامت عام تکرار
شد.^{۳۳}.

نقاط فشاری، طب سوزنی، ماساژ، زنبور درمانی، دستگاه الکترونیکی بدون سوزن، انرژی درمانی (برای عمل به این نسخه حتماً طبق راهنمای نسخه ها عمل کنید) **- تبخال ۳۴**

۴- جذام

الف: معرفی بیماری

جذام یا خوره

(به انگلیسی: Leprosy) یکی از بیماری‌های واگیردار و عفونی مزمن است که از طریق دستگاه تنفسی فوکانی و پوست منتقل می‌شود و عمدتاً پوست و اعصاب محیطی را درگیر می‌کند.

این بیماری گاهی از پدر و مادر به کودکان آنها و از بیماران، به همسایگان آنان انتقال می‌یابد و با وضعیت نامطلوب مسکن و تغذیه نیز مرتبط است.

دوره نهفتگی بیماری جذام، احتمالاً ۲۰ تا ۱۰ سال است ولی می‌تواند تا ۲۰ سال یا بیشتر به طول آنجامد.

ب: نسخه ها

جذام(روايات)

۱- خوردن ریزه های سفره

روزی پیامبر اکرم(ص): ابو ایوب انصاری را دیدند که ریزه های فروریخته از سفره را بر می‌گیرید و می خورد، لذا به وی فرمودند: بهره مند از برکت و غرق در برکت و سرشار از برکت باشی.

ابو ایوب عرض کرد: این، برای دیگران هم هست؟!
حضرت فرمودند: آری، هر کس آنچه را تو خوردی بخورد، آنچه را من به تو گفتم برای او نیز خواهد بود.

سپس فرمودند: هر کس چنین کند، او را از ابتلا به جنون و جذام و پیسی و آب زرد و ساده لوحی نگهدارد.^{۳۵}

۲- با چوب ریحان خلال نکنید

امام کاظم (ع) فرموده اند: با چوب و شاخه‌ی ریحان خلال نکنید که رگ جذام را تحریک می‌کند.^{۳۶}

۳- سنجد

ابن بکیر می‌گوید از امام صادق(ع) شنیدم که درباره‌ی سنجد فرمودند: گوشت آن مایه‌ی رویش گوشت و پوست آن مایه‌ی رویش پوست و هسته‌ی آن مایه‌ی رشد استخوان است و گذشته از اینها کلیه‌ها را گرم و معده را پالایش می‌کند و از ابتلا بواسیر و چکیدن بی اختیار ادرار حفظ می‌کند. دو ساق پا را محکم و عرق جذام را ریشه کن می‌سازد.^{۳۷}

۴- کرفس

درباره‌ی کرفس آورده اند که مایه‌ی تقویت حافظه و هوشمندی عقل بوده و جنون و جذام و پیسی را می‌زداید.^{۳۸}

۵- تره تیز کک

امام صادق(ع) فرموده اند: هر کس شبانه تره تیز کک بخورد، از ناحیه‌ی بینی به جذام دچار شده و چندان خون از آن برآید که وی را ناتوان گرداند.^{۳۹}

۳۵ بحار الانوار: ج ۶۶، ص ۴۳۱

۳۶ کافی: ج ۶، ص ۳۷۷

۳۷ کافی: ج ۶، ص ۳۶۱

۳۸ فردوس ج ۵ ص ۳۷۰

۳۹ کافی: ج ۶، ص ۳۶۸

۶- سوره نحل

امام باقر (ع) فرموده اند: هر کس در اول هر ماه سوره نحل را بخواند در دنیا شخص بدھکار را کفایت کند واز ابتلا به هفتاد گونه بلا که راحت ترین آن جنون و جذام و پیسی باشد در امان باشد ودر روز واپسین در بهشت عدن که وسط بهشت باشد جای گیرد.^{۴۰}

۷- شانه زدن

امام صادق (ع) فرموده اند: شانه زدن گونه ها دندانها را محکم می کند و شانه زدن ریش و برا می زداید و شانه زدن پیشانی اندوه سینه ها را می بردو شانه زدن ابرو مایه ایمنی از جذام است و شانه زدن سر بلغم را قطع می کند.^{۴۱}

می توانید نوعی شانه با دندانه درشت درست کنید و با آن همه بدن و محل درد را بخوبی با آن شانه و ماساژ دهید. مخصوصاً گوش وزیر پا و سر را که برای همه بیماریها مفید است.

۸- روغن سالم

در کتاب خصال آمده است که امیر المؤمنین (ع) در باره روغن فرموده اند: پوست را نرم ، فکر واندیشه را زیاد مجاری آب را باز ، چرک وزبری را زدوده و رنگ پوست را روشن^{۴۲} می کند.^{۴۳}

مولف: پاکسازی چرک و عفونت تاثیر مستقیم روی بیماری جذام دارد.

۴۰ ثواب الاعمال: ۱۰۷: .

۴۱ بخار الانوار: ج ۵، ص ۲۰۳.

۴۲ در متن عربی آمده: (یصفر) که صحیح آن (یسفر) است.

۴۳ خصال: ص ۱۱۶

و آورده اند که: نوره کشیدن در روز چهارشنبه و جمعه مایه ابتلا به پیسی است.^{۴۴}

رسول خدا(ص) فرموده اند: هر کس نوره کشد وبا حنا خضاب کند خداوند وی را تا مرتبه دیگر، از سه بیماری جذام وبرص وخوره در امان بدارد.^{۴۵}

۱۰- حنا

امام صادق (ع) فرموده اند: حنا زدن پس از نوره ،مایه ایمنی از جذام وبرص است.^{۴۶}
در حدیث دیگری آمده است: حنا بوی بد را زدوده، طراوت چهره را افزوده دهان را خوشبو کرده وفرزنده را زیبا می کند.^{۴۷}

۱۲- سوسنبر(آویشن) وسیاه دانه

در کتاب مکارم الاخلاق در فصل نانخواه آمده است: و آورده اند که روزی رسول خدا (ص) گوارنده غذا وسوسنبر^{۴۸} و سیاه دانه را طلبیدند. ایشان هر گاه تخم مرغ^{۴۹} یا غذای زیان داری می خوردند آن مواد را به همراه نمک جریش به صورت [پودرو] خشک می خوردند وغذای خود را با نمک آغاز کرده و می فرمودند: هر گاه این را بخورم دیگر باکی از خوردن هیچ غذایی ندارم. وهمواره می فرمودند: معده را تقویت وبلغم را قطع می کند و مایه ایمنی از [جذام و] کج شدن فک است.^{۵۰}

۴۴ رجوع کنید به خصال: ص ۲۷۰.

۴۵ ثواب الاعمال: ص ۲۱.

۴۶ من لا يحضره الفقيه: ج ۱، ص ۱۲.

۴۷ کافی ج ۶ ص ۴۸۴.

۴۸ در متن عربی آمده الشمر که صحیح آن (الصعر) است.

۴۹ در کتاب آمده (ماذَا اَكْلَ الْبَيْضَ) ولی صحیح آن ،این است (اذا اكل البيض).

۵۰ بحار الانوار: ج ۶ عصص ۲۴۴.

امام صادق (ع) فرموده اند: اگر فایده سنا را می دانستند، قیمت هر مقال آن به دو مثقال طلا می رسید. سنا مایه اینمی از پوست و پیسی و جدام و جنون و فلچ و کج شدن فک است. همراه با آن کشمکش سرخ بی دم و اهلیله کابلی زرد و سیاه، از هر کدام به یک اندازه تهیه و سه درهم از آن را ناشتا و سه درهم دیگر را پیش از خواب بخور. سنا آقای داروها است.^{۵۱}

امام صادق (ع) فرموده اند: سنا سودمند است و مایه اینمی از کودنی و برص و جدام و جنون و فلچ و کج شدن فک می باشد. از مویز نوع بی دانه آن انتخاب و همراه آن هلیله کابلی وزرد و سیاه از هر کدام به یک اندازه قرار داده می شود و به اندازه سه درهم از آنها ناشتا و پیش از خواب خورده می شود.^{۵۲}

۱۴ - حوک (ریحان کوهی)

امام صادق (علیه السلام): حوک (بادروج) سبزی پیامبران است. بدان که در آن، هشت ویژگی است؛ هضم کننده است؛ گرفتگی های عروق و مجاری را می گشاید؛ آروغ را خوش بو می سازد؛ دهان را بوی خوش می بخشد؛ غذا را دوست داشتنی می سازد؛ درد و بیماری را از درون بدن، بیرون می کشد؛ و امان انسان را جذام است؛ (و) چون در درون انسان جای گیرد، همه بیماری ها را فرو می نشاند.^{۵۳}

۱۵ - دعا

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم): خطاب به انس: آیا نمی خواهی دعایی به تو بیاموزم که هر گاه نماز صبح گزاردی، آن را سه بار بگویی تا خداوند، جدام، پیسی،

۵۱ مکارم الاخلاق ج ۱ ص ۴۰۹

۵۲ مکارم الاخلاق ج ۱ ص ۴۰۹

۵۳ الکافی ج ۶ ص ۳۶۴ مکارم الاخلاق ج ۱ ص ۳۸۸ ح ۱۳۰۹

سست اندامی و کوری را از تو دور کند؟ بگو خداوند! از پیشگاه خویش ، مرا راه نمای ، از فضل خود، بر من فرو بار، از رحمت خویش ، نعمتی سر شارم ده ، و از برکات خود، بر من نازل فرمای
۱۶- ساییدن ناخن ها

امام صادق (علیه السلام) : کوتاه کردن ناخن ها در روز جمعه ، از جذام و پیسی و کوری ، این می دهد. اگر هم نیازی به کوتاه کردن نبود، آنها را بسای .^{۵۴}

۱۷- عطسه زیاد

به نقل از ابو بصیر، از امام صادق (علیه السلام) : فراوانی عطسه شخص را از پنج چیز، این می سازد، نخستین آنها جذام است ؟ دوم ، بادهای بد خیمی که در سر و صورت جای می گیرد؛ سوم آنکه مایه اینمی از جای گرفتن آب در چشم می شود؛ چهارم آن که از سختی حفره های بینی ، مصونیت می دهد؛ و پنجم آن که از بیرون آمدن مو از چشم ، اینمی می دهد.

فرمود: اگر دوست داشتی که عطسه ات کم شود، با روغن مرزنجوش ، انفیه کن.

پرسیدم : چه مقدار؟

فرمود: به اندازه یک دانگ

راوی گوید: این کار را پنج روز انجام دادم و (عارضه ام) از میان رفت .^{۵۵}

۱۸- تربت مدینه

امام صادق (ع) فرموده اند: تربت مدینه جذام را دور می کند.^{۵۶}
(پس شاید بتوان با تحقیق در ترکیبات و آثار خاک شهر مدینه داروی جذام ساخت.)

۵۴- الکافی ج ۶ ص ۴۹۰، ۲۴

۵۵- مکارم الاخلاق ج ۲ ص ۱۶۵

۵۶- بحار الانوار: ج ۲ ص ۲۱۲

۱۹- از دیگر عوامل ابتلا به جذام:

۲۰- نزدیکی با زن حایض^{۵۷}

۲۱- سخن گفتن به جذامی^{۵۸}

۲۲- نزدیک شدن به جذامی^{۵۹}

۲۳- فرزندی که در اول یا وسط یا آخر ماه منعقد شود.^{۶۰}

از دیگر موارد مفید بر جذام:

۲۴- شلغم رگ جذام را میسوزاند.^{۶۱}

۲۵- مداومت بر خوردن تره، از جذام ایمن میکنمد.

۲۶- چغندر در برابر جذام ایمنی میدهد.^{۶۲} و رگ جذام را بکلی از بین میبرد.^{۶۳}

۲۷- و چهل صبح خوردن یک مثقال اسفند^{۶۴}

۲۸- گرفتن سبیل و ناخن از جمعه تا جمعه ما یه ایمنی از جذام است.^{۶۵}

۲۹- گشادی گریان و روییدن مو در بینی موجب ایمنی از جذام است.^{۶۶}

۳۰- یک ایده تحقیقی برای درمان جذام- از فواید مگس

۵۷- المعجم الاوسط ج ۳ ص ۳۲۶

۵۸- کنز العمال ج ۱۰ ص ۵۴

۵۹- ۲۶۴ حدیث پرشکی ص

۶۰- من لا يحضره الفقيه ج ۳ ص ۵۵۲

۶۱- طب الانمه ص ۵

۶۲- مکارم الاخلاق ج ۱ ص ۳۹۲

۶۳- کافی ج ۶ ص ۳۶۹

۶۴- بحار الانوار ج ۶۲ ص ۲۳۵

۶۵- کافی ج ۳ ص ۴۱۸

۶۶- کافی ج ۶ ص ۴۷۹

امام صادق (ع) فرموده اند: اگر نبود مگسی که در غذای مردم می‌افتد از جایی که مردم فکرش را نمی‌کنند بیماری جذام به سرعت در میان مردم پخش می‌شد.^{۶۷}

شاید ترکیبات بدن مگس درمان جذام است علت این است که چون میکروب می‌خورد ولی سالم می‌ماند مانند سوسکهاو... پس می‌توان درمان بیماران جذامی را در مگس جستجو کرد. البته همه مواردی که در روایات آمده مفیداست و میتواند موضوع تحقیق باشد ولی چون مگس غیر معقول به نظر می‌آید لذا عده ای معاند اهل روایات را به تمسخر میگیرند. بنابراین برای بریدن زبان چنین افرادی حدیث مگس به عنوان موضوع تحقیق پیشنهاد می‌گردد.

۱۳- جذام(تبریزیان)

داروی شافیه (۴۰ روز و ۱۶ ماهه) = مرکب ۷ ، خوردن شاهی بخصوص در شب زمستانی توصیه می‌شود.

خوره(تبریزیان)

داروی شافیه (۸ماهه) = مرکب ۷

جذام(بنی هاشمی)

آشامیدن آب نقیع حنا(برگ حنا را داخل آب بریزید و آب آماده شد) روزی ۳۰ مثقال از این آب با ۷ مثقال شکر در ابتدای جذام نافع است

۵-آسیب های اشعه و پرتو درمانی

۶۸ آسیب های اشعه و پرتو درمانی (دریابی)

بیمارانی که با رادیوگرافی و اشعه X درمان می شوند و کارگرانی که با دستگاه های اشعه X کار می کنند، در معرض خطر تشعشات قرار دارند. کاهش گلبول های سفید، کم خونی، سرد درد، تهوع و التهاب پوست، عوارضی است که احتمال خطر ابتلای افراد به هنگام استفاده آنها که در معرض اشعه هستند وجود دارد.

فرانکه (Franke) تأکید می کند که باید قبل از درمان با اشعه X به بدن بیمار ۱۰ سی سی محلول عسلی تزریق شود این محلول عسلی مانع پیدایش عوارض سمی اشعه X خواهد بود. در صورتی که حال مریض در شرایط عدم تزریق محلول عسل قبل از درمان با اشعه به و خامت می گراید و این خود دلیل آن است که محلول های عسل در درمان عوارض سمی ناشی از کثرت در معرض اشعه بودن و پیشگیری موثر از پیدایش این عوارض، بسیار سودمند و تاثیرگذار می باشد. از سوی دیگر، ایوریش می گوید: خوردن محلول گرم عسل با چای یا شیر در جلوگیری از عوارض و آسیب تشعشات گوناگون نیز مفید است.

۶- قارچ و عفونت پوستی

الف: معرفی بیماری

قارچ ها جزء نباتات یا گیاهان پست هستند ولی تاکنون ساختمانی شبیه به ریشه، ساقه، برگ، گل و دستگاه آوندی یا کلروفیل (سبزینه) در آنها دیده نشده است. این موجودات گیاهی، تک سلولی یا چند سلولی هستند و به علت نداشتن کلروفیل، قادر به سنتر گلوکز و تأمین غذای خود نیستند، اجباراً به صورت انگلی روی پوست، ناخن و موی انسان و حیوانات زندگی کرده و از ماده کرآتین آنان (ماده غذایی آماده تغذیه می کنند. این قارچ ها می توانند غیر بیماری زا و یا بیماری زا باشند و در تمام کره خاکی وجود دارند. قارچ های بیماری زا می توانند در سطح پوست و مو و ناخن زندگی کرده علائم بالینی ایجاد کنند که به آنها قارچ های سطحی گویند. بعضی از انواع آنها از طریق پوست و یا استنشاق از مسیر ریه ها و گردش خود به بافت های عمقی رفته و ایجاد بیماری می کنند که به آنان قارچ های عمقی گویند.

عوامل بیماری در طب جدید

مهمنترین علت ابتلا به قارچ، عدم رعایت بهداشت است؛ زیرا مواد شوینده مانند صابون ها و شامپوها تمامی شرایط زیستی برای قارچ ها را از بین می بردند؛ لذا افرادی که استحمام مرتب نداشته باشند و ضممن فعالیت های شغلی و یا ورزشی دچار تعریق شوند، امکان ابتلا به این قارچ ها را پیدا می کنند.

عامل دیگر برای ابتلا به قارچ های بیماری زا کاهش قدرت دفاعی بدن است. افرادی که بیماری های ضعیف کننده و مزمن دارند مانند افراد مبتلا به کم خونی، بیماری قند، مبتلایان به سرطان ها و ایدز مصرف طولانی مدت داروهای ضعیف کننده سیستم

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید اینمی مانند داروهای کورتونی و از این قبیل با کوچکترین غفلت از بهداشت شخصی ممکن است به بیماری های قارچی پوست، مو و یا ناخن ها مبتلا شود. لذا پزشک معالج علاوه بر درمان های اختصاصی ضد قارچ، باید بیماری زمینه ای بیمار را با همکاری متخصص مربوطه معالجه کند و گرنه به طور مکرر بیماری قارچی حتی با مصرف داروهای مناسب ضد قارچی بعد از مدتی عود می کند. انسان سالم ممکن است که از طریق تماس مستقیم با انسان آلوده، حیوان آلوده و یا خاک مبتلا شود . اصطلاحاً به بیماری های قارچی بیماری زا، کچلی گویند که برحسب این که کدام قسمت پوست، مو یا ناخن را گرفتار کند به کچلی سر، کچلی بدن، کچلی کشاله ران، کچلی دست، کچلی پا، کچلی ناخن و کچلی ریش طبقه بندی می شوند.

ب: نسخه ها روغن

امام علی (علیه السلام): روغن ، پوست رانم می کند، بر توان مفرمی افزاید، مجاری آب را در بدن می گشاید، کثافت پوست را از میان می برد و رنگ را روشن تر می کند.^{۶۹}.

قارچ پوستی (خیراندیش)

- مالیدن سر که رقیق شده به بدن به وسیله لیف در حمام که به مدت ۲۰ دقیقه روی بدن بماند و بعد بدن را شستشو دهد و این کار را به مدت ۷ الی ۱۴ بار تکرار نماید تا بهبودی حاصل شود.

عفونت های قارچی کف دست و پاها (موسوی)^{۷۰}

از هر نوع که باشد مانند درمان عفونت های قارچی دستگاه تناسلی و ران انجام می

۶۹ خصال: ص ۶۱

۷۰ زالوی ایرانی ص ۱۰۷

شود. ترکیبات ضد قارچی دیگر مانند داروی نظافت با حنا و یا حنظل و بادام تلخ و انداختن چند عدد زالو روی موضع کار درمان را یکسره می کند.

قارچ و زخم لای انگشتان(بنی هاشمی)

انجیر و حنا را مخلوط میکنند اگر انجیر تازه باشد بهتر ولی اگر نبود انجیر خشک را باز میکنند و حنا و انجیر را خمیر کرده داخل آن می گذارند

قارچ

انواع زیاد دارد مالیدن و خوردن عسل، ضد قارچ و ضد باکتری، ضد ویروس، عفونت کش خیلی قوی است روزی یکبار روی قارچ بمالید، بماند.

لکه های قارچی و خارش پوست (دریایی)^{۷۱}

۱- روی تمام لکه ها بدن را با لایه ای ضخیم از عسل پوشانید و آنها را با پارچه ای تمیز بیندید تا عسل به لباس شما نریزد. روزی ۲ بار پانسمان را عوض کنید. لکه قارچی از بین می رود و پوست حالت سلامت خود را به دست می آورد.

۲- مقدار کافی سیر رنده شده یا آب سیر را با عسل به مقدار هم وزن آن مخلوط کنید و روی نواحی کهیردار یا خارش دار پوست بمالید و پس از ۲ ساعت آن را شستشو دهید. این عمل را به مدت ۳ روز تکرار کنید تا کهیر یا خارش پوست شما بهبود یابد. مالیدن این مخلوط به نواحی زیر پوست بدن؛ مثل، دست ها و پاها به خصوص پاشنه ی پاهای برای نرم کردن نواحی بسیار سودمند است.

نکته: درمان التهابات پوستی، زخم های پوستی، خارش کهیر، اگزما، گال و غیره با مالیدن عسل روی پوست و پانسمان موضع و تکرار آن به مدت ۷ تا ۱۲ روز ممکن است. از مزایای مصرف عسل برای موارد پوستی، التیام کامل موضع و به جای نماندن

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید
اثرات این عوارض روی پوست است. جوش ها ، جوش های ناشی از جوانی در برخی افراد ، دمل ها ، تاول ها و غیره نیز به درمان با عسل جواب می دهند.

عفونت کنار انگشتان (خدادادی)

- یک عدد پیاز را کباب کرده و بعد از خنک شدن انگشتان را در داخل آن قرار دهید
تا کل عفونت را بیرون بکشد

۷- ماسک عسل

۷۲ ماسک عسل (خیراندیش)

پوست تمیز در تماس با عسل یا مخلوط های حاوی آن از شادابی و لطافت خاصی برخوردار می شود. در هنر آرایش و زیبایی ، مخلوط های مختلفی از عسل را به نام ماسک (پوشش) عسل به کار می برنند.

برای چهره خسته و پف کرده مالیدن عسل و میوه جات به چهره در حالی که آن را تمیز کرده باشد، به مدت بیست دقیقه با استراحت بسیار موثر است .

در یک فنجان یک تخم مرغ را بشکنید و به آن نصف قاشق چای خوری عسل و یک قاشق غذاخوری شیر خشک اضافه نموده با چنگال خوب به هم بزنید تا کاملاً مخلوط شوند این مخلوط را روی صورت و گردن بمالید و ۱۵ دقیقه دراز بکشید سپس با آب گرم بشویید.

به تدریج چین و چروک صورت محو خواهد شد. (به پشت دراز بکشید و صورتتان را با عسل بپوشانید، فوراً احساس می کنید که پوست آن کشیده و سفت می شود) .

۷۳ ماسک عسل برای پوست های خشک (خیراندیش)

فرمول های زیر برای تهیه ماسک مخصوص پوست های خشک مناسب هستند:
- یک قاشق غذاخوری عسل + یک عدد زرده تخم مرغ + یک قاشق غذاخوری آرد گندم، ذرت یا چاودار + یک قاشق غذاخوری روغن زیتون .

- یک قاشق غذاخوری عسل + یک قاشق غذاخوری ماست شیرین

- یک قاشق غذاخوری عسل + یک قاشق غذاخوری خامه
یادآوری ۱: به تمام ماسک های فوق می توان یک قاشق غذاخوری آب هویج یا آب انواع میوه ها و سبزیجات اضافه کرد.

یادآوری ۲: ترکیبات ماسک های فوق غذایی و فسادپذیر بوده و باید فقط برای مصرف فوری تهیه شوند. چنانچه ماسک تهیه شده برای یک بار مالیدن به صورت اضافه آمد، هرگز به ذخیره کردن مازاد آن برای مصرف بعدی اقدام نکنید، بلکه مازاد مصرف صورت را به دور گردن بمالید. البته، ماسک هایی که قرار است به مدت طولانی ذخیره شود، تحت شرایط خاص و استریل تهیه و بسته بندی می شوند.

ماسک عسل برای پوست های چرب (خیراندیش) ^{۷۴}

فرمول های زیر برای تهیه ماسک مخصوص پوست های چرب مناسب هستند:

- ۱- یک قاشق غذاخوری عسل + یک قاشق غذا خوری آرد گندم، ذرت یا چاودار،
- ۲- از اختلاط و به هم زدن یک عدد موز له شده با یک قاشق مرباخوری عسل، ماسک موز به دست می آید که می توان آن را به تمام نواحی صورت مالید و پس از ۳۰ دقیقه صورت را شستشو داد.

ماسک عسل را کافی است به مدت ۲۰ تا ۳۰ دقیقه روی چهره های خسته و متورم بگذارند و نتیجه خوبی بگیرند.

طرز مصرف :

مواد موجود در فرمول های فوق را باید مخلوط کنید و خوب به هم بزنید. سپس ماسک تهیه شده را با دست به تمام نواحی صورت، دور گردن و با احتیاط به پشت پلک ها بمالید و سپس از مقداری ماساژ نواحی ماسک مالی شده، لایه ای از ماسک را

روی تمام نقاط صورت بماليد. البته هیچ اشکالی ندارد که از اين ماسک برای دور گردن، دست ها و ديگر نواحي بدن نيز استفاده شود. پس از ۱۵ تا ۲۰ دقيقه استراحت، ماسک عسل را با آب بشوبيد يا حمام كنيد.

عسل برای زیبایی صورت و طراوت آن (دریابی) ^{۷۵}

- اولاً بدن باید در حالت راحت و استراحت باشد، سپس صورت را با عسل که با روغن کرچک ممتاز ممزوج کرده و مقدار کمی نعناع که به آن اضافه شده است، آغشته نمایید. روغن کرچک و نعناع که با عسل برای زیبایی صورت به کار برد شوند، باید خالص باشند. اگر آنها در دستر س نباشند، روغن بادام شیرین بهترین جایگزین برای طراوت و زیبایی صورت است. ضماد به اين شرح تهيه می شود: يك قاشق غذاخوری عسل با يك قاشق غذاخوری بادام شیرین مخلوط شده، سپس يك هفته از اين ماسک استفاده می شود. روی صورت گذاشته و طراوت خاصی به آن می دهد. خداوند منان زیبا و زیبایی ها را آفریده، و زیبا و زیبایی ها را دوست دارد. به لطف خداوند متعال با استفاده از عسل طبیعی، ثمره تسبیح يك صورت زیبا و با طراوت و پر نشاط را خواهید دید.

نقش عسل در آرایش و زیبایی (دریابی) ^{۷۶}

ماسک عسلی از يك قاشق غذاخوری عسل با يك قاشق غذاخوری ماست تازه تهيه می شود و هر شب قبل از خواب به شکل ماسک روی صورت می گذارند تا درمانی برای التهاب های صورت و جوش های سر سیاه که از آثار جوش غرور جوانی است، باشد. همچنین اين ماسک عسلی برای درمان جوش های پوست چرب نيز مفید است.

۷۵ عسل ص ۳۵۷

۷۶ عسل ص ۳۶۶

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید
می توان از ماسک عسلی که از یک قاشق غذاخوری عسل با یک قاشق شیر و یک
قاشق غذاخوری لیموترش درست شده است، برای درمان صورت های چرب استفاده
نمود. قبل از استفاده باید صورت را با آب گل مورد یا عرق مورد شستشو نمود، روش
آن به این شرح است : پنبه را در آب گل یا عرق مورد آغشته و آهسته روی صورت
بکشید، سپس ماسک عسلی را روی صورت بگذارید.

- رماتیسم پوستی

رماتیسم پوستی(ضیایی)^{۷۷}

بیمار با پوست لکه و سیاه و با شکم روش دائمی
درمان : ۱ - صبح ناشتا : یک لیوان آب انار شیرین مخلوط با ۷ عدد گلنار وحشی
بخورد .
۲ - وسط روز ، عصرانه : ۲ قاشق غذاخوری رب انار شیرین بخورد.

^{۷۷} نسخه های مورد تایید استاد

۹- لوپوس(آکله) منتشر یا لوپوس اریتماتوس سیستمیک

الف: معرفی بیماری

لوپوس = آکله^{۷۸}

بیماری پوستی که پوست صورت، سر، گوش ها، گردن، بازوها و سینه را مبتلا می کند و بین خانم های یائسه شایع است.

علائم

ضایعات پوستی پروانه ای شکل بیشتر در صورت - التهاب مفاصل - خستگی - تب - کاهش وزن - خون ادراری - پرتوئین در ادرار - افسردگی - ضعف - بی اشتہایی - بیخوابی - قرمزی و تورم مچ دست ها و مفاصل کوچک انگشتان - ورم - پلک - پرفشاری خون - تاری دید - افزایش ESR (رسوب گلبول قرمز) تب - احساس درد مفاصل هنگام تماس با آب سرد - درد قفسه سینه - اختلال مغزی علل :

ژنتیکی - ویروس ها - نور خورشید - تماس با ذرات سلیکون - حساسیت دارویی - اختلال سیستم ایمنی

مضرات :

استحمام با آب حاوی کلر (باید از فیلتر دوش ضد کلر استفاده کردن یا آب جوشیده)

غذاهای آماده

سس ها

نوشابه رژیمی

غذاهای سرخ کرده

بادمجان   تخم مرغ سرخ کرده (نیمرو)

(Erythematosus Systemic Lupus) گونه‌ای از SLE با علامت اختصاری از انواع بیماریهای خود اینمی است که در آن سیستم دفاعی بدن، علیه ارگان‌ها و بافت‌های پیوندی خودی عمل کرده و به آن‌ها آسیب می‌رساند. با نوان در مقابل این بیماری ده برابر بیشتر از مردان آسیب‌پذیرند.

این بیماری اغلب پوست و چندین اندام داخلی را در گیر می‌کند و با وجود اتوآتنی بادی در خون همراه است. سیر بالینی لوپوس شامل دوره‌های فعالیت و بهبود است.

سبب‌شناسی

این نام، در پزشکی با علامت اختصاری آن به کار می‌رود. لوپوس (Lupus) در زبان لاتین به معنی گرگ و اریتما (Erythema) در زبان یونانی به معنی سرخی است. این اصطلاح، به بیماری نقص اینمی پوست و ارگان‌های داخلی که منشأ آن تاکنون شناخته نشده است، اطلاق می‌گردد. در نوع رایج‌تر آن «ال. ئی. کرونیکوس دیسکوئیدس» که فقط محدود به پوست می‌شود، اکثراً روی صورت و بینی لکه‌ای سرخ رنگ به شکل پروانه نقش می‌بندد. نوع حاد آن، که به ندرت به مرگ می‌انجامد و بیشتر در زنان و در دهه سوم سینین زندگی بروز می‌کند، به ارگان‌های داخلی مانند کلیه، قلب و مفاصل نیز سرایت می‌نماید. پس از بروز (E. L.), در خون بیمار، عوامل دفاعی پدیدار می‌گردد که علیه سلول‌های حفاظت کننده و گلبول‌های موجود در خون اقدام کرده و به نابودی آنها می‌پردازد و منجر به تقلیل گلبول‌های سفید و قرمز خون می‌شود.* در این مقطع، سلول‌های اینمی حاصل از این فعل و انفعالات، در جداره رگ‌ها و سایر نقاط بدن رسوب نموده که این خود به دگرگونی ارگان‌های مربوطه می‌انجامد. به زبان ساده‌تر، این بیماری مظهر نوعی برادرکشی است که طی آن گلبول‌های سفید - که به متزله سیستم دفاعی بدن هستند - شروع به از بین بردن یکدیگر و در مراحل پیشرفته بافت‌های گوناگون بدن می‌کنند و در نتیجه تعداد آنها کاهش یافته و شدت بیماری را

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید
سبب می شوند. گرچه منشاً و عامل بروز این بیماری تاکنون ناشناخته مانده است لیکن پژوهش گران حدس می زند که عامل بروز این بیماری احتمالاً نوعی ویروس یا پرتو فرابتفس است. علاوه بر فرضیه فوق، نتایج حاصله از آزمایش های دیگر، حاکی از این است که عامل ژنتیکی نیز در این بیماری مؤثر است:

خویشاوندان درجه اول و دوم یک فرد مبتلا به لوپوس، بیش از دیگران در معرض ابتلاء قرار می گیرند.

احتمال این که یک شخص مبتلا به لوپوس حداقل دارای یک خویشاوند درجه اول مبتلا به همین بیماری بوده باشد، در حد ۳٪ تا ۱۰٪ ثابت شده است.

آمار موجود در باره دوقلوهای تک تخمکی مبتلا به لوپوس ۲۵ درصد است. آمار دوقلوهای دوتخمکی مبتلا به لوپوس فقط ۵ درصد است.

علایم

علایم و نشانه هایی که ممکن است زنگ خطری برای عود بیماری لوپوس باشد:
خسته شدن بیش از حد انتظار

احساس ضعف مداوم
احساس درد در تمام بدن
داشتن تب به صورت خفیف یا شدید

بی اشتها یی مداوم
کاهش وزن ناخواسته

افزایش ریزش مو
خونریزی از بینی به صورت مکرر

زخم های سقف دهان به طوری که پس از خوردن غذاهای تند دچار سوزش شود
بشرات پوستی در نقاط مختلف بدن

درد مفاصل

تورم مفاصل

خستگی مفاصل هنگام برخاستن از خواب

درد قفسه سینه با افزایش تنفس

تنگی نفس

سرفه همراه با خلط خونی

سردردهای غیرمعمول و مداوم

احساس حالت تهوع و استفراغ

احساس ناراحتی و درد در شکم به طور مداوم

ورم کردن پاها به طور مداوم

ورم کردن پلک ها

دیده شدن خون در ادرار

در صورت بالا رفتن مقدار pt، علامت مشخصه لوپوس است

ب: نسخه ها

لوپوس(ضیایی) ۷۹

در خانم ها باید پیش متخصص غدد و هورمون و بیماری های زنان بروند و دیر ازدواج نکنند و مشکلات هورمونی و غدد و بیماری های زنان و قاعدگی نامنظم حل بشود و مشکل غده درون ریز هم حل شود و تا اینها حل نشود قرص های لوپوس سطحی حل نمی کند.

- **لوپوس(تبریزیان)**

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید
فرص خون - داروی پیامبر ص.

۱۰- زونا (شینگلز)

الف: معرفی بیماری

(به انگلیسی: Herpes zoster) یک بیماری ویروسی است که عامل مولد آن ویروس واریسلا زوستر (عامل آبله مرغان) است. نظریه رایج برای این بیماری به این صورت است که پس از ابتلا و بهبودی آبله مرغان این ویروس به صورت نهفته در سلول‌های عصبی واقع در شاخ قدامی نخاع باقی می‌ماند. تا زمانی که به علت یک عامل تحیریکی و یا نقص سیستم ایمنی دوباره فعال شود. در این حالت بیماری موضعی دردناکی ایجاد می‌شود که زونا نام دارد. نشانه‌های زونا تاول‌های منطقه‌ای یا کوچکی هستند که جنب یکدیگر در منطقه یک عصب محیطی و در امتداد مسیر آن پدید می‌آید و با درد و سوزش همراه است. این تاول‌ها بیشتر در پوست سینه و پشت بروز می‌کند و همانند آبله مرغان بسیار مسری هستند.

مراحل ایجاد ضایعات پوستی زونا: ۱- تجمعی از ضایعات قرمز رنگ ۲- ضایعات تاولی می‌شوند ۳- تاول‌ها پاره می‌شوند ۴- ضایعات محو می‌شود. درد عصبی بعد از زونا ممکن است ناشی از صدمه به اعصاب باشد.

علاجم و نشانه‌ها

علاجم اولیه شامل سردرد تبولرز خفیف و احساس بدحالی و کسلی است. به دنبال علاجم اولیه فرد دچار احساس درد سوزشی و افزایش حساسیت پوستی در ناحیه‌ای که اعصاب محیطی آن توسط ویروس آلوده شده بوده و دوباره فعال و در حال تکثیر است می‌شود. شدت درد از خفیف تا بسیار شدید متغیر است. به دنبال آن تاول‌های قرمز و دردناکی که ۵-۶ روز پس از علاجم اولیه در سطح بدن به وجود می‌آیند. تاول‌ها

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید
معمولًا در روی یک نوار پهن پوست قرمز در امتداد مسیر رشته های عصبی حسی در
یک درماتوم خاص پوست پدید می آیند. درماتوم به یک ناحیه از پوست گفته می شود
که عصبدهی با منشا جنینی مشترک داشته باشد. تاول ها را غالباً می توان در ناحیه قفسه
سینه دید که البته تنها در یک طرف بدن گسترش می یابند. از علایم شایع می توان به
تب و لرز خفیف و احساس کسالت و همچنین حالت تهوع اشاره کرد.

ب: نسخه ها

زونا (آبله مرغان بزرگسالان) (خیراندیش)

- ناراحتی زونا به زبان ساده همان آبله مرغان بزرگسالان است به این معنی که اگر
ویروس آبله مرغان در انسان بالغ ظهرور پیدا کند دیگر مانند کودکان تمام بدن دچار
جوش و تاول نمی شود؛ بلکه فقط در محدوده ای خاص بروز می کند و درمان آن به
قرار زیر می باشد:

- انجام حجامت بر روی محل زخم ها به صورت موضعی طی ۱ تا ۳ مرحله هر دو هفته
یکبار.

زونا (موسوی) ^{۸۰}

بیماری حاد بثوري است که عامل آن ویروسی شبیه به آبله مرغان است که با استفاده از
ضعف سیستم دفاعی بدن و افزایش صفرا و بلغم ترکیبی بیشتر در افراد بالغ ایجاد می
شود. چون این بیماری زمینه ساز چند بیماری دیگر است درمان باید کامل و بدون
نقص صورت پذیرد.

پاکسازی بدن از خلط غالب که معمولاً صفرا و بلغم غیر طبیعی ترکیبی است ضروري
و همراه آن علاوه بر شستشوی هر روز بدن با سدر و روغن زیتون و سرکه، زالو درمانی

اطراف و زیر شاخه های تجمع بثورات در دنک و در مسیر عصب نیز انجام می شود که تعداد و مقدار و فواصل زمانی آن بستگی به توان بیمار دارد.

زونا (شینگلز) (خدادادی)

- از علائم این بیماری در دنک بودن بثورات و جوش ها می باشد که گاه تا ۴ تا ۵ روز پیش از بروز بثورات خارش و سوزش و درد وجود دارد.

- در دو سوم از بیماران قفسه سینه در گیر می شود

- در طب جدید از داروهای مسکن و آنتی بیوتیک جهت برطرف کردن درد و التهاب و عفونت و پاسمن و مرطوب کردن با آب معمولی و خنک استفاده می شود.

- مصرف شربت عسل با آب لیموترش تازه و مصرف شیر بادام روزی یک لیوان.

- برای کاهش درد و تب و عفونت استفاده از نکtar هلو و عسل بسیار مفید می باشد.

- اجابت مزاج روزی دو بار موجب کاهش درد و سوزش می شود.

روزی دو لیوان نکtar سیب و عسل و ۲ لیوان شربت عسل بالیموترش تازه مصرف شود.

- مصرف غذاهای گیاهی مانند سوپ جو با سبزیجات با طبع خنک مثل گشنیز و اسفناج همراه با آلو بخاراء، زرشک و روغن زیتون و لیموترش تازه.

- استفاده از خوراک گیاهی و بامیه، کدو سبز، سیب زمینی ، با لیموترش تازه و روغن زیتون هفته ای دو تا ۳ بار .

- حفظ آرامش خاطر عامل مهمی در بهبود این بیماری می باشد.

زونا(تبریزیان)

شیوه آبله مرغان است ، که دانه های قرمز و سوزناک در پوست می روید. یک بیماری مسری است. نباید لباسهای بیمار با لباسهای دیگران بشویند یا مخلوط کنند. داروی پوستی مالیدنی و مالیدن حنا به پوست خوب است - صاف کننده ای خون و سید الادویه (مرکب ۱۰) و عسل با داروی جامع نیز مفید است.

زونا (بنی هاشمی)

روزانه از عرق خنک شده‌ی کاسنی بخورد و یا ترکیب عرق کاسنی با آب زرشک را مصرف کرده و روی موضع زالو درمانی انجام دهد.

درمان زونا با عسل (دریابی) ^{۸۱}

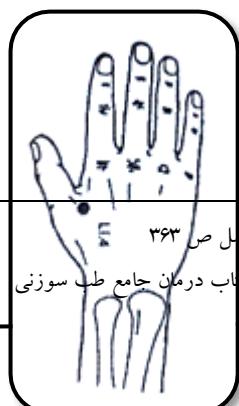
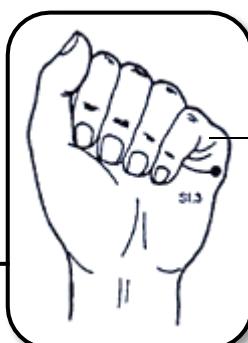
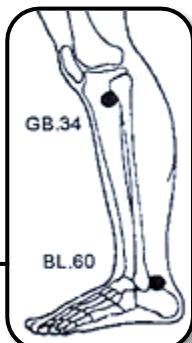
یک فنجان آب شوید تازه و نصف دیگر فنجان عسل را مخلوط کرده و آن را می‌جوشانند سپس در یک ظرف دردار گذاشته و درب آن را محکم می‌بندند. این مرهم روی زونا مالیده و گذاشته می‌شود، انشالله بهبود خواهد یافت.

زونا (یک نسخه مرکب)

گروهی مدعی اند که طب سنتی می‌تواند بیماری زونا را با تجویز یک ترکیب دارویی گیاهی درمان کند. این ترکیب عبارت است از:

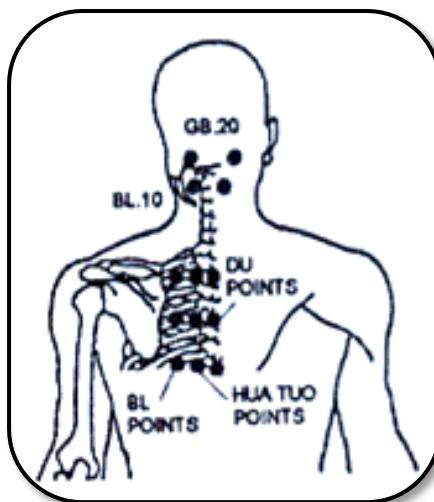
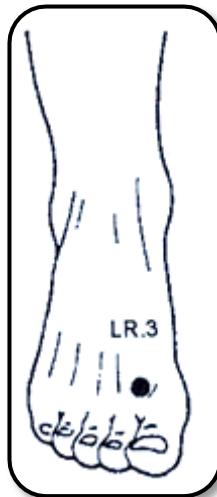
۲۵ گرم اسطوخدوس + ۲۵ گرم خارخاصک + ۲۵ گرم ریشه ایرسا + ۲۰ گرم گل بنفسه. برای ایجاد این معجون باید تمام موارد فوق را نیم کوب کرده و سپس دو قاشق غذاخوری از آن را در ۵۰۰ سی سی آب کمی بجوشانید و سپس صاف نمایید. بر اساس این تجویز این دارو باید پیش از هر وعده غذایی به میزان یک فنجان مصرف شود.

-زونا^{۸۲}

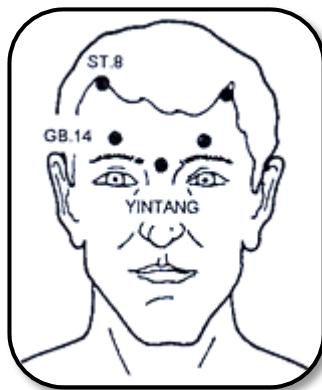

نقاط فشاری، طب سوزنی، ماساژ، زنبور درمانی، دستگاه الکترونیکی بدون سوزن، انرژی درمانی (برای عمل به این نسخه حتماً طبق راهنمای نسخه ها عمل کنید) ^{۸۳}
-زونا (برای بالا تنه مبتلا به زونا) ^{۸۴}

LR3 – DU POINTS- HUA TUO POINTS – BL POINTS

نقاط فشاری -زونا (برای پیشانی مبتلا به زونا) ^{۸۴}

۸۳ کتاب درمان جامع طب سوزنی

۸۴ کتاب درمان جامع طب سوزنی

۱۱-آبله مرغان

نسخه ها:

آبله مرغان(خدادادی)

- یک بیماری حاد و بسیار مسری می باشد که در دوران کودکی بیشتر شیوع دارد و یک بار مبتلا شدن برای تمام عمر اینمی دراز مدت ایجاد می شود و انتقال آن از طریق هوا و تماس با بیمار می باشد دوره کمون بیماری بین ۱۶ تا ۱۴ روز می باشد .

- کودکان مبتلا در ابتدا علامتی از خود نشان نمی دهند و یا فقط دچار تب خفیف و سردرد و بی حالی می شوند و سپس تب و بی حالی و بثورات فراگیر می شود و ۷ تا ۴ روز باقی می ماند و درجه تب بدن به ۳۸ تا ۴۰ درجه می رسد .

- درمان بیماری هم مانند درمان زونا می باشد .

آبله مرغان ، سرخک ، سرخجه (روازاده)

- با انجام حجامت بعد از ۲۴ ساعت تا ۴۸ ساعت آثار پوستی بیماری برطرف و بیماری کاملاً بهبود پیدا می کند .

- مصرف عرق کاسنی و شاهتره با خاکشیر نیز مفید می باشد .

- مصرف آب پنیر روزی چند لیوان به فاصله هر نیم ساعت ۳ قاشق

لکه های باقی مانده بر روی پوست ناشی از آبله مرغان(روازاده)

/ زن/سن ۲۵ سال / مجرد / ۱۶۰ قد / وزن ۴۷ کیلو

سوال: حدود ۲ ماه پیش آبله مرغان گرفتم جای تاولها روی پوست بدنم باقی مانده است به صورت لکه های تیره رنگ (مانند جای جوش بدون فرو رفتگی) در دوران بیماری به هیچ وجه تاولها را نخارانده و نکندم پماد کالامین دی را روز اول بیماری برای کم شدن خارش و بعد محلول آن را ۳ روز استفاده کردم قرص آسیکلو ولد را

۱۰ روز مصرف کردم دوران بیماری تا خشک شدن کامل تاولها و ریختن انها ۱۲ روز طول کشید در ضمن من پوست تیره دارم و حساس، در دوران بیماری ۳ بار حمام رفتم و فقط با شامپو بچه بدنم را شستم در ضمن حساسیت شدید به شهد گل‌ها دارم و واکسن حساسیت را ۱۰ روز یکبار که در کلینیک حساسیت تهران برایم تعجیز شده بود را استفاده می‌کنم برای از بین رفتن لکه‌های پوست بدنم چه کار کنم (روی پوست صور تم تاول نزد است).

پاسخ:

ای کاش در زمان ابتلا به آبله مرغان حجامت می‌کردید و از عرق کاسنی شاهته و خاکشیر استفاده می‌کردید.

با توجه به ابتلا به آلرژی و لک‌های تیره پوستی شما نیاز به پاکسازی سودا دارید. نیازی نیست که این قدر خودتان را رنج دهید و مرتبآمپول ضد حساسیت مصرف کنید.

با انجام حجامت آلرژی و مصرف داروهای مربوطه هر دو مشکل شما قابل حل است، هم لک‌های پوستی و هم آلرژی.

هر روز صبح ۳ لیوان شیر بزین میل کنید. یک لیتر شیر را جوشانده و در حال جوشیدن ۲ قاشق سرکه و نصف استکان سکنجین اضافه کنید تا شیر ببرد و پس از یک ساعت آن را صاف کنید. هر نیم ساعت ۴ قاشق میل کنید و قدم بزنید.^{۸۵} این کار را ممکن است تا چند ماه نیاز باشد که انجام بدید. داروهای موضعی به تنها یک کافی نیست.

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید

آبله مرغان (باقری)^{۸۶}

بهترین نوع درمان آبله مرغان، حجامت کردن است به گونه ای که یک روزه بیمار بهبود یافته و خارش بدن و ناراحتی از او برطرف می گردد.

آبله کودکان(روايات)

برای آبله کودکان حنا گرفتن به نقاط پایانی بدن و پاهای واگر ممکن است حجامت کردن پیش از دچار شدن به آبله مفید است.^{۸۷}

۸۶ طب اصولگرای اسلامی ص ۱۲۴

۸۷ طب الایمه ص ۴۲۴

۱۲- سفیدی زیر پوست

سفیدی زیر پوست (روايات)

۱. ماش

کسی می گوید: از امام صادق (ع) درباره سفیدی زیر پوست سوال کردم. ایشان مرا فرمان دادند تا ماش تازه را در وقت خودش پخته و با برگ آن کوبیده و آب آن را گرفته و ناشتا بخورم و بر محل سفید شده بمالم.

من چنین کردم و سالم شدم.^{۸۸}

۱۳- بهداشت و سلامت پوست و مو

بهداشت پوست و مو (روايات) غسل

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم): بر هر مسلمان ، لازم است که در هر هفت روز یک بار، غسل کند و در آن ، سر و تن خود را بشوید.^{۸۹}

شستن سر با خطمی

امام علی (علیه السلام): شستن سر با خطمی ، چرك را می برد و آلدگی ها را از میان برمی دارد.^{۹۰}

توجه و رسیدگی به موها

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم): موی خوب ، از پوشش های خدایی است . آن را گرامی بدارید. پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم): هر کس مو می گذارد، خوب بدان برسد و گرن ، آن را بچیند.

از امام صادق (علیه السلام) در این باره پرسیدم که اگر مردی موی فراوان داشته باشد، آیا میان موها فرق باز کند یا آنها را واگذارد؟ فرمود: فرق باز کند.^{۹۱}

روغن مالی موها

از پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) شنیدم که فرمود: هر کدام از شما که موی خود را بلند می گذارد: آن را گرامی بدارد.

۸۹ صحیح البخاری ج ۱ ص ۳۰۵ ح ۸۵۶

۹۰ کافی ج ۶ ص ۵۰۴

۹۱ الکافی: به نقل از ابوالعباس بقیاق

پرسیدند: ای پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم)! گرامی داشتن آن به چیست؟ فرمود: آن را هر روز، روغن بزند و شانه کند.

خربزه

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم): بر شما باد خربزه؛ چرا که در آن، ده ویژگی است: خوراک است؛ نوشیدنی است؛ شست و شو دهنده است؛ خوش بو کننده است؛ مثانه را می‌شوید؛ شکم را می‌شوید؛ آب کمر را فراوان می‌سازد؛ نیروی همبستری را می‌افزاید؛ سردی مزاج را از میان بر می‌دارد؛ و پوست را تمیز می‌کند.^{۹۲}

پیاز

رسول خدا (ص) فرموده اند: هرگاه به سرزمین یا محله‌ی دیگری درآمدید و از ابتلا به وبای آن بیناک شدید، حتماً از پیاز آن بخورید که بینایی را جلا می‌دهد، موی را پاکیزه می‌کند، آب صلب را زیاد می‌نماید، سرعت گام برداشتن (یا آمیزش) را افزایش می‌دهد، و لکه‌های سیاه صورت و خستگی بدن را می‌زداید.^{۹۳} پیاز پوست را نرم می‌کند.^{۹۴}

گل نیلوفر

امام علی (ع) فرموده اند: شستن سر با گل نیلوفر چرک و کثیفی سر را می‌زداید.^{۹۵}

تراشیدن مو

امام صادق (ع) فرموده اند: موی خود را از ته بزن که چرک و حشرات آن را کاهش می‌دهد و گردن تو را محکم و بینایی ات را جلا می‌دهد.^{۹۶}

۹۲ طب النبي ص ۸

۹۳ بحار الانوار ج ۶ ص ۲۵۲

۹۴ کافی ج ۶ ص ۳۷۴

۹۵ کافی: ج ۶، ص ۵۰۴

۹۶ کافی: ج ۶، ص ۴۸۴

شانه در حمام

شانه زدن برخلاف جهت مو و شانه در حمام ممنوع است، اگر مو بلند بود، فرق باز کند و تمیز باشد، با شانه نوک تیز شانه نزنند، نوک شانه را روغن زیتون بزنند و با سشوار خشک نکنند.

تقویت مو (ضیایی) ۹۲

مالیدن یک عدد زرده تخم مرغ + یک قاشق مرباخوری عسل به سر و شستن آن بعد از ۲۰ دقیقه.

- تقویت مو (تبریزیان)

روغن بنفسه به موها بمالند و داروی تقویت مو نیز مفید است.

کرداflashاری (تقویت مو)

برای تقویت و محکم کردن ریشه مو باید چه کار کرد؟
پاسخ:

۱. خوردن مویز روزی ۲۱ تا ۳۰ عدد / انجیر روزی ۵ تا ۷ عدد / بادام یا شیره بادام (۲۰ تا ۴۰ عدد بادام را در آب خیسانده و پس از ۱۲ ساعت پوست کنده و با یک قاشق شکر در مخلوط کن خوب میکس نمایید) مصرف شود.

۲. سبوس برنج و گندم در غذاها

۳. سنگ نمک ۱ عدس قبل و بعد از غذاها

۴. آب هویج و زیتون مصرف شود.

۵. حب قوقایا طبق دستور

۶. محلول گز نک + تقویت مو + پودر چهل گیاه ریزش مو طبق دستور.

۷. حجامت سوزنی کل سر سبک ۱۷ تا ۲۱ قمری ۲-۳ مرحله
۸. آب سیب + خاکشیر روزی ۴ بار هر بار نصف لیوان

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید

سرشو و بدن شوی گیاهی (کرداflashar)

«سرشو و بدن شوی گیاهی»

به جای صابون و شامپو در حمام از سدر (۳۰۰ گرم) و مورد (۱۵۰ گرم) و حنای

بی رنگ (۲۵ گرم) + کمی روغن زیتون + ۱ استکان آب کرفس و ۲ قاشق غذاخوری سرکه اضافه کرده و با آب و یا عرق شاه تره به صورت ریق در آورید. مخلوط فوق به عنوان شوینده ۲۰ الی ۱۵ دقیقه بر بدن مانده سپس شسته شود.

جایگزین شامپو(تبریزیان)

نیم ساعت قبل از حمام لعب گل خطمی سفید بر سر بگذارید و بعد بشویید.- اشنان هم هست ، ولی هنوز امتحان نکرده ایم. یا برگ سدر هم خوب است

۱۴- نازکی مو

نازکی و باریکی مو (روايات)

در حمام شانه نزن، مو را باریک می کند

امام صادق (علیه السلام): در حمام تکیه نزن؛ چرا که چربی کلیه ها را ذوب می کند.

در حمام ، شانه مزن؛ چرا که مو را باریک می کند. سفال (سنگ پا) را به تن ممال ،

چرا که پیسی می آورد. لنگ رانیز بر صورت خود مکش؛ چرا که آب روی را می

^{۹۸}
برد.

امام صادق(ع) فرموده اند: سر خود را در حمام شانه نکن که موی را نازک می کند.^{۹۹}

۹۸ احادیث پزشکی ص ۲۶۸

۹۹ کافی: ج ۶، ص ۵۰۱

۱۵-شوره سر

الف: معرفی بیماری

شوره سر

(ریشه لاتین : Pityriasis simplex capillitii) ریخته شدن سلول های مرده اسکالپ (فضای آناتومیک پوست سر، از رُستنگاه مو تا گردن) است و نباید با خشکی پوست سر اشتباه گرفته شود.

پوست انسان در خارجی ترین سطح خود به دلیل داشتن کراتین مدام در حال بازسازی سلولی است

و این بدین معنی است که در تماس مداوم با فضای اطراف سلولهای پوست خارجی (پیدرم) در لایه بیرونی از بین می روند و نیاز به جایگزینی دارند. این بازسازی در تمام سطح بدن وجود دارد ولی هنگامی که در اسکالپ سر به دلیلی این روند مرگ سلولی افزایش پیدا کند به شکل ذرات قابل دیدن یا به اصطلاح شوره سر پدید می آید.

أنواع شوره سر

شوره سر به دو شکل خشک و یا چرب بروز می کند.

علت شناسی در طب جدید

در ایجاد شوره سر علتهای مختلفی می توانند دخالت کنند که نوع خشک و یا چرب آن بستگی به نوع پوست بیمار دارد. از دلایل اصلی ایجاد شوره می توان:

- اختلال در سیستم هورمونی
- تغذیه نامناسب و ناهماهنگ
- مصرف دخانیات
- استرس بهویژه در دوره های مداوم و شدید
- کامل نبودن شستشوی سر و باقی ماندن مواد شوینده روی پوست سر نام برد.

ب: نسخه ها

شوره سر (روايات)

گل نیلوفر

امام صادق (ع) فرمود: شستن سر با گل نیلوفر مایه اینمی از سردرد دوری از فقر و پاکسازی سر از شوره است.^{۱۰۰}

امام علی (ع) فرموده اند: شستن سر با گل نیلوفر چرك و کثیفی سر را می زداید.^{۱۰۱}

مورد با سر که

جابر حنفی می گوید: از شوره سر به امام باقر (ع) شکایت کردم. ایشان فرمودند: مورد را بکوب و آب آن را بگیر و با بهترین سر که کهنه درآمیز و به شدت بر هم زن تا کف کند. آنگاه به شدت سر وریش خود را با آن بشوی و سپس با روغن کنجد تازه چرب کن که به خواست خداوند خوب خواهی شد.^{۱۰۲}

شوره سر (خیر اندیش)^{۱۰۳}

(۱) بعد از شستشوی سر، سر که رقيق شده را با آب به سر بمالید.

(۲) روغن بadam تلخ را روی موضع بعد از شستشو با سر که بمالید.

(۳) خوراک بadam هر روز ۲۱ عدد تا چهل روز

(۴) خوراک پوست تخم مرغ + عسل هر شب یک قاشق مرباخوری تا ۱۴ شب

چند توصیه (ضیایی)^{۱۰۴}

پرهیز از خارش پوست سر با ناخن و شانه تیز

۱۰۰ کتاب ثواب الاعمال

۱۰۱ کافی: ج ۶، ص ۵۰۴

۱۰۲ بحار الانوار: ج ۷۶، ص ۸۸

۱۰۳ عسل ص ۱۱۸

۱۰۴ نسخه های استاد...

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید

ماساژ پوست سر و استفاده از فشار پخش شده دوش آب در هنگام شستشو
استفاده از آب با گرمای مناسب برای شستشوی سر
خشک کردن موی سر بدون استفاده از خشک کن و در صورت استفاده با دمای پایین
بهداشت سر و عوض کردن دائم روکش بالش خواب
عدم استعمال دخانیات در صورت امکان

استفاده از شامپوی ملایم و مناسب با توجه به پوست سر (از نظر خشکی و یا چربی
بودن)

ماساژ ۲۰ دقیقه پوست سر با سرکه رقیق پیش از آبکشی و یا ماساژ سر با شانه و برس
آغشته به نمک خوراکی.

نکته مهم در شوره سر این است که در صورتی که به مدت زیادی شوره سر مشاهده
شود باید آنرا جدی گرفت زیرا پوست سر در این شرایط می‌تواند میزان بسیاری از
باکتریها و قارچها شود.

شوره سر (تبریزیان)

شستن سربا آب خیسانده گل خطمی سفید نیم ساعت قبل از حمام آب خیسانده گل
خطمی را روی سر بگذارند و بعد بشویند.

شوره سر (بنی هاشمی)

۱- شستن موها با دمنوش و عصاره بابونه به رشد موها کمک می‌کند و برای شوره سر
مفید است.

۲- ضماد زیتون برای شوره سر بکار می‌رود

شوره سر (دوازاده)

- مالیدن مخلوطی از نصف استکان روغن زیتون با یک قاشق مرباخوری حنا به سر و سپس شستشوی آن با صابون طبیعی مفید می باشد .

۱۶- نرم کردن مو

نرم کننده و حالت دهنده موها(تبریزیان)

شستن سر با لعب خیسانده خطمی (نیم ساعت روی سر بماند و بعد بشویید).

نرم کردن موی سر (روازاده)

گل سرشور به سر هفته ای دو تا سه بار بمالید.

۱۷- شپش و آلودگی مو

شپش و آلودگی مو ها (روايات) از ته زدن مو

امام صادق (ع) فرموده اند: موی خود را از ته بزن که چرک و حشرات آن را کاهش می دهد و گردن تو را محکم و بینایی ات را جلا می دهد.^{۱۰۵} شپش و شپشی شدن موی سر (دریایی)^{۱۰۶}

در برخی روستاهای شپش و شپشک در میان موی سر اطفال انتشار می یابد. برای درمان چنین عارضه ای توصیه می شود: دویست گرم سیاه دانه را که آسیاب و پودر شده با یک لیتر سر که خوب مخلوط کرده و مقداری از ترکیب به دست آمده را به سر مالیده و بگذارید این ترکیب کاملاً مخلوط به درون مو نفوذ کند. سپس سر را در معرض نور خورشید قرار دهید. این ترکیب باید حداقل پنج ساعت روی سر باقی بماند. سپس آن را بشویید. این عمل را هر روز تا یک هفته انجام دهید.

- شپش مو (تبریزیان)

یک ساعت قبل از حمام ، لعاب خیسانده خطمی سفید بر سر بگذارید و بشورید. یا با آب چغندر سر را بشویید.

شپش (بنی هاشمی)

یک قاشق غذاخوری سر که را در یک استکان آب جوش بریزید و با هم مخلوط کرده

۱۰۵ کافی: ج ۶، ص ۴۸۴

۱۰۶ سیاه دانه عسل ص ۳۰

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید
کمی که ولرم شد مرتب موها رو بشورید حدود ۱۵ دقیقه مالش دهید بعد استحمام کنید
داروی قوی تراز سر که فضله گاو است.

تدا이یر شپش (کرد افشاری)

- دمکرده پونه + ادویه سیر - برگ ریشه ترشک (حماز) - روغن ترب
پاکسازی بدن و ترک چیزهایی که تحریک مواد به سوی ظاهر می کند مثال: شبیر،
انجیر، عدم تشنه ماندن، حمام مرتب، پاک کردن چرک از بدن هر روز.
رب سیب: ۲ لیتر آب سیب شیرین پوست گرفته را روی حرارت غیر مستقیم گذاشته تا
یک سوم آن باقی بماند ۲ قاشق غذا خوری خاکشیر به آن اضافه کرده و هر ۲ ساعت
۱- قاشق غذا خوری داده شود.
- دمکرده پونه کوهی، برگ سرو به موها، برگ خرزهره
- حب مسهل سنا روزی ۳ عدد قبل از غذا با آب گرم
- شستشوی سر با آب ترب یا (خوابانیدن مغز بadam در سر که و ریختن آن روی سر
- مفتاحات مسام: کرفس، توت، حلوا، شیرینی جات، ترب)
- عدم بیوست
- مسهل بلغم / حب دیدان / لباس های حریر سفید و نو همراه با عطر / دود کردن
مصطفکی، آب سداب به سر بزنند، کیسه صفراء (زهره)، آب شاهتره، آب تنباکو.

۱۸- مخوره

الف: معرفی بیماری

مخوره یا دوشاخه شدن انتهای مو

ناشی از آسیب فیزیکی (تروما یا حرارت) و یا آسیب شیمیایی به مو است و در خانمها شایعتر است. لایه محافظ مو در فیبرهای انتهایی مو از بین می‌رود، در نتیجه قسمت انتهایی مو چند شاخه و شکننده می‌شود. این آسیب می‌تواند از سشوار زدن زیاد، برس زدن مکرر با برس زبر، رنگ کردن مکرر مو و دکله کردن، شامپوهای اسیدی یا قلیایی، فر دائمی و... ناشی شود. موهای خشک بیشتر دچار این مشکل می‌شوند.

ب: نسخه ها

مخوره

لعاد کتیرا ۲۰ گرم + یک عدد زردۀ تخم مرغ + یک قاشق غذاخوری عسل را با هم مخلوط کرده و به سر بمالد و بعد از ده دقیقه شستشو دهد.

چند توصیه

باید موها را کوتاه کرد و از تحریک فیزیکی مو اجتناب کرد. پیشگیری با اجتناب از آسیب به مو است. بعد از استحمام اجازه دهید موها بدون وسایل گرمایی به مرور زمان یا با حوله خشک شوند و از شانه کردن موها در حالی که کاملاً خیس است، خودداری کنید، زیرا شانه کردن موهای خیس مانند نوشتن با خودکار بر کاغذ خیسی است که آن را پاره می‌کند، با شانه‌های چوبی موها را شانه کنید، از شانه کردن مستمر و مداوم و با فشار و کشش موها خودداری کنید، آب داغ و شانه کردن موها در حمام موجب

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید
آسیب جدی به موهاست، بهتر است در هنگام شانه کردن موهایتان کمی نرم و مرطوب باشند.

صرف مایعات فراوان و آبمیوه را که موجب تامین رطوبت پوست سر است فراموش نکنید. موهای چند شاخه را از قاعده محل چند شاخه شدن بچینید. اگر موها بسیار خشک است (بخصوص انتهای موها) را با روغن مخصوص مو بادام، زیتون یا لعاب کثیرا مرطوب و نرم کنید.

درمان مو خوره (آل اسحاق)

هر شب مقداری روغن نارگیل یا روغن بادام شیرین به دستهای خود مالیده و بوسیله آن موهای خود را ماساژ دهید و بعد از ۵ ساعت موهایتان را با آب گرم بشویید.(از مصرف شامپو خودداری کنید).^{۱۰۷}

درمان مو خوره(تبریزیان)

روغن بنفسه به موها بمالند..صابون شامی یا پی استفاده کنند و سر را با گل ختمی بشورند.

۱۹- ریزش و عدم رویش مو

الف: معرفی بیماری

تقویت مو^{۱۰۸}

عناصر تشکیل دهنده مو :

کربن : ۵۰ قسمت

هیدروژن : ۶-۷ قسمت

اکسیژن : ۲۳-۱۹ قسمت

نیتروژن (ازت) : ۱۸-۱۷ قسمت

گوگرد : ۴/۵ قسمت

ریزش طبیعی مو انسان در شباهه روز ۵۰-۴۰ عدد است

علل ریزش مو

فعالیت فکری زیاد (مطالعه بیش از حد)، استرس، ارثی، عدم تعادل هورمونی، کمبود

آهن، استفاده بیش از حد از سشووار یا بیگوچی، قاعدگی زنان، اختلالات غده تیروئید،

بیماری عفونی، تعویض شامپو، یائسگی زنان، کم کاری فوق کلیه، شیمی درمانی

علت دیر درآمدن ریش پسران: کمبود هورمون گونادوتrop

علت کدر شدن مو: استفاده از ژل مو

مضرّات

اسپارتم (ماده شیرین کننده مصنوعی) کلر موجود در آب

استفاده زیاد از کلاه کمبود تریپتوфан

۱۰۸ درمان های گیاهی

نور شدید آفتاب کم خوابی

صابون عطری قند - شکر ، نوشابه و ...

رنگ موهای شیمیایی مواد روغنی برای موهای چرب

ب: نسخه ها

ریزش مو (روايات)

حنا

رسول خدا(ص) فرموده اند: با حنا خضار کنید که مایه جلای بینایی رویش مو و بوی

خش و آرامش همسر می شود.^{۱۰۹}

شانه عاج

امام عسگری(ع) فرموده اند: شانه زدن با عاج ، مایه رویش مو و زدودن کرمهای مغزو آرامش صفرا و پاکیزگی لته است.^{۱۱۰}

سرمه

امام صادق (ع) فرموده اند: سرمه کشیدن مایه رویش موی و تیزبینی چشم است و آدمی را بر سجده های طولانی یاری می دهد.^{۱۱۱}

امام صادق (ع) فرموده اند: سرمه کشیدن مایه جلای دیده رویش مو و زدودن آب ریزش چشم است.^{۱۱۲}

ریزش مو^{۱۱۳} (خیراندیش)

۱- برای رفع ریزش موی سرد که در زنان رواج بیشتر دارد مخلوط آب نمک بعد از

.۱۰۹ کافی: ج ۶، ص ۴۸۳

.۱۱۰ بحار الانوار: ج ۷۶، ص ۱۱۵

.۱۱۱ کافی: ج ۶، ص ۴۹۴

.۱۱۲ کافی: ج ۶، ص ۴۹۴

.۱۱۳ سخنرانی استاد در تربت حیدریه

حمام بر سر بزندید گاهی رویش مو می دهد از روغن مالی هم بهتر است.

۲- ریزش موی گرم که بیشتر از جلوی سر شروع می شود. حجامت عام به فاصله یک ماه و بعد حجامت عام ، مالیدن سر که رقیق شده به سر.

ریزش مو در مردان (خیر اندیش)

- کسانی که ریزش مو در خانواده آنان ارثی می باشد بهتر است در سنین نوجوانی سالی یک تا دو بار حجامت کنند و در بهار حجامت انجام دهنند تا هیچگاه دچار ریزش مو نشوند و تا ۲۸ سالگی این روند را ادامه دهنند، اما کسانی که ریزش مو در آنها شروع شده و در حال پیشرفت است باید در اولین فرصت حجامت کنند تا ریزش موی آنها متوقف گردد؛ یعنی سالی دو بار حجامت در فصل بهار تا سن ۲۸ سالگی انجام دهنند.
- برای رویش مجدد مو یکی از راه های آزموده شده ماساژ مداوم سر با برس زبر می باشد.(تیز نباشد بلکه کلفت باشد) - خوردن روزی ۱۴ عدد بadam درختی .

- مالیدن روغن سیاه دانه به موضع ریزش مو روزی سه بار به مدت ۱۲۰ روز (شبها)

- انداختن دو الی سه عدد زالو به محل ریزش مو که بسته به شدت بیماری دو الی سه بار باید تکرار شود هر دو هفته یکبار تا رویش مجدد مو آغاز شود.

- مصرف جوشانده یک قاشق غذاخوری اسطو خدوس در یک لیوان آب جوش به مدت ۵ دقیقه + یک قاشق غذاخوری عرق سنبل الطیب شبی یک لیوان قبل از خواب میل شود.

- در هنگام مالیدن روغن برای تاثیر و نتیجه بهتر از اسانس نعناع هم استفاده شود(به ازای هر ۶۰ سی سی ۷ قطره اسانس نعناع به آن اضافه شود) .

- خوردن عسل یک قاشق مرباخوری ناشتا به مدت چهل روز میل شود.

- حجامت عام در ۵ مرحله هر ماه یک بار .

ریزش موها و تقویت موها (تبریزیان) ^{۱۱۴}

روغن بنفسه با پایه کنجد به موها بمالند – داروی تقویت مو – سرمه اثمد به چشم بکشند – انجیر بخورند منشأ مو سودا است. پس مصرف سودا زاها موجب رویش مو می شود. مانند گوشت بز، لبو و .. در خانم ها ریزش غالباً از کم خونی است پس قرص خون مفید است. مصرف سویق گندم و جو نیز برای ریزش موی زنان مفید است.

عدم رویش دیش و سبیل (روازاده) مرد/سن ۱۷ سال / تهران

پرسش: من ریش و سبیل ندارم و به دکتر غدد مراجعه کردم و پس از آزمایشات خون دکتر گفت که مشکل هورمونی ندارم و حساسیت فولیکول های صورت به هورمون کم است آیا راهی رفع این مشکل هست.

پاسخ: از خوراکی های گرم استفاده کنید. روغن سیاهدانه به صورت بمالید. ممکن است بادکش و حجامت صورت بتواند فولیکول ها را تحریک کند. ^{۱۱۵}

استفاده از قرص و کپسول های محرک رشد مو (روازاده)

مرد/سن ۲۶ سال / مجرد / ۱۸۵ قد / وزن ۸۷ کیلو

یکی از آشنایان ۶ ماه است برای درمان ریزش موها یش به توصیه پزشک از کپسول روی zink plus کپسول آهن fefol و قرص فین پسیا و فیناستراید و ماینو کسیدیل استفاده می کند که کمی بهتر هم شده است ولی باید ۲ سال این نسخه را رعایت کند.. آیا ممکن است این داروها عوارضی داشته باشند؟

پاسخ: حتماً عارضه خواهد داشت. هیچ داروی شیمیایی وجود ندارد که عارضه ای برای بدن نداشته باشد. اولاً داروی فیناستراید باعث پرمومی کل بدن می شود و ثانیاً می تواند

۱۱۴ کتاب و سخنرانی های استاد – نحوه مصرف داروها در جلد ۱ آمده.

۱۱۵ پرسش های شما پاسخ های حکیم دکتر روازاده ج ۲ ص ۸۸

به دلیل اختلالات هورمونی که ایجاد می کند باعث ضعف جنسی شود.^{۱۱۶}

ریزش مو^{۱۱۷} (یکتا)

ریزش مو عوامل مختلفی دارد:

۱- حرارت صفراء

۲- مواد افزودنی: این مواد، سم است و ریشه مو را می سوزاند.

۳- یبوست: یبوست سم را وارد خون می کند و باعث سوزاندن ریشه مو می شود.

۴- کم خونی باید رفع شود.

۵- کمبود کلسیم باید اصلاح شود.

خانم ها هم بعد از دوران بارداری ریزش مو پیدا می کنند چون بچه، کلسیم آن ها را گرفته است و اما برای درمان ریزش مو چنین عمل می کنیم :

۱- حنا را با زرده تخم مرغ محلی و گرد نخود و آرد سبوس گندم یا جو یا برنج ترکیب کرده و روی سر می گذاریم و صبر می کنیم یکی دو ساعت بماند بعد سر را می شوییم . این داروی ترکیبی موهای سر را تقویت می کند. هفته ای دو بار این عمل را تکرار می کنیم.

۲- از دم کرده سبوس استفاده می کنیم.

۳- اگر کسی که ریزش مو داشت صفوایی مزاج بود از پودر آبن آستفاده کند چون پودر آبن هم جلو ریزش مو را می گیرد.

۴- به هر شکلی که می توانید سبوس بخورید چون برای درمان ریزش مو خیلی مفید است .

خوردن نخود برای پر پشت کردن مو خیلی مفید است .

.۱۱۶. پرسش های شما پاسخ های حکیم دکتر روازاده، ج ۲، ص ۱۱۴

.۱۱۷ طب نجات بخش ص ۱۳۲

ریزش موی سر^{۱۱۸} (موسوی)

داروهای پاک کننده منضم و مسهل مزاج استفاده کنید و از مصرف غذاهایی مانند سوسیس، کالباس، نوشابه، شیرینی جات قنادی، چربی و سرخ کردنی پرهیز کنید. زالوها را پشت گوش بیاندازید و با حفظ فاصله زمانی روی هر قسمت که ریزش مو بیشتر است هر بار چند عدد زالو بیاندازید.

شستشوی سر فقط با مخلوطی از سدر و مورد و روغن زیتون و سر که انجام شود. بهتر است تا ۲۰ روز اول هر روز به حمام رفته و با سدر و گیاه مورد و روغن زیتون و سر که سر را بشویند. بعد از ۲۰ روز این شستشو را هر وقت حمام می‌روند انجام دهند. هفته ای یک بار مقداری روناس و آرد نخود و قهوه و مورد به صورت پودر با زردۀ تخم مرغ خمیر کرده و روی سر بینند. ۲ تا ۴ ساعت صبر کنند سپس بشویند.

هر شب با روغن تخم مرغ مخلوط با پودر کندش قسمت های ریخته شده را مالش دهند. زالو درمانی را هر ۳ ماه یک بار تکرار کنید، اما داروی شستشوی سر و داروی مخلوط با زردۀ تخم مرغ را همیشه تا رسیدن به نتیجه مطلوب ادامه دهید.

ریزش مو (روازاده)

- ریزش مو علل مختلفی دارد که بنابر علل آن درمان خاص خود را دارد.
- غلیظ شدن خون موجب اختلال در خون رسانی و تغذیه ریشه مو می‌شود.
- اصلاح تغذیه و مزاج و مصرف انجیر و مویز و بادام مفید می‌باشد.
- افراط در مسائل جنسی و آمیزش باعث ضعف بدن می‌گردد و خون و مواد غذایی متوجه دستگاه تناسلی می‌شود و خون رسانی به سر و ریشه موها کم می‌شود و در نتیجه موجب ریزش مو می‌گردد. - اگر علت ریزش مو از سردی و خشکی باشد

درمان آن مالیدن حنا مخلوط با روغن زیتون می باشد و اگر علت آن گرمی و خشکی باشد درمان آن مالیدن گلاب با سرکه می باشد.

ریزش موها (روازاده) مرد/سن ۲۱ سال / متاهل / قد/وزن ۶۵ کیلو

سوال: با سلام آقای دکتر من موهای خوبی دارم ولی نمیدونم چرا کم کم شروع به ریزش کرده‌اند. البته فقط جلوی موهم. موهم خیلی لخت و خوب هستن. من هفتاهی یک بار نزدیکی می کنم و به خاطر ورزشکار بودنم توانایی ارضا شدن ۳ بار پشت سرهم را دارم. البته مدت کوتاهیه سیگار می کشم. ماهی ۳ یا ۴ بار کثیرا میزnm خیلی کم. از ژل هم اصلا استفاده نمی کنم. موهای چربی دارم. ۳ روز یک بار حمام میروم. می خواستم بینم چیکار کنم که ریشه موهم سفت بشوند. دواهای خوراکی بیشتر دوست دارم بخورم تا اینکه حنا بمالم. نظر شما چیه آقای دکتر؟

پاسخ: ریزش مو علل مختلفی دارد. برای تشخیص دقیق مزاج و عامل بیماری‌زا باید تحت بررسی دقیق تر قرار بگیرید. اما چند نکته را رعایت کنید:

۱. حتماً بین دوبار نزدیکی غسل انجام دهید و بدون غسل مجدداً نزدیکی نکنید.
۲. نزدیکی مکرر باعث ضعف بدن می‌گردد. خون و به تبع آن مواد غذایی متوجه دستگاه تناسلی می‌شود و خون رسانی به سر و ریشه موها کم می‌شود.
۳. سیگار خون را غلیظ می‌کند و خون رسانی و تغذیه ریشه موها را مختل می‌سازد.
۴. هر روز انجیر و مویز و بادام میل کنید.
۵. از روغن بادام شیرین جهت ماساژ کف سر و حالت دادن مو استفاده کنید.^{۱۱۹}

درمان ریزش موی سر با استفاده از قرص‌های شیمیایی (روازاده)

مرد/سن ۳۲ سال / خراسان رضوی

.۱۱۹ پرسش‌های شما پاسخ‌های حکیم دکتر روازاده، ج ۲، ص ۱۳۴

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید

پرسش: جهت درمان ریزش موی سر از قرص فینپیشیا یا فیناسترااید همراه با ماینو کسیدل استفاده کرده ام و موی سرم مجدداً رشد کرده ولی دکتر گفته که قرص را باید همیشه مصرف کنم آیا مصرف طولانی مدت این قرص زیان بار است یا خی؟ در ضمن تاثیر بر روی حجم منی داشته و گفته اند برای زن باردار تماس با شخصی که این قرص را مصرف می کند خوب نیست لطفاً راهنمایی بفرمائید آیا مصرف را ادامه دهم؟

پاسخ: عوارض بسیار بدی دارد لذا مصرف آن را به تدریج قطع کنید. با روغن بابونه، کف سرتان را ماساژ بدهید. از خوردن غذاهای خشک اجتناب کنید و دستورات بهداشتی پوست و مو را رعایت نمایید. نشسته حمام و نشسته موها را شانه کنید. از صابون زیتون یا قهوه‌ای و گل سرشور استفاده کنید.

۱۲۰ صورت را روزانه با آب بشویید.

۱۲۱ درمان ریزش مو (دریایی)

ریزش مو در مردان و زنان پدیده ای رایج است و درمان آن با «سیاه دانه» به قرار زیر است: مخلوطی از کوبیده‌ی سیاه دانه را که عصاره‌ی تره تیزک (شاهی) بدان اضافه شده با یک قاشق مرباخوری سر که و یک فنجان روغن زیتون، خوب مخلوط نموده و سپس به عنوان یک تونیک (تقویت کننده موی سر) می‌توان آن را مورد استفاده قرار داد این تونیک را می‌توانید به مدت یازده روز در آغاز شب به سر مالیده و پس از سه ساعت با آب گرم و صابون یا شامپوی مناسب مو شستشو نمایید.

۱۲۲ ریزش مو (خدادادی)

- مصرف جوانه تازه گندم روزی ۵ تا ۷ قاشق غذاخوری باعسل بمدت یک تا دو هفته.

۱۲۰ پرسش‌های شما پاسخ‌های حکیم دکتر روازاده ج ۲ ص ۱۰۴

۱۲۱ سیاه دانه و عسل ص ۲۴

- قبل از حمام یک قاشق غذاخوری عسل را با یک قاشق چای خوری پودر دارچین مخلوط کرده و به سر بمالید به مدت ۱۵ دقیقه بماند و بعد شسته شود به مدت یک هفته و ده روز.

بی مویی صورت و بدن (تبریزیان)

اصلاح مزاج - داروی پوستی مالیدنی - مالیدن روغن بنفسه با پایه زیتون به موها - مصرف سودا زاهای - مانند عدس و گوشت گاو و بز و لبو و ...

ریزش مو

پودر حنا را در جوشانده بابونه مخلوط کنند و هفته‌ای یک الی ۲ بار ، نیم ساعت تا ساعت قبل از رفتن به حمام به سر بمالید و در حمام بشویید ریشه مو آنقدر محکم می شود که اگر بکشند هم در نمی آید (بابونه را در آب جوش قرار می دهیم و بعد از حدود یک ربع ، پودر حنا در این آب مخلوط می کنیم).

ریزش مو (ضیایی) ^{۱۲۲}

اگر علت اختلال هورمونی است : مصرف رازیانه روزی یک استکان برای زنان.

اگر علت اختلال غذایی است: اصلاح کبد، بیوست و چربی خون.

اگر علت اختلال روانی است : اصلاح استرس و مسائل روانی و تقویت ایمان.

ریزش مو علل زیادی دارد :

۱- ناشی از دوره بلوغ که دو طرف پیشانی می ریزد و اشکالی ندارد .

۲- کاهش هورمون مردانه یا زنانه.

۳- استفاده زیاد از شامپو و ... است که شامپو بچه بیشتر استفاده شود.

۴- از کاهش امللاح است که باید از خرما و میوه و ... استفاده شود.

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید
استفاده از رنگ های طبیعی : مانند ۱- حنا و صدر ۲- حنا با خطمی ۳- از مخلوط حنا
با صدر ۴- حنا با گیاه مورد ۵- حنا با تخم مرغ یا روغن تخم مرغ یا روغن سیاه دانه
خالص و جوشانده سیاه دانه در روغن بادام تلخ استفاده کنید.

۲۰- کچلی و طاسی

الف: معرفی بیماری طاسی

طاسی به وضعیت نداشتن مو و یا از دست دادن آن در نواحی ای که مو در آن نواحی اغلب رشد می‌کند به خصوص در سر، اطلاق می‌شود. کچلی نوعی عفونت پوست و ریزش موی ناشی از عامل قارچی است.

کچلی

نوعی عفونت پوست و ریزش موی ناشی از عامل قارچی است. در کچلی سر این ضایعات با حدود کاملاً مشخص و پوسته دهنده باعث ریزش مو به صورت لکه و پوسته ریزی سر، تغییر رنگ، شکنندگی و سست شدن موها در محل زخم، ریزش و طاسی موقتی می‌شود. اما خود طاسی متفاوت با کچلی است. انواع کچلی که ناشی از قارچها هستند مانند کچلی سر، کچلی ریش، کچلی عانه، کچلی بدن، کچلی ناخن و... از انواع قارچها مانند میکروسپورومها، ترایکوفیتونها، اپیدرموفیتونها به وجود می‌آیند. روش انتقال کچلی تماس مستقیم فرد به فرد، از محیط (قارچ‌های خاک دوست) یا وسایل آلوده مشترک مانند شانه، روسربی، حوله و دمپایی است.

کچلی عفونت قارچی پوست و موی سر، ابرو و مژه‌ها می‌باشد که توسط میکروسپوروم و ترایکوفیتون ایجاد می‌گردد. ضایعات به صورت لکه‌های گرد منظم و یا نامنظم در پوست سر همراه با شوره، التهاب، خارش و ریزش مو ایجاد می‌شوند. کچلی موی سر بیماری مسری بوده که معمولاً در بچه‌ها و بندرت در بالغین دیده می‌شود. عوامل

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید

بیماری از انسان به انسان، از خاک به انسان، از حیوان به انسان و حتی گاهی از انسان به حیوان منتقل می شوند.

ب: نسخه ها

کچلی^{۱۲۳} (موسوی)

بیماری قارچی عفونی بسیار سرسخت و مسری است که بیشتر در کودکان و تا قبل از بلوغ شایع می شود. ضایعات به صورت گرد و به رنگ سفید مایل به خاکستری است که گاهی همراه با خارش می باشد.

درمان آن با داروهای گیاهی با ترکیباتی مانند سدر و مورد و حنظل و حنا و امثال آن در ترکیبات معین گیاهی و در کثار آن زالو درمانی کاملاً ممکن و شفا بخش است. تعداد و زمان انداختن زالوها از هفته ای یک بار یا ۱۵ روز یک بار یا فواصل طولانی تر بسته به تشخیص و توان خون دهی بیمار می باشد. محل انداختن زالوها اطراف سر یا پشت گوش ها است.

میکروب بیماری کچلی که در گذشته بسیار شایع بوده به راحتی با داروهای گیاهی و زالو درمانی قابل علاج بوده است

کچلی و گری و بیماری پوست سر (دریابی)

برای درمان کچلی و گری که نوعی بیماری قارچی پوست سر است می توان به طریقه زیر از سیاه دانه بهره گرفت : یک قاشق سوپ خوری «سیاه دانه» را که خوب آسیاب و پودر نموده اید با یک قاشق چای خوری از عصاره‌ی سیر (سیر له شده که عصاره‌ی آن بدست می آید) با یک فنجان سرکه‌ی رقیق، کاملاً مخلوط کنید، مرهمی به دست می آید مانند پماد که می توان آن را به قسمت هایی از سر، که مبتلا

۱۲۳ زالو درمانی ص ۹۴

۱۲۴ سیاهدانه و عسل ص ۳۱

به گری و کچلی شده است مالیه و پس از سه ساعت، مرهم را برداشته و با روغن سیاه دانه چرب نمود و این روغن را تا روز بعد بر روی آن قسمت از پوست سر باقی گذاشت و این درمان را ادامه داد تا بهبود حاصل شود.

رفع ریزش مو و درمان تاسی (دریابی) ^{۱۲۵}

چنان چه موم عسل را گداخته و با روغن گل سرخ و کمی حنا خمیر کرده و مقداری پودر سوخته سیاه دانه را به آن بیفزایید و بر سر بیندید مانع ریختن موی سر شده و در صورت مصرف مداوم موجب رویاندن مو می گردد.

کچلی (تبیزیان)

روغن بنفسه پایه زیتون به موها بمالید - داروی تقویت مو - اصلاح مزاج صفرا و بلغم نیز مفید است.

برای پرپشت شدن موها (باقری) ^{۱۲۶}

برای پرپشت شدن موها چنین عمل کنید :

- ۱- شربت خونساز را با عرق غلیظ و دو آتشه شلتوک مخلوط کرده به مدت ۴۰ روز، صبح و شب میل کنید.
- ۲- سر را با شامپوی اسلامی بشویید.

کم پشت بودن موهای سر در کودک (روازاده)

زن/سن ۸ ماهه

پرسش: موهای سر دخترم کم پشت است و مرا نگران کرده است لذا بفرمایید برای رفع این مشکل چکار کنم؟

۱۲۵ همان ص ۳۸

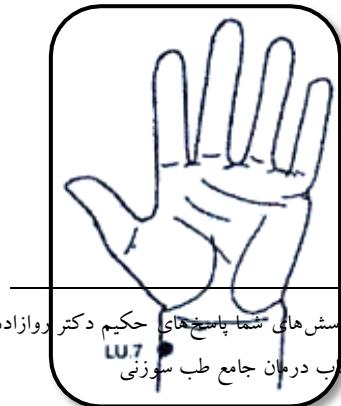
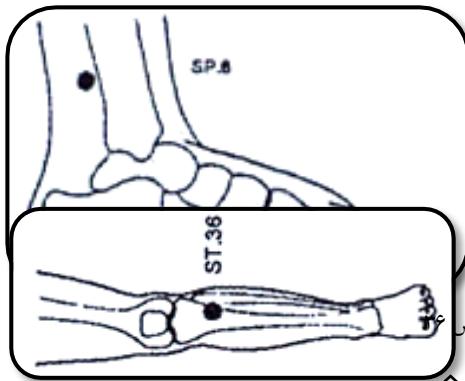
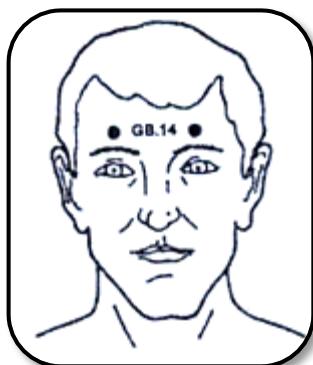
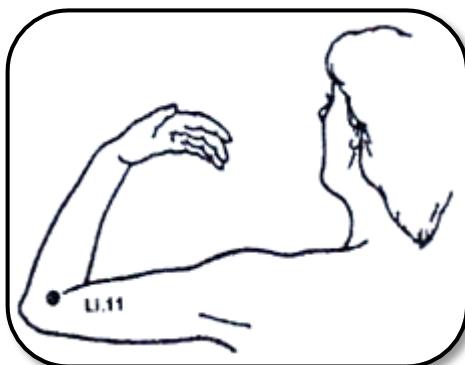
۱۲۶ طب اصولگرایی ص ۱۲۴

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید

پاسخ: کم پشتی موهای سر در کودک نشانه سردی مزاج است. بنابراین در غذاهای وی بهتر است غذاهای سرد را محدود کنید و چیزهایی مثل ماست و دوغ و چیزهای ترش و ماهی و... کمتر مصرف شود و هنگامی که مصرف می‌شود حتماً با مصلح (مثل آنعام و آویشن و...) مصرف شود.

از طرف دیگر غذاهای گرم و مقوی مثل حلیم، شیره، بادام، عسل، خرما، خورش فسنجان، گوشت شتر و ادویه جاتی مثل دارچین در غذاهای وی بیشتر قرار داده می‌شود. روغن زردہ تخم مرغ هم به سر بمالید.^{۱۲۷}

- طاسی، کم پشت شدن و نازک شدن موها^{۱۲۸}

۲۱-آلوبسی (ریزش موی موضعی)

الف: معرفی بیماری

آلوبسی

Alopecia یک واژه عمومی به معنی کاهش موی سر یا هر قسمتی از بدن به هر علتی است. آلوبسی علل متفاوتی مانند هورمونی، خودایمنی، عوارض داروها، کم خونی و دیگر عوامل دارد.

ب: نسخه ها

آلوبسی منتشر^{۱۲۹} (خیراندیش)

- (۱) حجامت عام ۳ تا ۵ مرحله هر ماه یک بار.
- (۲) خوراک دوسین (سیاه دانه و عسل) هر شب یک قاشق مرباخوری تا چهل شب.
- (۳) خوراک عسل ناشتا یک قاشق مرباخوری تا چهل روز.
- (۴) مالیدن روغن سیاه دانه روی موضع ۱۲۰ روز (شب ها).

آلوبسی^{۱۳۰} (خیراندیش)

خوراکی های گرم بخورد مانند:

ارده شیره + بادام - خرما و.... بعد از یک ماه نیز حجامت یا زالوی موضعی انجام دهد و اگر حوصله حجامت و زالو ندارد ۶ تا ۴ ماه به بخورد نسخه های قوی آلوبسی را عمل نکنید چون ممکن است پوست را بکند.

۱۲۹ عسل

۱۳۰ سخنرانی در تربیت حیدریه

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید
آلپسی (ریزش مو موضعی) (خدادادی)

- ریزش زودرس در بعضی افراد که بیشتر در صورت مشاهده می شود و در طب قدیم «داء الثعلب» نامیده می شد (که مشابه ریزش موی روباه در فصلی از سال است).
- مصرف روزی ۷ قاشق جوانه گندم با سالاد فصل و لیمو ترش و تازه و روغن زیتون.
- استفاده از سبزیجات و میوه های تازه فصل.

- پرهیز از غذاهای ممنوعه و داشتن نظم در خواب و خوراک و استراحت.^{۱۳۱}

قداییر ریزش موی سر (کردافشاری)

۱. خوردن مویز روزی ۲۱ تا ۳۰ عدد/ انجیر روزی ۵ تا ۷ عدد/ بادام یا شیره بادام (۲۰ تا ۴۰ عدد بادام را در آب خیسانده و پس از ۱۲ ساعت پوست کنده و با یک قاشق شکر در محلوت کن خوب میکس نمایید) مصرف شود.
۲. سبوس برنج و گندم در غذاها.
۳. سنگ نمک ۱ عدس قبل و بعد از غذاها.
۴. آب هویج و زیتون مصرف شود.
۵. حب قوقایا طبق دستور.

۶. محلول گرنک + تقویت مو + پودر چهل گیاه ریزش مو طبق دستور.
۷. حجامت سوزنی کل سر سبک ۱۷ تا ۲۱ قمری ۲-۳ مرحله آب سیب + خاکشیر روزی ۴ بار هر بار نصف لیوان.

آلپسی^{۱۳۲} (گزارش درمان دکتر علی جواهريان)

نام بیمار: آقای ع.ی سن: ۲۳ سال

علت مراجعه: ریزش منطقه ای موهای سر

---

۱۳۱ جزوه ای حیدری

۱۳۲ حجامت درمانی ص

علائم بیماری : بیمار از حدود یکسال قبل مبتلا به آلوپسی شده بود که درمان های زیادی انجام داده بود اما نتیجه نگرفته بود.

درمان های انجام شده : حجامت عام سه مرحله به فاصله یک ماه سیر درمان : سپس حجامت سر و بادکش خشک نواحی دچار ریزش انجام شد. بعد از گذشت یکسال بیماری به طور کامل درمان گردید.

ریزش موضعی و لکه‌ای مو(روازاده)

/ مرد / سن ۲۸ سال / لارستان

پرسش: مدت ۳ سال است که مبتلا به بیماری آلوپسی هستم و ریزش مو خصوصاً در قسمت ریش و سینه و شقیقه ها دارم به پزشک مراجعه نموده و عموماً داروی ساختنی و آمپول تریام هگزال و تریام سینولون تجویز می نمایند که بعد از تزریق تریام هگزال به طور محدود بهبود می یابم و بعد از مدت ۳ هفته مجدداً ریزش شروع شده و کاملاً موها می ریزد به لحاظ اعصاب تا حدود زیادی بهتر شده ام اما از تزریق کورتون ها بطور مداوم می ترسم لطفاً راهنمایی فرمایید و عوارض این آمپولها را بیان کنید.

پاسخ: دم کرده اسطوخدوس روزی ۲ تا ۳ لیوان میل کنید.

یک ماه بعد پیاز عنصل را ببرید و به نواحی که ریزش دارد بمالید.

از تماس پیاز عنصل با دست و قسمت های دیگر بدن اجتناب کنید.

پس از مالیدن آن پوست تاول می زند و مشکل حل می شود.^{۱۳۳}

۲۲- داء الصدف (صدفک)

الف: معرفی بیماری

صدفک یا پسوریازیس یا داء الصدف

بیماری پوستی مزمن خود اینمی است. این بیماری هنگامی رخ می دهد که سیستم اینمی بدن سیگنال های اشتباهی می فرستد. این سیگنال ها باعث افزایش سرعت چرخه رشد سلول های پوست می شود؛ یعنی افزایش بیش از حد سلول های پوستی از میزان ریختن آنها.

علاجم پسوریازیس می تواند بین افراد مختلف، متفاوت باشد و شامل یک یا چندتا از نشانه های زیر شود:

- تکه های قرمز روی پوست که با فلس های نقره ای پوشیده شده است.
- نقاط کوچک پوسته شده (معمولا در کودکان) دیده می شود.
- پوست خشک و ترک خورده که ممکن است خونریزی هم بکند.
- خارش، سوزش و یا درد در نقاطی از پوست.
- ناخن ضخیم، سوراخ شده و یا برآمده.
- مفاصل متورم و سفت شده.

علت دقیق آن ناشناخته است ولی احتمالاً ناشی از یک اختلال خودایمنی است. حمله های عصبی و فشار عصبی واسترس و اضطراب زیاد.

به طور معمول علت تغذیه بیمار است که سیستم اینمی بدن را تضعیف می کند (مواد کارخانه ای که حاوی نگهدارنده های شیمیایی هستند: کبد برای دفع این مواد دچار

مشکل می شود: مشکل کبد = خارش - انواع بیماریهای پوستی) عوامل تشدید کننده بیماری : سابقه خانوادگی پسرویازیس، آرتیریتووماتویید، آسیب موضعی پوست، عفونت های (ویروسی یا باکتریایی) نواحی دیگر بدن، استرس، آب و هوای سرد و عوامل ژنتیک. مصرف زیاد الکل و سیگار کشیدن هم می تواند از عوامل ابتلاء به بیماری باشد.

ب : نسخه ها

بیماری صدف (روازاده) / زن/سن ۳۱ سال/متاهل / ۱۷۰ قد/وزن ۶۵ کیلو

سوال: در حدود چهار سال است که یک لکه کوچک در دست همسرم پیدا شده و به مرور بزرگ و بزرگتر می شود که پس از مراجعه به دکترهای پوست این بیماری را صدف تشخیص داده و گفتند که درمان قطعی ندارد و پس از بهبودی مجددأً عود می - کند که در عمل نیز همین گونه بود و اکنون این لکه ها از جاهای دیگر بدن نیز ظاهر شده است ضمنا حرارت خیلی زیادی از این لکه ها خارج می شود ۱. علت این بیماری چیست؟ ۲. آیا هیچ چیزی بغیر از داروی شیمیایی باعث بهبود آن نمی شود؟ ۳. چه غذاهایی باعث کند شدن روند آن می شود و آیا اگر از واژلین برای چرب نگه داشتن آن استفاده شود ضرری ندارد؟

پاسخ: علت این بیماری ناشی از تجمع سودا در پوست است.

داروهای شیمیایی هم تأثیر موقتی دارد و عوارضی هم در پی دارد.

در صورتی که غذاهای سودا زا مثل گوشت گاو و غذاهای فست فود و نوشابه و... قطع شود و استرس ها کنترل شود کمک شایانی به رفع بیماری می شود.
برای چرب کردن موضع بهتر است از روغن کدو استفاده کنید.
در ضمن هر روز از جوشانده زیر استفاده کنید.

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید
پوست هلیله زرد (یک قاشق مریاخوری)، تمر هندی بدون پوست و هسته (۱۰ عدد)،
شاہتره (۱ قاشق غذاخوری) اینها را بجوشانید و در انتها یک قاشق غذاخوری افتیمون
به آن اضافه کنید تا یک جوش بزنده اما مراقب باشید که افتیمون نباید زیاد بجوشد.

هر روز یک لیوان از این جوشانده را تا ۲ هفته میل کنید.^{۱۳۴}

صف (تبییزیان)

داروی پوست مصرف کند- فصد پای راست و حجامت روی پا سه مرتبه پشت سرهم.

صف (روازاده)

/ مرد/سن ۲۹ سال / متاهل / قد/ وزن ۹۵ کیلو

سوال: به مدت ۵-۶ سال است که به بیماری صدف مبتلا شده‌ام. متسافانه هیچ‌کدام از روش‌های درمانی متدالو موثر واقع نگشته‌اند در ضمن من به نوع شدید این بیماری مبتلا گشته‌ام و علائم آن شامل خارش شدید ایجاد زخم در پوست سر و رویش چندین تار مو از یک نقطه می‌باشند خواهشمند است اینجانب را راهنمایی فرمایید به علاوه آیا عادات تغذیه‌ای و یا آب و هوا نقشی در تشدید این بیماری دارند؟ بعضی از متخصصان پوست علت بیماری من را دلایل ژنتیکی تشخیص داده‌اند.

پاسخ: غذا و آب و هوا و حتی استرس‌ها به شدت بر بیماری شما موثر است. باید مدتی از غذاهای کاملاً ساده مثل آش جو و یا کاهو بدون سس استفاده کنید و غذاهای سرخ کرده و فست فود و تنقلاتی مثل چیپس و پفک و کاکائو به هیچ عنوان مصرف نکنید. این بیماری با داروهای طب سنتی و انجام چند مرحله فصد کاملاً قابل درمان است. درمان‌های موضعی کافی نیست بلکه غلظت خون و سودای موجود در خون شما باید رفع شود. استفاده از کامپیوتر، تلویزیون و موبایل را هم محدودتر کنید.

.۱۳۴ پرسش‌های شما پاسخ‌های حکیم دکتر روازاده، ج ۲، ص ۱۱۷

فعلاً یک قاشق خاکشیر در یک لیوان عرق کاسنی و شاهتره بریزید و قبل از هر غذا میل کنید و برای تکمیل درمان نیز نزد پزشک متخصص طب سنتی مراجعه کنید.^{۱۳۵}

پسوریازیس (ریزش موضعی مو یا آلوپسی)^{۱۳۶} (خیراندیش)

این بیماری ناشی از سردی موضعی است و درمان آن به قرار زیر می باشد :

(۱) حجامت عام ۵ مرحله هر ماه یک بار در ایام پرفشار

واکنش احتمالی : ایجاد ترشح در موضع زخم پسوریازیس به مدت چند روز .

(۲) عسل را روی موضع شب ها بعد از حجامت سوم بگذارد.

چند توصیه

- حمام کردن روزانه
- استفاده از مرطوب کننده
- رژیم غذایی مناسب
- عدم استفاده از مشروبات الکلی و دخانیات
- عدم استفاده از شامپوهای معطر و صابون
- استفاده مکرر و روزانه از سبزیجات و میوه

استفاده از موادغذایی حاوی ویتامین ها، عناصر معدنی و فیبر غذایی.

پسوریازیس (ضیایی)^{۱۳۷}

- خفیف - شدید - پوست چولر - معکوس

موارد زیر ترک شود :

(۱) استرس و نگرانی و ... و قرص های استرس

.۱۳۵ پرسش های شما پاسخ های حکیم دکتر روازاده، ج ۲، ص ۱۳۲.

۱۳۶ عسل ص ۱۱۵

۱۳۷ نسخه های مورد تایید استاد...

۲- عفونت (آژین) گلو

- آب و هوای سرد و خشک مخصوصاً پاییز

۴- تغییرات هورمونی

۵- قرص های فشار خون و خود فشار خون

۶- افسردگی

درمان :

۱- واژلین یا گلیسیرین و حتی پارافین مالیده شود.

۲- کاسنی (یک استکان) یا کتیرا یا داروی کوکتا در شوره سر، پسوریازیس و... مصرف شود.

۳- در موارد شدید از نور درمانی استفاده شود یا یک ریع زیر نور مستقیم آفتاب باشند.

۴- نور درمانی + شیمی درمانی با هم و قرص متوا را کست و پسوراله.

۱۵- داء الشعلب (ریزش ناگهانی مو) (موسوعی^{۱۳۸})

بیماری روباه را با مصرف مسهل و منضج های دافع نیروهای غریبه (نیروهای غریبه همان ویروس ها و میکروب ها می باشند) مورد حمله قرار می دهیم و ضمادهای مخصوص را روی محل ریزش موها طبق دستور می اندازیم و مبادرت به زالو درمانی می کنیم. زالوها به تعداد کم و با فواصل کم هر چند روز یک بار و با در نظر گرفتن توان بیمار روی محل ریزیش موها می اندازیم. نمونه های متعدد از کسانی که با این روش درمان شده اند در سندهای پزشکی موجود است.

کودک مبتلا به داء الشعلب پس از یک دوره زالو درمانی و چند دوره استفاده از داروهای گیاهی بهبودی کامل حاصل گردید.

- ریزش سکه ای موی سر = داء الشعلب (تبریزیان)

بیماری روباه که از روباه سرایت میکند، درمانش داروی پوستی مالیدنی - شستن سر با گل خطمی - مصرف نمک دریا - روغن بنفسه پایه زیتون به محل ریزش بمالد - صاف کننده - اصلاح کبد و خون و سایر ریشه ها مفید است.

داء الشعلب (بنی هاشمی)

ضماد خاکستر زیتون با عسل و آب میوه زیتون بسیار نافع است.

پسوریازیس^{۱۳۹} (گزارش درمان دکتر علیرضا آزاد بخت)

نام بیمار: خانم ف. ک. سن: ۴۰ سال علت مراجعه: ضایعات پوستی علائم بیماری: بیمار مورد شناخته شده پسوریازیس است که از ۱۴ سالگی بیماری او شروع و تشخیص داده شده و تحت درمان های مختلف داروئی قرار گرفته ولی نتیجه چندان مثبتی بدست نیامده بود. در بدو مراجعه ضایعات تیپیک پسوریازیس منتشر در تمامی بدن داشت که از این ضایعات عکسبرداری شد. بعد از ۵ جلسه درمان نیز عکس مقایسه ای گرفته شد.

درمان های انجام شده: انجام حجامت کتف در ایام مساعد ماه و رژیم غذایی

پسوریازیس^{۱۴۰} (گزارش درمان دکتر رامین رادمهر)

نام بیمار: خانم ت. ا. سن: ۱۱ سال علت مراجعه: بثورات جلدی دارای خارش علائم بیماری: بیمار با بثورات جلدی در نواحی مختلف خصوصاً ساعد چپ مراجعه نمود. به گفته مادر وی از شب تا صبح مشغول خاراندن بثورات بود. برای بیمار تشخیص پسوریازیس داده شده بود (توسط متخصص پوست)

۱۳۹ حجامت درمانی ص ۱۲۶

۱۴۰ حجامت درمانی ص ۱۲۶

درمان های انجام شده : حجامت عام

سیر درمان : برای بیمار حجامت عام انجام شده و یک هفته بعد هم تکرار شد. در ضمن مصرف خاکشیر با عرق کاسنی و عسل صبح ناشتا و بعد از غذا توصیه گردید. بیمار یک هفته بعد از حجامت دوم مراجعه نمود که ضایعات کاملاً از بین رفته بود. بیمار دیگر مراجعه ننمود و دورادرور شنیدم که ضایعات مجدداً عود کرده است، اما به طور کلی تاثیر حجامت در مشکل پوستی بیمار بسیار حیرت انگیز بود.

پسوریازیس^{۱۴۱} (گزارش درمان دکتر حمید فلاحتی مروست)

نام بیمار : آقای م.ع سن : ۶۳ سال علت مراجعه : ضایعات پوسته دهنده روی اندام ها علائم بیماری : بیمار از حدود ۲ سال قبل دچار پلاک های اریتماتو همراه با پوسته های سفید رنگ نقره ای بر روی نواحی آرنج و زانو شده بود که با مصرف داروهای شیمیایی مختصر بهبود یافته و دوباره عود می کرد. در معاینه بیمار چاق بود. رنگ چهره تیره بود و دست و پای داغ داشت که به گفته خودش، شب ها آنها را از پتو بیرون می گذشت. زبان بیمار باردار و به رنگ بنفش تیره بود. بیمار از گزگز و مورمور دست ها و خستگی زودرس هم رنج می برد.

درمان های انجام شده :

- ۱- حجامت عام ۲ مرحله
- ۲- حجامت ساکرال ۱ مرحله
- ۳- حجامت ساقین ۱ مرحله
- ۴- پرهیز از غذاهای سودازا

- ۵- استفاده از ترکیب عرق شاهتره ، عرق بید مشک و عرق کاسنی روزانه ۱/۵ لیوان .
- ۶- ترکیب خاکشیر، قدومه، اسپرزو و خرفه ۳۰g از هر کدام آسیاب شده و یک قاشق مرباخوری در ۱ لیوان آب ریخته شود شب تا صبح بماند و ۱/۳ لیوان صبح ، ۱/۳ لیوان ظهر و ۱/۳ لیوان شب میل کند.

اصل السوس ۲۰g، شاهتره خشک ۲۰g ، عناب ۲۰ عدد، سپستان ۲۰ عدد، گل بنفسه ۲۰g ، تمبر هندی ۲۰g، آلو بخارا ۲۰ عدد، مغز فلوس ۳۰g جوشانده و صاف نموده و روزی ۳ بار هر بار یک استکان مصرف نماید.

سیر درمان : بعد از ۲ ماه و مصرف داروها و حجامت ، یبوست و ضایعات پوستی، بهبود یافت. و توصیه شد از ترکیب بالا هفته ای ۲ بار استفاده کند.

پسوریازیس^{۱۴۲} (گزارش درمان دکتر مظفر اخلاصی) نام بیمار : آفای ا.

سن : ۲۰ سال علت مراجعه : ضایعات قرمز رنگ و کوچک صدفی شکل علائم بیماری : از ۲ سال قبل این ضایعات شروع شده با عنوان پسوریازیس تحت درمان شیمیایی بوده است.

تشخیص : طبع سودا

درمان های انجام شده : با اینکه تحت درمان شیمیایی بوده است ضایعات مرتب کوچک و بزرگ می شده است .

- ۱- حجامت عام به فاصله یک ماه ۳ مرتبه
- ۲- داروهای ضد سودای گیاهی بادرنجبویه، مرزنجوش، روغن زیتون و کنجد.
- ۳- تبدیل غذاهای سودازا (گرم و خشک) به سودازدا (گرم و تر)
- ۴- بادکش گرم روی ضایعات بزرگ

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید
سیر درمان: بعد از یک ماه ضایعات کوچک به اندازه یک جوش کوچک و ضایعات بزرگ بدون لکه های سفید و صدفی بود و بیمار خیلی راضی بود. اما هنوز با خوردن غذاهای سرد تعداد ضایعات زیاد می شود که دستورات لازم داده شد.

پسوریازیس^{۱۴۳} (گزارش درمان دکتر محمد رضا ترابی) نام بیمار: خانم ث.ق.

علت مراجعه: ضایعات پوستی روی پaha اریتماتو، پوسته ریز و خارش دار.

علائم بیماری: از ۶ سال قبل دچار این ضایعات شده، ابعاد آنها 3×3 و در جای دیگر پوست وجود نداشت. طی این ۶ سال به پزشکان متعدد مراجعه کرده ولی بهبودی کامل نداشته است.

تشخیص: طبع سودا

درمان های انجام شده بعد از معاینه:

۱- توصیه به مصرف مواد غذایی با طبع گرم شد.

۲- حجامت عام

۳- حجامت روی پای راست (ماه دوم)

۴- حجامت روی پای چپ (ماه سوم)

۵- توصیه به قرار دادن پاهای در آب ولرم همراه با روغن زیتون، استفاده از جوراب نخی در خانه و در محل کار از کفش روباز استفاده نماید و مانع ایجاد یا تشکیل عرق روی پا شود.

۶- بعد از ۳ ماه روی هر دو پا مجدداً حجامت شد.

سیر درمان : بعد از یک هفته ضایعات پوستی از بین رفته و فقط نقاط اریتماتو ناشی از خراش ها و یک لکه پوستی ناشی از ضایعه پوستی وجود داشت. به بیمار توصیه انجام حجامت پس از یک ماه دیگر شد.

پسوریازیس و آرتربیت (روازاده) / زن/سن ۲۶ سال / مجرد / قد ۱۷۰ وزن ۶۴

سوال: با عرض سلام و خسته نباشد خدمت جناب آقای دکتر روازاده ۱۵ سال است دچار بیماری پسوریازیس هستم و از ۵ سال پیش مفاصلم دچار آرتربیت شده به طوری که همیشه احساس خستگی و خشکی مفاصل دارم و به سختی کارهایم را انجام می - دهم. داروهای مختلفی مصرف کرده ام: از خوردن داروهای شیمیایی خسته شدم و یک سال است که داروهای شیمیایی را قطع کرده ام ولی هر روز صبح یک عدد قرص کورتن ۵ میلی مصرف می کنم چون اگه نخورم زانوهام درد می گیرند و به سختی حرکت می کنند. نزد دو تا دکتری که داروی گیاه تجویز می کردند رفتم ولی تاثیری نداشت. الان تمام بدنم دچار پسوریازیس شده خواهشمندم اگه درمان دارید مرا راهنمایی بفرمایید با تشکر از خدمات شما.

پاسخ:

بیماری پسوریازیست ناشی از افزایش سودا در خون است. راه درمان دشوار نیست اما گاهی طولانی است.

باید از کلیه غذاهای کارخانه ای و صنعتی پرهیز نمایید. منع سودازها را رعایت کنید. یکی از داروهای بسیار مفید برای شما آب پنیر است.

روش تهیه: ۲ لیوان شیر را بجوشانید و در حال جوش یک قاشق سرکه خانگی به آن بزنید تا شیر ببرد. شعله را خاموش کنید و یک ساعت بعد آن را صاف کنید و مایع حاصله را آب پنیر می گویند. هر روز صبح ناشتا این آب پنیر را میل کنید. این درمان را ممکن است لازم باشد تا ۶ ماه مصرف کنید.

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید

همچنین خاکشیر در عرق کاسنی و شاطره ریخته، قبل از ناهار و شام میل کنید.

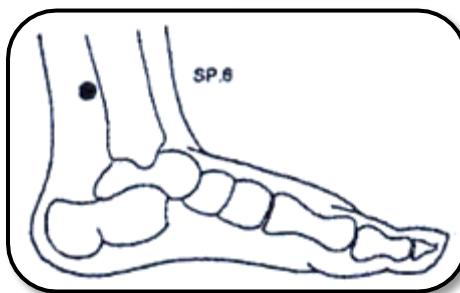
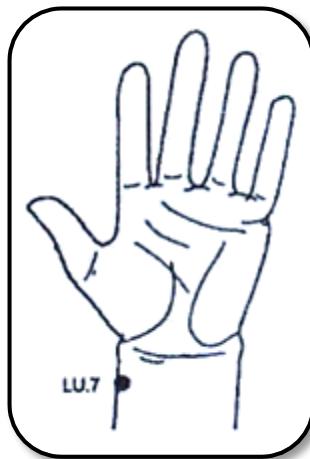
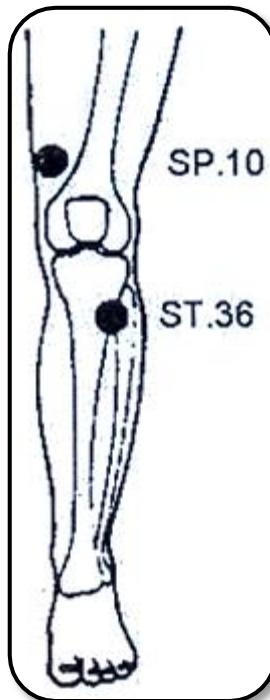
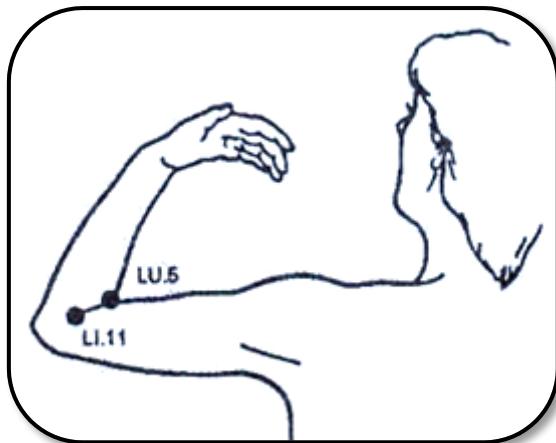
جهت انجام فصد و داروهای تکمیلی نزد پزشک متخصص طب سنتی مراجعه کنید.^{۱۴۴}

---

۱۴۴. پرسش های شما پاسخ های حکیم دکتر روازاده، ج ۲، ص ۴۹

نقاط فشاری، طب سوزنی، ماساژ، زنبور درمانی، دستگاه الکترونیکی بدون سوزن، انرژی درمانی (برای عمل به این نسخه حتماً طبق راهنمای نسخه ها عمل کنید)

-داء الصدف يا پسوریازیس-

۲۳- سفید، قهوه ای، زرد و قرمزشدن موها

نسخه ها

سفید شدن موها (روايات)

ترک موجبات غلبه شدید مزاج، پیری و سستی و سردی و غم و... لازم است. چون غلبه این موارد موجب سفیدی وزردی و قهوه ای شدن موها میشود. مثلاً غلبه شدید صفراموها را زرد میکند و غلبه بلغم و سودا سفید میکند و... پس همه روایات این موضوعات جزء درمانهای موی رنگین هستند.

۴ مورد که پیری زودرس می آورد:

امام صادق (علیه السلام) : چهار چیز، (انسان را) پیش از فرا رسیدن هنگام پیری ، پیر می کند: خوردن گوشت خشک شده ، نشستن بر جای مرطوب ، بالارفتن از پلکان ، و آمیزش با پیرزنان .

به درمانهای مشترک و روایات پوست و مو و پیری زودرس و اصلاح مزاج عمل شود.

پر رنگ کردن ابرو و مژه ها (خیراندیش)

- مصرف خوراکیهای گرم تا حدودی موثر می باشد (چون با گرم شدن بدن ممکن است رنگ موها به سیاه شدن پیش برود)
- مالیدن روغن سیاه دانه و استفاده از سرمه بادام برای تقویت و سیاه شدن مژه ها بسیار موثر می باشد.

سفید شدن مو (تبییزیان)^{۱۴۵}

روغن بنفسه را آقایان هفته ای ۲ بار و خانم ها هر شب به موها یشان بمالند.

۱۴۵ کتاب و سخنرانی های استاد - نحوه مصرف داروهای در جلد ۱ آمده.

جلوگیری از سفید شدن مو (خدادادی)

- یکی از عوامل مهم سفید شدن مو مصرف زیاد ماست و پنیر ترش می باشد.
- علت دیگر آن ناراحتی های کبدی و بالا رفتن صفراء در بدن می باشد.

سفیدی موی سر و صورت (خیراندیش) ^{۱۴۶}

- (۱) حجامت عام ^۳ مرحله هر ماه یک بار در پاییز و بهار
- (۲) هلیله زرد با عسل هر شب یک قاشق مرباخوری ^{۴۰} روز
- (۳) آش جو با عسل هر هفته ^۳ وعده (همیشگی)

سفیدی مو (باقری) ^{۱۴۷}

سفیدی مو اغلب به جهت غلبه سردی است. امروزه خیلی از تغذیه های (فکری، روحی، شنیداری؛ دیداری و خوراکی) ما سرد است.

برای سیاه شدن موها از روش های زیر استفاده کنید:

- ۱- گرمیجات بخورید مثل فلفل قرمز، انگور و کشمش.
- ۲- ورزش نرمش را همه روزه انجام دهید.
- ۳- از رنگ کردن موها خود با رنگ موها شیمیایی بپرهیزید.
- ۴- اگر می خواهید موها ایتان را رنگ کنید از دستورالعمل های رنگ موی طبیعی که پیش از این گفتیم استفاده کنید.

توجه داشته باشید که مصرف سس و رب باعث چرب شدن سریع پوست و مو و مصرف تنقلات مصنوعی، چای سیاه، سس و رب، دخانیات (مواد مخدر و الکل) و رنگ موی شیمیایی موجب ریزش مو می گردد.

۱۴۶ عسل ص ۱۱۵

۱۴۷ طب اصولگرا ص ۱۲۳

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید موی سفید (بنی هاشمی)

مداومت در خوردن سیر باعث ازبین رفتن موی سفید و روییدن موی سیاه می شود.
نکته: در شرایط غیراضطرار هر روز بیش از یک جبه سیر نخورید.(مؤلف)

درمان سفیدی مو (یکتا)^{۱۴۸}

سفیدی مو در اثر غلبه سردی است. وقتی غلبه سردی برطرف بشود مو دیرتر سفید می شود. کسی که زود موهایش سفید می شود نشانه غلبه سردی است.

جلوگیری از سفیدی زودرس موی سر(روازاده) مرد/سن ۲۵ سال

پرسش: برادری دارم که از سن ۱۳-۱۲ سالگی موهایش شروع به سفید شدن کرد و الان که ۲۵ سال دارد حدود ۴۰ درصد موهایش سفید شده. آیا راه درمان و یا پیشگیری وجود دارد. ضمناً خود من و برادر دیگرم هم زیر ۲۰ سالگی موهایمان شروع به سفید شدن کردند. چه کار کنم که فرزندانم نیز چار سفیدی موی زودرس نشوند؟
پاسخ: سفیدی مو ناشی از سردی مغز است.

از غذاهای سرد و مرطوب یا بلغم زا مثل ماست و دوغ و کاهو و خیار و کدو کمتر میل کنید.

هر روز صبح ناشتا یک نخود کندر به مدت نیم ساعت بجویید.
از چوب مسواک استفاده کنید.

روزانه ۲۱ عدد مویز بی دانه میل کنید.

از فکر و خیال و اندوه به شدت بپرهیزید.

آب لوله کشی به علت وجود کلر نیز موها را زود سفید می کند.^{۱۴۹}

۱۴۸ طب نجات بخش ص ۱۳۳

۱۴۹ پرسش های شما پاسخ های حکیم دکتر روازاده ج ۲ ص ۹۴

قانون کلی

در همه بیماریها باید اولاً ریشه های مشترک بیماریها و ثانیا علل مخصوص آن بیماری و ثالثاً درمانهای مشترک نیز متناسب با شدت بیماری رعایت شود. مثلاً در سفیدی مو باید موارد پیری زود رس و سستی و سردی و درمانهای مشترک و ریشه های مشترک باید رعایت شود. در همه بیماریها رعایت این قانون لازم و کافی است.

رنگ موی طبیعی (روازاده) مرد/سن ۳۲ سال

پرسش: آیا رنگی که از پوست گردو گرفته می شود برای رنگ کردن مو ضرر ندارد؟ چه ماده طبیعی برای رنگ کردن مو به رنگ های قهوه ای روشن تا سیاه، نرم کردن و برآق کردن مو پیشنهاد می کنید؟

پاسخ: مخلوط پوست گردو و حنا بعنوان رنگ مو مفید است.

استفاده از سدر و مورد نیز برای تقویت و زیبایی مو مفید است.^{۱۵۰}

۱۵۰. پرسش های شما پاسخ های حکیم دکتر روازاده ج ۲ ص ۸۹

۲۴- موهای زاید و واجبی کردافشاری

برای رفع موى زايد صورت و بدن برای هميشه چه باید کرد؟ در ضمن مشکل پزشکی و هورمونی ندارم

با سلام موهای زاید را کنده و جای آن را یک روز لعاب اسفرزه و یک روز روغن رازیانه به کرات استفاده کنید.

موهای زاید (تبیین یان)

مسهل ها و سنا مکی موجب اسهال و رفع سودا و رفع موهای یاد می شود. بعد از رفع موهای زاید هر چه سنا بخورد دچار اسهال نمی شود..

نکته: نباید در مصرف سنا زیاده وری شود. هر ۳ روز یکبار، یک لیوان سنا بنوشد و این عمل را ۳ بار تکرار کند (یعنی ۳ بار در ۷ روز) و در صورت لزوم یک ماه بعد دوباره این ۷ روز را تکرار کند - پوست باقلال را پودر کنید و خمیر کنید و روی موها بمالید.

ازاله موهای زاید با تیغ (روازاده)

مرد/سن ۳۹ سال

پرسش: آقای دکتر اگر موهای زاید بدن در زیر شکم و اطراف آلت تناسلی با تیغ ازاله شود مشکلی دارد؟

پاسخ: اشکالی ندارد اما استفاده از نوره مفیدتر است. تراشیدن با تیغ باعث تحریک جنسی هم می شود.^{۱۵۱}

۱۵۱. پرسش های شما پاسخ های حکیم دکتر روازاده ج ۲ ص ۹۶

مشکل پرمونی (روازاده) زن/سن ۲۱ سال / مجرد / ۱۶۵ قد / ۵۴ وزن

سوال: با سلام و خسته نباشد. از مشکل پرمونی رنج می‌برم. با استفاده از مطالب موجود در سایت مدتی از نوره استفاده کردم اما به دلیل بوی بدی که دارد سریعاً دچار دل درد و حالت تهوع شدید می‌شوم. استفاده از این ماده برایم مشکل است. به نظر شما راه درمان دیگری برای این مشکل وجود دارد؟ لطفاً راهنمایی کنید.

پاسخ: برای درمان بایستی در صورتی که اختلالی در پریودها دارید اصلاح شود. در صورتی که حرارت کبد زیاد است از عرق کاسنی، شاهته همراه با اسفرزه استفاده کنید.

در زمان استفاده از نوره، ابتدا کمی مرزنگوش را در گلاب بجوشانید و صاف کنید سپس این مایع را کم کم به نوره اضافه کنید این کار باعث می‌شود بوی ناخوشایند نوره کمتر شود و برایتان قابل تحمل گردد.^{۱۵۲}

طرز استفاده از واجبی (روازاده) مرد / ۲۵ سال

پرسش: لطفاً طرز استفاده از واجبی یا نوره را بیان فرمایید؟
واجبی یا نوره را باید روی پوست خشک بگذارید، یعنی قبل از خیس شدن بدن و به غیر از سر و صورت، می‌توانیم در تمامی بدن استفاده کنیم.

قرار دادن نوره روی پوست خیس، باعث سوزاندن پوست می‌شود.

قبل از خیس کردن پوست در حمام باید پودر نوره را با مقداری آب گرم مخلوط کرده و روی پوست بگذارید و نباید مدت طولانی روی پوست باشد و مدت زمانی که

.۱۵۲ پرسش‌های شما پاسخ‌های حکیم دکتر روازاده، ج ۲، ص ۱۲۶

قبل از عمل به نسخه‌ها جلد اول و کتاب مزاج‌شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید
مو براحتی کنده می‌شود، بسته به پوست افراد کفايت می‌کند که حدود ده دقیقه می‌
باشد.

طبع واجبی شدیداً گرم و خشک است لذا افرادی که دارای طبع به شدت گرم و
خشک هستند (غلبه شدید صفراء) و پوستشان گرم و خشک است ممکن است بعد از
استفاده از واجبی مخصوصاً در بار اول شاهد زدن جوش‌های ریز باشند که طبیعی است
و باید موضع را چرب نمایند تا جوش‌ها از بین بروند، ضمناً توصیه می‌شود که این افراد
مدت کمتری واجبی را روی پوستشان بگذارند.

ضمناً واجبی را به غیر از سر و صورت برای تمام پوست بدن می‌توانید استفاده نمایید.

کاهش بوی واجبی (روازاده) زن/سن ۲۶ سال

پرسش: آیا راهکاری برای کاهش بوی واجبی یا نوره وجود دارد؟
پاسخ: ابتدا کمی مرزنجوش را در گلاب بجوشانید و صاف کنید سپس این مایع را در
زمان استفاده از نوره کم به نوره اضافه کنید. این کار باعث می‌شود بوی ناخوشایند
نوره کمتر شود و برایتان قابل تحمل گردد.

در صورت امکان نوره کشیدن را در حمام‌های عمومی انجام دهید. چرا که باز بودن
محیط هم می‌تواند کمک کننده باشد.^{۱۵۳}

۲۵- بیماریهای ناخن

الف: معرفی بیماری

وارد شدن ضربه به ناخن موجب پارگی مویرگهای بستر ناخن می‌شود. خون حاصل ما بین صفحه ناخن و بستر آن به دام افتاده، خونمردگی (هماتوم) تشکیل می‌شود. هماتوم می‌تواند موجب جداشدن و افتادن ناخن شود. همچنین ممکن است موجب عفونت شود، زیرا بافت هماتوم برای رشد باکتری‌ها و قارچها مناسب است. جذب شدن خودبخود هماتوم ممکن است مدتی طول بکشد و گاهی موجب تغییر شکل ناخن می‌شود.

Melanonychia: خطوطی عمودی هستند که به رنگهای خاکستری، قهوه‌ای یا سیاه دیده می‌شوند. در اثر افزایش فعالیت و یا تعداد سلولهای رنگدانه‌ای ماتریکس ایجاد می‌شوند. در صورت مشاهده باید بلا فاصله به پزشک مراجعه کرد.

ناخن جویدن (ضیایی)

یکی از اختلالاتی است که اغلب در کودکان و گاهی بزرگسالان دیده می‌شود این عمل مانند انگشت مکیدن به طور ناخودآگاه صورت می‌گیرد یعنی افراد مبتلا به این اختلال هنگام جویدن ناخن متوجه عمل خود نیستند. بعضی از افراد به جویدن ناخن و بعضی دیگر به جویدن اطراف ناخن می‌پردازند و عده‌ای هم هر دو عمل را انجام می‌دهند.

قبل از عمل به نسخه‌ها جلد اول و کتاب مزاج‌شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید
گروهی از پژوهشکار بر این باورند که همیشه علت خاصی برای عادات گوناگون وجود ندارد، بلکه گاهی آنها رفتارهای آموخته شده‌ای هستند که تنها پیامدهای مثبت و خوشایندی برای کودک یا نوجوان داشته‌اند.^{۱۵۴}

ناخن جویدن و لب گزیدن (روازاده)

مرد / سن ۳۳ سال / متاهل / قد ۱۷۸ / وزن ۷۸ کیلو

سوال: این شخص بسیار مایل است که از خصلت‌های «جویدن ناخن، پوست اطراف ناخن‌ها و کندن لبها» رها شود در ضمن این کارها بیشتر در موقعی که به فکر فرمود - رود و یا در حال تماشای تلویزیون اتفاق می‌افتد. لطفا راهنمایی فرمایید.

پاسخ:

این مسئله ناشی از اضطراب است. برای تسکین آن مخلوطی از عرق بهار نارنج و بیدمشک و گلاب را بصورت شربت مرتب استفاده شود.

دم کرده گل گاو زبان و سنبل الطیب هر شب یک لیوان میل شود.^{۱۵۵}

علل و آثار اختلالات ناخن^{۱۵۶}

علل	کارگرانی که در معرض آن هستند	رنگ ناخن
لنفاشیم (رنگ پریدگی) بیماری‌های کبدی - بیماری‌های کلیوی	کارگران که با آرسینک سرکار دارند. قصابان	سفیدی

۱۵۴ انسخه‌های مورد تایید استاد...

۱۵۵ پرسش‌های شما پاسخ‌های حکیم دکتر روازاده، ج ۲، ص ۲۱.

۱۵۶ درمانهای گیاهی قسمت اختلال ناخن

	<p>پانچ کنندگان کسانی که با نمک سرو کار دارند. کارگرانی که با علف کش ها سرو کار دارند کارگرانی که تالیوم تولید می کنند</p>	
ضربه، کمبود ویتامین B ₂ ، تومور سلطانی، پر کاری تیروئید (سیاه شدن ناخن از گوشت) حساسیت به نیترو گلیسیرین، تماس با نیترات نقره، سر واپس (نقاط سیاه روی ناخن) بیماری بد خیم (خط سیاه روی ناخن)	<p>تمیز کنندگان لتمپ های الکتریکی (اسید هیدرو کلریک) شراب سازان (شراب قرمز) زنگ، زدایها کارگران نقره کار کارگران لباس دوزی</p> <p style="text-align: right;">سیاهی</p>	
	<p>کارگران بار، شویندگان بشقاب، برق کارها، میوه فروشان، لباس شویان، متخصص ذوب فلزات، کارگران رستوران ها، کارگران کارخانه قند</p>	سبز

<p>افزایش صفرا، تتراسایکلین، کیناکرین، تماس با اسید سیتریک، تماس با فلوئورسین، لاک های تیره ناخن به مدت طولانی (خانم ها)، عفونت ریوی، دیابت، ستوراسیس، لک زرد، سندرم، لفتاتیک های هیپوپلاستیک که در آن رشد ناخن کاهش می یابد، سندرم ناخن زرد، بیماری ریوی حاد، بیماری های همراه با لفن یا ادم، بیماری کبد.</p>		زرد
<p>احتلالات قلبی - عروقی - فوتیازین ها - تماس با فرمالدئید</p>		خاکستری
<p>احتلال جریان خون پوست - استعداد به سل - سوراسیس (به علت گشاد شدن مویرگ ها به رنگ قرمز در می آید)</p>		قرمز

آزادیوپرین		صورتی
کمبود ویتامین B ₁₂ - چسب های ناخن مصنوعی - ضربه - اختلال		فیر رنگ ناخن ها

علت احتمالی	نوع اختلال
کمبود آهن ، نارسایی حاد کلیه، مسمومیت با فلزات (آرسینک، تالیوم)	خطوط روی ناخن
کفش تنگ	ناخن گاز انبری
کمبود روی	حال روی ناخن
کم خونی	رنگ پریدگی بستر ناخن
کمبود پروتئین ، بیماری های حاد یا تبدیل بعضی داروها، سکته قلبی	خطوط عرضی روی ناخن
نور فرابنفش، سندروم DARRIER، لیتیم	خطوط سفید و قرمز طولی
مسمومیت مزمن، بیوست، بیماری پوستی	لک سیاه
بیماری های ریوی یا پرده جنب	لک های زرد
بیماری، آرسینک، تبدیل، کاهش کلسیم، سوء تغذیه ، ضربه	لک سفید
خستگی ، کار زیاد	نداشتن هلال ناخن
ضربات مدام، قارچی، عدم رعایت بهداشت، کفش تنگ، اختلال جریان خون، بیماری	ضخیم شدین ناخن ها

پوستی، سوراسیس	
<p>تماس زیاد با آب، استفاده زیاد از لاک ناخن یا ناخن مصنوعی، بلند نگه داشتن ناخن، ضربات، عفونت قارچی، بیماری پوستی، بعضی بیماری ها (دیابت، اختلالات تیروئید)، تماس زیاد با مواد شوینده یا مواد قلیایی، گرانولیتیک صنعتی، سوراینسیس، تیروتوکسیکوز، ضربه، ترراسایکلین، طلا، متوتیازین، تیازیدها، کلامفینیکل</p>	<p>جدا شدن ناخن از بستر، شل شدگی ناخن</p>
<p>تماس با مواد قلیایی، کمبود اسید لینولئیک سوراسیس، اگرما، ضربه، عفونت ها، سیفلیس، ایدز، آلوپسی آره آتا، تومورها، رینیت فصلی مداوم، لیکن پلان</p>	<p>پوسته پوسته شدن (ورقه شدن) حفره دار شدن</p>
<p>کمبود گوگرد، بیماری کلیوی، اختلال گردش خون، آهن، تماس زیاد با آب، استفاده زیاد از لاک یا ناخن مصنوعی، بیماری عروقی، بیماری های ناشی از اختلال عدد داخلی، تماس با شوینده ها، کلر موجود در آب، پرکاری تیروئید</p>	<p>شکنندگی ناخن</p>
<p>کم خونی ناشی از فقر آهن، کفش تنگ، اختلالات ریوی (سل و ...) هپاتیت مزمن فعل، اختلالات دستگاه گوارش، سندروم گردنر،</p>	<p>قاشقی شدن ناخن</p>

تیر و توکسیکوز، ضربه، سوء تغذیه، نقرس، سلیاک، تماس با روغن موتور.	
رطوبت زیاد	فارچ ناخن
لشمانیازیس	کچلی ناخن
تبخال	قربک ناخن
کمبود ویتامین C، اختلال کبد یا کلیه، خشکی پوست، رژیم های سخت یا طولانی.	کردن ناخن
تنگی کفش، ناخن گرفتن نادرست، عفونت قارچ، تعریق بیش از حد، انحنای بیش از حد صفحه ناخن، چاقی، دیابت، سوراسیس، ایستادن طولانی	رفتن ناخن در گوشت انگشتان
دیابت	زردی ناخن و آبی رنگ شدن ته ناخن
کمبود ویتامین C	خونریزی از ناخن
بیماری های ریوی	ناخن زرد و ضعیم و کم رشد
بیماری کلیوی	قرمزی بستر ناخن
پولی میوزیت	آریتم زیر ناخن
پر کاری غده تیروئید	شفافیت بیش از حد ناخن
کم کاری تیروئید	کدر بودن ناخن

<p>مالاریا ، سرطان (خطوط عمودی به طرف پوست) متوتر و کسات</p>	<p>سیگارسازان، کارگرانی که با قهوه سرو کار دارند، آشپزها و نانواهایی که با شکر مذاب سرو کار دارند، پینه دوزها، عکاسان، راهبانان، قیر گونی کنندگان، کفashان، گرد و پوست کن ها، نجاران</p>	<p>قهوه ای</p>
<p>اختلالات قلبی - عروقی، مالاریا، بیماری مجاری تنفسی، هماتوم زیر ناخن، ملاتوم، عفونت سوده موناس، بیماری ویلیون، تماس با سولفات مس، کمبود مواد غذایی</p>	<p>رنگ های آلومینیم، آرژیری (سمومیت نقره) اتومکانیک، رنگ سازان ، آبکاران بویژه آبکاران طلا، جوهرسازان، تمیز کنندگان فلزات، رنگ زادها، عکاسان</p>	<p>آبی</p>

ب: نسخه ها

تغییر شکل ناخن (خیراندیش) ^{۱۵۷}

(۱) روی هر انگشت یک الی دو عدد Leech

(۲) خوراک بادام هر روز ۲۱ عدد تا چهل روز

(۳) پوست تخم مرغ + عسل هر شب یک قاشق مرباخوری تا ۱۴ شب

ترک ناخن (خیر اندیش)

- مالیدن آب عسل به ناخن‌ها روزی دو تا سه بار.

خشکی ناخن (ضیایی)

- مالیدن مخلوطی از پودر شنبیله و تخم کتان مخلوط با عسل به ناخن‌ها به مدت چند روز و خوردن شربت عسل به طور مرتب هر روز.^{۱۵۸}

نداشت ناخن‌های شاداب و خشکی بیش از حد ناخن‌ها (روازاده)

مرد/سن ۲۷ سال / مجرد/ ۱۷۴ قد/ وزن ۷۲ کیلو

سوال: من ناخن‌های شادابی ندارم و این مسئله مرا رنج می‌دهد به طوری که ناخن‌ها مقداری خشک و رنگشان مقداری به سفیدی می‌گراید و زیر بعضی از ناخن‌هايم لکه‌های ریز سفید دیده می‌شود. در قسمت انتهای ناخن‌ها نیز مقدار کمی ورم وجود دارد به طوری که ریشه‌ی ناخنها بالا آمده و فرم ناخنها را زشت کرده است. بالا آمدگی که در قسمت انتهای ناخن وجود دارد دارای پوست بسیار حساسی است که با کوچکترین برخورد اشیا خراش بر می‌دارد. در ضمن من با توجه به اطلاعاتی که از سایت در مورد مزاجها گرفتم حدس می‌زنم مزاجم گرم و خشک باشد. لاغر هم هستم. چشمانم مقداری زرد هستند. یک بار هم حجامت کردم.

پاسخ: باید بررسی شود احتمالاً نیاز به مصرف منضح بلغم داشته باشید. فعلاً مرتب شربت عسل هر روز میل کنید. اگر دسترسی دارید دوای بلغم تهیه کنید و صبح ناشتا و شب موقع خواب به اندازه یک فندق از آن میل کنید.

مقداری تخم شنبیله و تخم کتان را کوبیده و با عسل مخلوط کنید و روی ناخنها بیندید.^{۱۵۹}.

۱۵۸ انسخه‌های مورد تایید استاد...

۱۵۹ پرسش‌های شما پاسخ‌های حکیم دکتر روازاده، ج ۲، ص ۱۲۴.

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید

عدم رشد ناخن (گزارش درمان علی جواهران)^{۱۶۰}

نام بیمار: خانم خ.م سن: ۴۵ سال

علت مراجعه: عدم رشد مناسب ناخن های پا

علائم بیماری: ناخن های هر دو پای بیمار پس از بلند شدن، سیاه شده و می افتادند.

بیمار به متخصصین مختلف مراجعه کرده بود اما نتیجه ای نگرفته بود.

درمان های انجام شده: حجامت عام

سیر درمان: برای بیمار سه نوبت حجامت عام انجام شد و دوبار بر روی انگشتان هر دو

پازالو گذاشته شد. هر بار ۵ زالو که کاملاً بهبود یافت و هم اکنون پس از گذشت یک

سال عود نداشته است.

پزشک معالج: دکتر علی جواهريان

قویت پوست و ناخن (بنی هاشمی)

شبليه همراه عسل استفاده شود.

انحراف و پوسته شدن ناخن (روازاده)

پرسش: درمان انحراف ناخن و پوسته شدن اطراف آن چیست؟

پاسخ: باید تغذیه سالم داشته باشند و مواد غذایی سرد و خشک را نخورند، حجامت

هم نیاز است و از کلسیم خانگی و نمک دریا استفاده کنند^{۱۶۱}

پینه روی انگشتان پا (روازاده)

پرسش: پینه روی انگشتان پا چگونه درمان می شود؟

پاسخ: با چرب کردن مرتب با روغن حیوانی و مصرف غذاهای رطوبت بخش مثل

آش ها خصوصاً آش جو و میوه های گرم و تر.^{۱۶۲}

۱۶۰ حجامت درمانی ص ۲۸۹

۱۶۱ (پرسش های شما، پاسخهای حکیم دکتر روازاده، ج ۱، ص ۱۰۷)

۲۶- دمل

الف: معرفی بیماری

دمل

به معنی جمع شدن چرک در هر بخشی از بدن است که معمولاً می‌تواند منجر به ایجاد تورم و التهاب در اطرافش شود.

در آغاز عامل بیماری زا با ترشح سم و آسیب به یاخته‌های بدن فرآیند آماس یا التهاب را آغاز می‌کند. مراحل بعدی عبارت اند از ترشح پادتن از یاخته‌های ایمنی حاضر در محل، آزاد شدن سایتوکین، فعال شدن سیستم کمپلمان، افزایش نفوذپذیری رگ‌های موضعی، تجمع یاخته‌های ایمنی در محل و ... . پوشینه پیرامون دمل را یاخته‌های سالمی می‌سازند که تلاش می‌کنند از آسیب عامل بیماری زا در امان بمانند. این کپسول هر چند جلوی گسترش عفونت را می‌گیرد ولی اغلب موجب می‌شود یاخته‌های ایمنی نتوانند عامل بیماری زا را ریشه کن کنند.

درمان دمل نیازمند دربیدمان و تخلیه محتويات، کورتاژ و گاه تجویز پادزیست است.

واژه‌شناسی

دمل با تلفظ به معنی قرحة که برآید و میان آن چرک کند و گاه سر باز کند و گاه محتاج نشتر شود دمل از جنس خراج است و سبب آن بدگواریدن (هضم) طعام (خواراک) باشد و حرکت‌ها و ریاضت‌ها که بر امتلا کنند.

امثال نزد دمل دولت یافتن، گویند هر که را دمل شود دولت به او روی آورد: ضرری نیست که سودی ز پی‌اش گل نکند دمل غنچه ز دنبال زر گل دارد.

(پرسش‌های شما، پاسخهای حکیم دکتر روازاده، ج ۱، ص ۱۰۷)

دمل زخمی که روی پوست بدن پدید شود و از آن خونابه و چرک آید
متوجهان پزشکی دمل را به واژه های مختلفی اطلاق کرده اند از جمله واژه کورک یا
(Boil) که به معنی یک برآمدگی بزرگ، حساس و سرخ رنگ است و زمانی بوجود
می آید که پیازچه مو دچار عفونت ناشی از باکتری استافیلوکوک شود.
همچنین به کورک و جوش چرکی نیز دمل گفته شده است.

أنواع دمل

دمل دندان - دمل مغزی - دمل آمیبی جگر - دمل شُشی - دمل پره تونسیلار - دمل
پاروتید - دمل مقعد - دمل پستان

ب : نسخه ها

روايات

همچنین برای دفع دملها و زخمها، هنگام خواب این کلمات را بر زبان جاری کن:
أَعُوذُ بِاللهِ الْعَظِيمِ وَكَلِمَاتِ التَّامَاتِ الَّتِي لَا يُجَاوِرُهُنَّ بِرٌّ وَ لَا فَاجِرٌ مِنْ شَرٌّ كُلٌّ ذَى شَرٌّ.^{۱۶۳}
امام صادق علیه السلام فرموده اند: بیشتر این دملها و جوشها از به جوش آمدن خون
است که فرد آن را در وقت خود از بدن خارج نکرده است. هر کس که به این نوع
بیماریها دچار شد باید وقتی که به بستر می رود این دعا را بخواند: (أَعُوذُ بِوَجْهِ اللَّهِ
الْعَظِيمِ، وَكَلِمَاتِ التَّامَاتِ الَّتِي لَا يُجَاوِرُهُنَّ بِرٌّ وَ لَا فَاجِرٌ مِنْ كُلٌّ ذَى شَرٌّ).^{۱۶۴} وقتی این
دعا را خواند، دیگر هیچ آسیبی از ارواح به وی نرسد و به اذن خداوند سالم خواهد
شد.^{۱۶۵} حجامت و کم خوری و سایر درمانهای جوش آمدن خون نیز مفید است.

۱۶۳. از شر هر صاحب شری پناه می برم به خداوند بزرگ و کلمات تامه او که هیچ نیکوکار و بدکاری توان مخالفت با آن را ندارد. - رجوع کنید به بحار الانوار: ج ۹۵، ص ۸۲

۱۶۴. از شر هر شروری، به وجه خداوند بزرگ و به کلمات تامه اش که هیچ نیکوکار و بدکاری را از آن گریزی نیست، پناه می برم.

۱۶۵. بحار الانوار: ج ۹۵، ص ۸۲

درمان انواع دمل و آبسه^{۱۶۶} (خیر اندیش)

برای معالجه و درمان انواع دمل و آبسه به مقدار نصف عسل و نصف آرد سفید را با کمی آب گرم مخلوط کنید تا مرهم عسل بدست آید. این مرهم باید کمی سفت باشد و آن را روی دمل و آبسه بگذارید تا چرک آن را بکشد.

دمل (تبریزیان)

صاف کننده خون مصرف شود.

دمل (موسوی)^{۱۶۷}

اگر دمل یا کورک نسبت به داروهای رساننده و کشاننده مقاومت نمود و سرباز نکرد روی آن زالو انداخته و پس از آن داروهای رساننده را روی دمل می بندیم و هر ۲۴ ساعت یک بار آن را عوض می کنیم. داروها را پودر کنید. اگر چربی پوست زیاد است با سرکه و اگر خشکی پوست زیاد است با شیر و عسل خمیر کرده هر شب روی صورت بماليد و با ماسک پلاستیکی روی آن را بیندید.

پس از گذشت ۳ الی ۴ روز از زالو درمانی بادکش خشک چرخان با مالیدن روغن حنطل روی صورت باعث تسریع در جریان گردش خون می شود و شادابی را آن چنان به پوست می بخشد که هیچ روش درمانی دیگر قادر به ایجاد این همه طراوت و شادابی نمی باشد. مشروط بر اینکه داروها و اقدامات دیگر به موقع انجام شود و بیمار در کار درمان مداومت ورزد. خون گیری می تواند تواماً زالو درمانی و حجامت بر روی صورت باشد و می توان بجای زالو حجامت صورت را در چندین نوبت به تناسب نیاز انجام داد.

فیشر اطراف مقدود و روی باسن (موسوی)^{۱۶۸}

۹۰ عسل ، ص ۱۶۶

۹۱ کتاب زالوی ایرانی ، ص ۹۸

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید

با داروهای رساننده مواد زائد را نرم و آماده دفع کرده و با زالودرمانی روی باسن و اطراف مقعد و فصد یا زالودرمانی بر رگ صافن در محل قوزک داخلی پا؛ نشستن در جوشانده برگ سرو با پوست انار و سرکه و روغن زیتون یا کنجد درمان را به سرانجام می رسانیم.

دمل اطراف مقعد (موسوی)^{۱۶۹}

همراه با داروهای رساننده دمل اطراف مقعد چند عدد زالو می اندازیم. داروهای رساننده داروی زخم زالو و تخم مرغ و اسفرزه است که با شیره جوشانده بصورت مرهم روی دمل ضماد کنند.

دمل (باقری)^{۱۷۰}

دمل در اثر غلبه خون در بدن است. ابتدا، قرمز می شود سپس کم کم مایل به کبد شده، چرکین می شود، بالا می آید، سرش هم بسته است و همه جای بدن را فرا می گیرد. البته دمل، چیز خوبی است و باعث خروج عفونت از بدن است ولی وقتی که طولانی شده و قابل تحمل نباشد با روش های زیر می توان آن را برطرف ساخت :

- ۱- روی دمل ، روغن سیاه دانه بمالید .

- ۲- پودر اسفرزه را با عسل طبیعی مخلوط کرده بر روی موضع بگذارید .

- ۳- کشمش بی دانه را کوبیده با زعفران و زرده تخم مرغ رسمی و پودر مرزه و پودر اسفرزه مخلوط کرده مقداری عسل طبیعی نیز به آن زده تا حالت چسبندگی پیدا کرده، آن گاه این مخلوط را روی دمل ها گذاشته و در موارد لازم روی آن محل را با پارچه

۱۶۸ زالودرمانی ص ۷۵

۱۶۹ زالودرمانی ص ۷۵

۱۷۰ طب اصول گرا ، ص ۱۲۲

نخی تمیز بیندید. این روش بسیار موثر بوده و زود درمان می کند در این ترکیب همه مواد غیر از زعفران مساوی باشد.

شیوه درمانی دمل در پشت که اول قرمز سپس سیاه می شود عبارت است از :

۱- روغن سیاهدانه به آن بمالید.

۲- پودر اسفرزه را با عسل طبیعی مخلوط کرده به آن بمالید.

۳- کشمش بی دانه + زعفران + زرده تخم مرغ رسمی + پودر مرزه + پودر اسفرزه مواد فوق را مخلوط کرده و مقداری عسل طبیعی به آن زده شبها بر روی دمل گذاشته صبح باز کنید.

دمل (بنی هاشمی)

۱- خوردن هفت عدد از گلهاهی انار که هنوز باز نشده (عنچه انار) بصورت ناشتا جهت قطع بروز دمل مفید است و تا یک سال آزموده است. خاکشیر هم یکی از بهترین داروها برای انواع خارش و دمل است.

۲- شنبلیله را بکویید با عسل و انجیر روی دمل بگذارید.

درمان کورک ها و دمل ها (دریابی) ^{۱۷۱}

برای درمان کورک ها و دمل ها با «سیاده دانه» چنین عمل می کنیم: به اندازه ی یک فنجان از سیاه دانه را در ظرفی ریخته و یک قاشق سرکه غلیظ و نیز تعدادی از برگ های گیاه «خرفة» که آسیاب شده باشد را در آن ریخته و کاملاً مخلوط کنید تا به صورت خمیری درآید. سپس مقداری از این «ضماد» به دست آمده را در یک تکه پارچه ی پشمی قرار داده، به مدت دو ساعت هر روز بر روی ناحیه ای که دمل یا

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید
کورک درآمده است قرار می دهیم تا دمل ها محو شده و از بین برود و بهبودی
حاصل گردد.

برای سرباز کردن دمل

- مخلوط عسل با خردل ، یا انجیر مخلوط با عسل را روی دمل بمالید.

۲۷- نیش زدگی

نسخه ها

انواع نیش زدگی (روايات)

سیب

امام کاظم (علیه السلام) : سیب برای چند چیز، سودمند است ، برای : زهر، افسون ، دیوانگی ای که از سوی ساکنان زمین به کسی می رسد، و بلغمی که چیرگی یافته است . هیچ چیزی زودتر از آن ، اثر نمی بخشد.^{۱۷۲}

خرمای عجوه

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) : عجوه از بهشت است و درمان زهر، در آن است .^{۱۷۳}

آیه الکرسی

امام صادق (ع) فرموده اند: هر کس پیش از خواب آیه الکرسی را بخواند، [به خواست خداوند] از ابتلا به فلنج بیم نداشته یاشد و هر کس آن را پس از هر نماز بخواند هیچ گزنده ای به وی آسیب نرساند.^{۱۷۴}

سیب رنده شد

احمد بن محمد بن یزید می گوید: هرگاه یکی از اهل منزل را مار یا عقربی نیش می زد، می فرمود: سیب رنده شده به وی بدھید.

۱۷۲. الکافی ج ۶ ص ۳۵۵

۱۷۳. کافی: ج ۶، ص ۳۴۹

۱۷۴. کافی: ج ۲، ص ۶۲۱

کاسنی

رسول الله (ص) فرموده اند: هر کس کاسنی بخورد و سپس بخوابد، تا با مداد هیچ سحر و سمی در روی اثر نکند و هیچ حیوان گزنه ای از مار و عقرب به وی نزیک نشود.^{۱۷۵}

نمک

امام باقر (علیه السلام) :- کثدمی ، پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) را نیش زد. پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمود: خدایت لعنت کند که هیچ برایت تفاوتی نمی کند که مومنی را بگزی یا کافری را!

سپس قدری نمک خواست و جای گزش مالید و در نتیجه درد، فرو نشست . اگر مردم از آنچه در نمک هست ، آگاهی داشتند، با وجود آن ، دیگر هیچ پاذرهای نمی جستند.^{۱۷۶}

معجون امام رضا (ع)

از امام رضا علیه السلام نقل شده است : برای عقرب گزیدگی این معجون سودمند است. ۱- زعفران ۲- سنبل ۳- قاقله ۴- عاقر قرحا ۵- خربق سفید ۶- بذر البنج ۷- فلفل سفید همه را به نسبت مساوی با دو برابرش «فرفیون» بیامیزند و این مواد را با هم به خوبی بکوبند تا نرم شود و بعد این کوبیده را با عسل خمیر کنند و از این خمیر به عقرب گزیده می خورانند درمان خواهد یافت و باید دانست که همین معجون را اگر با آب ریشه‌ی کرفس بخورند جهت درد پهلوی چپ مفید است .^{۱۷۷}

درمان گزیدگی

- مالیدن عسل + پیاز و نمک و عسل بر محل گزیدگی

۱۷۵ بحار الانوار: ج ۶۶، ص ۲۱۰

۱۷۶ الكافی ج ۶ ص ۳۲۷ ح ۹

۱۷۷ طب الرضا ص ۲۸

- باقلای خام را جویده و بر جای گزیدگی گذاشته شود.
  - گذاشتن مخلوط پیاز (رنده شده) + نمک + عسل و بستن آن تا ۲۴ ساعت و باز نکردن آن.
  - گذاشتن مخلوط انار با سرکه و پیاز و عسل بر محل گزیدگی.
  - گذاشتن نمک بسیار سائیده شده (پودر نمک) مخلوط با عسل بر محل گزیدگی.
  - گذاشتن آرد گاو دانه مخلوط با عسل اگر محل گزیدگی التهاب داشته باشد.
- ۱۷۸ نیش های دردناک (خیر اندیش)**

مخلوط عسل و جوش شیرین در مقادیر مساوی در رفع درد نیش های حشرات و سوختگی اعجاز می کند.

۱۷۹ گزیدگی حیوانات (موسوی)

مانند سالک عمل می کنیم ولی در گزیدگی های شدید مانند سگ ها و مار و امثال آن هنوز تجربه ای بدست نیاورده ام

۱۸۰ پادرزه رفع گزیدگی حشرات (دریایی)

خوردن ۱/۵ مثقال از سیاه دانه پودر شده با کمی سرکه و آب نیمگرم (به مدت ۳ روز) جهت رفع اثر زهر جانوران گزنده و به ویژه رتیل و عقرب و درمان ورم سگ گزیدگی مفید است. هم چنین مالیدن روغن سیاه دانه به محل نیش زدگی مفید است.

سم زخم سگ (بنی هاشمی)

بارهنگ و نمک روزی زخم کسی که مورد گزش سگ هار واقع شده بگذارید.

۱۷۸ عسل ، ص ۶۷

۱۷۹ کتاب زالوی ایرانی ، ص ۱۰۱

۱۸۰ سیاه دانه و عسل ، ص ۳۷

رفع سم عقرب گزیدگی (بنی هاشمی)

۱- پیاز را بکویید و روی آن قسمت بگذارید.

۲- ریشه زیتون را از گردن و یا قسمتی از بدن آویزان کنید.

زنبور گزیدگی (بنی هاشمی)

پیاز له شده را در محل زنبور گزیدگی بگذارید درد را فوراً برطرف می کند.

مارو عقرب گزیدگی (تبیز یان)

داروی جامع (به اندازه ۲ عدد جو) با؟ (چه مقدار) آب انگوزه موقع گزش نوشیده شود

ومقداری به محل مالیده شود - داروی شافیه (۴۰ روزه) = مرکب ۷

گزیدگی (گزارش درمان:

دکتر سید جمال شجاعی)^{۱۸۱} نام بیمار: آقای ا.س سن: ۴۵ سال

علت مراجعه: زنبور گزیدگی

علائم بیماری: بیمار با شکایت زنبور گزیدگی به مطب مراجعه نمود.

در موقع مراجعه تورم شدید در ناحیه صورت و چشم ها ایجاد شده بود و اندام های

فوقاری بیمار کاملاً گرم بود.

بیمار دموی مزاج بود.

درمان های انجام شده: حجامت عام

سیر درمان: برای بیمار حجامت عام انجام شد. بلا فاصله بعد از اتمام حجامت کلیه

علائم بیماری برگشت کرد و حتی گرمای شدید ناحیه اندام فوقاری هم برطرف گردید.

پرشک معالج: دکتر سید جمال شجاعی

تدا이یر اولیه در هنگام انواع گزش ها (روازاده) مرد/سن ۲۵ سال / اصفهان

پرسش: دیروز دچار زنبور زدگی در ناحیه صورت اطراف چشم شده ام و اینقدر سریع اتفاق افتاد که نتوانستم نوع زنبور را تشخیص دهم لطفاً بفرمایید که چه کارهایی باید در هنگام زنبور زدگی انجام داد؟

پاسخ: در انواع گزش‌ها حجامت آن موضع اگر ممکن باشد و یا خون‌گیری با تیغ زدن موضع مفید است.

خوردن سه کف گشنیز در همان ابتدا درد را کم می‌کند.
سکنجیین، عرق کاسنی، آب خیار، کاهو و رب سیب و آب انار ترش مفید است.

مالیدن سرکه و آب گل ختمی مفید است.^{۱۸۲}

۱۸۲. پرسش‌های شما پاسخ‌های حکیم دکتر روازاده ج ۳ ص ۱۴۲.

۲۸- لک های پوستی

الف: معرفی بیماری

۱۸۳ لک صورت

علل لک صورت

عفونت و مسمومیت خون (ناشی از کم خوردن میوه جات و سبزیجات و استفاده از خوراکی های آماده ...) کرم های آرایشی مختلف و غیر استاندارد - اختلال کبد - تغییرات هورمونی (هنگام حاملگی ، ازدواج ...) اختلال فوق کلیه (= آدرنال) - اختلال تخدمان (زنان) کمبود ویتامین (A - گروه B و ...) آفاتاب شدید

مضرات

لوازم آرایشی غیر طبیعی (غیر گیاهی)	غذاهای سرخ کرده
ماست (خصوصاً ترش)	غذاهای آماده
ماست همراه با ترشی همراه غذا	سس ها - رب
استحمام زیاد	آفاتاب
روغن آفتابگردان - تخمه آن	مغز حیوانات

لک صورت یا ملاスマ

لک صورت یا ملاスマ عارضه پوستی شایعی به خصوص در دختران و خانم های جوان است. این عارضه به صورت لکه های قهوه ای روشن تا تیره بر روی گونه ها؛ پیشانی و چانه و لب بالا اکثراً دو طرفه و قرینه دیده می شود. شایع ترین سنین بروز آن

۳۰ تا سالگی است اگرچه در دوره‌ی یائسگی هم ممکن است دیده شود و در خانم‌ها بیشتر از آقایان است.

هیچکدام از روش‌های درمانی لک صورت دائمی نیست و در یک جلسه نیز انجام نمی‌گیرد و نیاز به تجدید درمان دارد؛ زیرا استعداد افراد برای ایجاد لک با این روش‌های درمانی برطرف نمی‌گردد. به هر حال مصرف ضدآفتاب در افراد مستعد یک نیاز حیاتی در درمان و پیشگیری از لک می‌باشد.

علت‌های مختلفی در ایجاد آن نقش دارند ولی عامل اصلی تشدید کننده بیماری را اشعه ماوراء بنفش خورشید می‌دانند.

علل

- ۱) مصرف دارو به خصوص داروهای پیشگیری از حاملگی (به صورت قرص، تزریقی و یا کاشتنی) و.... داروهای دیگر نیز در بروز آن نقش دارند.
- ۲) تغییرات هورمونی در بدن از جمله کیست‌های متعدد تخمدان (PCO) و یا بیماری غده فوق کلیوی.
- ۳) برخی عطرها و دئودورانت‌ها و لوازم آرایشی نیز می‌توانند این ضایعات را ایجاد کنند.

ب: نسخه‌های سیاه

لکه‌های سیاه (روايات)

امام رضا (علیه السلام): هر گاه خواستی جوش بر نیایدو بر بدن هیچ زخم یا ترک پوست و یا سیاه لکه‌ای رخ ننماید، پیش از نوره کشیدن، با آب سرد، شستشو کن. هر کس می‌خواهد برای نوره کشیدن به حمام برود، دوازده ساعت، یعنی یک روز کامل پیش از آن، از نزدیکی خودداری کنند. سپس اندکی صبر یا افقیا و یا پیل زهره و یا قدری از همه آنها را با هم در نوره بریزد. البته این کار را پس از آن انجام دهد که نوره

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید
در آب گرمی حل شده باشد که در آن ، بابونه یا مرزنگوش یا گل بنفسه خشک و یا
اندکی از همه آنها، به اندازه ای که بوی خود را به آب بدهد، جوشانده شده است . در
این میان ، زرنیخ هم باید به اندازه یک ششم نوره باشد.

پس از نوره کشیدن هم باید چیزی مانند برگ هلو، کنجاره گل کاجیره ، حنا و مشکک
و گل سرخ به بدن بمالد تا بوی آن را از بین ببرد.^{۱۸۴}

لکه های قهوه ای پوست صورت (سودایی) (خیراندیش)

- بیشتر مشکلات پوستی به خاطر غلبه سودا در بدن می باشد.
- خوردن سرکه انگیzin (۲ واحد عرق نعناع + ۲ واحد عسل + ۱ واحد سرکه طبیعی
انگور) یک سوم از این مواد را با یک لیوان آب خنک مخلوط کرده و شبها قبل از
خواب به مدت ۴۰ تا ۱۲۰ روز مصرف کند.

- و بعد از چهل روز هر ماه یکبار حجامت عام انجام دهد تا بهبودی حاصل شود.
- مالیدن سرکه صنعتی (سرکه مغازه) با لیف یا کیسه بر روی موضع به مدت ۳ تا ۵
دقیقه و استفاده از کیسه و سفید آب در حمام و مالیدن سدر و حنا .
- پرهیز از خوردن چای غلیظ و سوسیس و کالباس و مواد غذایی صنعتی و فست فودها
و غذای مانده .

- خوردن روزی یک استکان آب زرشک ، به مدت حداقل یک هفته تا ده روز .
- مالیدن روغن بنفسه یا سیاه دانه به هنگام شب به موضع بیماری .
- شستن موضع بیماری با سرکه هر روز صبحها .
- انجام حجامت عام ماهی یکبار دو الی سه مرتبه و در صورت برطرف نشدن ،
حجامت موضعی و یا زالو درمانی موثر می باشد .

لکه های سیاه یا قرمز (ماه گرفتگی) در پوست (تبریزیان)

داروی پوستی مالیدنی لکه را می سوزاند و می برد. اگر مادر در زمان کسوف به ماه نگاه کند یا اگر مادر چیزی را دلش بخواهد ولی نخورد ، شکل آن چیز روی پوست نوزاد می افتد. حجمات و صاف کننده و سودابر نیر مفید است.

رفع لک صورت (بنی هاشمی)

روغن بadam تلخ یا پودر آن به همراه کمی سر که بصورت ضماد روی پوست بمالید.

لکه قهوه‌ای کم رنگ (روازاده) زن/سن ۲۸ سال / متاهل / قد/ وزن ۷۳ کیلو

سوال: همسرم بعد از زایمان دوم بر روی کتف چیشان لکه قهوه‌ای کم رنگ کوچکی ایجاد شد که با مراجعه به پزشک پوست و تعجیز چند تا پماد و قرص‌های ویتامین درمان حاصل نشد و لک همچنان باقی می باشد و پیشرفتی نیز نداشته است در ضمن از مدت زایمان ۲ سال می گذرد خواهشمند است راهنمائی فرمائید.

پاسخ:

علت ایجاد این لک قهوه‌ای افزایش سودا در بدن ایشان است. علت این که در شانه چپ ایجاد شده است ارتباط این ناحیه و نزدیکی آن به طحال است که محل ذخیره سودا است. بنابراین درمان مبتنی بر پاکسازی سوداست نه مصرف پمادهای پوستی موضعی.

لازم به ذکر است که در صورت عدم درمان ریشه‌ای سایر عوارض سودا مثل واریس، بواسیر، بدخوابی، بدینی و وسوس و... نیز ممکن است نمایان شود.

توصیه می کنیم هر شب ۴۰ عدد مویز را در یک لیوان سر که انگور طبیعی بخیسانید و صبح مویزها را میل کنید و سپس یک قاشق از سر که هم میل کنید. این کار را تا ۲ هفته انجام دهید.

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید

بعد از آن هر روز صبح ۳ لیوان شیر بریده (ماء الجن) میل شود. روش تهیه شیر بریده به این صورت است که ۴ لیوان شیر را جوشانده بعد ۲-۳ قاشق سر که به آن بزنید تا شیر ببرد و شعله را خاموش کنید و یک ساعت بعد صاف کنید و مایع حاصله را میل نمایید.^{۱۸۵}

لکه های قارچی و خارش پوست^{۱۸۶}

۱- روی تمام لکه ها و پوست گرفتگی های قارچی بدن را با لایه ای ضخیم از عسل پوشانید و آنها را با پارچه ای تمیز بیندید تا عسل به لباس شما نمالد. روزی ۲ بار پانسمان را عوض کنید پس از ۶ تا ۸ نوبت، لکه قارچی از بین می رود و پوست حالت سلامت خود را به دست می آورد.

۲- مقدار کافی سیر رنده شده یا آب سیر را با عسل به مقدار هم وزن آن مخلوط کنید و روی نواحی کهیردار یا خارش دار پوست بمالید و پس از ۲ ساعت آن را شستشو دهید. این عمل را به مدت ۳ روز تکرار کنید تا کهیر یا خارش پوست شما بهبود یابد. مالیدن این مخلوط به نواحی زیر پوست بدن مثل، دست ها و پاها به خصوص پاشنه ی پاها، برای نرم کردن ان نواحی بسیار سودمند است.

نکته : درمان التهابات پوستی، زخم های پوستی، خارش، کهیر، اگزما، گال و غیره با مالیدن عسل روی پوست و پانسمان موضع و تکرار آن به مدت ۷ تا ۱۲ روز ممکن است. از مزایای مصرف عسل برای موارد پوستی، التیام کامل موضع و به جای نماندن اثرات این عوارض روی پوست است. جوش ها، جوش های ناشی از جوانی در برخی افراد، دمل ها، تاول ها و غیره نیز به درمان با عسل جواب می دهند.

لکه های قهوه ای پوست (روازاده)

۱۸۵. پرسش های شما پاسخ های حکیم دکتر روازاده، ج ۲، ص ۱۱۹.

۱۸۶ عسل

- علت آن افزایش سودا در بدن می باشد که با تخلیه و پاکسازی سودا از بدن تدریجاً برطرف می شود.
- به مدت دو هفته هر صبح ۴۰ عدد مویز را در یک لیوان سر که انگور طبیعی خیسانده و شب ها مویزها را با یک قاشق از آن سر که میل نماید.
- مصرف آب پنیر هر روز به مدت یک هفته صبحها یک تا دو لیوان.

لکهای قهقهه ای ایجاد شده در جای جوش (روازاده) زن / سن ۲۱ سال

پرسش: برای لکهای قهقهه ای که برای جای جوش هستند چه کار باید بکنم؟ (من برای جوشها حجامت و فصد هم سال قبل کرده بودم ولی بعد از یک سال خودشون خود به خود خوب شدند و از کرم زیبایی هم برای لکها استفاده کردم ولی نتیجه نداد) اگر می شود یک ماسکی که در دسترس باشد پیشنهاد کنید.
پاسخ: ماسک تاثیر کمی دارد.

ماء الجبن بخورید و کمی به صورت بماليد.

روغن بنفسه هم هر شب به صورت بماليد.

^{۱۸۷} از غذاهای سودازا هم پرهیز کنید.

لک صورت ^{۱۸۸} (گزارش درمان: دکتر رقیه غلامی فر)

نام بیمار: خانم ک.ب.ج

سن: ۴۶ سال

علت مراجعه: لک صورت در ناحیه بینی، گونه، پیشانی - یبوست - عصبی
درمان های انجام شده:

۱۸۷ پرسش های شما پاسخ های حکیم دکتر روازاده ج ۲ ص ۷۸

۱۸۸ حجامت درمانی ص ۳۴۱

۱- سر که انگین

۲- روغن بادام تلخ هر شب یک قاشق مرباخوری میل شود.

۳- انجیر + زیتون

۴- عرق رازیانه با عسل

۵- زعفران + روغن زیتون

سیر درمان : ۸۲/۳/۱۱ لک صورت کمرنگ شد ، رنگ چهره روشن شد.

۱- عرق رازیانه

۲- روغن بادام تلخ بمالید و بخورید

۳- خاکشیر

۴- انجیر و زیتون

۵- آبلیمو و عسل

۶- سیاهدانه

۷- زعفران + روغن زیتون

۸۲/۳/۷ رنگ چهره کاملاً روشن شد حدود ۵۰٪ لک خوب شد .

عرق رازیانه + عسل و درمان های قبلی

۱- حجامت ساکرال

۲- عرق رازیانه

۳- دوسین

۴- اسفند

۸۲/۱۱/۴ حجامت ساقین - بادکش تخدمان

۸۳/۲/۲ رنگ چهره کاملاً روشن شد + ۹۵٪ لک ازین رفت

پزشک معالج : خانم دکتر رقیه غلامی فر

لک صورت^{۱۸۹} (موسی)

زالوها را مانند جوش صورت و دستورات آن به کار گیرند و در خانم‌ها پاکسازی دستگاه گوارش و رحم با داروهای گیاهی هر دو مد نظر قرار گیرد.

زالو درمانی برای از بین بردن لک صورت بخش مهمی از درمان در طب سنتی است.

لکهای پوستی و خال‌های روی بدن و صورت (روازاده)

مرد/سن ۴۵ سال / متاهل / ۱۸۰ قد / وزن ۶۵ کیلو

سوال: با توجه به زیاد شدن خال‌ها در سطح بدن و صورت و با مراجعه به متخصص پوست و جواب اینکه اینها ارثی است و با جراحی باید برداشته شود مواجه شدم. اما در سایت شما دیدیم که اینها با ضماد گیاهی برداشته می‌شود لطفاً راهنمایی کنید.

پاسخ:

حال‌هایی که از ابتدای ولادت روی بدن وجود دارد علاج ندارد. اما اگر به شکل حال خالی باشد یا رنگ آن سرخ باشد نباید دستکاری شود.

این خال‌ها عروقی است و نباید به آنها دست زد. اما خال‌های سیاه و قهوه‌ای که در بدن شما رو به افزایش است ناشی از افزایش خلط سودا در بدن شماست.

در درمان آن هم در ابتدا باید داروهای پاک کننده سودا مصرف شود و فصل صورت بگیرد و بعد از ضمادهای گیاهی برطرف کننده حال استفاده شود.^{۱۹۰}

۱۸۹ کتاب زالو درمانی

۱۹۰ پرسش‌های شما پاسخ‌های حکیم دکتر روازاده، ج ۲، ص ۱۱۲.

۲۹- کک و مک

کک و مک

- مالیدن زرده تخم مرغ برسته شده مخلوط با عسل برای کک و مک و سایر لک ها مفید است.

کک و مک (خیر اندیش)

- علت آن سودای خون و غلبه بلغم می باشد و مصرف گس مزه ها مثل آب انار ملس و انجام سه مرحله حجامت.

- شروع نمودن غذا با مصرف مقدار کمی نمک.

- مصرف یک قاشق غذاخوری سرکه به همراه غذا به مدت چهل روز.

کک و مک (تبریزیان)

صفاف کننده خون - رفع سودا - مالیدن روغن بنفسه به پوست برای رفع سودا ، سودا بر مصرف شود.

جای جوش و کک و مک (ضیایی)

غذاهای ممنوع و کارخانه ای و شیمیایی و پرخوری و کم تحرکی و سایر ممنوعات رعایت شود.

۱- آب بدن باید تنظیم شود و هیچ مایعی جای آب جوش ولرم را نمی گیرد ۲- از ترشیجات طبیعی استفاده شود تا بدن را ضد عفونی کنند.

۲- سرکه طبیعی به محل جوش و جای جوش روزی ۲ بار بکشند.

- ۴- از صابون و پماد الکیل و صابون ختمی استفاده کنند.
- ۵- بیوست و سایر ریشه ها و بیماری ها مانند مشکلات کلیه و کبد را رفع کند.
- ۶- استفاده از برگه زردآلو روزی یک مشت بخورند.
- ۷- استفاده از ویتامین B_6 چون گاهی از کمبود ویتامین B_6 است که طی ۲ ماه روزی یک قرص ویتامین B_6 می دهند (۶۰ عدد)
- ۸- چلغوز خام که میوه خشکبار است هر روز یک قاشق پلو خوری بخورند .
- ۹- روزی یک لیوان آب انار شیرین پوست را براق و شفاف و درخشان می کند اگر نبود روزی یک قاشق رب انار شیرین بخورند.
- ۱۰- زیر نور مستقیم نروند.

چربی و کک و مک پوست

می تواند ناشی از خوردن تخم مرغ زیاد باشد .

۳۰- خشکی و رطوبت پوست

خشکی پوست (خیراندیش)

- مالیدن روغن بنفسه و ژل طبیعی آلوئه ورا روزی دوبار صبح و شب .

خشکی پوست (روازاده)

- علت آن افزایش سودا در بدن است که باید بدن را از سودا پاکسازی کرد و از خوردن غذاهای سودا زا پرهیز کرد و از میوه ها و سالاد و سبزی جات بیشتر استفاده نمود.

- پرهیز از خوردن سبزیجات تند و تیز مثل تره، شاهی، و پیاز و سیر .

- شستشوی بدن با جوشانده بنفسه و برگ کاهو، جو پوست کنده و برگ خطمی و کدو، برگ بید، نیلوفر و مالیدن لعاب اسفرزه، روغن کدو، آب خیار و هندوانه .

- مصرف آش جو با کله پاچه .

- روزی یک تا دو لیوان ماء الشعیر طبی مصرف شود.

- شیر و عسل و روغن حیوانی به صورت مرتب مصرف شود.

- استفاده از منضج سودا، انجام عمل فصد و زالو درمانی نیز موثر می باشد.

خشکی پوست (تبریزیان)

روغن بنفسه را روی ناف بریزند تا جذب ناف شود که غالباً ناشی از سوداست.

خشکی دست و صورت(تبریزیان)

سودابر - روغن مالی بدن قبل از حمام روغن بنفسه درناف هر شب بریزد.

خشکی پوست دست و صورت (خدادادی)

- مهمترین عواملی که پوست را از حالت عادی خارج کرده و دچار بیماری می کنند عبارتند از:
- عصبی شدن، داشتن بیوست مزاج، استفاده از غذاهای بی محتوا، استفاده از مواد آرایشی و انواع صابون های عطری و قرار گرفتن بیش از حد در معرض تابش نور خورشید.
- مالیدن ترکیبی از روغن زیتون + روغن بادام شیرین به مقدار مساوی به مدت یک هفته تا ده روز.
- مالیدن روغن کنجد برای لطافت پوست بسیار مفید می باشد

زیبایی و لطافت پوست، حفظ جوانی (موسوی)^{۱۹۲}

به طور کلی برای حفظ شادابی و زیبایی پوست و پیشگیری از چین و چروک و جوان ماندن به خصوص خانم ها می توانند برای هر قسمت بدن که می خواهند از زالو استفاده نمایند.

برای حفظ پوست صورت خانم ها می توانند هر ۳ ماه یک بار هر بار ۷ تا ۱۰ عدد زالوی ریز زیر استخوان فک بیاندازند و به جای استفاده از شامپو و صابون هر روز با مخلوط سدر و روغن زیتون و سرکه صورت را بشوینند. ماسک دارویی زیر را هر شب یا یک شب در میان روی صورت بمالند و با ماسک پلاستیکی روی آن را پوشانند و حداقل یک ساعت و حداقل تا صبح صبر کنند، آنگاه با آب ولرم بشوینند. به نسخه ماسک صورت توجه نمایید: - آرد باقلاء ۶۰ گرم - ماش ۱۰ گرم - عدس ۱۰ گرم - کف دریا ۱۰ گرم - زاج سفید ۲۰ گرم - سرکه و عسل یا شیر و عسل.

۳۱- درمانهای مشترک برای همه بیماریهای پوستی

بیماریهای پوستی (روايات)

قاووت باروغن

امام صادق (علیه السلام) : نوشیدن سویقی که با روغن زیتون فراهم آمده باشد، گوشت را می رویاند، استخوان را استحکام می بخشد، پوست را نازک می کند و بر توان جنسی می افزاید.^{۱۹۳}

سیر نشدن از غذا

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) : برادرم عیسی ، از شهری گذر کرد که در آن ، مرد و زنی به یکدیگر فریاد می کشیدند. پرسید: شما را چه شده است؟.

(مرد) گفت : ای پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) ! این ، زن من است و او را مشکلی نیست . زنی درستکار است ؟ اما دوست دارم از او جدا شوم .

گفت : به هر حال ، به من بگو که او را چه می شود؟.

(مرد) گفت : بی آن که کهن سال باشد، چهره اش بی طراوت است .

گفت : ای زن ! آیا دوست داری دیگر بار، چهره ات پر طراوت شود؟^{۱۹۴}

سنجد

امام صادق (علیه السلام) : سنجد، گوشتی گوشت می رویاند، استخوانش استخوان را رشد می دهد و پوستش پوست را می پرورد. علاوه بر این ، سنجد کلیه ها را گرم می

۱۹۳ کافی ج ۶ ص ۳۰۶

۱۹۴ علل اشرایع ص ۴۹۷

کند، معده را پاک می سازد، مایه اینمی از بواسیر و تقطیر بول است ، ساق پا را قوی می کند و رگ جذام را به کلی قطع می نماید.^{۱۹۵}

درمان بیماری های پوستی (خیراندیش)^{۱۹۶}

سی گرم گل خشک پاخری (توسیلاز) را در یک لیتر آب جوش بریزید و ده دقیقه دم کنید. بعد، آن را صاف کنید و با عسل شیرین نمایید و هر روز سه فنجان از آن را بین غذاهای صبحانه ، ناهار و شام بنوشید.

اگر می خواهید برگ پاخری را در این مورد مصرف نمایید، باید شصت گرم برگ خشک پاخری را در یک لیتر آب سرد بریزید و ظرف محتوی آن را روی آتش بگذارید تا به جوش آید و دو دقیقه بجوشد. بعد، آن را صاف کنید و هر روز سه فنجان از آن را بنوشید.

- دم کرده و جوشانده گل و برگ پاخری درمان بیماری های پوستی است .

- تنشی پیاز کرم کش است و اگر روی پوست بمالید آن را ضد عفونی می کند. برای تهیه ای تنشی پیاز باید یک پیاز خام را ریزیز کنید و در شیشه ای بریزید و معادل وزن آن الکل سفید ۹۰ درجه رویش بریزید و در آن را بیندید تا یک هفتہ بماند. بعد آن را صاف کنید و باز در بطری بریزید و در آن را محکم بیندید و در موقعي که احتیاج دارید در هر روز دو قاشق چای خوری کوچک مصرف کنید.

- مخلوط عسل و سرشار را روی حال های قرمز پوست بمالید، آن را برطرف خواهد کرد.

- عسل را روی پارچه ای نازکی بمالید و آن را روی جوش های دردناک و یا عارضه

۱۹۵ الكافی ح ۳۶۱ ح ۱ مکارم الاخلاق ح ۱ ص ۳۸۱ ح ۱۲۷

۱۹۶ عسل

باد سرخ بگذارید، خیلی موثر خواهد بود.

بیماری های پوستی^{۱۹۷} (باقری)

صرف چای سیاه ، گوشت گاو، ادویه جات بی جا ، فرآورده های گوشتی صنعتی مثل سوپیس و کالباس ، تنقلات مصنوعی ، غذاهای ساندویچی و پیتزا و میوه جات و گوجه فرنگی غیر فصلی و گلخانه ای از جمله علل پیدایش عوارض و ناراحتی های گوناگون پوستی به شمار می آیند.

أنواع بيماريyahای پوستی (تبريزيyan)

مرکب ۱۲۰ را صبح و شب ، هر وعده ۱۰ گرم به مدت ۲ هفته

۳۲- تیرگی و تغییر رنگ پوست

تیرگی پوست (روايات)

پیازِ هر شهر

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) : هر گاه وارد آبادی و بازدھ ای شدید و از وباي آن ترسیديد، از پیاز آن جا بخورید؛ زира که آن ، چشم را جلا می دهد، مو را پاکیزه می گرداند، آب کمر را زیاد می کند، گام ها را سرعت می بخشد، تیرگی چهره را می برد و خستگی را نیز می زداید.^{۱۹۸}

رفع سیاهی دور چشم (خیرو اندیش)

سیاهی زیر چشم از علائم غلبه سودا در بدن می باشد و درمان آن انداختن زالو در اطراف چشم و انجام حجامت زیر نظر پزشک طب سنتی می باشد.

کرد افشاری (پوست تیره)

با سلام. و عرض خداقوت خدمت شما بابت سایت خوبتون. سوالم اینه که من دخترم و پوست بدن روشن هست اما کشاله های ران من تیره شده خواست بینم شما راهکاری دارید؟ ممنون میشم راهنماییم بفرمایید.

با سلام میتوانید ضماد قلقدیس با آب لیمورا روی موضع تیره امتحان کنید به مدت ۱ ساعت ۲ بار در هفته، اما اگر جواب نداد منشا کبدی دارد که به پاکسازی کبد باید پرداخت.

تیره بودن پوست (تبریزیان)

سودا بر - صاف کننده.

سرخ شدن صورت ، تیرگی صورت^{۱۹۹}(موسوی)

زالو درمانی در شفاف نمودن صورت و رفع تیرگی و یا سرخی و التهاب آن نقش به سزاگی دارد. زالوها را مانند درمان جوش صورت به کار می بریم. هر شب یک قاشق چایخوری اسفرزه را در نیم استکان شیر حل کرده روی صورت می مالیم تا صبح بماند.

رفع سرخی روی گونه ها (روازاده) مرد/سن ۲۰ سال

پرسش: گونه هایم مادرزادی سرخ است آیا درمانی برای آن وجود دارد؟ پاسخ: انجام حجامت عام و پس از یک ماه حجامت زیر چانه مفید است.

همچنین مصرف کمتر گوشت و خوراکی های شیرین توصیه می شود.^{۲۰۰}

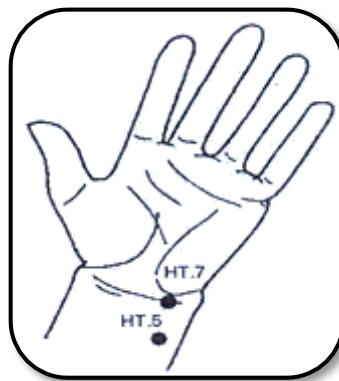
نقاط فشاری، طب سوزنی، ماساژ، زنبور درمانی، دستگاه الکترونیکی بدون سوزن، انرژی درمانی(برای عمل به این نسخه حتما طبق راهنمای نسخه ها عمل کنید)

---

۱۹۹ زالودرمانی

۲۰۰. پرسش های شما پاسخ های حکیم دکتر روازاده ج ۲ ص ۸۲

۲۰۱ - قرمزی و سرخ شدن پوست صورت

رفع تیرگی پوست زیر بغل (روازاده)

- مالیدن پودر زاج سفید در حمام وقتی که بدن خیس و مرطوب باشد.

سفید کردن پوست (خداداد)

- مالیدن مرتب عسل به پوست موجب سفید شدن پوست می شود.

رفع تیرگی زانو، آرنج، زیر بغل (خیراندیش)

- ترکیبی از سدر به صورت ضماد روزی نیم ساعت و هر سه روز یکبار تا هفت جلسه تکرار شود.

سیاه شدن کشاله ران و زیر بغل (روازاده) / زن/سن ۲۱ سال / شیراز

پرسش: سیاه شدن کشاله ران و زیر بغل را چگونه می توان برطرف کرد؟

پاسخ: با قطع غذاهای سودازا و پاکسازی سودا با مصرف شربت سوداک و ماء الجبن و انجمام فصد مشکل را حل کنید.
۲۰۲

۲۰۱ کتاب درمان جامع طب سوزنی

۲۰۲. پرسش های شما پاسخ های حکیم دکتر روازاده ج ۲ ص ۸۶

تیرگی پوست بدن و زیر چشم (روازاده)

یکی از علائم غلبه سودا در بدن تیره شدن رنگ پوست می باشد که درمان آن خوردن مخلوطی از یک قاشق خاکشیر + سه قاشق سکنجین + نصف لیوان عرق کاسنی + نصف لیوان عرق شاهتره که هر روز نیم ساعت قبل از غذا یک لیوان میل شود. مصرف سوپ جو ، آش جو ، آش آب غوره بسیار مفید و تاثیر گذار می باشد . استفاده کردن از صابون بابونه نیز در برطرف کردن تیرگی پوست موثر می باشد . پرهیز از خوردن غذاهای کارخانه ای مثل سوسیس و کالباس و پیتزا و نوشابه و گوشت گاو و عدس و بادمجان و کلم .

تیرگی رنگ پوست(روازاده)

زن/سن ۲۰ سال / مجرد / ۱۶۱ قد / وزن ۵۳ کیلو

سوال: به مدت ۱ سال است که پوست صورتم کبود و برافروخته و بسیار تیره شده است. از کرم ضد آفتاب راسن و صابون بابونه برای شستشوی صورتم استفاده می کنم. به چه علت رنگ پوستم کبود و برافروخته می شود؟ لطفاً برای برطرف کردن این مشکل مرا راهنمایی بفرمایید. التماس دعا پاسخ: شما دچار غلبه سودا هستید. باید در اولین فرصت فصلد کنید.

یک قاشق خاکشیر و سه قاشق سکنجین را در یک لیوان عرق کاسنی و شاطره بریزید و مخلوط حاصل را نیم ساعت قبل از هر غذا میل کنید.

از مصرف غذاهای کارخانه ای مثل سوسیس و کالباس و پیتزا و نوشابه و گوشت گاو و عدس و بادمجان و کلم بپرهیزید. اگر مدتی از غذاهای آبکی مثل سوپ جو یا آش جو یا آش آبغوره استفاده کنید تاثیر بسیار خوبی خواهد دید.
۲۰۳

۳۳- خالکوبی و تتو

بر طرف کردن تتو و خالکوبی (خیر اندیش)

- قرار دادن ضماد سرکه + سدر به مدت دو ساعت ، سه تا هفت روز

۳۴-جوش

جوش و لک (روايات)

۱. حمام اسلامی باروغن مالی بعداز حمام

امام رضا (علیه السلام)؛ اگر می خواهی که در بدنت جوش و جز آن رخ ننماید، هنگام در آمدن به حمام ، چرب کردن بدن خود را به روغن بنفسه ، آغاز کن.^{۲۰۴}

۲. حجامت عام

امام رضا (علیه السلام)؛ حجامتی ... که میان شانه ها صورت می گیرد، در بهبود ضربان قلب ناشی از شکم پری و حرارت ، سودمند است . آن (حجامتی) که در ساق پا صورت پذیرد، ممکن است از کلیه ، مثانه و زهدان بکاهد و خون قاعدگی را به جریان اندازد. تنها مشکلی که دارد، این است که تن را ضعیف می کند و ممکن است از آن ، شب کوری شدیدی بر شخص عارض گردد. با این همه ، برای کسانی که جوش و کورک دارند، سودمند است .^{۲۰۵}

۳. زکام

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم)؛ در هر یک از آدمی زادگان ، دو رگ هست : رگی در سر، که جذام را تحریک می کند، و رگی در بدن ، که پیسی را می انگیزد. چون آن رگی که در سر است ، به حرکت آید، خداوند، زکام را بر آن مسلط می سازد تا هر بیماری ای که در آن است ، بیرون رود. از این رو، اگر کسی از شما در بدن خود، احساس زکام کرد یا کورکی دید، خداوند را شکر عافیت گوید.

---

۲۰۴ بحار الانوار: ج ۶۲، ص ۳۲۲

۲۰۵ طب الرضا(ع) ص ۵۵

همچنین فرمود: زکام ، فضولاتی در سر است.^{۲۰۶}

۴. کاهش مصرف تخم مرغ

امام رضا (علیه السلام): زیاد خوردن تخم مرغ سبب پیدایش کک مک در صورت می شود.^{۲۰۷}

۵. مالیدن حنا و نوره

طب الائمه (علیهم السلام): به نقل از عبدالله بن سنان : مردی نزد امام صادق (علیه السلام) از لک و پیسی اظهار ناخستنی کرد. فرمود: به حمام برو و حنا را به نوره درآمیز و بر محل بمال ؟ چه ، پس از این کار، هیچ ناراحتی ای نخواهی داشت . آن مرد می گوید: به خداوند سوگند، تنها یک بار این کار را انجام دادم و خداوند، مرا بهبود بخشید و آن بیماری (دیگر) باز نگشت.^{۲۰۸}

۶. مصرف نمک قبل از غذا

هر کس بر نخستین لقمه غذای خود ، نمک بپاشد، کک و مک صورت او از بین میرود.^{۲۰۹}

۷. نوره مرکب

امام رضا (علیه السلام): هر گاه خواستی جوش بر زیاید و بر بدنت هیچ زخم یا ترک پوست و یا سیاه لکه ای رخ ننماید، پیش از نوره کشیدن ، با آب سرد، شستشو کن . هر کس می خواهد برای نوره کشیدن به حمام برود، دوازده ساعت ، یعنی یک روز کامل پیش از آن ، از نزدیکی خودداری کند. سپس اندکی صبریا افاقتیا و یا پیل زهره و یا

۲۰۶ کافی ج ۸ ص ۳۸۲

۲۰۷ بحار الانوار ج ۶۲ ص ۳۲۱

۲۰۸ طب الائمه ص ۷۱

۲۰۹ کافی ج ۶ ص ۳۲۶

قدرتی از همه آنها را با هم در نوره بریزد. البته این کار را پس از آن انجام دهد که نوره، در آب گرمی حل شده باشد که در آن، بابونه یا مرزنگوش یا گل بنفسه خشک و یا اندکی از همه آنها، به اندازه ای که بوی خود را به آب بدهد، جوشانده شده است.

در این میان، زرینیخ هم باید به اندازه یک ششم نوره باشد.^{۲۱۰}

۸. دست کشیدن به صورت بعد از وضو

امام صادق (علیه السلام): دست کشیدن بر چهره پس از وضو. کنجد که (کک مک) را از میان می برد و روزی را افزون می کند.^{۲۱۱}

۹. روغن زیتون و روغن حیوانی

امام صادق (علیه السلام): اگر از بدن کسی از شما، جوش یا آماسه ای بیرون زد، آن را بیند و با روغن زیتون یا روغن حیوانی، درمان کند.^{۲۱۲}

۱۰. عسل

تاریخ دمشق: به نقل از عبدالله بن بريده :- عمرو بن طفیل برایم نقل کرد که عامر بن طفیل ، به پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) اسبی هدیه داد. عامر، همچنین برای ایشان نوشت : در من دبیله ای پدید آمده است . از جانب خویش ، برایم دارویی بفرست.

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم)، از آن روی که عامر، هنوز اسلام نیاورده بود، اسب را برگرداند. همچنین خیکی از عسل به وی اهدا کرد و فرمود: با این ، درمان کن.^{۲۱۳}

---

۲۱۰ بحار الانوار ج ۶۲ ص ۳۲۲

۲۱۱ کافی ج ۶ ص ۲۹۱

۲۱۲ الکافی ج ۴ ص ۳۵۹

۲۱۳ تاریخ دمشق ج ۲۶ ص ۹۹

۱۱. روغن بنفسه

امام رضا (ع) فرموده اند: اگر می خواهی در بدن جوش و چیزی شبیه آن ^{۲۱۴}
نروید هنگام ورود به حمام بدن خود را با روغن بنفسه چرب کن. ^{۲۱۵} ^{۲۱۶}

امام صادق (ع) فرموده اند: هرگاه احساس جوش زدگی و تاول کردی با انگشت سابه
خود دور آن را خطی بکش و هفت بار بگو: (لا اله الا الله الحليم الکریم) و در مرتبه
هشتم با انگشت سبابه خود آن را محکم فشار ده. ^{۲۱۷}

جوش های چرکی سفید صورت و دور چشم (خیراندیش)

صرف شی یک لیوان سر که انگین و انجام یک تا دو مرحله حجامت عام.

درمان جوش سرسفید در گوشه چشم (روازاده)

مرد/سن ۲۷ سال / متاهل / ۱۷۰ قد/وزن ۶۱ کیلو

سوال: با سلام من حدود ۲ سال هست که در گوشه چشم چشم یک جوش سفید بوجود آمد که بعضی موقع قرمز و بزرگ می شود، لطفا برای درمان مرا راهنمایی کنید.
پاسخ: در درمان هر گونه بثورات پوستی معمولا نیاز است که اصلاح خون و کبد
صورت گیرد. بنابراین انجام حجامت و خوردن عرق کاسنی و شاهته و داروهای تصفیه
کننده خون مفید است. سپس می توانید از مالیدن روغن شوید به ضایعه فوق استفاده
کنید. ^{۲۱۸}

۲۱۴ در متن عربی آمده (ولا عند غيرها) که کلمه عند زیادی است.

۲۱۵ در متن عربی آمده (...دخول الحمام بدهن...) که صحیح آن این است: (...دخول الحمام فدهن بدنک بدهن...)

۲۱۶ بحار الانوار: ج ۶۲، ص ۳۲۲

۲۱۷ بحار الانوار: ج ۹۵، ص ۸۲

۲۱۸ پرسش های شما پاسخ های حکیم دکتر روازاده، ج ۲، ص ۱۳۳

جوش زیر پوستی ^{۲۱۹} (خیراندیش)

که در خانم ها رایج تر است که مثلاً وقتی پوست را لمس می کنید پوست زبر است. بالیف سرکه را به پوست ماساژ دهید و بمالید (در حمام) + مصرف سرکه انگین خوراکی.

جوش صورت (تبریزیان)

علت آن غلبه و آسودگی خون است صاف کننده‌ی خون مصرف شود.

درمان جوش و لک صورت ^{۲۲۰} (یکتا)

کسانی که مشکل پوستی دارند در مقابل آفتاب که قرار می گیرند لکه پوستشان بیشتر میشود. برای درمان جوش و لک صورت از روش های درمانی زیر استفاده می کنیم :

- ۱- حجامت عام و حجامت کبد را باید انجام دهید.

- ۲- از دم کرده‌ی عناب و زرشک و نسترن و مرزه و آویشن استفاده کنیم. ابتدا عناب و نسترن را دم کرده و مدتی به همان حال می گذاریم خودش را پس بدهد. بعد نیم ساعت آخر زرشک را و یک ربع آخر مرزه و آویشن را به ترتیب اضافه می کنیم. از این دارو سه وعده ، هر وعده ، یک فنجان میل می کنیم. اگر مشکل از اعصاب است باید مقدار زرشک کم باشد.

- ۳- پودر آبنز هم خیلی به درمان کمک می کند. البته مصرف پودر آبنز باید همراه با مراعات پرهیز و مصرف داروهای تصفیه کننده خون باشد. (مانند انار، کاهو، عسل و...)

- ۴- کاسنی و عرق شاهتره و خاکشیر نیز خیلی به درمان کمک می کند.

- ۵- روغن تقویت کبد هم خیلی کمک می کند.

---

۲۱۹ سخنرانی در تربیت حیدریه

۲۲۰ طب نجات بخش ص ۱۳۱

علت و درمان جوش صورت (روازاده) زن/سن ۲۷ سال / تهران

پرسش: تا چندی پیش پوست صورتم بسیار صاف بود و جوشی در صورت نداشت. اما نزدیک ۹ ماه است که حتی آب هم می خورم جوش های چرکی و سرفید می - زنم و هر زمان یک قسمت از صورت و بدنم ناگهان خارش می گیرد و قسمتها بی از آن قرمز می شود. آزمایش تیروئید منفی بود. دکترهای پوست زیادی رفتہام اما متاسفانه مشکل مرا حل نکردند. خواستم پرسم امکان این هست که این مشکل هورمونی باشد یا خیر؟ لطفاً در هر صورت مرا راهنمایی کنید.

پاسخ:

جوش های پوستی معمولاً ناشی از افزایش مواد زائد در بدن به ویژه در خون است. که بدن برای جلوگیری از آسیب این مواد به اعضای اصلی مثل قلب و کبد و مغز و... آنها را به پوست می ریزد. خود این مسئله از حکمت های الهی است. اما راه درمان آن است که اولاً غذاهایی که غلیظ هستند و مواد زائد زیادی تولید می کنند مثل فست فودها، گوشت گاو ... را مصرف نکنید.

در ضمن مواد غذایی که حرارت کبد را افزایش می دهند مثل ادویه جات و خرما و گردو مصرف نکنید.

قبل از صبحانه و شام یک لیوان عرق کاسنی و شاهتره را با سه قاشق سکنجین مخلوط کرده و میل کنید. در ایام مناسب و با فاصله یک ماه، دو الی سه بار حجامت کنید.

اگر نفح و یبوست دارید حتماً باید رفع شود.^{۲۲۱}

جوش های صورت

۱- نوشیدن آب ولرم و آب معمولی سالم به مقدار نیاز و تنظیم آب بدن .

۲۲۱ پرسش های شما پاسخ های حکیم دکتر روازاده ج ۲ ص ۹۶

۲- تحرک زیاد و کافی

۳- شناسایی بیماری های زمینه ای و رفع آنها مثلاً اگر مشکل کبد یا یبوست یا مشکل کلیه دارد رفع شود.

۴- اصلاح خون و غلظت خون و ...

۵- یک عدد لیمو شیرین مصرف شود و اگر لیمو شیرین نبود یک قاشق مرباخوری ترنجین با آب مخلوط شود و مصرف شود.

۶- مالیدن آب لیموی تازه ، آب سرکه روی جوشها ، مقدار کمی بماند زیاده روی نکنند.

۷- استفاده از صابون گل ختمی

۸- استفاده از پماد اکنل

۹- خوردن جوشانده ی عناب یا زرشک یا مخلوط این دو برای رفع جوش و تصفیه خون

۱۰- پرهیز از کافئین ها ، چربی های غیر طبیعی (روغن مایع و جامد) ، نوشابه های گازدار.

۱۱- مصرف کاهو به همراه غذا

خارش و اگزما : اگر علاوه بر جوش ، خارش یا اگزما دارند روغن کوشک بمالند.

جوش صورت مقاوم(روازاده)

زن/سن ۲۱ سال / مجرد / ۱۶۰ قد / ۴۶ وزن

سوال: سلام آقای دکتر. برای درمان جوش های صورتم چند ماهی است که اصلاح تغذیه و کرده ام حجامت هم کرده ام عرق کاسنی هم می خورم مزاجم هم صفرایی و سودایی است ولی باز هم صورتم جوش می زند و پر از لک و جای جوش است و اصلاً

یکدست و شفاف نیست چی کار کنم که پوستم سالم و شفاف شود خواهش می‌کنم راه حلی را بگویید که صد درصد موثر باشد.

پاسخ: حجامت‌ها را با فاصله ۲۱ روز سه بار انجام دهید.

یک بار هم حجامت زیر چانه انجام دهید.

در صورت نیاز باید از زالو بعد از حجامت‌ها استفاده شود. در ضمن از ماء‌الجبن استفاده کنید.

روش تهیه ماء‌الجبن: یک لیتر شیر را حرارت دهید تا به جوش بیاید،^۳ قاشق سرکه به آن بزنید تا شیر ببرد و شعله را خاموش کنید یک ساعت بعد صاف کنید و مایع حاصله را میل نمایید.^{۴۲۲}

ماشرا (آماس سرخ)^{۴۲۳} (موسوی)

داروهای ضد التهاب گیاهی همراه با زالو درمانی که در کنار پاکسازی بدن صورت می‌پذیرد بهترین راه علاج ماشرا است.

کک و مک و جوش پوست

جوش غرور در جوانان : مواد نشاسته ای را یا نخورید یا حتماً همراه با کاهو و لیمو شیرین بخورید و با جوش‌های چربی نکنید و پنبه آغشته به سرکه را روی جوش بزنند و بردارند و فشار ندهند. لباس نخی بپوشند و اگر گرم مزاج هستند خنک کنند بخورند مانند لیموشیرین و کاهو و کاسنی، دوغ شیرین کم چربی و بدون گاز.

جوش‌های چربی داخل یینی (روازاده)

- استنشاق یک قاشق مرباخوری (نمک و عسل) در یک لیوان آب جوش بعد ولرم

.۴۲۲ پرسش‌های شما پاسخ‌های حکیم دکتر روازاده، ج ۲، ص ۱۰۷.

۴۲۳ زالو درمانی ص ۶۲

شدن آن.

جوش خونی و چرکی بینی، پشت گردن و پشت بدن(روازاده)

مرد/سن ۲۲ سال / مجرد / ۱۰۱ قد / وزن ۱۸۳ کیلو

سوال: بنده علی رغم درمان های بسیار هنوز از داشتن جوش های بسیار زیاد بر روی بینی. پشت گردن و پشت بدن رنج می برم. بنده با توضیحاتی که شما در مجموعه سخنرانی هایتان در بسته‌ی اسلام و سلامت (۱) ایراد نمودید به این نتیجه رسیدم که دموی مزاج هستم. علائمی که دارم بدین شرح است:

۱. بسیار گرمایی و بسیار پوست چربی دارم.
۲. زمانی که به جوشها می دست می خورد حالت عصبی به این جانب دست می دهد.
۳. هر ۴ یا ۵ روز یکبار پوستم خارش پیدا کرده و کهیر میزند.
۴. میل به غذا خوردن در بنده بسیار زیاد است.
۵. میل زیاد به غذاهای تند دارم.

در سن ۱۳ سالگی به علت عارضه‌ی ریوی جراحی شدم که الحمد لله بهبود یافتم. اینجانب ۶ یا ۷ بار طی ۲ سال گذشته حجامت نیز کردم.

بنده مدتی نیز داروهای شیمیایی اعم از آنتی بیوتیک‌ها و... استفاده کردم که اثری ۱ ماهه داشت ولی دوباره به حالت قبلی برگشت.

از درمان آن قطع امید کرده بودم که سخنرانی جناب عالی را دیدم. آیا واقعاً میشود از شر این جوشها راحت شد چون همیشه پشت بنده و لباسم خونیست نماز خواندن نیز بسیار مشکل شده است چون باید برای هر بار نماز خواندن پیراهنم را عوض کنم خواهشا کاری برایم بکنید.

پاسخ: شما دچار تجمع فراوان مواد زائد و فضولات در بدن هستید لذا باید حجم غذای

خود را کم کنید.

غذاهای چرب و تند و فست فود در بدن شما تبدیل به صفراء و باعث جوشش بیشتر خون می‌گردد.

غذاهای سبک تر و سهل الهضم (مثل آش جو) مصرف کنید.
باید حرارت کبد را با خوردن عرق کاسنی و شاهته (یک لیوان قبل از هر غذا) را کاهش دهید.

صرف سکنجین و خاکشیر هم بسیار کمک کننده است.
حجامت را در زمان‌های مناسب (۱۲ تا ۲۱ هر ماه قمری) انجام دهید، ماهی یک بار تا سه نوبت.

فراموش نکنید که پیامبر اعظم (ص) فرمودند معده خانه بیماری‌هاست و پرهیز راس همه درمان‌هاست.

^{۲۲۴} بنابراین اگر در سیر درمان پرهیز را رعایت نکنید درمان شما بی‌فایده است.

درمان جوش‌های غرور جوانی^{۲۲۵} (دریابی)

بسیاری از جوانان از جوش‌های کوچک بر روی صورت خود احساس ناراحتی و نگرانی می‌کنند. این جوش‌ها را که به نام «غرور جوانی» نامیده می‌شوند، می‌توان به این طریق درمان نمود: به میزان ۵۰ گرم پودر سیاه دانه را که خوب آسیاب و نرم شده باشد با ۵۰ گرم روغن کنجد و یک قاشق غذاخوری آرد گندم (بهتر است گندم با سبوس باشد) خوب مخلوط می‌کنیم. یک ترکیب روغنی پماد مانند حاصل می‌شود که می‌توان صبح و شب روی جوش‌های صورت مالید و پس از حدود یک ساعت

.۲۲۴ پرسش‌های شما پاسخ‌های حکیم دکتر روازاده، ج ۲، ص ۱۲۹.

۲۲۵ سیاهدانه و عسل ص ۲۷

بعد با آب گرم و یک صابون گیاهی کاملاً شستشو داد.

هم چنین می توان به مقدار مساوی از روغن «سیاه دانه» و روغن کرچک و روغن نعناع، هر کدام به مقدار ۳۰ گرم را با یکدیگر مخلوط کرده و پماد حاصل را هر روز دوبار (صبح و شب) بر روی جوش های غرور جوانی مالید و پس از حدود یک ساعت با آب گرم و صابون گیاهی شستشو داد.

نسخه دیگر جهت رفع جوش غرور^{۲۲۶}(دریابی)

جهت برطرف کردن جوش های غرور صورت ۲ مثقال سیاه دانه را نرم کوییده با ۶ مثقال خاکستر چوب انگور مخلوط کرده در ۲ استکان سرکه حل کرده و روزی ۳ مرتبه بمالید و تا بهبودی کامل ادامه دهید.

بثورات جلدی^{۲۲۷}(گزارش درمان دکتر پروین نصری)

نام بیمار : خانم ح.ر سن : ۶ سال

علت مراجعه : بثورات جلدی

علائم بیماری : بیمار به علت بثورات جلدی ملکول و پاپولر روی قفسه سینه و شکم، ران ها و ساق های پا مراجعه نمود که از ۸ ماه قبل ایجاد شده بود. کلیه آزمایشات انجام شده برای بیمار طبیعی بود و تشخیص خاصی برای بیمار گذاشته نشده بود. از نظر مزاجی، مزاج بیمار دم(گرم و مرطوب) بود.

درمان های انجام شده : برای بیمار فقط یک بار حجامت عام انجام شد.

سیر درمان : در مراجعه مجدد که یک ماه بعد صورت گرفت، هیچ گونه علائمی از بیماری باقی نمانده بود و کاملاً خوب شده بود.

---

۲۲۶ سیاه دانه و عسل ص ۳۹

۲۲۷ حجامت درمانی ص ۱۱۴

پزشک معالج : دکتر پروین نصری (متخصص اطفال)

جوش های بدن (روازاده)

- خوردن عرق کاسنی و عرق شاهتره ، سکنجین و خاکشیر بسیار مفید می باشد.
- اصلاح خون و کبد درمان اصلی جوش های بدن و پوستی می باشد.
- مالیدن نمک دریا یا زاج سفید به صورت موثر می باشد.
- خوردن روزی یک لیوان آب پنیر .
- مالیدن روغن شوید و روغن ارده برای درمان جوش های صورت مفید می باشد.

درمان جوش های روی بدن (روازاده)

مرد / سن ۲۶ سال / تهران

پرسش: از چند سال پیش از سرم تا کمرم جوش های بسیار زیادی می زند که حتی بر روی بالشت نیز پشت سرم را نمی توانم بگذارم و نمی توانم به پشت دراز بکشم. جوش ها بسیار درشت شده و حتی در سرم موی محل های درشت جوش می ریزد. هر چه دکترها چرک خشک کن به مدت طولانی دادند اثر نکرد و لوسيون های مختلف نیز بی اثر است. خواهشمندم اگر درمانی می شناسید اعلام کنید؟

پاسخ: مشکل شما قابل حل است اما نیاز به اقدامات متعدد و طولانی دارد. اولا باید یک دوره غذاهای بسیار ساده (مثل آش جو یا سوب و میوه و سبزیجات) مصرف کنید. حرارت کبد را با مصرف سکنجین و کاسنی و شاهتره کم کنید. فصد و حجامت و یا زالو بسته به شرایط برای شما بسیار راهگشا می باشد. مقدار مساوی آویشن و عناب (از هر کدام ۲۰ گرم) را در چهار برابر آب بجوشانید تا یک چهارم آن باقی بماند و سپس میل کنید.^{۲۲۸}

۲۲۸. پرسش های شما پاسخ های حکیم دکتر روازاده ج ۲ ص ۸۱

جوش های چرکی روی باسن (خیراندیش)

- مالیدن ضمادی مخلوط از سرکه و سدر در حمام و کیسه کشیدن، با سرکه و ماساژ دادن آن.
- انجام حجامت عام.

۳۵- پیسی، برص، ویتیلیگو

الف: معرفی بیماری

برص، ویتیلیگو^{۲۲۹}

لکه های سفید روی پوست

علل:

علت اصلی کنده عملکرد کبد و کلیه ها است کمبود اسید معده

نور خورشید (اشعه ماوراء بنفش) کم کاری تیروئید

ضعف سیستم ایمنی استرس

محضرات:

نور خورشید غذاهای آماده

قارچ پف فیل

سس ها لباس غیر نخی

نوشیدن آب زیاد استحمام زیاد

ماهی بادمجان سرخ کرده

تند خوردن (خوب نجویدن) غذا کورتون

پیسی در طب جدید

پیسی، برص، لک و پیس یا ویتیلیگو (Vitiligo) یک اختلال تولید رنگدانه است که در آن ملانوسیت ها (سلولهایی که رنگدانه تولید می کنند) در قسمتهایی از پوست، غشاءای مخاطی و شبکیه تخریب شده اند. در نتیجه لکه های سفید پوست در نواحی

مختلف بدن ظاهر می‌شوند. مویی که در نواحی مبتلا به پیسی رشد می‌کند معمولاً سفید می‌شود.

علت بیماری پیسی شناخته نشده است، اما پزشکان چندین نظریه متفاوت مطرح کرده‌اند. یک تئوری این است که افراد پادتن هایی (آناتوپادی‌هایی) تولید می‌کنند که ملانوسیت‌های بدن خودشان را تخریب می‌کند. تئوری دیگر این است که ملانوسیتها خود به خود تخریب می‌شوند. درنهایت بعضی گزارش کرده‌اند که یک رخداد منفرد از قبیل آفتاب سوختگی یا فشار روحی باعث بروز پیسی شده است ولی مورد اخیر از نظر علمی ثابت نشده است.

معمولًاً افراد مبتلا به پیسی اول از همه به رنگدانه دار شدن (پیگمانتاسیون) به حالت لکه‌های سفید روی پوستشان توجه می‌کنند. این لکه‌ها بیشتر از همه در مناطق در معرض نور از قبیل دستها، پاهای بازوها، صورت و لبها شایع هستند. دیگر نقاط شایع لکه‌های سفید عبارت‌اند از زیر بغل و کشاله ران، اطراف دهان و چشم، پره‌های بینی، ناف و نواحی تناسلی.

پیسی معمولاً به یکی از سه الگوی زیر ظاهر می‌شود:

- در یک الگو (الگوی کانونی) ناحیه بدون رنگدانه به یک یا تعداد محدودی ناحیه محدود می‌شود. بعضی افراد نواحی بدون رنگدانه را در یک سمت بدن خود دارند (الگوی سگمنتال). اما در بیشتر افراد مبتلا به پیسی نواحی فاقد رنگدانه در قسمت‌های مختلف بدن بوجود می‌آید (الگوی ژنرالیزه). علاوه بر لکه‌های سفید روی پوست، ممکن است افراد مبتلا به برص سفید شدن زودرس موهای سر، ابروها و ریش را داشته باشند. افراد با پوست تیره ممکن است متوجه فقدان رنگ در ناحیه‌ای در داخل دهانشان بشوند.

• در برخی افراد لکه‌های فاقد رنگ گسترش نمی‌یابد، ولی این اختلال معمولاً پیشرونده‌است و به مرور زمان این لکه‌های سفید به دیگر نواحی بدن گسترش می‌یابند.

• در بعضی افراد پیسی به آهستگی طی چند سال گسترش می‌یابد و در برخی دیگر انتشار سریعاً رخ می‌دهد. برخی افراد گزارش کرده‌اند که به‌دنبال دوره‌هایی از استرس فیزیکی یا روحی، به تعداد لکه‌های فاقد رنگدانه اضافه شده‌است.

پیسی و برص (روايات)

۱- بامجان

امام صادق(ع) فرموده اند: ملتزم باشید به خوردن بامجان بورانی. چرا که شفابخش و مایه اینمی از برص است. بامجان بریان شده با روغن زیتون نیز چنین است.^{۲۳۰}

۲- روغن

در کتاب خصال آمده که امیر المؤمنین (ع) در باره روغن فرموده اند: پوست را نرم، فکر واندیشه را زیاد مجاری آب را باز، چرک و زبری را زدوده و رنگ پوست را روشن^{۲۳۱} می‌کند.^{۲۳۲}

۳- نوره

و آورده اند که: نوره کشیدن در روز چهارشنبه و جمعه مایه ابتلا به پیسی است.^{۲۳۳}

۴- نوره با خضار حنا

رسول خدا(ص) فرموده اند: هر کس نوره کشد و با حنا خضار کند خداوند وی را تا

^{۲۳۰} مکارم الاخلاق: ج ۱، ص ۳۹۸

^{۲۳۱} در متن عربی آمده: (یصفر) که صحیح آن (یسفیر) است.

^{۲۳۲} خصال: ص ۶۱۱

^{۲۳۳} رجوع کنید به خصال: ص ۲۷۰

مرتبه دیگر، از سه بیماری جذام و برص و خوره در امان بدارد.^{۲۳۴}

۵- حنا بعدازنوره

امام صادق (ع) فرموده اند: حنا زدن پس از نوره، مایه اینمنی از جذام و برص است.^{۲۳۵}

در حدیث دیگری آمده است: حنا بوی بد را زدوده، طراوت چهره را افروده دهان را خوشبو کرده و فرزند را زیبا می کند.^{۲۳۶}

۶- چهار عامل پیسی

رسول خدا (ص) فرموده اند: پنج چیز است که موجب پیسی می شود: نوره کشیدن در روز جمعه و چهارشنبه، وضو و غسل با آبی که به وسیله آفتاب گرم شده، خوردن در حال جنابت، آمیزش با زنی که در حال حیض است و غذا خوردن در حال سیری.^{۲۳۷}

۷- حجامت سر

رسول خدا (ص) در حالی که با دست مبارکشان به سر خودشان اشاره می کردند فرمودند: حتما سر خود را حجامت کنید زیرا برای بیماری هایی چون جنون و جذام و پیسی و خوره و دندان درد مفید است.^{۲۳۸}

۸- ترک گوشت گاو مگر اینکه با چغندر بخورید

امام باقر (ع) فرموده اند: بنی اسرائیل از بیماری پیسی به حضرت موسی (ع) شکایت کردند. آن حضرت نیز به خداوند شکایت کرد و خداوند به وی وحی کرد که: به آنان فرمان ده تا گوشت گاو را با چغندر بخورند.^{۲۳۹}

.۲۳۴ ثواب الاعمال: ص ۲۱.

.۲۳۵ من لا يحضره الفقيه: ج ۱، ص ۱۲.

.۲۳۶ کافی ج ۶ ص ۴۸۴.

.۲۳۷ خصال: ص ۲۷۰.

.۲۳۸ بحار الانوار: ج ۶۲، ص ۱۲۷.

از آنجایی که در احادیث گوشت گاو نهی شده است. و تجربه نیز مضرات گوشت گاو را ثابت کرده است. لذا این حديث را به عنوان یک توصیه در نظر نمی گیریم، بلکه چنین معنا می کنیم که گوشت گاو نخورید ولی اگر ناچار شدید که گوشت گاو بخورید حتما همراه آن چغندر نیز بخورید.

۹- خوردن ریزه های سفره

روزی پیامبر اکرم(ص): ابو ایوب انصاری را دیدند که ریزه های فروریخته از سفره را بر می گیرید و می خورد، لذا به وی فرمودند: بهره مند از برکت و غرق در برکت و سرشار از برکت باشی.

ابو ایوب عرض کرد: این، برای دیگران هم هست؟!

حضرت فرمودند: آری، هر کس آنچه را تو خوردی بخورد، آنچه را من به تو گفتم برای او نیز خواهد بود.

سپس فرمودند: هر کس چنین کند، او را از ابتلا به جنون و جذام و پیسی و آب زرد و ساده لوحی نگهدارد.^{۲۴۰}

۱۰- قاوت

امام صادق(ع) فرموده اند: خوردن قاوت خشک، پیسی را می زداید.^{۲۴۱}

۱۱- کرفس

درباره ای کرفس آورده اند که مایه ای تقویت حافظه و هوشمندی عقل بوده و جنون و جذام و پیسی را می زداید.^{۲۴۲}

.۳۱۰ کافی: ج ۶، ص ۲۳۹

.۲۴۰ بحار الانوار: ج ۶۶، ص ۴۳۱

.۲۴۱ محسن: ج ۲، ص ۲۸۸

.۲۴۲ فردوس: ج ۵، ص ۳۷۰

۱۲- تره

امام صادق (ع) فرموده اند: خوردن شبانگاهی تره فرنگی، پیسی را به ارمغان آورد.^{۲۴۳}

۱۳- سوره نحل

امام باقر (ع) فرموده اند: هر کس در هر ماه سوره نحل را بخواند، در دنیا شخص

بدهکار

را کفایت کند و از ابتلاء به هفتاد گونه بلا که راحت ترین آن جنون و جذام و پیسی باشد

در امان باشد و در روز واپسین در بهشت(عدن) که وسط بهشت باشد جای گیرد.^{۲۴۴}

۱۴- سنا

امام صادق (ع) فرموده اند: اگر فایده سنا را می دانستند، قیمت هر مثقال آن به دو مثقال

طلا می رسید. سنا مایه ایمنی از پوست و پیسی و جذام و جنون و فلنج و کج شدن فک

است. همراه با آن کشمش سرخ بی دم و اهلیله کابلی زرد و سیاه، از هر کدام به یک

اندازه تهیه و سه درهم از آن را ناشتا و سه درهم دیگر را پیش از خواب بخور. سنا آقای

داروها است.

۱۵- حجامت سر

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم): حجامت در سر، درمانی برای دیوانگی، جذام،

شب کوری، پیسی و سر درد است.^{۲۴۵}

حجامت در سر، شفای از هفت چیز است، آن گاه که بر شخص، عارض شود:

دیوانگی، جذام، پیسی، چرت آلودگی، دندان درد، سر درد و تیرگی ای که شخص

در چشم احساس می کند.

---

۲۴۳ مکارم الاخلاق: ج ۱، ص ۲۹۰

۲۴۴ ثواب الاعمال: ۱۰۷

۲۴۵ طب الانمه ص ۱۵۲

۱۶- آغاز غذا با نمک

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم)؛ در سفارش‌های ایشان به امام علی (علیه السلام)؛ ای علی! غذا را با نمک، آغاز کن و با نمک، پایان ده؛ چه، هر کس غذای خویش را با نمک آغاز کند و با نمک پایان دهد، از هفتاد و دو نوع از انواع بلا که جدام، دیوانگی و پیسی از آن جمله است، به دور باشد.^{۲۴۶}

۱۷- بوئیدن نر گس

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم)؛ (گل) نر گس را ببویید، هر چند در روز یک بار، هر چند در هفته یک بار، هر چند در ماه یک بار، هر چند در سال یک بار، و هر چند در همه عمر، یک بار؛ چرا که در قلب، هسته ای از دیوانگی، جدام و پیسی وجود دارد و بوئیدن نر گس، آن را دور می‌کند.^{۲۴۷}

۱۸- کوتاه کردن سیل و ناخن در جمعه ها

امام صادق (علیه السلام)؛ در هر جمعه، اندکی از سیل و ناخن های خود را بگیر؛ و اگر هم چیزی وجود نداشته باشد، آن را (کمی) بسای، دیوانگی، جدام و پیسی به تو نمی‌رسد.^{۲۴۸}

۱۹- دعا

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم)؛ خطاب به انس:- آیا نمی خواهی دعایی به تو بیاموزم که هر گاه نماز صبح گزاردی، آن را سه بار بگویی تا خداوند، جدام، پیسی، سست اندامی و کوری را از تو دور کند؟ بگو خداوند! از پیشگاه خویش، مرا راه

۲۴۶ کافی ج ۶ ص ۳۲۶

۲۴۷ طب النبی ص ۱۰

۲۴۸ طب الانمه ص ۱۵۴

نمای ، از فضل خود، بر من فرو بار، از رحمت خوبیش ، نعمتی سر شارم ده ، و از برکات خود، بر من نازل فرمای .

۱۹- حجامت عام

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم):^{۲۴۹}هر کس در روز سه شنبه هفدهم یا نوزدهم یا بیست و یکم ماه ، حجامت کند، این حجامت برای وی شفای همه دردهای سال خواهد بود و افرون بر آن ، شفای سردرد، دندان درد دیوانگی ، جذام و پیسی نیز خواهد بود.

۲۰- نان نمک

امام صادق (علیه السلام):^{۲۵۰}بر شما باد آن دو سفید: نان و نمک ... که اینمی از جذام و پیسی و دیوانگی ، در نمک است . البته مراد از نان سفید ، نان بدون سبوس فعلی نیست.

۲۱- حجامت پس سر

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم):^{۲۵۱}بر شما باد حجامت در استخوان پس سر؛ چرا که درمان ۷۲ بیماری است و درمان پنج بیماری ، از جمله : دیوانگی ، جذام ، پیسی و دندان درد است.

البته این حجامت عوارض دارد و فقط در موارد ضروری و ناچاری باید استفاده شود.

۲۲- زکام

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم):^{۲۵۲}در هر یک از آدمی زادگان ، دو رگ هست : رگی در سر، که جذام را تحریک می کند، و رگی در بدن ، که پیسی را می انگیزد. چون آن رگی که در سر است ، به حرکت درآید، خداوند، زکام را بر آن مسلط می

---

^{۲۴۹} خصال ص ۳۸۵

^{۲۵۰} المعجم الكبير ج ۸ ص ۳۶

سازد تا هر بیماری ای که در آن است، بیرون رود. از این رو، اگر کسی از شما در بدن خود، احساس زکام کرد یا کور کی دید، خداوند را شکر عافیت گوید.

همچنین فرمود: زکام، فضولاتی در سر است.^{۲۵۱}

۲۳-ترک آب گرم شده با آفتاب

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم): با آبی که به آفتاب گرم شده است، نه وضو سازید، نه غسل کنید و نه خمیر بسازید؛ چرا که پیسی می آورد.

۲۴-حمام اسلامی

امام صادق (علیه السلام): در حمام تکیه نزن؛ چرا که چربی کلیه ها را ذوب می کند. در حمام، شانه مزن؛ چرا که مو را باریک می کند. سفال (سنگ پا) را به تن ممال، چرا که پیسی می آورد. لنگ را نیز بر صورت خود مکش؛ چرا که آب روی را می برد.^{۲۵۲}

۲۵-نخوردن بعد از سیری

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم): خوردن از روی سیری، پیسی می آورد.^{۲۵۳}

۲۶-شستن سر با خطمی

امام صادق (ع): شستن سر با خطمی در هر جمعه، مایه ایمنی از پیسی و دیوانگی است
^{۲۵۴}

۲۷-ترک شراب

امام رضا (علیه السلام): انجیر و شراب خرما - که اهلش می خورند - چون با هم جم

۲۵۱ کافی ج ۸ ص ۳۸۲

۲۵۲ احادیث پرشکی ص ۲۶۸

۲۵۳ الامالی، صدوق ص ۶۳۶ ح ۸۵۴

۲۵۴ کافی ج ۳ ص ۴۱۸ ح ۱۰

شوند، نقرس و پیسی به وجود می آورند.^{۲۵۵}

۲۸-ترک جرجیر

امام صادق (علیه السلام): خوردن جرجیر در هنگام شب ، پیسی می آورد.^{۲۵۶}

۲۹-اتمام غذا با نمک

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم): خداوند (عزوجل) به موسی بن عمران وحی کرد که: با نمک ، آغاز کن و با نمک ، پایان ده ؛ چرا که درمان هفتاد درد ، در نمک است و کمترین این دردها دیوانگی ، جذام ، پیسی ، گلودرد و دندان درد و شکم درد است .^{۲۵۷}

۳۰-رگ زنی

کسی نزد امام کاظم (علیه السلام) ، از فراوانی گری ای که بدان مبتلا بود ، اظهار ناراحتی کرد. فرمود: گری ، از بخار جگر است . برو و پای راست خود را رگ بزن و بر استفاده کردن از دو درهم روغن بادام شیرین ، همراه با آب کشک جو ، ملازمت کن و از (خوردن) ماهی و سرکه نیز حذر کن .

آن مرد ، این کار را انجام داد و به اذن خداوند (عزوجل) ، بهبود یافت .^{۲۵۸}

۳۱-ترک غذای نمک سود بعد از حجامت و رگ زنی

امام رضا (علیه السلام): خوردن غذای نمک سود ، گوشت نمک سود و خوردن ماهی نمک سود ، پس از رگزنه و حجامت ، بهک و گری ایجاد می کند.^{۲۵۹}

۲۵۵ طب الرضا(ع) ص ۶۳

۲۵۶ مکارم الاخلاق ج ۱ ص ۳۹۰ ح ۱۳۱۶

۲۵۷ المحسن ج ۲ ص ۴۲۵ ح ۴۹۰

۲۵۸ مکارم الاخلاق ج ۱ ص ۱۷۶

۲۵۹ طب الامام رضا ص ۶۴

۳۲-شوربای ماش

مردی نزد امام کاظم (علیه السلام) از بهک اظهار ناراحتی کرد. امام (علیه السلام)، به او فرمود که ماش بیزد و از آن شوربایی بسازد و در خوراک خود، قرار دهد.^{۲۶۰}

۳۳-آب ماش کوبیده شده ناشتا

امام رضا (علیه السلام) در پاسخ و پرسش با یکی از یارانش در مورد بهک: ماش تازه را در هنگام خاص خودش فراهم کن و آن را با برگش بکوب و آب آن را بگیر و ناشتا بخور و بر روی محل بهک نیز بمال.^{۲۶۱}

آن مرد می گوید: این کار را انجام دادم و بهبود یافتم.^{۲۶۲}

۳۵-ذکر مخصوص

امام کاظم علیه السلام فرموده‌اند: هر کس سه بار [هنگام صبح و سه بار هنگام شب]^{۲۶۳} بگوید: (بسم الله الرحمن الرحيم. لا حَوْلَ وَ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ) از هیچ شیطانی و سلطانی و جذام و پیسی نهرasd.^{۲۶۴}

در پاره‌ای از روایات آمده است که باید این جمله را هفت بار^{۲۶۵} و در برخی دیگر آمده که باید روزی ده بار خواند. و در برخی روایتها آمده که هر کس آن را روزی سه بار بخواند خداوند او را از شر نمود و نه بیماری که راحت ترین آن دیوانگی و خشم شدید باشد، ایمن می‌سازد.^{۲۶۶}

۲۶۰- کافی ج ۶ ص ۳۴۴

۲۶۱- مکارم الاخلاق ج ۱ ص ۴۰۶

۲۶۲- مکارم الاخلاق ج ۱ ص ۴۰۶ ح ۱۳۷۹

۲۶۳- در کتاب نیست.

۲۶۴- کافی: ج ۲، ص ۵۳۱

۲۶۵- رجوع کنید به کافی: ج ۲، ص ۵۳۱

۲۶۶- رجوع کنید به محاسن: ج ۱، ص ۴۱

برای درمان بیماری پیسی و فلچ و جذام باید این کلمات به نام بیمار، هم خوانده شده و هم نوشته شده و به بدن وی بسته شود: (بسم الله الرحمن الرحيم، يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَ يُثْبِتُ وَ عِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ. الْحَمْدُ لِلَّهِ فاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ أُولَى أَجْنِحةٍ مَثْنَى وَ ثَلَاثَةٍ وَ رُبْعَةٍ) ^{۲۶۷}. روی قسمتی از پوست که زیر آن سفید شده است این آیه را بنویسید: (وَ إِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَ مَا نَنْزَلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ، هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ أَوْ يَنْفَعُونَكُمْ أَوْ يَتُرْسِّوْنَ). ^{۲۶۸}

لک و پیس (ضیایی) ^{۲۶۹}

بهق: لک های سطحی پوست که به درم و اندودرم نمی رسد.

برص (ویتیلیگو): لک های عمیق تا عضله.

۱- برگ یا زفاقی در برنج شلتونک دار دم کننده و کم کم بخورند.

۲- امام رضا (ع): برگ چغندر با گوشت گاو تازه بخورند.

گوشت گاو مانده و کهنه و نمک سود نخورید خیلی بیماری می آورد.

مولف: با توجه به نهی احادیث و اطباء از گوشت گاو، شاید معنای حدیث امام رضا (ع) چنین باشد که گوشت گاو نخورید ولی اگر ضرورتا خواستید بخورید، حتما همراه با برگ چغندر بخورید.

پیسی (ویتیلیگو) (تبیریزان)

به مدت ۲ هفته، شبها سوپ ماش بخورد - گوشت گاو با برگ چغندر را بپزد و هر ۳ روز یکبار مصرف کند - آب شاهتره بخورد - در هنگام سیری، چیزی نخورد و...

برص (ویتیلیگو) (خددادادی)

۲۶۷. همان.

۲۶۸. بحار الانوار: ج ۹۵، ص ۸۰

۲۶۹ نسخه مورد تایید استاد

- این بیماری در زبان علمی به «ویتیلیگو» و در عربی به «برص» و در فارسی به «لک و پیس» معروف می باشد.
- برای درمان این بیماری ابتدا پوست را خوب ماساژ داده و سپس با روغن زیتون یا کنجد چرب کنید.
- مصرف میوه جات و سبزیجات تازه فصل.
- پرهیز از غذاهای ممنوعه و مضر و انجام ورزش و نرمش مناسب و سبک روزانه .
- مصرف بیشتر غذاهای گیاهی بجای فرآورده های حیوانی .
- تقویت کبد و گوارش .

پیسی (بنی هاشمی) انجیر با بوره ارمنی جهت بهق و امثال آن نافع است.

برص(بنی هاشمی)

- ۱- پوست گردو ۲ جزء به اضافه حنا یک جزء و وسمه یک جزء را مخلوط کرده به کرات روی موضع برص بمالید.
- ۲- ۱۰۰ گرم حنا را با ۵۰ گرم نوره و ۲۰۰ گرم سرکه انگور پخته و روی محل برص بمدت ۴۰ دقیقه به غیراز چهارشنبه و جمعه قرار دهید

لکه و امراض پوستی (به ویژه برص) (دریایی)^{۷۰}

مالیدن سیاه دانه سوخته و پودر شده با کمی سرکه بر محل لک و برص (لکه های سفید روی پوست) جهت پاک کردن آن ها از روی پوست مفید است. هم چنین جهت از بین بردن جوش های پوستی ۴/۵ مثقال سیاه دانه را با ۴/۵ مثقال تخم کتان مخلوط کرده و نرم ساییده و در یک استکان حل کرده و بمالند.

برص و بهق (لک و پیس) (دریایی)^{۷۱}

برص و بهق را با آب بسیار داغ و با یک قطعه پارچه پشمی ماساژ دهید و بمالید و عسل و نشاسته را مخلوط کرده و به موضع بیماری بمالید.

بهق (تبریزیان)

داروی شافیه (۱۸ ماهه) = شافیه

برص یا پیسی (کرد افشاری)

مواد غذایی که مصرفشان برای مبتلایان به بیماری برص مفید است:

به طور کلی غذاهایی که خون گرم تولید می‌کنند برای این افراد مفید است. از جمله گوشت جوجه مرغ، جوجه کبوتر، گنجشک، دراج، بره و گوسفند، بزرگاله، کبک، شتر جوان، گوشت‌های بربان و کباب شده با ادویه‌جات گرم. گوسفند غذاهای گرم و خشک هم مناسبند. نان مصرفی این گونه افراد باید برسته باشد. حلواها و شیرینی جاتی که با عسل و شیره انگور درست شده باشند (به شرطی که خیلی شیرین نباشند) آش‌های ساده بدون رسته، شوربا، قورمه با گوشت بزرگاله، نخود آب همراه با شیره بادام و گوشت کبوتر و فلفل و دارچین و انسیون و سبزی‌جات گرم مثل شوید و جعفری، چغندر و کلم، قاووت گندم (آرد بو داده گندم) و غذاهایی که از آن تهیه می‌شود مفید می‌باشند. غذای ایشان باید زود هضم، بدون لزوخت و بدون چربی باشد. مصرف بذرهای گرم و خشک مثل زیره و رازیانه در غذاها توصیه می‌شود. مبتلایان به برص باید توجه داشته باشند که تا کاملاً گرسنه نشدن غذا میل نکنند. تنقلات پسته، گردو، چلغوزه و مویز سودمند هستند مخصوصاً اگر مویز بعد از غذا مصرف شود. از بهترین چیزها در این بیماری مصرف گلقند (مرباتی گل سرخ آفتابی) و مرباتی هلیله است. عسل در شربت‌ها و غذاها استفاده شود.

از دمکرده آویشن، شربت ماء العسل (آب عسل) شربت رضوی، شربت شیره انگور، شربت سیب، شکر سرخ با آب گرم به عنوان نوشیدنی‌های معجاز در این بیماری می‌توان بهره برد. این افراد می‌توانند از عسل، مویز، مربای هلیله، مربای آمله، مربای سیب و شیره انگور با نان برشه برای صححانه استفاده کنند.

نخودآب: یک مشت نخود آبگوشتی را به مدت ۲۴ ساعت در آب بخیسانید، نخود را همراه با پیاز و گوشت‌های توصیه شده آب پز کرده بعد از پخته شدن مقداری جعفری خرد شده و شوید خشک و روغن بادام یا زیتون افزوده شود.

شربت سیب: مقدار دلخواه آب سیب را روی شعله بگذارند تا نصف شود، آنگاه آن را صاف کرده و یک شب بماند. سپس دوباره روی شعله ملايم بگذارند تا غلیظ شود. باز صاف کرده و در ظرف شیشه‌ای بریزند. اگر تابستان بود، چند روزی آن را در آفتاب بگذارند تا ماده آبی آن بخار شود. اگر خواستند شربت شیرین باشد، به ازای هر سه کیلو از افسره سیب با ۴۲۰ گرم شکر به قوام بیاورند.

مواد غذایی که مصرفشان برای مبتلایان به برص مضر است:

از خوردن مواد غذایی تولید کننده بلغم (مواد غذایی سرد و تر و سفید رنگ مثل سفیده تخم مرغ، ماست) حتی الامکان خودداری شود و یا در صورت مصرف (به ناچار) حتماً با مصلحات آنها مصرف گردد. غذاهای غلیظ و دیر هضم مثل گوشت گاو و گوساله، بادمجان، سالاد اولویه، غذای شب مانده اصلاً مناسب نیستند. لبنیات (شیر، ماست، پنیر و...). ماهی، مرغ ماشینی، قارچ، همه ترشی‌ها مثل سرکه، سبزی‌جات سرد مثل کاهو و خرفه، میوه‌های سرد و خصوصاً تر مانند هندوانه، خیار، نارنگی، پرتقال و... خوردن هم زمان تخم مرغ و ماهی، خوردن آب بعد از غذا و میوه مولد برص است. تا حد امکان از خوردن آب بالاخص آب سرد اجتناب شود. اگر نمی‌توانید آب نخورید، به مقدار کم

آب جوشیده و گرم و همراه کمی عسل مصرف کنید. در موقع تشنجی شربت سیب شیرین به جای آب، نوشیدنی بسیار مناسبی است. به طور کلی از همه مواد غذایی که سرد و تر و سفید رنگ اند، غلیظ کننده و خام کننده خون اند پرهیز شود. حتی چربی از گوشت ها جدا شود.

چند توصیه برای مبتلایان به برص:

بهتر است بیماران برصی در مکان های مرطوب و در آب و هوای مرطوب سکونت نداشته باشند.

از درهم خوری، پرخوری و بد هضمی غذا پرهیز شود.

زیاد در حمام ماندن و بلا فاصله بعد از غذا حمام رفتن، کم تحرکی، کم ورزش کردن از مولدات برص اند که باید به آنها توجه داشت.

عرق کردن در حمام، مالیدن لکه ها با پارچه ضخیم و زیر تا خون را جذب آن ناحیه کند مفید است به شرطی که پارچه آلوده و چرکین نباشد.

زیاده روی در نزدیکی کردن، خواب زیاد، بیداری زیاد، برای مبتلایان به برص مضر اند که باید از آنها اجتناب شود.

تنقیه و پاکسازی بدن با حب صبر و ایارج مفید است.

جوانه های نازک ترشمه درخت مو را فشرده و هر روز یک لیوان از آن بخورند. بادمجان را در آب جوشانده تا له شود، آب آن را صاف کرده در روغن زیتون سوزانده و مرتب روی لکه ها بمالند که بالخاصیت مفید واقع می شود.

برص و بحق (دوازاده)

زن/سن ۳۵ سال / مشهد

پرسش: من خانمی متأهل هستم سوالی در زمینه‌ی برص و بهق داشتم شروع بیماری‌ام از ده سالگی بود. به گفته‌ی پدر و مادرم از ماندن در سرما و برف به مدت یک ساعت بوده یا از خوردن پفك. به طوری که می‌گویند من با پفك و هله هوله بزرگ شده‌ام. ارشی هم نمی‌باشد. بیماری از اطراف چشم و در سر مفصل‌ها مثل مج‌با، آرنج، لگن، زانوها، پشت پا، وسط جناق، پشت و جلوی گردن شروع شده است.

تنها داروی مصرفی توسط پزشکی هندی محلولی به نام متوكسالن بود که با زدن جوش‌های آبدار از قسمت پیاز موها شروع به برگشتن رنگ دانه‌ها کرد و به علت کمیابی دارو بیماری برگشت کرد و در همان پانزده سال پیش دیگر نتوانستم مثل آن محلول را پیدا کنم. سپس در سال ۸۵ در فصل بهار خارشی به بدن من افتاد و تمام بدن را یک دست سفید کرد. در بعضی قسمت‌های قدیمی تر پوست سفیدتر و موها سفید شده یا ریخته است. زیاد شدن این بیماری در فصل بهار موقعی که علف‌ها از زمین می‌رویند است و با زدن دانه‌های آبدار (مثل پشه گزیدگی) و خارش و ترکیدن آنها همان قسمت شروع به سفید شدن می‌کرد. الان من مشکل زیادی ندارم و فقط قسمت‌های قدیمی تر مثل اطراف چشم سفید‌تر هستند و می‌خواهم از شما کمک بگیرم و بینم اگر درمانی دارد مرا راهنمایی کنید و آیا دوباره دچار دورنگی پوست صورت نمی‌شوم؟ آیا از روش درمان لیزری می‌توان استفاده کرد و به دیگر جاها سراحت نخواهد کرد؟ در ضمن من با سوزن پوست خود را تست کرده‌ام و گزش را احساس می‌کنم. پاسخ: تستی که انجام داده‌اید نشان می‌دهد مشکل شما بهق است و قابل درمان است اما نه به راحتی. فعلاً تا سه ماه بجای آب عرق شاهtere مصرف کنید.

بعد از سه ماه بر اساس نتایج درمانی طرح بعدی خدمتستان بیان می‌شود.^{۲۷۲}

۳۶- جوش صورت = آکنه

الف: معرفی بیماری

جوش صورت = آکنه^{۲۷۳}

علانی

- جوش سر سیاه یا سر سفید - ضایعات التهابی (صورت ، گردن ، قفسه سینه و پشت)

- لکه های قرمز همراه با چرک یا بدون چرک

علل

اختلالات هورمونی زمان بلوغ (تستوسترون ...) ترشح زیاد بعضی آنزیم ها - سندرم

بروز صفات مردانه (در زنان) - در گروه خونی A شایع تر است - یبوست .

نسخه ها

آکنه دموی^{۲۷۴} (خیراندیش)

که جوشها قرمز و از گونه به پایین اند و گاهی شانه ها را هم می گیرد . حجامت عام ۲

تا ۳ مرحله و مصرف گس مزه ها مانند سرکه انگیین با آب زرشک با نمک یا آب انار

گس مزه .

آکنه سر زرد^{۲۷۵} (خیراندیش)

که از گونه به بالاست حجامت عام ۲ مرحله + مصرف سرکه انگیین

۲۷۳ در ملن های گیاهی قسمت جوش صورت

۲۷۴ سخنرانی در تربیت حیدریه

۲۷۵ سخنرانی در تربیت حیدریه

زخم ناشی از آکنه سر سفید بلغمی^{۲۷۶} (خیر اندیش)

(۱) تخلیه آکنه

(۲) پوشاندن آکنه به وسیله عسل تا ۷۲ ساعت

(۳) عسل ناشتا و شبانگاه یک قاشق میل گردد.

آکنه^{۲۷۷} (گزارش درمان دکتر غلامرضا مختاری)

۱. نام بیمار: خانم م. ک سن: ۲۰ سال

علت مراجعه: آکنه - خارش بدن ۴-۳ سال

درمان های انجام شده: حجامت عام یک بار

سیر درمان: بهبود کامل

۲. نام بیمار: آقای ح سن: ۲۴ سال

علت مراجعه: جوش های متعدد در تنہ همراه خارش به مدت یک سال

درمان های انجام شده: حجامت عام ۲ بار

سیر درمان: بهبود کامل جوش های بدن - قطع کامل خارش بدن

آکنه^{۲۷۸} (گزارش درمان دکتر جوادی آزاد)

آقای ف. ش ۱۸ ساله از کازرون مراجعه اول: ۸۳/۱۲/۲۴ طبع: دم

شکایت: جوش صورت و گردن و پشت، عصبانیت شدید، خارش شدید بدن، درد در ناحیه مهره های L4-L5.

اقدام اولیه: ۱- حجامت عام ۲- عسل و سیاهدانه هر شب ۳- رب انار روزی ۲ قاشق.

۲۷۶ عسل ص ۱۲۵

۲۷۷ حجامت درمانی ص ۳۹

۲۷۸ حجامت درمانی ص ۳۸

۴- خوردن انجیر ۱۰ عدد قبل از شام ۵- عرق کاسنی نیم لیوان در روز ۶- ذکر سبحان الله روزی یکصد مرتبه

نوبت بعدی ۸۳/۱۲/۲۷ شرح حال گرفته شد.

جواب مريض : جوش صورت کمتر شده بود، خارش بدن قطع شده بود، عصبانیت کاهش یافته بود.

پس از انجام حجامت تحت الذقن در مرحله دوم و سوم مريض کاملاً خوب شده و اظهار رضايیت می نمود. پرونده بسته شد.

جوش های صورت ^{۲۷۹} (موسوي)

شستشوی صورت با محلوطی از سدر و روغن زيتون و سرکه هر روز انجام شود و ماسکی از آرد باقلاء، کف دریا، زاج سفید به صورت پودر تهیه و هر شب با شیر و عسل یا سرکه و عسل خمیر کنید و حداقل هر شب یک ساعت بر روی صورت با پوششی از ماسک پلاستیکی بماند. هر ۱۰ روز یک بار زیر آرواره ها ۷ عدد زالوی متناسب با توان بیمار بیاندازید. داروهای پاکسازی کننده مزاج به منظور دفع آلودگی های بدن همزمان با زالو درمانی در دستور کار قرار گیرد. همزمان با اقدامات فوق روش حجامت چرخان با روغن حنظل که در مبحث حفظ زیبایی و جوانی پوست ذکر شد بکار گرفته می شود. مداومت بر این روش کاملاً نتیجه بخش بوده است.

استفاده از آنتی بیوتیک های متعدد که برخی از پزشکان حتی سال ها بیمار مبتلا به جوش صورت را وادار به مصرف می کنند عواقب جبران ناپذیری بر جسم بیمار باقی می گذارد که نه تنها تاثیری در بهبود جوش ها نگذاشته بلکه باعث ایجاد دمل های

سفت و سخت در عمق بافت صورت شده و درمان آن را با مشکلات عدیده ای رو برو می سازد.

جوش بثره (تبزیزان)

صاف کننده خون و داروی فشا رخون (تبیخ) مصرف شود.

داخس (بنی هاشمی)

داخس یک نوع بیماری پوستی و نوعی جوش است که وسط آن چرک دارد انجیر با پوست انار مفید است.

جوش های سر^{۲۸۰} (موسی)

داروهای منضج و مسهل اخلاط را با توجه به نوع خلطی که بیمار با آن درگیر است مصرف کرده و زالوها را پشت گوش ها و روی پوست سر می اندازیم و با مخلوطی از سدر و روغن زیتون و سرکه به عنوان تنها شوینده سر را هر روز می شویم. کاملاً درمان می کند. محل انداختن زالو روی محل درد است روی پا نزدیک به انگشتان بهترین جا برای زالو انداختن است. در صورت غلبه خون در سراسر بدن زالو درمانی کلی مانند زالودرمانی در علاج سکته مغزی مفید است.

درمان جوش صورت افراد مجرد (آل اسحاق)

دلیل آن ورود بیش از حد هورمون جنسی به خون است که علامت آن چرکی بودن و رنگ بنفش آن است. تخم خیار، تخم کاسنی، تخم خرفه و تخم کاهو را از هریک به مقدار ده گرم تهیه کرده بکویید و آنها را در یک لیوان آب جوش حل کنید و خوب

به هم بزنید. پس از مدتی شیره آن را بوسیله یک دستمال تمیز جدا کرده و هر شب نصف استکان از این شیره را موقع خواب میل کنید.^{۲۸۱}

آکنه عفونی صورت و کتف^{۲۸۲} (خیر اندیش)

- ۱) حجامت عام ۳ الی ۵ مرحله
  - ۲) سرکه به همراه غذا هر وعده یک قاشق غذاخوری
  - ۳) تنظیم سیستم گوارش :
    - خوراک ۷ عدد انجدیر شبانگاه
    - خوراک ۷ عدد زیتون صبح ها
    - خوراک سر که انگیین (۲ واحد سرکه + ۲ واحد عرق نعناع + یک واحد عسل)
  - ۴) قاشق از این ترکیب هر شب مخلوط با یک لیوان آب
- آکنه (جوش سرسیاه ، جوش سر سفید) (خدادادی)**
- این بیماری در مردان شدیدتر است و در بسیاری از زنان در روزهای قبل از شروع خونریزی ماهانه تشدید می شود.

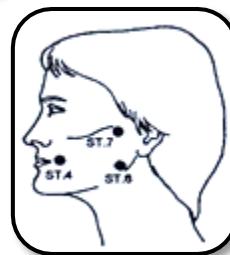
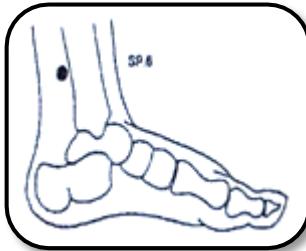
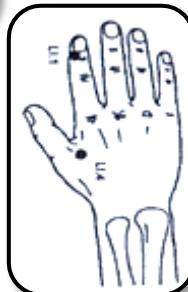
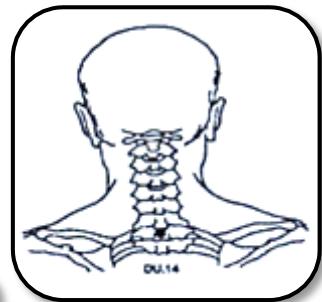
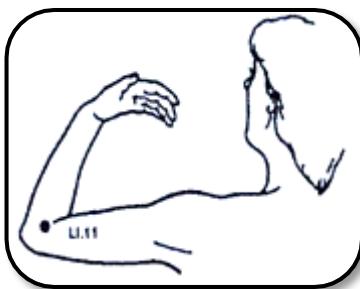
- روی پوست را بعد از شستن و خشک کردن ماسک عسل بگذارد.
- کسانی که آکنه دارند نباید ضایعات پوستی را دستکاری کنند.
- مصرف شربت عسل و نکtar سیب که به مرور میل شود.
- استحمام مرتب و رعایت نظافت شخصی .

۲۸۱ طبیب همراه ص ۵۹

۲۸۲ عسل ص ۱۱۴

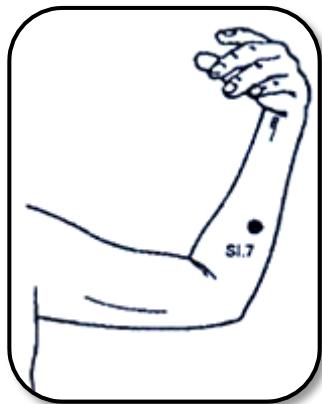
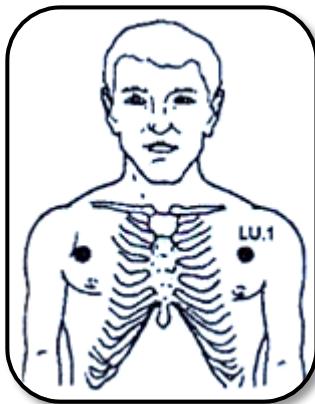
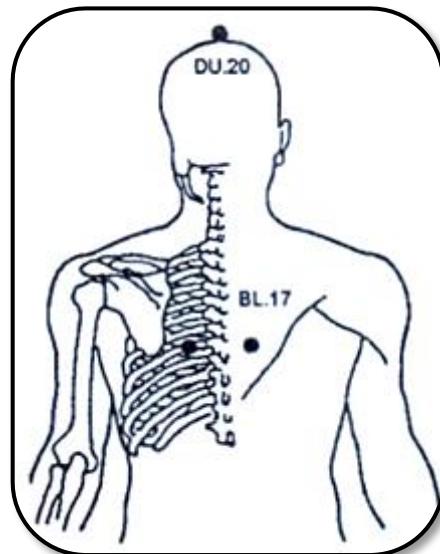
نقاط فشاری ، طب سوزنی ، ماساژ، زنبور درمانی، دستگاه الکترونیکی بدون سوزن، انرژی درمانی(برای عمل به این نسخه حتما طبق راهنمای نسخه ها عمل کنید)

۲۸۳ - آکنه یا جوش غرور جوانی

نقاط فشاری، طب سوزنی، ماساژ، زنبور درمانی، دستگاه الکترونیکی بدون سوزن، انرژی درمانی (برای عمل به این نسخه حتماً طبق راهنمای نسخه ها عمل کنید)

۲۸۴ - خارش یا سرخی و جوش صورت

۳۷- انواع زگیل و خار گوشتی

الف: معرفی بیماری زگیل

(نام علمی: *Verruca*)، غده‌ای گوشتشی است که انواع آن بر روی دست و پاها رشد می‌کند، اما ممکن است بر روی تمام نقاط بدن رشد کند، و این غده‌ها را با داروهای سوزاننده از قبیل اسید ازتیک (بمقدار کم) و غیرآن برطرف می‌کنند.

زگیل معمولاً یک تومور کوچک و زبر است که می‌تواند به گل کلم یا یک تاول سفت و سخت شباht داشته باشد. زگیل‌ها عمومی هستند، و به سبب ویروس، به ویژه خانواده ویروس ورم انسانی (HPV)، ایجاد شوند و وقتی با پوست شخص آلوده تماس ایجاد شود واگیردار هستند. بیش از ۱۰۰ گونه ویروس ورم انسانی وجود دارد، آنها می‌توانند بر روی پوست، در داخل دهان شما، بر روی آلت تناسلی و نواحی مقعد رشد کنند. نوع معمول ویروس ورم انسانی گرایش برای رشد بر روی پوست را دارد (مانند دست و انگشتان)، در حالی که انواع دیگر ویروس ورم انسانی تمايل برای زدن زگیل بر روی آلت تناسلی را دارند.

انواع زگیل

زگیل معمولی، یک زگیل برآمده با سطحی زبر و خشن که معمولاً بر روی دست‌ها و زانوها پدید می‌آید.

زگیل پهن، یک زگیل کوچک با سطحی پهن و صاف به رنگ قهوه‌ای مایل به زرد که می‌تواند به تعداد زیادی و معمولاً بر روی صورت، گردن، دست‌ها، مچ‌ها و زانوها ایجاد شود.

زگیل رشته‌ای یا پنجه‌ای، زگیلی، رشته‌ای یا انگشت مانند، که به طور معمول بر روی صورت به ویژه پلک‌ها و لب‌ها پدیدار می‌شود.

زگیل پاشنه، یک توده سخت و بعضی موضع در دنباک، اغلب همراه با چندین لکه سیاه در مرکز آن؛ معمولاً فقط در پاشنه پا پیدا می‌شود.

زگیل خانه‌خانه، گروهی سخت از زگیل کف پا، به طور معمول بر روی دست‌ها و کف پا پدید می‌آیند.

زگیل تناسلی، زگیلی که بر روی آلت تناسلی ایجاد می‌شود.
آیا زگیل‌ها به خودی خود از بین می‌روند

اغلب زگیل‌ها خود به خود ناپدید می‌شوند اگرچه ممکن است ماهها و حتی سالها به طول انجامد تا ناپدید شوند. اما بعضی از زگیل‌ها هم خود به خود از بین نمی‌روند.

انتقال از شخصی به شخص دیگر

زگیل‌های بر روی پوست ممکن است از فردی به فرد دیگری که زگیل را لمس کرده منتقل شود. همچنین زگیل ممکن است با استفاده از حوله و یا وسایل شخصی فرد مبتلا به زگیل به فرد دیگر منتقل شود.

زگیل‌های دستگاه تناسلی بسیار مسری هستند و ممکن است از فردی، در حین نزدیکی دهانی، مهبلی و مقعدی به فرد دیگری انتقال یابد. در خانم‌ها، زگیل ممکن است در داخل مهبل رشد کند و حتی آنها از این موضوع مطلع نباشند و امکان دارد بدون آگاهی از این موضوع شریک خود را آلوده کنند.

ب: نسخه ها خار گوشتی (روايات)

سنن ابن ماجه : به نقل ازسلمی ام رافع: پیامبر (صلی الله علیه وآلہ وسلم)، هیچ زخم

چرکین یا خارگوشتی ای بربدنش عارض نمی شد،^{۲۸۵} مگر اینکه بر آن، حنا می نهاد.
زگیل^{۲۸۶} (موسی)

بیماری ویروسی است؛ همراه با شستشوی بدن با سدر و روغن زیتون و سرکه، مازوی خشک را با سرکه خمیر کرده و روی زگیل می بندیم و هر ۷۲ ساعت یکبار عوض می کنیم. به گونه ای پانسمان می کنیم که همواره رطوبت دارو تا هنگام عوض کردن پانسمان باقی بماند. پس از مدتی زگیل نرم شده و اطراف آن پراز آب می شود و ریشه اش سست شده و به راحتی کنده می شود. چند عدد زالو قبل از گذاشتن ضماد ویروس ها را ضعیف و موضع را نرم می کند.

درمان زگیل

شیره سفید رنگ درخت انجیر که از محل بریدن ساقه های کوچک بیرون می آید جهت درمان قطعی و سریع بسیار موثر است، بایستی بدون پانسمان یا بستن پارچه و پنبه، مکرر زگیل را به این شیره سفید رنگ آغشته نمود تا روی زگیل خشک نشود، سرعت کوچک شدن زگیل و نتیجه درمان در روز اول بسیار سریع و چشمگیر است اما بایست درمان را تا حذف کامل ضایعه ادامه داد. (سه تا پنج روز متوالی)

درمان بواسیر و رفع زگیل پوستی^{۲۸۷} (دریابی)

اگر مقداری سیاه دانه را سوزانده و نرم ساییده و آن را با آب مورد (که از خیساندن ۳ الی ۴ روز برگ مورد در آن بدست آمده باشد) خمیر نموده، به صورت مرهم درآورده و بمالند بواسیر را درمان کرده و هم چنین در از بین بردن زگیل و میخچه پا موثر است.

زگیل (تبریزیان)

۲۸۵ سنن ابن ماجه ج ۲ ص ۱۱۵۸

۲۸۶ زالوی ایرانی ص ۹۹

۲۸۷ سیاه دانه و عسل ص ۳۷

چوبهای داخل نخود را سوزانده وری زگیل ضماد کنید یا شیره سفید روی انجیر یا خرفه له شده را روی زگیل بگذارید و بیندید.

زگیل^{۲۸۸} (باقری)

برای رفع زگیل روی پوست به شیوه های زیر عمل کنید:

۱- هنگام بین الطلوین، انجیر سبز نارس را از درخت جدا کرده و شیره سفید آن را روی زگیل بزنید.

۲- سیر را رنده کنید تا ضماد سیر تهیه شود سپس آن را روی زگیل گذاشته و با پارچه ای بیندید.

۳- پیاز کوهی (پیاز دشتی) را رنده کرده و روی زگیل بزنید.

زگیل (بنی هاشمی)

۱- وسط پیاز را سوراخ کرده کمی نمک زده آبی و سط آن جمع می شود که برای زگیل مفید است.

۲- در قدیم سیر را می جویدند تا با آب دهان مخلوط شود سپس روی زگیل می گذاشتند

درمان زگیل (آل اسحاق)

مخلوطی از پودر موسیر و پیاز رنده شده را با زرده تخم مرغ و عسل بر زگیل بمالید به تدریج بر طرف می شود.^{۲۸۹}

نسخه دیگر ضد زگیل^{۲۹۰} (دریابی)

۲۸۸ طب اصولگرای اسلامی ص ۱۲۲

۲۸۹ طبیب همراه ص ۶۲

۲۹۰ سیاه دانه و عسل

جهت از بین بردن زگیل ۲ مثقال سیاه دانه را با ۱ مثقال سیر و نیم مثقال زرنیخ سرخ مخلوط کرده و نرم کوبیده و در نصف استکان سرکه ریخته و یک عدد سفیده تخم مرغ اضافه کرده و روی زگیل بمالند.

زگیل اطراف ناخن‌ها (روازاده)

مرد/سن ۲۱ سال / مجرد / ۱۷۱ قد / وزن ۶۳ کیلو

سوال: حدود یک سال است که دور ناخن‌های زگیل‌های سختی زده است. پزشک داروی UOFILM برایم تجویز کرد. پس از استفاده زگیل‌ها مجدد در آمده‌اند. اهل تهران نیستم و مراجعه به مطب برایم دشوار است. لطفاً راهنمایی کنید.

پاسخ:

بروز زگیل‌های مختلف و متعدد و مکرر ناشی از افرايش سودا در خون شماست. بايستى با استفاده از داروهای ضد سودا (مثل منضج سودا، مصفای خون و...) بدن را از سودا پاک کنيد. اگر به اين داروها دسترسي نداريد فعلاً سكنجبيين هر روز يك ليوان بخوريid و جوشانده، گل گاو زبان، سنبل الطيب و اسطوخدوس و بادرنجويه روزي يك ليوان ميل کنيد.

از غذاهای صنعتی و سودازا مثل سوسیس و کالباس و کنسرو نوشابه و پیتزا و سس و گوشت گاو، عدس و بادمجان و کلم پرهیزید. يك بار هم فصلد کنید.^{۲۹۱}

میخچه گوشتی (تبریزیان)

داروی پوستی مالیدنی - صاف کننده - عسل روی میخچه بمالید - میخچه گاهی علامت تراکم کلسمیم بالا در بدن است.

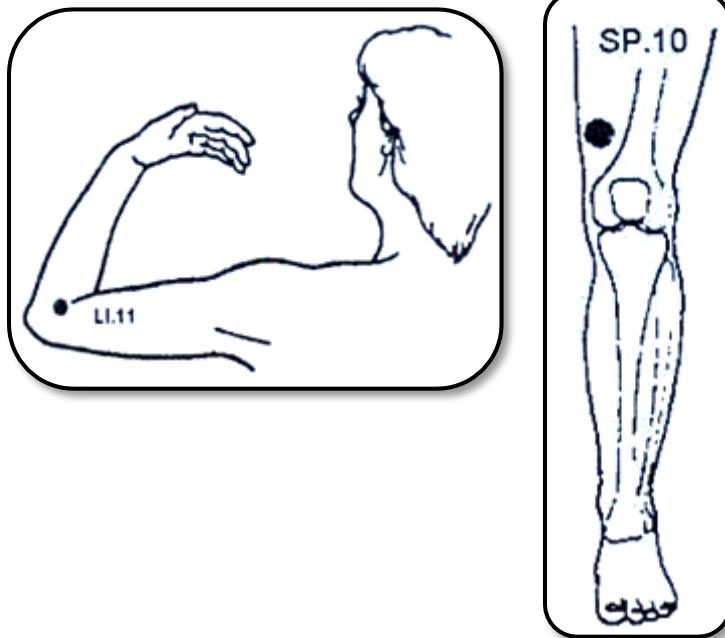
خارپاشنه (تبریزیان)

.۲۹۱ پرسش‌های شما پاسخ‌های حکیم دکتر روازاده، ج ۲، ص ۱۲۳

حجامت زیر پا - پرهیز از ماست و سردی ها.

نقاط فشاری، طب سوزنی، ماساژ، زنبور درمانی، دستگاه الکترونیکی بدون سوزن، انرژی درمانی (برای عمل به این نسخه حتماً طبق راهنمای نسخه ها عمل کنید)

- زگیل ۲۹۲ -

۳۸-کهیر یا قوباء

الف: معرفی بیماری

۲۹۳ کهیر (قوباء)

کهیر = بیماری پوستی با ایجاد لکه ها روی پوست
علل

واکنش به هیستامین ها (مواد حساسیت زا) - استرس - عفونت ها - سینوزیت -
کاهش فوق کلیه (آدیسون) - تماس با آب - نور خورشید - عفونت کیسه صفرا -
پیوست - رماتیسم - سرطان ها (ریه ، روده بزرگ) - فشار خون - نیش حشرات

مُصرات

تماس با پوست صبر زرد	غذاهای آماده
آنتی بیوتیک ها - پنی سیلین	خرما
قهوه	آسپرین
ادویه جات	گرمی جات
ادویه جات (بجز زرد چوبه)	تخم مرغ
سرما شدید	پوست بید
نوشابه رژیمی یا معمولی	ماهی
فرض جلوگیری از بارداری	کوکوها
گوجه فرنگی - رب آن	سنبوسه

مسکن ها

کدین

گرده گیاهان

داروهای آرام بخش

کهیر در طب جدید

(urticaria) واکنش آلرژیک حاد یا مزمن به شکل ورم دانه های گرد سرخ بر روی پوست که با خارش شدید همراه است. کهیر آماس و ورمی است در پوست بدن که شبیه به آماسی که از برخورد گزنه پدید می آید. کهیر بیماری کوتاه مدتی است که با سرخی پوست و خارش بسیار در تمام بدن همراه است. این عارضه پوستی به صورت دانه های کوچک صورتی رنگ یا به شکل بر جستگی های وسیعتر و گاهی به صورت تاول دیده می شود و با خارش شدید همراه است. کهیر معمولاً بر اثر واکنش بدن در برابر آزاد شدن مواد هیستامینی یا ترکیباتی نزدیک به هیستامین پدید می آید.

عوامل

موادی از قبیل آجیل، شکلات، ماهی، گوجه فرنگی، تخم مرغ، توت فرنگی، شیر و افزودنی های غذایی و میوه های تازه به ویژه مرکبات و داروهایی از قبیل پادزیست ها (آنتی بیوتیک ها) مانند پنی سیلین، مسکن ها مثل آسپیرین، کدین، ایندومتاکسین، خواب آورها، ویتامینها و تقریباً هر نوع دارویی می تواند ایجاد کهیر کند. مصرف مداوم آسپیرین می تواند کهیر مزمن ایجاد بکند.

حلزون، ماهی، آجیل، تخم مرغ و شیر از شایعترین حساسیت زاها هستند که خوردن آنها می تواند باعث پدید آمدن کهیر بشود.

در یک سوم موارد کهیر علت مشخصی یافت نمی شود (ایدیوپاتیک). تراوش مایع پلاسمای خون از درون رگ ها به فضای میان بافتی در پوست باعث کهیر زدن می شود. یک عامل شیمیایی که هیستامین نامیده می شود از یاخته های ویژه ای در پوست بنام

ماست‌سل‌ها که در پیرامون رگ‌ها قرار دارند ترشح می‌شود و باعث گشاد شدن رگ‌ها و بازشدن فضاهای میان‌یاخته‌ای در آن‌ها و به‌دنبال آن خروج مایع از درون رگ‌ها می‌شود.

در بیشتر بیماران، کهیر بی‌ضرر بوده و هیچ علامت پایداری بر جای نمی‌گذارد. کهیر حاد می‌تواند کمتر از یک تا ۶ هفته به طول بیانجامد، در حالی که کهیر مزمن بیش از ۶ هفته طول می‌کشد و گاهی نیز ماه‌ها و سال‌ها ادامه می‌یابد.

بیماری کهیر در تمام سنین مشاهده می‌شود و مردان و زنان به طور تقریبی به نسبت برابر به این بیماری دچار می‌شوند. مصرف داروهای ضدھیستامین می‌تواند در درمان کهیر سودمند باشد. علائم شایع کهیر جوش‌های خارش‌دار است که این جوش‌ها متورم شده و تبدیل به ضایعات صورتی یا قرمز رنگ می‌شوند. این ضایعات کهیری حاشیه کاملاً مشخص دارند و مسطح هستند. قطر آنها یک تا ۵ سانتیمتر است. ضایعات کهیری سریعاً به یکدیگر می‌پیوندند و پلاک‌های بزرگ و مسطح به رنگ پوست تشکیل می‌دهند. این ضایعات کهیری یا پلاک‌ها مرتباً تغییر شکل می‌دهند و ممکن است در عرض چند دقیقه یا چند ساعت ناپدید شده و دوباره ظاهر شوند. تغییراتی به این سرعت مشخص کهیر است. در واقع کهیر بیماری شایعی است که ۱۰ تا ۲۰ درصد مردم در طول زندگی خود حداقل یک بار دچار حمله آن می‌شوند. کهیر در اطراف چشم، لب و دستگاه تناسلی ورم شدید ایجاد می‌کند که در این حال، ظاهر ضایعات ناراحت کننده است ولی با درمان معمولاً ۲۴ ساعت برطرف می‌شود.

معمول‌اً هر حمله کهیر در عرض چند روز تا چند هفته خود به خود فروکش می‌کند اما ممکن است این بیماری سال‌ها طول بکشد.

ارتباط استرس با کهیر

استرس های روحی و افسردگی باعث تشدید بیماری کهیر مبتلایان می شود و موجب افزایش خارش و گسترش آن می شود.

ب: نسخه ها

کهیر^{۲۹۴} (خیراندیش) اگر گرم است که پلاکهای قرمز دارد حجامت عام ۲ مرحله کهیر (خیراندیش)

- یک سوم لیوان شربت انگبین را با دو سوم لیوان عرق کاسنی با هم مخلوط کرده و به مدت حداقل چهل روز قبل از خواب میل شود.

- در ربع سوم ماه قمری حجامت عام انجام شود و بعد از آن دوبار حجامت آلرژی تحت نظر پزشک طب سنتی انجام شود.

- از مصرف مواد سودا زا مخصوصاً چای، گوشت گاو، بادمجان، فلفل ، ماهی و عدس و ... پرهیز شود.

- هر ۱۲ ساعت یک قاشق مرباخوری از ترکیب (سه واحد سیاهدانه ی نیم کوب + نیم واحد سرکه طبیعی انگور به مدت حداقل چهل روز مصرف شود)

کهیر (تبریزیان)^{۲۹۵}

علت کهیر بیشتر کثیفی خون است . پس صاف کننده خون میل کنند و اگر معلوم کبد هست از مرکب ۱ یک استفاده شود. همچنین حجامت روی هر دوپا سه مرتبه پشت سرهم مفید است.

کهیر^{۲۹۶} (موسی)

---

۲۹۴ سخنرانی در تربیت حیدریه

۲۹۵ کتاب و سخنرانی های استاد - نحوه مصرف داروها در جلد ۱ آمده.

۲۹۶ زالو درمانی ص ۱۰۰

پس از پاکسازی اخلاط بخصوص صفرا و صفرای رسوبی و هر نوع خلطی که در کنار صفرا جا خوش کرده و از حالت طبیعی خارج شده و باعث ایجاد مواد حساسیت زا شده است، زالوها را ابتدا پشت گوش می اندازیم. ۱۰ عدد برای هر گوش و درشتی و ریزی آن را با میزان توان بیمار می سنجیم. آنگاه با حفظ فاصله ۲۰ الی ۲۵ روز روی دست ها به همان تعداد زالوهای متوسط می اندازیم و با رعایت فاصله نوبت به زالو اندازی روی پاها خواهد رسید. درمان این بیماری به راحتی امکان پذیر است و صفرا به عنوان عامل حساسیت زا خیلی زودتر از سودا میدان را خالی می کند در حالی که طب اروپایی به عنوان یک بیماری حساسیتی به آن نگاه کرده و مدت ها بیمار را سرگردان نموده تا شاید روزی در محیط زندگی اش به مواد حساسیت زا پی ببرد و از آن دوری کند و تعجب و تاسف ما این است که در سیستم پزشکی ما. هنوز بیمارانی را می بینیم که نیم یا بخش اعظم عمر خود را به مصرف انواع داروهای شیمیایی می گذرانند و هنوز بیماری کهیر همراه آنان است. آیا اگر با یک نسخه گیاهی عامل ایجاد حساسیت را در بدن بیمار از بین بریم منطقی تر است یا ببینیم به چه چیزهایی حساسیت دارد؟ سورنا را نباید از دهان گشادش فوت کرد. در طب شریف و شفا بخش خودمان اگر خیلی طول بکشد فقط ۲ تا ۳ ماه زمان برای درمان کامل این بیماری لازم است.

۳۹- چربی موضعی یا سلویت

الف: معرفی بیماری ۲۹۷ (چربی موضعی) یا سلویت

علت در کودکان : باد سرخ - زرد زخم

علت در بزرگسالان : دیابت (بسیار شایع است) بیماران با اختلالات گردش خون عروقی - سیگار - کم نوشیدن آب - حساسیت غذایی - رژیم های غلط - تالاسمی - زیاد نشستن - مصرف کم پروتئین - ورم پستان زایمانی - کاهش تستوسترون (در مردان)

مضرات

غذاهای یخچالی (سرد)	غذاهای سرخ کرده
غذاهای آماده - کنسروها و ...	مرکبات پیش از خواب
پوست مرغ و ماهی	شراب
تند خوردن غذا	آبجو
مایعات بین غذا	صرف گوشت با نوشابه یا
صرف چربی با نوشابه یا خوراکی شیرین	نشانسته (برنج - نان - سیب زمینی - ماکارونی - رشته)

۴- پوست و موهای چرب

نسخه ها

چربی پوست صورت (خیراندیش)

- شستشوی صورت با سر که رقیق شده با آب در حمام با لیف به صورت مالیده شود.
- شستشوی صورت با آب لیمو یا آب نارنج
- شستشوی صورت با آب لیمو یا آب نارنج + عسل .
- مالیدن آلونه ورا به پوست مدت حداقل دو تا چهل روز .
- مصرف شربت عسل و نکtar سیب که به مرور میل شود.
- هفته ای سه بار روی پوست خود را بعد از شستن و خشک کردن ماسک سیب و عسل (مخلوط سیب رنده شده با عسل) بگذارید .

^{۲۹۸}موهای چرب (تبریزیان)

اصلاح تعذیه و روغن سالم - شستن سر بالعاب خیسانده گل ختمی سفید (نیم ساعت قبل از حمام روی سر بماند و بعد بشویید). از صابون شامی یا پی استفاده کنید و روغن بنفسه بمالید.

^{۲۹۹}چربی و کک و مک پوست (ضیایی)

می تواند ناشی از خوردن تخم مرغ زیاد باشد .

درمان پوست بسیار چرب(دوازاده) زن/سن ۲۸ سال / قم

^{۲۹۸} کتاب و سخنرانی های استاد - نحوه مصرف داروها در جلد ۱ آمده.

^{۲۹۹} نسخه مورد تایید استاد

پرسش: من پوست بسیار چربی دارم. آیا راه درمانی برای کاهش آن یا توقف ترشح چربی وجود دارد؟

پاسخ: از کوزه همان بروون تراود که در اوست.

باید مصرف چربی ها و مواد غذایی مضر مثل فست فودها را متوقف کنید.
حجم غذا را نیز کم کنید.

غذا را خوب بجوید و با غذا آب و نوشیدنی نخورید.
سکنجین روزی ۲ لیوان میل شود.

حجامت هم در ایام مناسب صورت گیرد.
در مان باید با اصلاح مزاج توسط یک طبیب متخصص پزشکی ایرانی (طب اسلامی – ایرانی- بومی) صورت گیرد.^{۳۰۰}

۱۴- سوراخ های پوستی

الف : معرفی بیماری

خلل و فرج (سوراخ های) پوست = مسام^{۳۰۱}

علل

- اختلالات غدد داخلی

- دوران بلوغ

- اختلالات کبد

- کندن آکنه (= جوش های غرور)

سمومیت خون (آلودگی و تجمع سموم خون در اثر مصرف غذاهای غیر طبیعی و حاضری، یوست ، کم مصرف کردن میوه جات ...)

مضرات

رب گوجه فرنگی

تخم مرغ

غذاهای سرخ کرده یا آماده وسیس ها

نوشابه ها

۴۲- زردی چهره و پوست

زردی چهره (روايات)

تره

سلمه می گوید: در مدینه به بیماری سختی دچار شدم و خدمت امام کاظم(ع) رسیدم.
ایشان با تعجب پرسیدند رنگ چهره تان زرد شده؟!! حضرت فرمودند: تره بخور، من
خوردم و خوب شدم.^{۳۰۲}

ترک خواب صبحگاهی

امام صادق (علیه السلام) فرموده اند:^{۳۰۳} خواب صبحگاهی شوم است رزق را رانده
ورنگ چهره را زرد می کند.^{۳۰۴}

زردی صورت (تبریزیان)^{۳۰۵}

مرکب ۲ دو (زنجبیلات) - مرکب ۴ چهار.

زردی بچه (تبریزیان)^{۳۰۶}

یک قاشق مرباخوری سنا را دم کنید و کمی (۲ قاشق) به بچه بخورانید.

---

۳۰۲ محسن: ج، ۲، ص ۳۱۷

۳۰۳ در متن آمده (وفی نوم الغداوة) که صحیح آن این است (وفی الصادقی: نوم...)

۳۰۴ من دلا يحضره الفقيه: ج، ۱، ص ۵۰۲

۳۰۵ کتاب و سخنرانی های استاد - نحوه مصرف داروها در جلد ۱ آمده.

۳۰۶ کتاب و سخنرانی های استاد - نحوه مصرف داروها در جلد ۱ آمده.

۴۳- اوریون

الف: معرفی بیماری اوریون

اوریون (به انگلیسی: Mumps) یا بناریشک یک بیماری ویروسی توسط ویروس اوریون است که معمولاً کودکان را مبتلا می‌کند. تظاهر اصلی و عمدۀ این بیماری التهاب غده بناگوشی است، ولی ممکن است این عفونت به غده‌های دیگر، مانند لوزالمعده، مغز، بیضه و تخمدان هم گسترش یابد. این بیماری یک عفونت واگیردار است علائم اوریون شامل سرد درد، تب، تورم عدد لنفاوی، و آبریزش بینی و چشم است. اوریون یک بیماری عفونی دوران کودکی است که بیشتر کودکان بالای دو سال را مبتلا می‌سازد. این بیماری توسط یک ویروس ایجاد می‌شود و دوره کمون آن ۱۴ تا ۲۱ روز است. ممکن است یک یا دو روز پیش از شروع علائم عمدۀ، کودک دچار بد حالی عمومی شود، سپس غدد بزاقی در ناحیه بناگوش و زیر چانه متورم می‌شوند، این علامت می‌تواند همراه تب دیده شود. تورم ممکن است نخست در یک طرف صورت ایجاد شده و سپس طرف دیگر را در گیر سازد و یا این که همزمان در هر دو طرف بروز کند. تورم غدد بزاقی سبب درد هنگام بلعیدن می‌شود. همچنین ممکن است به علت توقف ترشح بزاق از غدد بزاقی، خشکی دهان وجود داشته باشد. تورم بیضه‌ها یا تخمدان در موارد نادر دیده می‌شود، علیرغم این علائم، اوریون یک بیماری کم خطر است، با این حال اگر قبل، در طی و یا بعد از تورم غدد بزاقی کودک دچار درد و سفتی گردن شود، علامت بروز منژیت ناشی از اوریون است که می‌تواند خطرناک باشد.

ب: نسخه ها

اوریون (تبریزیان)

بیماری ویروس است. داروی امام کاظم ع - داروی جامع با عسل.

اوریون (خدادادی)

- از علائم این بیماری تب و بی حالی و بی اشتها بی ای است که بیمار به راحتی نمی تواند تغذیه کند و عموماً بی قرار و بی حوصله هستند و بهانه گیر می شوند .

- این بیماران باید استراحت مطلق داشته باشند و حتی الامکان از راه رفتن پرهازند.

- برطرف کردن یبوست مزاج با ملین های گیاهی مثل خیسانده بالنگو، اسفرزه، قدومه شیرازی از هر کدام یک قاشق چای خوری پر در دو سوم لیوان آب جوش ریخته و به آرامی بهم بزنید تا لعاب بدهد، سپس یک قاشق مرباخوری عسل به آن اضافه کنید و کم کم به بیمار بدهید.

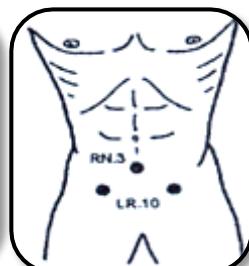
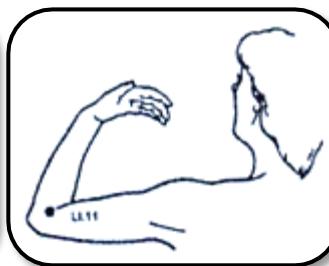
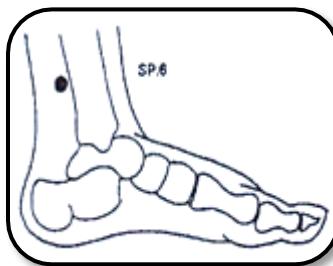
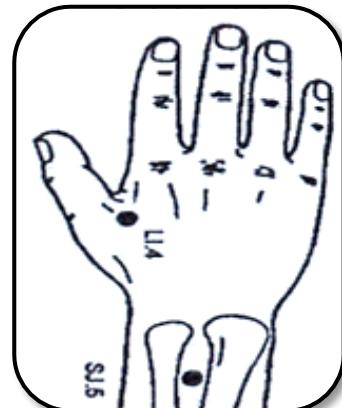
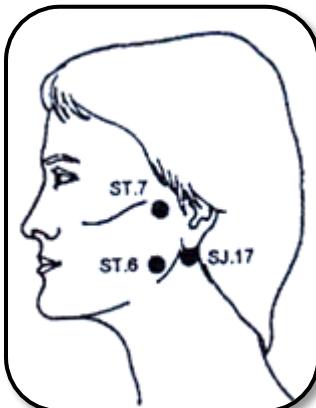
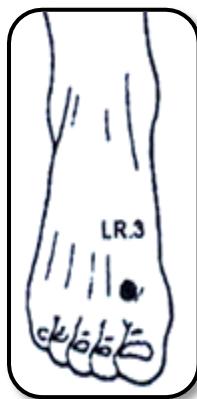
- تب بیمار را باید کنترل کرد و به جای غذا و آب فقط به بیمار شربت عسل با لیموترش تازه که خنک شده داده شود.

- بعد از بین رفتن تورم یک طرف در ناحیه گلو کم کم به بیمار سوب سبزیجات با لیموترش و روغن زیتون داده شود و به مدت یک هفته تا ده روز از غذاهای گیاهی استفاده شود و بعد از آن به مدت یک هفته از گوشت گوسفند مصرف شود .

نقاط فشاری، طب سوزنی، ماساژ، زنبور درمانی، دستگاه الکترونیکی بدون سوزن، انرژی درمانی (برای عمل به این نسخه حتماً طبق راهنمای نسخه ها عمل کنید)^{۳۰۷}

اوریون درد LI4 - LI11 - SJ5 - SJ17 - ST6 - ST7 - اوریون

التهاب اوریون LR3 - LR10 - SP6

۴۴- سالک یا لیشمانیوز پوستی و آبسه عفونی پیاز مو، کَفَگِيرَك (کاربونسل)

الف: معرفی بیماری سالک یا لیشمانیوز پوستی

(نام های رایج در افغانستان: سالدانه یا دانه سال) شایع ترین نوع بیماری پوستی لیشمانیاز است که بر اثر گرش جنس ماده نوعی پشه خاکی به انسان منتقل می شود. عامل این بیماری انگلی به نام لیشمانيا است.

سالک در کشورهای گرسنگی از جمله چین، سوریه، عربستان، عراق، ایران، فلسطین، قفقاز و جنوب شرقی روسیه، پاکستان، افغانستان و هند شایع است. سالانه ۱۹ هزار مورد ابتلا به سالک در ایران ثبت می شود که سه هزار مورد آن مربوط به استان فارس است.

أنواع سالك

سالک یک بیماری پوستی طولانی مدت که گاهی همراه با درد (خود زخم) است.

روش های پیشگیری سالک

هنگام خوابیدن در فضای آزاد از پشه بند استفاده شود. روی درها و پنجره های ورودی تورهای بسیار ریز نصب شود. از نگهداری دام و طیور در منازل خودداری شود. از انباشتن و ریختن خاکروبه و نخاله ساختمانی زباله و کودهای حیوانی در مناطق مسکونی اجتناب شود. بهسازی محیط و ترمیم محل استراحت و رشد و تکثیر پشه (شکاف دیوارها) بطور دقیق و صحیح صورت پذیرد. از رها شدن فاضلاب ها در معابر خودداری گردد. جمع آوری و درمان سگ های ولگرد و مبارزه با جوندگان به روش صحیح. برای درمان آن فریز کردن و یاتریق آمپول گلوکانتین توصیه می شود

ب: نسخه ها**سالک (موسوی) ^{۳۰۸}**

روی محل سالک که تازه شروع شده هر بار ^۳ عدد زالو می اندازیم و ضماد و مرهم مخصوص سالک را به کار می گیریم. معمولاً بین هر بار زالو درمانی ^۵ تا ^۷ روز فاصله می اندازیم. حتی جای سالک هم نخواهد ماند.

زخم سالک (تبریزیان)

ضماد عسل - ضماد عسل + داروی جامع - پوستی مالیدنی - دود دادن با سوخته چوب انار - مالیدن پودر استخوان کهنه.

سالک (گزیدگی) (گزارش درمان دکتر عزیزی) ^{۳۰۹}

۱. نام بیمار: آقای ا.ر. سن: ۲۰ ساله

علت مراجعه: گزیدگی در ناحیه دست و بازو (سالک)

در آزمایش جسم لیشمن دیده شده بود و با درمان گلوکانتیم بهبود نیافته بود.

درمان های انجام شده: ۱- حجامت عام ۲- حجامت موضعی در ناحیه گزیدگی سیر درمان: در تماس ^{۲۰} روز بعد با مریض بهبودی قابل توجه داشتند.

۲. نام بیمار: آقای ا.ر.ر. سن: ۳ سال

درمان های انجام شده: ۱- حجامت موضعی ^{۸۲/۲/۱۰} ۲- حجامت عام ^{۸۲/۲/۷}

سیر درمان: زخم از بین رفته ^۲ سانتی متر هم افزایش قد داشته، آبله مرغان هم گرفته بود که سریع خوب می شود.

سالک (گزارش درمان دکتر محمد کیانفر) ^{۳۱۰}

۳۰۸. زالو درمانی ص ^{۱۰۰}

۳۰۹. حجامت درمانی ص ^{۱۹۳} و ^{۱۹۴}

۳۱۰. حجامت درمانی ص ^{۱۹۵}

درمان دو بیمار لیشمانيوز جلدی روی پلی بینی با استفاده از طب سنتی، حجامت و دارو هدف: استفاده از حجامت به عنوان روش درمانی همراه با درمان دارویی و مقایسه آن با درمان دارویی به تنهایی .

نتیجه: استفاده از طب سنتی و حجامت در کنار درمان دارویی سیر بیماری را به سرعت کاهش می دهد و در طی مدت زمان کوتاهی بهبودی حاصل می گردد.

نام بیمار: دو بیمار افغانی سن: ۲۳ و ۲۰ ساله

علت مراجعه: از ۹ ماه قبل دچار بثورات جلدی روی پل بینی شده بود که تحت درمان با گلوکانتیم سیستمیک و موضعی قرار گرفت و بعد از ۳ ماه نتیجه درمان منفی بود و ضایعه پیشرفت نمود. برای بیمار حجامت عام - تحت الذقن و حجامت بین ابروan انجام گرفت. گلوکانتیم سیستمیک و موضعی تجویز گردید در طی سه هفته بهبودی سریعاً حاصل شد. بیمار دوم توسط بیمار اول معرفی شد که ۲۰ سال سن داشت و اهل افغانستان بود. درمان های قبلی نتیجه ای در برنداشت . برای بیمار سه نوبت حجامت عام و حجامت تحت الذقن و موضعی انجام گردید. در مراجعه دوم بیماری به سرعت بهبود و ضایعه التیام یافته بود. مجدداً با تکرار حجامت موضعی برای بار دوم بیمار مطب را ترک کرد . دستور دارویی نیز داده شد که بنایه اذعان بیمار همان پروتکل قبلی بود. اما با توأم کردن طب غربی با حجامت بیماری ظرف ۳ هفته به طور کل فروکش و بیمار با تلفن از اینجانب تشکر نمود.

منابع: پرونده های شماره ۸۱/۹/۹۱۰۴ و ۸۱/۹/۹۱۱۵ در بایگانی مطب موجود، شماره تلفن و نام و نام خانوادگی بیماران نیز در پرونده درج می باشد.

درمان زخم سالک(روازاده) مرد/سن ۲۴ سال

پرسش: از شما درخواست دارم که بهترین و موثرترین راه درمان زخم سالک چیست؟

پاسخ: بستگی به مرحله ایجاد سالک درمانش متفاوت است. اگر در ابتدای آن باشد انجام حجامت و در برخی موارد زالو درمانی اطراف ضایعه مفید است. عسل روی ضایعه در ترمیم کمک می کند. در هر حال باید از نزدیک اقدامات درمانی انجام شود.

آبسه عفونی پیاز مو، کفگیرک (کاربونسل)

الف: معرفی بیماری کفگیرک (کاربونسل)

(به انگلیسی: Carbuncle) از بیماری‌های پوستی و نوعی آبسه است.

زمانی که استافیلوکوک (باکتری)، فولیکول مو را در سطح عمقی تری دچار عفونت کند، باعث ایجاد نوعی بیماری پوستی به نام کورک می‌شود که اگر این عفونت‌ها بیشتر و بزرگ‌تر باشد به آن کفگیرک می‌گویند. کفگیرک بر روی پوست معمولاً ایجاد یک یا چند زخم چرکزا می‌کند و باکتری آن واگیردار است و ممکن است به دیگر نقاط بدن شخص یا دیگران سرایت کند.

ب: نسخه ها

کفگیرک (آبسه عفونی پیاز مو) (موسوی)^{۳۱۱}

عفونتی که به صورت آبسه های کوچک و دردناک اطراف پیاز مو را در گیر می‌کند هر بار ۵ تا ۷ عدد زالو می‌اندازیم و متناسب با توان بیمار درشت یا ریز بودن آن را تعیین می‌کنیم فواصل بین نوبت های بعدی از ۳، ۷ و ۱۵ روز متغیر است.

۴۵- اکتیوزیس، پوست مانند پوست ماهی

^{۳۱۲} اکتیوزیس (خیراندیش)

از بیماری های صعب العلاج است. پوست فرد مانند پوست ماهی فلسفی دار می شود مانند گونی می شود برای درمان سرکه انگیzin ۴ ماه بخورد و بعد حجامت کند (یا دو مرحله) و برای سرعت درمان هر شب روغن سنجید بمالد و در حمام بالیف سرکه را به پوست ماساژ دهد.

پوست مرغی (دوازاده)

زن / سن ۳۲ سال / تهران

پرسش: چندین ساله که روی پوست بازو، پشت ران و پشت کمرم پراز دانه های ریز است که اول به رنگ قرمز است و بعد به قهوه ای تغییر رنگ می دهد و سطح پوست کاملاً ناصاف و زشت شده.

به پزشک مراجعه کردم و گفتند که نام این بیماری کراتوزیس پیلاریس (پوست مرغی) است. مدت‌ها تحت نظر پزشک بودم و انواع کرم و محلول را استفاده کردم، تقریباً سه دوره از کرم کراپیل استفاده کردم ولی هیچ تغییری ایجاد نشد، آیا شما برای حل این مشکل پوستی و از بین رفتن آنها راه حلی را پیشنهاد می کنید.

پاسخ: این بیماری ناشی از افزایش سوداست لذا از غذاهای مولد سودا بپرهیزید. ماء الجنین هر روز ۳ لیوان میل نمایید.

عرق کاسنی و شاهتره (۱ لیوان) با شربت سوداک (۳ قاشق) صبح ناشتا میل شود.
^{۳۱۳} فصل ۲ الی ۳ مرحله انجام شود.

۶- ترک و کنده شون پوست، لب، پاشنه، کف دست و ...

ترک پوست (دوایات)

۱. روغن مالی

مردی از ترک پوست دست و پای خود، نزد امام صادق (علیه السلام) اظهار ناراحتی کرد. امام به او فرمود: بنبه ای بردار و یک گیاه بان در میان آن قرار ده و آن را در ناف خود کن.

اسحاق بن عمار گفت: فدایت شوم! گیاه بان را در میان پنبه ای بپیچد و آن را در ناف خود قرار دهد؟

فرمود: (اما تو ای اسحاق! بان را در ناف خود بریز، که بزرگ است (و گنجایش دارد). ابن اذینه می گوید: پس از آن ماجرا، آن مرد را دیدم و به من گفت که آن کار را یک بار انجام داده و ناراحتی او از میان رفته است.^{۳۱۴}

۲. نوره مخصوص

امام رضا (علیه السلام): هر گاه خواستی جوش بربناید و بر بدن ت هیچ زخم یا ترک پوست و یا سیاه لکه ای رخ ننماید، پیش از نوره کشیدن، با آب سرد، شستشو کن. هر کس می خواهد برای نوره کشیدن به حمام برود، دوازده ساعت، یعنی یک روز کامل پیش از آن، از نزدیکی خودداری کند. سپس اندکی صبر یا افقایا و یا پیل زهره و یا قدری از همه آنها را با هم در نوره بریزد. البته این کار را پس از آن انجام دهد که نوره، در آب گرمی حل شده باشد که در آن، بابونه یا مرزنگوش یا گل بنفسه خشک

---

۳۱۳ پرسش‌های شما پاسخ‌های حکیم دکتر روازاده ج ۲ ص ۸۷

۳۱۴ کافی ج ۶ ص ۵۲۳

و یا اندکی از همه آنها، به اندازه‌ای که بُوی خود را به آب بدهد، جوشانده شده است
در این میان، زرنیخ هم باید به اندازه یک ششم نوره باشد.^{۳۱۵}

۳. مالیدن روغن به ابرو

امام رضا (علیه السلام): هر کس می‌خواهد که لب‌هایش نترکد و از آن ناسور بیرون
نرند، به ابروهای خود، روغن بمالد.^{۳۱۶}

۴. عدم نزدیکی با مثانه پر

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم): مبادا کسی در حالی که از قضای حاجت
خودداری می‌ورزد، نزدیکی کند؛ چرا که این کار، بواسیر می‌آورد؛ و مباد کسی در
حالی که پیشاب خود را نگه می‌دارد، نزدیکی کند؛ چرا که این کار، ناسور می‌
آورد.^{۳۱۷}

۵. روغن زیتون

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم): بر شما باد این درخت مبارک، روغن زیتون.
با آن، درمان بجوييد؛ چرا که مايه سلامت از ناسور است.^{۳۱۸}

روغن یا پیه چرب

محمد بن مسلم از امام صادق (ع) درباره‌ی شخص مُحرمی پرسیده است که دو دست
او (خشکیده و) شکاف برداشته است.

امام (ع) فرمودند: می‌تواند آن را با زیتون یا روغن یا پیه چرب کند.

۳۱۵ بحار الانوار ج ۶۲ ص ۳۲۲

۳۱۶ طب الرضا (ع) ص ۴۰

۳۱۷ کافی ج ۶ ص ۳۷۸

۳۱۸ المعجم الكبير ج ۱۷ ص ۲۸۱ ح ۷۷۴

خشکی و ترکیدگی پوست

مالیدن روغن کنجد به پوست و خوردن ارد و پودر کنجد با عسل مقاومت پوست را بالا می برد و پوست تا ۱۵ درجه زیر صفر مقاومت دارد و نمی ترکد و خشکی کم می شود.

ترک دست و پا (تبریزیان) ^{۳۱۹}

مرکب ۱ یک یا همان رب سفرجل - روغن بنفسه پای زیتون در ناف بریزید و خورشت آلو بخورید.

ترک پوست (بنی هاشمی) لعب به دانه را روی موضع ضماد کرده مفید است.

ترک و کنده شدن پوست (یکتا) ^{۳۲۰}

پوست پوست شدن پوست ناشی از مشکل کبد و یا ناشی از کمبود کلسیم است. پوکی استخوان نیز می تواند ناشی از کمبود کلسیم باشد. برای جبران کمبود کلسیم راه های زیر وجود دارد:

۱- استخوان گوسفند را داخل ظرف سنگی به همراه کشک می جوشانید و با پیاز داغ و نعناع داغ مصرف می کنید.

۲- طلا، نقره، مس، قلع، آهن و برنج را با هم در ظرف حاوی آب انداخته و می جوشانید و از این «آب فلزات» در غذاها استفاده می کنید.

۳- دم کرده شیرین بیان با عسل طبیعی نیز برای جبران کمبود کلسیم مفید است. یک

---

۳۱۹ کتاب و سخنرانی های استاد - نحوه مصرف داروها در جلد ۱ آمده.

۳۲۰ طب نجاتبخش ص ۱۳

روز در میان یک فجحان از این دم کرده مصرف کنید. شیرین بیان از سرماخوردگی تا سرطان کاربرد دارد ولی نباید در مصرف آن زیاده روی کرد. در درمان پوست پوست شدن پوست، یبوست نیز باید لحاظ شده و بیمار اگر یبوست دارد باید آن را درمان کند.

پوسته پوسته شدن کف دست (روازاده)

- علت آن افزایش خشکی در پوست است که به خاطر غلبه صفراء یا سودا در بدن می باشد اما معمولاً علت آن غلبه سودامی باشد که انجام فصد در درمان آن بسیار موثر می باشد.

- خوردن روزی یک لیوان آب هویچ + یک قاشق چای خوری خاکشیر بسیار مفید می باشد.

- مالیدن روغن گل سرخ یا روغن هایی که طعم شیرین دارند مثل روغن بادام شیرین و روغن نارگیل مفید می باشد.

- مقداری از چربی مرغ را حرارت داده و بعد از آب کردن آن، پوست خود را با آن چرب نمایید.

- پرهیز از مصرف غذاهایی که خون را غلیظ می کنند مانند فست فودها، عدس، بادمجان، کلم، قارچ و گوشت گاو.

- مصرف بیشتر از سوپ جو و کاهو و کدو.

ترک پوست بخاطر چاق یا لاغر شدن (خیر اندیش)

مالیدن روغن زیتون هر شب به مدت ۴۰ الی ۱۲۰ روز.

علت و درمان ترک های پاشنه پا خشکی چیست؟

پاشنه پا زانو و آرنج ضخیم ترین پوست ها در بدن هستند. پاشنه ها در نتیجه خشکی پوست، پابرهنه راه رفتن، کفش های بدون پشت و صندل های بندی ترک می خورند.

پوست زانو و آرنج به مرور زمان در اثر خشکی و جمع شدن سلول های مرده کلفت شده و تغییر رنگ می دهند.

برای برطرف کردن ترک های پاشنه پا و پوست ضخیم زانو و آرنج کارهای زیر را انجام دهید :

کف پایتان را به روش سنتی خودمان که بهترین روش است با سنگ پا و آب و صابون بشویید. برای این کار پاهایتان را برای پانزده دقیقه در یک لگن آب ولرم و نمک دریا بگذارید خیس بخورد.

سپس پاهایتان را با سنگ پا و آب و صابون بشویید. دوباره پاهایتان را برای ده دقیقه دیگر در محلول آب ولرم و نمک دریا بگذارید.

یک بار دیگر سنگ پا بزنید. پاهایتان را با حolle خشک کنید.
با واژلین کف پاهایتان را چرب کرده و ماساژ دهید.

یک جفت جوراب نخی کلفت پوشید.
هیچ وقت پا بر هنر راه نروید.

هر روز این کار را انجام دهید تا ترک های پاهایتان از بین برود.

برای زانوها آنها را با آب و صابون و برس تمیز کنید و بعد از آن با واژلین زانوها را چرب کنید.

برای آرنج ها آنها را با نصف لیمو ترش و نمک ماساژ داده و پس از آب کشیدن واژلین بمالید.

ترک پاشنه پا (موسوی)^{۳۲۱}

علاوه بر مصرف داروهای گیاهی دافع اخلاط اضافی بخصوص اخلاط سوداوی، زالوها را روی محل ترک ها می اندازیم. اگر ۱۰ عدد زالو روی یک پا انداخته ایم برای هر زالو ۱/۵ روز فاصله در نظر می گیریم. یعنی ۱۵ روز بعد ۱۰ عدد زالوی دیگر می اندازیم و در صورتی که ۲۰ عدد زالو استفاده کردیم، ۲۵ روز بعد دوباره ۲۰ عدد زالو برای دو پا به کار می بریم.

در هر صورت هر تعداد زالو که بکار بردیم، برای تعیین فاصله تا زالودرمانی بعدی، تعداد کل زالوها را در عدد ۱/۵ ضرب می کنیم.

ترک دست و پا

- شستشوی دست و پا؛ با آب و صابون، سپس مالیدن مخلوطی از (۱۰ گرم روغن زیتون + ۱ گرم پودر مصطفکی + ۱۰ گرم موم عسل) به دست و پاها

ترک پاشنه پا (خیراندیش)

- مالیدن روغن کوهان شتر یا روغن دنبه.

روش درمان ترک پا (دوازاده)

مرد/سن ۳۴ سال / مجرد / ۱۶۸ قد / وزن ۶۵ کیلو

سوال: بیماری خاصی ندارم. اما این ترک پا در خانواده‌ی ما تقریباً ارثی است. پاسخ: ترک پا نشانه‌ای از غلبه خشکی به بدن شمامست. از غذاهای رطوبت بخش بیشتر استفاده کنید.

ضمناً پیه داخل شکم مرغ یا مرغابی و اردک را روی شعله ملايم آب کنید. هر شب با این روغن پا را چرب کنید.

در صورتی که علائم افراش صفرای سودا وجود داشته باشد باید جداگانه درمان شود.^{۳۲۲}

رفع ترک پاشنه پا و دست (آل اسحاق)

مقدار بیست گرم موم را در پنجاه گرم روغن زیتون داغ شده حل کنید و از پماد به دست آمده پس از سرد شدن بر محل ترک خورده مالیده و ماساژ دهید و روی آن را بیندید.^{۳۲۳}

پوست پوست شدن لب (باقری)^{۳۲۴}

- کسی که لب هایش خشکیده و پوست پوست شده و ترکیده می تواند به روش های زیر خود را درمان کند:
  - ۱- روغن بنفسه را به ناف و مقعد بمالد.
  - ۲- روغن بادام شیرین و کتیرا را با هم مخلوط کرده به لب بمالد.

.۳۲۲ پرسش های شما پاسخ های حکیم دکتر روازاده، ج ۲، ص ۱۳۲

۳۲۳ ص ۶۴ طبیب همراه

۳۲۴ طب اصولگرای اسلامی ص ۱۲۲

۴۸ - بدبویی عرق، بدن و پا

الف: معرفی بیماری

عرق بدبو^{۳۲۵}

نوع عرق بدن

۱- اکرین : عرق روشن و بدون بو، باعث افزایش دمای بدن می گردد.

۲- آپو کرین : ماده غلیظ که از عدد نواحی زیر بغل و کشاله ران ترشح می شود که بدون بو است ولی در اثر تماس با باکتری ها، تولید عرق بد بو می کند.

علل : عدم رعایت بهداشت عمومی، عفونت فارچی – انگلی، اختلالات هرمونی، کمبود (روی - ویتامین C)، حصبه، بلوغ ، کاندیدیازیس

مضرات : - تخم مرغ - غذاهای حاضری - سس ها - نخوردن صبحانه - شبکلیه (زیاده روی) - الکل - بادمجان سرخ کرده - گوجه فرنگی

بوي بد بدن (چند توصيه)

توصيه ها

۱- چون بوي بدن، ناشی از فعالیت باکتری ها روی عرق می باشد، با شستن بدن با آب و صابون و خصوصاً آب سرد و به ویژه در نقاطی که بیشتر بو می گیرد، مثل زیر بغل و کشاله ران می توان بوي عرق را کنترل کرد. تعداد دفعات شستشوی بدن، بستگی به شدت فعالیت غدد عرق و میزان بدبویی آن دارد.

۲- استفاده از لباس های نخی و کتانی و تعویض به موقع البسه زیر، در رفع بوي بد بدن

موثر است.

۳- غذاهای پروتئینی، چرب و ادویه‌ها مثل ماهی، ادویه کاری، کله پاچه، ... از جمله مواردی هستند که در تشدید بوی بدن موثرند؛ بنابر این، اجتناب از این ترکیبات توصیه می‌شود.

۴- از اله موهای زیر بغل و ناحیه ران، خصوصاً با استفاده از داروهای سنتی موبر، مانع ماندن طولانی مدت عرق و بدبویی این نواحی می‌شود.

۶- به کسانی که از بوی بد پاهای خود در عذابند، توصیه می‌شود پاهایشان را مرتبآ با آب گرم و صابون بشویند و پس از شستن، کاملاً خشک نموده و از پودر مخصوص پا یا نشاسته ذرت داخل کفش‌ها استفاده نمایند.

۷- استفاده از کفش‌های روباز و صندل، خصوصاً در فصل تابستان، مانع تشدید تعريق پا و بدبویی آن می‌شود و بر عکس پوشیدن کفش‌های لاستیکی و پلاستیکی از تنفس مطبوع پاها جلوگیری کرده و بدبویی آن را تشدید می‌نماید.

۸- قرار دادن پاها در محلولی مركب از نصف فنجان نمک و یک لیتر آب، در کترل تولید عرق موثر است. همچنین می‌توان مقداری چای را در یک لیتر آب دقایقی جوشاند و پاها را به مدت نیم ساعت داخل آن قرار داد و پس از خشک کردن پاها، از پودر بوگیر ضد عرق استفاده کرد تا به مرور بوی بدپاها رفع شود.

۹- استفاده از پودر گیاهان معطر داخل کفش و استعمال بوگیرهای حاوی پودر زغال جهت کاهش تعريق پاها و مهار بوی بد آنها موثر است.

۱۰- تعادل در مصرف غذاهای تند و پر ادویه مثل پیاز، موسیر، فلفل، پیازچه، سیر و تره فرنگی، از راههای دفع بوی بد پا می‌باشد. بهتر است که غذاها بو و طعم تند نداشته باشند.

۱۱- در مواردی که تنش‌های عصبی و ناراحتی‌های روحی، عامل تعزیق زیاد بدن شده‌اند، توصیه به مصرف داروهای آرامبخش و پرهیز از اضطراب و استرس می‌شود.

ب: نسخه ها

بد بوئی عرق بدن (روایات) حنا

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) به حنا خضاب بیندید؛ چرا که دیده را جلا می‌دهد، مو می‌رویاند، بو را خوش می‌سازد و همسر مرد را آرامش می‌بخشد.^{۳۲۶}

امام صادق (علیه السلام) : «حنا، بوی بد عرق را از میان می‌برد، بر طراوت صورت می‌افزاید، دهان را خوش بو می‌کند و فرزند را نیکو می‌سازد.»^{۳۲۷}

پرخوری

علی(ع) می‌فرماید: زیاد خوردن گند(بدبویی) می‌آورد.

بدبویی عرق بدن (خیراندیش)

- انجام حجامت عام در دو مرحله ماهی یک بار.
- خوردن شربت سرکه انگیzin هر شب یک لیوان به مدت چهل شب
- شستشوی بدن با سرکه در ۷ مرحله
- خوردن ۷ عدد انجیر شب ها و ۷ عدد زیتون صبحها به مدت چهل روز.
- خوردن شبی یک قاشق مرباخوری روغن سیاهدانه به مدت ۱۴ شب.
- مالیدن روغن بنفسه به مدت ۱۴ شب.

بدبویی عرق بدن (دوازاده)

- علت اصلی بدبویی بدن بیشتر ناشی از افزایش مواد زائد در بدن است که وقتی

۳۲۶ الکافی ج ۶ ص ۴۸۳ ح ۴

۳۲۷ الکافی ج ۶ ص ۴۸۴ ح ۵

فضولات بدن دفع نشود معمولاً موجب بدبویی عرق بدن می گردد که برای جلوگیری از آن باید تغذیه را اصلاح نمود و از مصرف مواد کارخانه ای مثل فست فودها، چربی و سرخ کردنی ها و تنقلات از قبیل چیپس خودداری نمود.

- انجام حجامت و فصلد بسیار مفید می باشد.

- مصرف عرق کاسنی و شاهتره و خوردن خوراکیهای خوشبو مثل گلاب و دارچین و هل و زعفران

بوی بد عرق بدن (بنی هاشمی)

پودر حنا را با پودر مازو و برگ سبز گردو مخلوط و با سرکه بصورت ضماد درآورده روی موضع مورد نظر بگذارید

بوی بد پا (بنی هاشمی)

اسطوخدوس و آویشن و قسط به نسبت مساوی و گلاب و سرکه هر کدام یک استکان را باهم مخلوط کنید و در یک ظرف آب جوش بریزند و ۵ الی ۱۰ دقیقه پای خود را در آن قرار دهند.

۴۹ - زیاد عرق کردن بدن، دست و پا

الف: معرفی بیماری

عرق کردن یا تعریق

به تولید کردن مایعی به نام عرق که عمدتاً شامل آب می‌باشد، توسط غدد تعریق در پوست بدن پستانداران را گویند.

عرق از مواد شیمیایی یا بوداری مانند دی-متیل فنول (o-cresol) و ترا-متیل فنول (p-cresol)، و همچنین از مقدار کمی اوره تشکیل شده است. عرق از غدد عرق ترشح می‌شود فیرهای سود و موتور سمپاتیک غدد عرق بیشتر کولیژریک هستند.

کار کرد تعریق

در انسان عرق کردن در درجه اول به عنوان عملی برای تنظیم درجه حرارت بدن است. البته نظریاتی وجود دارد که می‌گوید اجزای عرق بدن مردان می‌تواند سبب اعمال فرومون گردد. باور عمومی درباره تعریق این است که عرق کردن می‌تواند باعث دفع سوم از بدن شود، ولی این باور دارای پشتیبانی علمی نمی‌باشد.

ب: نسخه ها

زیاد عرق کردن بدن (روایات)

امام صادق (علیه السلام): ایستاده آشامیدن آب در روز، موجب عرق کردن بیشتر و توان افزون تر بدن است.^{۳۲۸}

عرق کردن دست (خیراندیش)^{۳۲۹}

- (۱) حجامت عام ۲ مرحله
- (۲) خوراک دوسین (سیاهدانه و عسل) هر شب یک قاشق مرباخوری تا ۴۰ شب

۳۲۸ جعفریات ص ۱۶۲

۳۲۹ عسل ص ۱۱۷

٣٣٠ عرق شدید (باقری)

عرق کردن برای بدن مفید است و خیلی از بیماری ها را درمان می کند. در واقع عرق کردن دفع سمومات از بدن و استفراغ پوست است. بنابراین با مصرف زیاد داروهایی که خواهیم گفت عرق کردن نباید کلاً تعطیل شود و اگر سنت های اسلامی را مراعات کنیم و گذاشتن حنا در سر و بدن را عملی کنیم دچار عرق شدید و بدبویی نمی شویم. برای این کار می توانیم حنا را با گلاب مخلوط کنیم. خوردن آب یخ و خیلی سرد از جمله مواردی است که باعث عرق شدید و عطش می گردد.

کسی که دچار عرق شدید و بدبویی شده است باید به شکل زیر خود را درمان کند :

٤- مریم گلی + سنبل الطیب + گل زوفا

مواد فوق را به مقدار مساوی مخلوط کرده در عرق زوفا یا عرق سنبل الطیب و یا عرق برگ گردو، جوشانده و میل کنید . با این روش مشکل به شکل ریشه ای حل می شود.

٢- سنگی است شکلاتی رنگ (قهوه ای خیلی روشن) به نام مرده سنگ یا مردار سنگ، این سنگ را کوبیده و پودر کرده، آن گاه آن پودر را به مواضعی از دست و پا که عرق می کند می مالیم. تا وقتی که مواضع را نشسته ایم حتی اگر یک هفته هم طول بکشد دیگر دست و پای ما بو نمی دهد. البته مکمل آن همان نسخه قبلی است که باید انجام شود.

٣- برگ گردو + گیاه مورد + پوست درخت بلوط

این سه تا را به شکل مساوی مخلوط کرده ، آسیاب کرده زیر بغل و کف پا بمالید.

٤- کسانی که بیش از حد ، عرق می کنند مطلقاً نباید ماست بخورند حتی با مصلح .

عرق کف دست (خیراندیش) ^{۳۳۱}

ناشی از شدت سردی است عسل صبح و اسفند شبانه و کاهش سردی و افزایش گرمیها اصلاح می کند.

زیاد عرق کردن بدن یادست و پا (تیریزیان)

بخاطر رطوبت زیاد است ، کسانی که صفر اوی اند ، چون گرم و خشک اند مایعات زیاد می خورند و عرق آنها زیاد می شود و درمانش رفع صفراء و مصرف صفرابراست و طریفل نیز رطوبت را می برد و خشک کن است.

درمان کلی تعریق (بنی هاشمی)

ابتدا اصلاح مزاج و تغذیه شود سپس استفاده از داروهای مثل مورد به همراه برگ گردو و مازوی سبز عرق را درمان می کند.

درمان عرق ریزه (یکتا) ^{۳۳۲}

بعضی هستند که در سرما هم از بدنشان عرق می ریزد. البته بعضی فقط کف دستشان عرق دارد که روش درمانی آن را نیز عرض می کنیم.

اگر کسی عرق ریزه داشت باید دید غلبه صفراء هم دارد یا نه. اگر غلبه صفراء داشت باید صفراء را پایین بیاورد و بهترین راهش این است که با کاسنی ، شاهتره ، خاکشیر ، بید ، عناب ، زرشک و چیزهایی که تاکنون گفته ایم حرارت بدن را پایین بیاورد. همچنین کبدش را حجامت کند. اما اگر غلبه صفراء نداشت سه گیاه مریم گلی ، زوفا و سنبل الطیب را از هر کدام به مقدار مساوی دم کرده و روزی سه فنجان میل کند.

۳۳۱ سخنرانی استاد در تربت حیدریه

۳۳۲ طب نجات بخش ص ۱۴۸

کسی هم که فقط کف دستش عرق می کند مردار سنگ را کف دستش بزند و این را ادامه بدهد تا رطوبت دستش به حد معمولی برسد. البته باید به صورت طبیعی حتماً از بدن خارج شود چون عرق هایی که از بدن خارج می شود خود سم را از بدن خارج می کند اما اگر بیش از حد، عرق ریزه باشد املاح مورد نیاز بدن نیز همراه با آن شده و باعث ضعف بنیه می شود.

تعريق (گزارش درمان) ^{۳۳۳} نام بیمار : آقای ح.ص سن : ۶۰ سال

علت مراجعه : تعريق یک طرفه سر و گردن

علائم بیماری : بیمار از سه سال قبل دچار سوزش و خارش سر و گردن شده است که با راه رفتن دچار تعريق یک طرفه سر و گردن و سینه شده است. بیمار سابقه فشار خون داشت و روزی یک عدد آتنولول مصرف می کرد. در ضمن سابقه دیابت دارد و روزانه یک عدد گلی بن گلامید می خورد. بررسی های مختلف برای بیمار صورت گرفته بود و نهایتاً تشخیص قطعی صورت نگرفته بود.

درمان های انجام شده : حجامت عام و حجامت سر

سیر درمان : برای بیمار یک نوبت حجامت عام در تاریخ ۱۴/۸/۸۲ انجام شد و در تاریخ ۱۴/۸/۸۲ حجامت سر انجام گرفت. دو روز بعد از انجام حجامت سر، کاملاً بهبود یافت و هم اکنون با گذشت چند ماه علائم برگشت نداشته است.

عرق زیاد ^{۳۳۴}

علل عرق سرد

۱۴۲ حجامت درمانی ص ۳۳۳

۳۳۴ درمانهای گیاهی

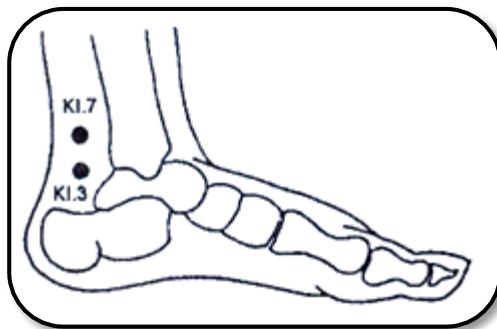
سندرم پیش از قاعده‌گی (در خانم‌ها)، هیجانات زیاد، درد شدید (آدرنالین در اثر یک موج درد، عرق را باز می‌کند)، میگرن، کاهش استروژن.
علل عرق زیاد

فعالیت فیزیکی و ورزش، اختلالات غدد، کاهش قند خون (مرطوب شدن دست‌ها)، سل‌ریوی (خصوصاً عرق سرد سر و گردن در خواب)، کمبود بعضی املاح و ویتامین‌ها، پرکاری تیروئید، ورم لوزالمعده، بیماری قلبی، علل عصبی، اختلال کلیوی، بیماری‌های زنانه، قطع نمک، قطع یکباره ورزش، پارکینسون، کزار، سیاه‌زخم، میگرن، کم‌کاری کلیه، آکروسیانوز، سردرد خوش‌ای، افزایش کرم (سبز شدن رنگ لباس ناجیه زیر بغل)، هپاتیت، کمبود آهن (گرم شدن و عرق کردن یک طرف بدن)، انسداد حاد روده کوچک، داروهای کولینرژیک (محرك سمپاتیک)، یائسگی، نقرس، تب روماتیسمی، کمبود (منگتر، پتاسیم، سلیکن، کلسیم) افزایش (ویتامین‌های K, H, B₃)

مضرات : بومادران یا لباس غیر نخی

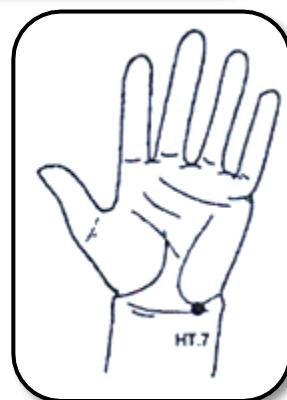
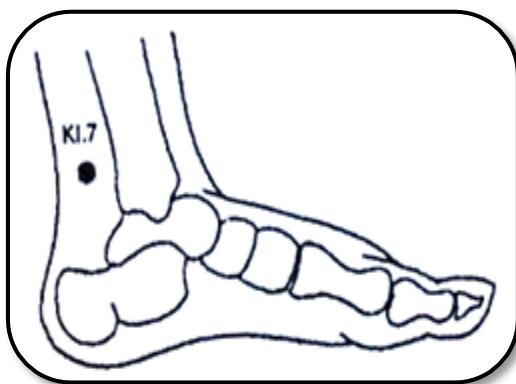
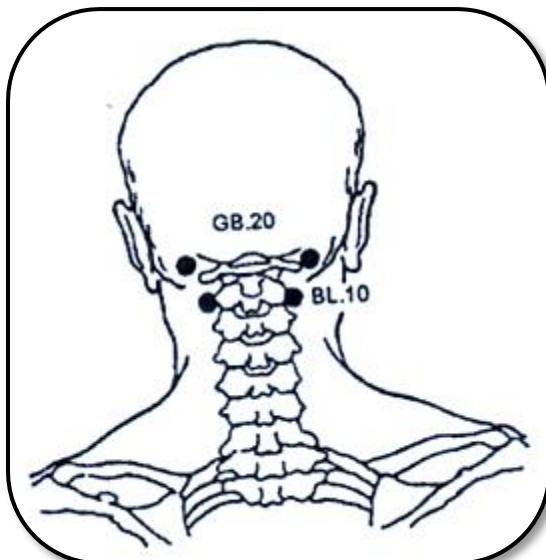
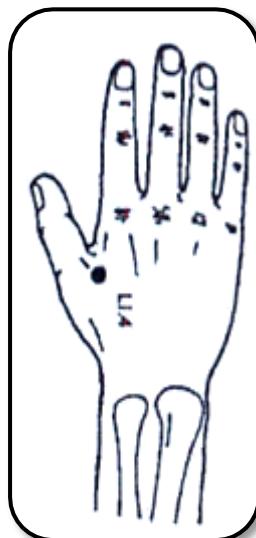
گیاه دم اسب	کفش نامناسب یا تنگ
ارگانوفسفرها	گرمی جات (تند یا شیرین)
کاریامات‌ها	ادویه جات تند
آرسینک	برنج
سالیسیلات‌ها	سونا - حمام داغ

- عرق کردن کمتر از حد طبیعی

نقاط فشاری، طب سوزنی، ماساژ، زنبور درمانی، دستگاه الکترونیکی بدون سوزن، انرژی درمانی (برای عمل به این نسخه حتماً طبق راهنمای نسخه ها عمل کنید)

۳۳۵ - عرق کردن بیش از حد طبیعی

۱-۵۰ آگزما

الف: معرفی بیماری

۳۳۶

آگزما

- اغلب در پوست های خشک ظاهر می شود.

علائم آگزما : خارش ، تاول ریز بر جسته و فرمزی پوست - گاهی تورم پوست

علل آگزما

- خشک شدن پوست (رژیم بدون متد، رژیم لاغری، گرمای هوا، استخر عمومی، جکوزی و سونا، آفتاب شدید) شستشوی زیاد با مواد پاک کننده و شوینده (آگزما دست) حساسیت به تخم مرغ، آجیل ها - رب گوجه فرنگی - گرد و غبار - عطر - صابون های قوی یا معطر ...) - استحمام زیاد

- از مريض راجع به تماس با مواد شيميايی سوال شود.

محضرات

مواد پاک کننده

لباس غير نخی

پنیر تبریز یا کهنه

استحمام زیاد

صرف ماست با مرکبات

اسفناج سرخ کرده

چیپس

خيارشور

آب حاوی کلر (دوش گرفتن)

بالش پر

کوکوها - املت - قارچ - سنبوسه - الکل - پفک

ب: نسخه ها

درمان اگزما (خیراندیش)^{۳۳۷}

- پنجاه گرم پوست خشک نارون را ریزریز کنید و در صد و پنجاه گرم روغن بادام شیرین بریزید و پنجاه گرم موم عسل را به آن اضافه کنید و ظرف درآمده است بگذارید و به هم بزنید. وقتی که خوب مخلوط شد، آن را در پارچه ای ریخته صاف کنید و از پمادی که بدست آورده اید هر وقت احتیاج داشتید کمی از آن را گرم کنید و روی جایی که اگزما دارد بمالید.

اگزمای سودایی (خیراندیش)^{۳۳۸}

در هوای سرد و یا در آب سرد هم خارش دارد اصلاح مزاج سودا بکند مثلاً در سر که انگیbin بجای سر که آب زرشک بریزید و بخورید یا مدتی هر روز انار بخورید و سایر توصیه های اصلاح مزاج سودا را انجام بدهید.

اگزمای صفراوی (خیراندیش)^{۳۳۹}

که در گرما و با خوردن گرمی خارش تشید می شود پس اگزمای صفراوی است که با آب ریختن و سرد کردن کاهش می یابد.

اگزما (خیراندیش)^{۳۴۰}

(۱) حجامت عام سه مرحله هر ماه یک بار

(۲) شستشوی با سر که بعد از حمام

(۳) خوراک سر که انگیbin هر شب یک لیوان تا ۱۴ شب

۹۱ عسل ص ۳۳۷

۳۳۸ سخنرانی استاد در تربت حیدریه

۳۳۹ سخنرانی استاد در تربت حیدریه

۱۱۶ عسل ص ۳۴۰

۳۴۱) اگزما (تبریزیان)

داروی پوستی مالیدنی - نوره و حنا به پوست بگذارند - صاف کننده خون - حجامت پشت پا هفته سوم قمری - کشک با روغن بادام مرتب میل کند.

۳۴۲) اگزما(ضیایی)

پماد چشمی تتراسایکلین را یکبار بمالید تا باکتری ها را بکشد با ناخن نخارید و با انگشت بخارید ویتامین A (هویج زرد) B,C,D (پرتقال) D (نور آفتاب ۱۵ دقیقه) (ترک غذای صنعتی و سرخ کردنی برای سلامت پوست لازم است .

تدا이یر اگزما (کردافشاری)

توصیه های اگزما:

کدو حلوا بی، کدو سبز، اسفناج ، ماش پلو (پوست کنده)، اسفید باج ، جعفری، تره ، آب هویج، کاچی

پرهیزات غذایی اگزما:

ادویه جات تند، بادمجان ، گوجه، گوشت گاو و گوساله ، ماکارانی، سیر، غذاهای نمک سود مانند: ماهی دودی، ماهی شور، خیار شور، نمک زیاد، پنیر شور، غذاهای مانده و بیات ، لبیات ، کلم ، کاهو، برنج سفید ، خوراک عدسی، نوشیدن مایعات همراه با غذا.

از تمامی غذاهایی که دارای مزاج سرد بویژه سرد و خشک هستند خیلی کم استفاده شود و در صورت ضرورت و نیاز حتماً با مصلحات آن بکار رود.

اگزما

۱- دستکش نخی بپوشید ۲- از شامپو و صابون کم اسید (شامپو بچه) استفاده کنید.

۳۴۱) کتاب و سخنرانی های استاد - نحوه مصرف داروها در جلد ۱ آمده.

۳۴۲) نسخه مورد تایید استاد

۳- در لمس هر چیز پلاستیکی و سمی پماد کیووی را به دست بمالید ۴- مالیدن روغن بنفسه به دست و خوردن یک قاشق از آن.

اگزمای پوستی(بنی هاشمی)

مغز بادام تلخ خشک را بکوید و با آب خمیر کرده و روی پوست بمالید یا باروغن های دیگر مثل بنفسه مخلوط کرده و پماد کنید و روی پوست بگذارید.

اگزمای پوستی

عوامل آлерژی زا بیش از ۹۰ درصد مورد شناسایی شده است باید موارد آлерژی زا شناسایی و رفع شود هم تماس و هم خوردن این موارد (۹۰ مورد) مضر است ابتدا پیدا کنید که به کدام حساس هستید مثلاً مواد پلاستیکی، شیمیایی، یا مواد اسیدی صابونها یا شامپوها یا مواد MDF کابینت ها یا پرز یا موز نارس یا گوجه فرنگی یا ... باید خودتان مواد آлерژی زا را پیدا کنید.

- گاهی با مالیدن سرکه طبیعی رفع می شود .

- اگر خارش پوست همراه التهاب و خشکی پوست با هم است و با مالیدن سرکه رفع نمی شود گل بنفسه بمالند. - اگر خیلی شدید است و تا خون نیاید، رفع نمی شود باید روغن کوشک بمالند یا روغن قسط بمالند که قوی تر از موارد قبل است گاهی مواد حساسیت زالمسی است مانند لباس پس باید لباس های زیر نخی یا کنفی یا کتانی باشد و پلاستیکی نباشند پس ۱- سرکه بمالند ۲- درمان نشد روغن بنفسه ۳- اگر باز درمان نشد روغن کوشک یا قسط بمالند.

اگزما، پسوریازیس (موسوی)^{۳۴۳}

پس از مصرف گیاهان داروئی منضم . مسهلات اخلاق اخلاط بخصوص اخلاق سوداوی

زالوها را روی زخم ها و نزدیکترین محل به تجمع مواد سوداوی در پوست می اندازیم و نسبت به توان بیمار و در نظر گرفتن ۱/۵ روز فاصله برای هر زالو درمان را ادامه می دهیم البته اگر تعداد زالوها در هر بار بیشتر از ۴ عدد زالوی درشت باشد.

بیمار مبتلا به پسوریازیس یا (قویا) از نوع پوسته انداز پس از افتادن زالوها در مرحله اول پس از ۱۵ روز پاکسازی که زالو درمانی انجام شد تقریباً ۵۰٪ بهبودی حاصل گردید و در مراحل بعدی درمان، بهبودی کامل حاصل شد.

اگزما(خدادادی)

- برخی از علل اگزما عبارتند از :

- مصرف غذاهای ممنوع و مضر بخصوص تخم مرغ و غذاهای چرب و فرآورده های حیوانی و هرگونه مواد غذایی شور و شیرین و مانده .

- خوردن غذاهایی که برای کبد مضر می باشند مانند : غذاهای سرخ کردنی، تنقلات، بستنی ، شکلات و ...

- استفاده مرتب از مغز گردو و غذاهای ساندویچی .

- رعایت نظافت شخصی و استحمام مرتب و مالیدن کنجد به پوست بدن درمان یبوست و پیشگیری از آن و نوشیدن آب به اندازه لازم و کافی .

- مصرف شربت عسل و نکtar سیب که به مرور میل شود.

اگزما(روازاده)

درمان آن پاکسازی بدن از سوداء و پرهیز از غذاهای سودا زا مثل سوسیس، کالباس، کنسرو، نوشابه، پیتراء، سس، گوشت گاو، عدس، بادمجان، گوجه، کلم، قارچ می باشد. مصرف ماء الجبن (آب پنیر که از جوشاندن یک لیتر شیر و اضافه کردن سه قاشق سرکه به آن و به هم زدن آن تا شیر ببرد و بعد شعله را خاموش کنید و بعد از یک

ساعت صاف کرده و این مایع بدست آمده را به مدت چند روز به مقدار نصف لیوان به هنگام ناشتا میل نماید).

آلرژی و اگزمای کودکان (روازاده) زن / سن ۱ سال / مجرد / و وزن ۷ کیلو سوال: من دختر بچه‌ای پنج ماهه دارم که دماغ و چشم خود را خیلی میمالد و شب‌ها رو به شکم می‌خوابد دکتر متخصص می‌گوید که آلرژی دارد و باید داروی سیتیریزین مصرف کند به نظر شما این تشخیص درست است؟ این دارو را مصرف کند یا نه؟ اگه نه جایگزین برای این دارو چیست؟ چون نگران هستم که شاید این دارو برای بچه ضرر داشته باشد. (برای کمک به درمان بگوییم که خودم هم بیماری اگزما دارم) پاسخ:

درمان بیماری کودک شیرخوار بر اساس درمان مادر وی صورت می‌گیرد. با توجه به اینکه شما دچار اگزما هستید باید پاکسازی سودا برای شما انجام شود. از غذاهای سودازا (سویس، کالباس، کنسرو، نوشابه، پیتزا، سس، گوشت گاو، عدس، بادمجان، کلم، قارچ) پرهیزید.

ماء الجن (روش تهیه ماء الجن: یک لیتر شیر را حرارت دهید تا به جوش بیاید، ۳ قاشق سرکه به آن بزنید تا شیر ببرد و شعله را خاموش کنید یک ساعت بعد صاف کنید و مایع حاصله را میل نمایید). هر روز صبح ناشتا ۲ لیوان میل کنید. غذاهای آبکی مثل آش جو زیاد مصرف کنید.

هر روز ۲-۳ لیوان دم کرده گل گاو زبان و افتمون میل کنید (از هر کدام ۱ قاشق غذاخوری را دم کرده و استفاده شود) شما باید فصلد کنید و برای کودک هم حجامت انجام شود. روزی ۴-۳ قашق عرق کاسنی هم به کودک بخورانید.

روش خوابیدن کودک را هم اصلاح کنید و او را عادت بدھید که به شکم نخوابد
چون بخارات غذا به سمت مغز و چشم حرکت کرده باعث تحریک چشم می شود.^{۳۴۴}

اگرما، خارش و به جا ماندن از جوش‌ها(روازاده)

زن/سن ۲۴ سال / مجرد/ ۱۶۳ قد/ وزن ۵۵ کیلو

سوال: با سلام و تشکر بنده دارای طبع صفرایی هستم و در ۵ ماه گذشته چهار بار حجامت (دو تا حجامت) انجام داده‌ام. به مدت ۲ ماه است که توصیه‌های شما در مورد آب، نمک و روغن و سایر موارد را کاملاً اجرا می‌کنم و شربت خاکشیر و اسفزه و نیز کاسنی و شاهتره و سکنجین هم استفاده می‌کنم.

مشکل اگرمای شدیدم تا حد زیادی مرتفع شده اما هنوز در ناحیه لب‌ها و پره بینی و پلک چشم این مشکل را به همراه خارش در این نواحی دارم و نیز در ناحیه ساق دست‌ها خارش نسبتاً زیادی دارم و جوش‌هایی می‌زند که اثراتش از بین نمی‌رود و باعث کدر شدن پوستم شده است. جای جوش‌ها در صورتم هم همین مشکل را ایجاد کرده است.

به خصوص هنگام استحمام و بعد از آن تا یک روز با اینکه اصلاً صابون و یا چیز دیگری به پوستم نمی‌زنم حتی با وجود شستشوی ساده با آب به شدت پوست صورتم دچار خارش می‌شود و حالت اگرمایی بروز می‌کند که مجبور می‌شوم از کرم اگرما که داده بودید و نیز روغن بنفسه استفاده کنم. با شرایطی که توصیف شد برای درمان قطعی این مشکل چه باید بکنم؟ و نیز آیا از کرم زیبایی شما در این شرایط می‌توانم استفاده کنم و به چه صورت؟

پاسخ:

.۳۴۴ پرسش‌های شما پاسخ‌های حکیم دکتر روازاده، ج ۲، ص ۷.

۲ لیتر شیر را بجوشانید و در حین جوشیدن ۲ قاشق سرکه و نصف استکان سکنجین به آن اضافه کنید تا شیر ببرد و حالت پنیری پیدا کند. شعله را خاموش کنید یک ساعت بعد صاف کنید و آب حاصله را میل کنید.

این کار را هر روز ناشتا انجام دهید. سایر دستورات قبلی را هم ادامه دهید. فعلاً از کرم زیبایی استفاده نکنید.^{۳۴۵}

اگزما (گزارش درمان دکتر اصلاح شاهوردی)^{۳۴۶}

نام بیمار: آقای ا.ح. سن: ۲۵ سال

علت مراجعه: اگزما پشت دست‌ها، پشت پلک‌ها، روی پاها همراه خارش علائم بیماری: از ۱۰ سال پیش که ۵ سال است شدت یافته، با بوی گل و چمن تشدید می‌شود؛ با خارش و عطسه همراه است.

درمان‌های انجام شده: حجامت عام ۴ مرحله

سیر درمان: بهبودی ۹۰٪

پزشک معالج: دکتر بهرام حیدریان

اگزما (گزارش درمان)^{۳۴۷}

نام بیمار: آقای ن.ر. سن: ۲۷ سال علت مراجعه: خارش در پاها

علائم بیماری: بیمار با شکایت خارش در ناحیه پاها همراه با پلاک‌های اگزما در این نواحی مراجعه نمود که با تشخیص اگزما شدید تحت درمان قرار گرفت.

درمان‌های انجام شده: از نظر مزاجی بیمار دموی بود و دستورات زیر برای وی اجرا شد. حجامت عام و بعد از ۲ هفته حجامت ساقین انجام شد.

.۳۴۵ پرسش‌های شما پاسخ‌های حکیم دکتر روازاده، ج ۲، ص ۱۲۲.

.۳۴۶ حجامت درمانی ص ۱۰۸

اگزما (گزارش درمان دکتر شهلا اسدزاده)^{۳۴۷}

درماتیت آتوپیک به صورت کاملاً متفاوتی شروع می شود. هیچ شواهد قابل مشاهده مبنی بر فاز وزیکولار غیر التهابی و مشخص وجود ندارد. در عوض بیماران اشاره بدان دارند که خارش قبل از تمام شواهد بثورات پوستی وجود داشته است. به هر حال در لحظه ای که خاراندن شروع می شود، ظهور ناگهانی یک واکنش التهابی بسیار شدید را داریم که با قرمزی، تورم، ترشح از سطح ضایعه، دلمه بستن و خراش مشخص می گردد. این پلاک های اولیه درماتیت آتوپیک بر روی سطح دور انگشتان و دست ها یافت می شوند. سپس در سیر بالینی بیماری، درجات مختلفی از خود اگزما می شدن، گاهآ منجر به پیدایش ضایعات اگزما می بر روی کف دست ها، مچ دست ها و ساعدها می گردد. سیکل خراش همیشه حضور دارد. درمان بیماری در اکثر موارد، استروئیدهای موضعی با قدرت متوسط تا زیاد خواهد بود. در مواردی که شدت بیماری افزایش می یابد ممکن است نیاز به استروئیدهای سیستمیک باشد.

بیمار مورد نظر خانم شراره ع. ۲۶ ساله ، اهل و ساکن تهران که جهت درمان به موسسه تحقیقات حجامت ایران مراجعه نموده است. بیمار از دوران کودکی اگزما می خفیف در روی دست ها و پاهای را داشته است که از حدود ۱۰ سال قبل این ضایعات تشدید شده و در روی هر دو دست متتمرکز شده است. ناحیه درگیر از نوک انگشتان تا بالای مچ هر دو دست به صورت دستکش می باشد. کف دست ها نیز درگیر است .

بیمار از خارش شدید دست ها و ترک های بزرگ که منجر به خونریزی می شود شاکی است. در طی سال های مختلف از درمانهای موضعی و خوراکی استفاده نموده

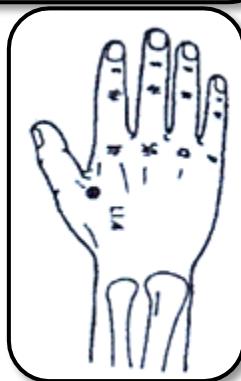
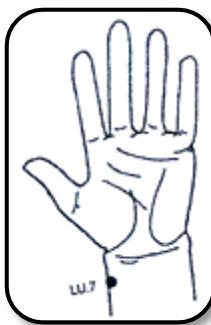
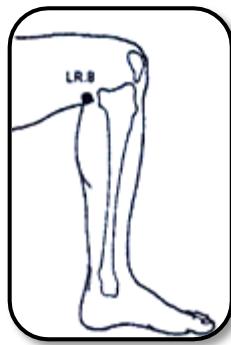
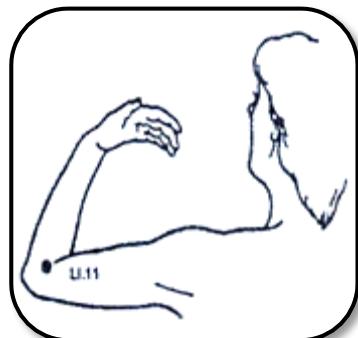
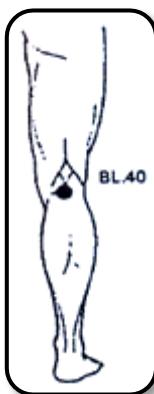
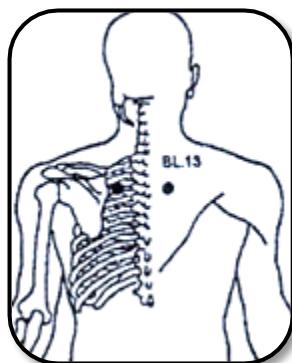
است که موثر نبوده است. پس از گرفتن شرح حال و معاینه طبع بیمار صفوایی تشخیص داده شد. اصلاح طبع و درمان بیماری طی مراحل زیر شروع شد

- ۵- سرکه انگبین هر ۱۲ ساعت ۱ لیوان خوراکی (۴۰ روز)
- ۶- خاکشیر روزی ۱ بار خوراکی (۴۰ روز)
- ۷- شیر خشت + ترنجیین خوراکی (۲ هفته)
- ۸- حجامت عام ۳ مرحله ماهی یکبار
- ۹- ماساژ دست ها با روغن گردو و روغن بنفسه
- ۱۰- ویزیت مجدد ۲ هفته بعد

با شروع درمان در طی ۲ هفته ۴۰-۳۰٪ بیماری رو به بهبود بود که در طی دوره درمانی روغن موم عسل برای ماساژ دست ها اضافه گردید. پس از ۳ مرحله حجامت و درمان های همراه، بیماری ۱۰٪ بهبود یافته و هیچ اثری در روی دست ها دیده نمی شد. رسوب بیش از حد صفرا در پوست باعث خشکی، خارش و نهایتاً خراش خواهد شد که با صفرازدایی و رسانیدن صفرا به حد تعادل پوست به حالت عادی بر می گردد. نقش حجامت در صفرازدایی بسیار بارز بوده و سرکه انگبین، خاکشیر، شیرخشت و ترنجیین نیز کبد را تصفیه نموده و از این طریق صفرای خون را به حالت تعادل می رسانند. پزشک معالج: دکتر شهلا اسدزاده

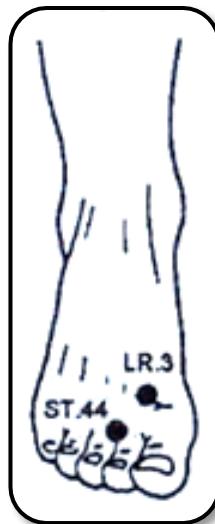
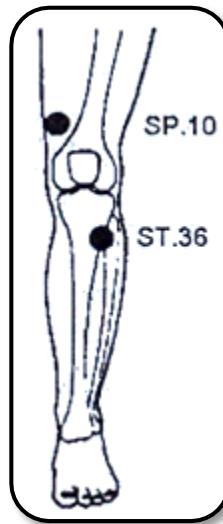
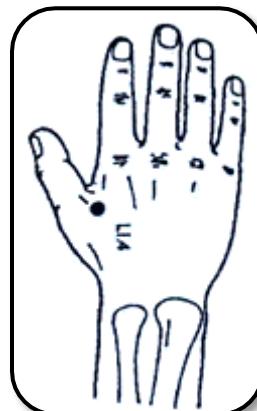
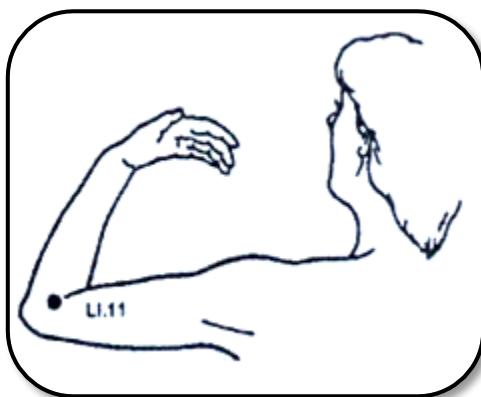
نقاط فشاری، طب سوزنی، ماساژ، زنبور درمانی، دستگاه الکترونیکی بدون سوزن، انرژی درمانی (برای عمل به این نسخه حتماً طبق راهنمای نسخه ها عمل کنید)

- التهاب پوستی و اگزما ^{۳۴۸}

نقاط فشاری، طب سوزنی، ماساژ، زنبور درمانی، دستگاه الکترونیکی بدون سوزن، انرژی درمانی (برای عمل به این نسخه حتماً طبق راهنمای نسخه ها عمل کنید)

۳۴۹ - حساسیت و تحریکات پوستی

۵۱- انواع خارش

الف: معرفی بیماری

خارجش پوست ۳۵۰

علل

کاهش قند خون (معمولًا در رژیم لاغر شدن اتفاق می افتد) – کم نوشیدن آب یا خشکی هوا، حساسیت – گرمی جات – اسکیزوفرنی (خارجش زیر آفتاب) – کلر بیش از حد آب – استرس اختلال کبد یا کلیه (چون مسئول دفع مواد زائد مانند اوره را به عهده دارند) کمبود B_{12} (خارجش دست و پا) هروین – سیروز کبد – پر کاری تیروئید – وجود کلسیم بیش از اندازه در ادرار – اختلال پاراتیروئید (بعد از مصرف کلسیم، خارش ایجاد می شود و در آزمایش باید PTH بررسی شود).

اگر خارش بیش از یک هفته ادامه داشت احتمالاً به علل زیر است :

۱- اختلال تیروئید

۲- سرطان

۳- اختلال کبد یا صفراء

۴- دیابت

خارش، یکی از شایع ترین شکایات پوستی است که گاهی آن قدر شدید می شود که خواب و آرامش را از فرد می گیرد. شدت خارش گاهی به حدی است که بیمار با خاراندن های مکرر، بدنش را زخم می کند.

بعضی موقع خارش‌ها نشانگر حساسیت پوست به محیط یا مواد شوینده است به عنوان مثال سولفات لاریل سدیم می‌تواند باعث خارش بعد از استحمام شود.

درمان (درمان در پزشکی جدید)

در صورتی که خارش ثانویه باشد درمان علت آن مانند خشکی پوست یا حساسیت یا بیماری‌هایی مانند جرب، شپش و عفونت قارچی توصیه می‌شود. در سایر موارد می‌توان از آنتی هیستامین‌ها مانند هیدروکسی زین و ستیریزین استفاده کرد.

ب: نسخه ها

خارش (روايات)

۱- حجامت

در کتاب مکارم الاخلاق آمده است که شخصی از خارش بدن خود به امام صادق(ع) شکایت کرد. حضرت به وی فرمودند: در هر دو پای خود بین پاشنه و بند پا را سه بار حجامت کن. او چنین کرد و سالم شد.

شخص دیگری که به حضرت شکایت کرد، ایشان به وی فرمودند: یکبار پشت هر دو پای خود را حجامت کن که به خواست خداوند سالم می‌شود.^{۳۵۱}

۲- رگ زنی

آورده اند که شخصی از خارش پوست خود به امام صادق(ع) شکایت کرد. فرمود آیا دارو نوشیده ای؟ گفت آری. فرمودند: آیارگ ک زده ای؟ گفت: آری ولی فایده ای نداشت. حضرت فرمودند: سه بار هر دو پای خود بین پاشنه و بند پا را حجامت کن.^{۳۵۲} او چنین کرد و بحمد الله خوب شد..

.۳۵۱ بحار الانوار: ج ۶۲، ص ۱۲۸

.۳۵۲ بحار الانوار: ج ۶۲، ص ۱۲۸

۳- اصلاح جوشش خون

امام صادق (علیه السلام): خون و جوش آمدنش ، سه نشانه دارد: جوششی که از اندام برآید، خارش ، و حرکت جنبندگان

امام کاظم (علیه السلام): خون (غلبه خون) را چهار نشانی است : خارش ، جوش ،
چرت زدگی و سرگیجه.^{۳۵۳}

۴- حجامت پا

از امام صادق (علیه السلام) روایت شده که مردی در حضور ایشان از خارش (کهیر)، اظهار ناراحتی کرد. امام (علیه السلام) فرمود: سه بار در هر دو پا، در فاصله میان پی پا و استخوان قوزک ، حجامت کن .

آن مرد، این کار را انجام داد و خارش بدن وی از میان رفت .
مردی دیگر نیز اظهار ناراحتی کرد.

امام (علیه السلام) فرمود: در پی پا (یکی از پاهای یا هر دو پا) سه بار حجامت کن که به خواست خداوند، بهبود یابی.^{۳۵۴}

۵- پرهیز از خوردن خاک

امام باقر (علیه السلام): هر کس خاک بخورد، تنش به خارش می افتد، به بواسیر گرفتار می شود، بیماری و بدی در درونش برانگیخته می گردد، و نیرو از پاهایش می رود، و هر چه نیز در این فاصله ، یعنی از دوره سلامت پیش از خوردن خاک تا بهبود دوباره ، از اعمال (عبدی) او کم شود، بر آن ، باز خواست گردد و کیفر بیند.^{۳۵۵}

---

۲۵۳ الخصال ص ۳۵۳

۳۵۴ مکارم الاخلاق ج ۱ ص ۱۷۶

۳۵۵ ثواب الاعمال ص ۲۹۳

مولف: اکثر غذاهای کارخانه ای بدلیل مواد سمی و نگهدارنده ها و... موجب خارش میشوند چون عامل سودا هستند و سودا همان خاک بدن است

خارش پوست گرم (خیراندیش)^{۳۵۶}

که با خوردنی ها و شیرینی ها و گرمی ها بیشتر می شود حجاجت عام و شستشوی پوست با سرکه رقیق شده ۳ تا ۷ روز فردی که خارش داشت از انگلیس آمده بود فقط با شستشوی سرکه خوب شد.

خارش کف دست (خیراندیش)

- خوردن شربت سرکه انگبین روزی یک لیوان به مدت یک هفته تا ده روز.

خارش سینه و پشت (خیراندیش)

- نیم ساعت قبل از حمام رفتن به بدن روغن زیتون مالیده و بعد کیسه بکشد سپس با لیف آغشته به سرکه شستشو دهد به مدت ۷ الی ۱۴ مرحله.

خارش پوست (بنی هاشمی)

ترکیب روغن بادام شیرین و عسل مفید است

خارش پوست (یکتا)^{۳۵۷}

در درمان خارش پوست، اصلاح خون و کبد که در روش های کلی درمان بیماری های پوستی گفتیم باید مراعات شود از گرمیجات نیز باید پرهیز شود.

خارش پوست غالباً در صفر اوی هاست البته در سوداوی ها نیز ممکن است خارش پوست داشته باشیم باید از مصرف ادویه مثل فلفل، زنجیل و دارچین نیز پرهیز کرد. استفاده از مخلوط عرق کاسنی و عرق شاهتره و خاکشیر در این جا نیز خیلی کارایی

۳۵۶ سخنرانی استاد در تربت حیدریه

۳۵۷ طب نجات بخش ص ۱۳۰

دارد حجامت عام و حجامت کبد هم موثر است.

کسی که گرم مزاج است سدر ۴۰۰ گرم، مورد ۳۵۰ گرم، حنا ۱۵۰ گرم و گل ختمی سفید آسیاب شده ۱۰۰ گرم، این ها را با آبغوره مخلوط کرده یک روز در میان به مدت ده دقیقه روی موضع خارش قرار دهد. این ترکیب خیلی قوی است حتی من شنیدم در سرطان پوست با همان استفاده اولیه از این دارو، سرطان متوقف می شود و اما کسی که سرد مزاج است نباید آبغوره را به این ترکیب اضافه کند. اسم این دارو را «پودر آبن» می گویند چون باید به آن آب بزنند سپس از آن استفاده کنند.

نسخه بعدی خمیر نارنج است. نارنج را داخل یک قابلمه کوچک بگذارید و کمی آب روی آن بریزید و تا بخارپز شود. وقتی که له شد منتظر باشید تا خنک بشود. خمیر نارنج را روی موضعی که خارش دارد به صورت ضماد بمالید. برای خارش سرهم از همان پودر آبن می توان استفاده کرد.

نسخه بعدی این است که چای ایرانی را غلیظ دم کرده و با آبلیموی خانگی مخلوط کنید آن گاه آن را روی موضع بمالید این دارو، اورژانسی خارش را برطرف می کند. وقتی ماست طبیعی ترش می شود آبش را می گیرند و ماست چکیده درست می کنند. آب ماست طبیعی ترشیده را با آب دهان مورچه مخلوط کرده و روی موضع بمالید. این دارو خارش های شدید و غیر قابل تحمل را برطرف می کند. مورچه ها در بهار خانه تکانی می کنند و خاک هایی را که داخل لانه هاشان هست به دهان گرفته و بیرون می آورند. این خاک های نرم و ریز و گردمانندی که دور لانه مورچه ها مشاهده می شود آغشته به آب دهان مورچه هاست. بنابراین باید این خاک ها را طوری برداشت که میکروب مخلوط آنها نشود. برای این کار می توان آن خاک ها را داخل یک ظرف تمیز ریخت. مراقب باشید که آن خاک ها با خاک دیگر مخلوط نشود چون

تاثیرش کم می شود. آب دهان مورچه به اذن خداوند یکی از قوی ترین آنتی بیوتیک هاست. همین چند نسخه برای درمان خارش خیلی کمک می کند ولی بعضی خارش ها چون ناشی از آسیب دیدگی شدید کبد است لذا باید روی کبد بیش تر کار بشود.

خارش ناشی از نوره (باقری) ^{۳۵۸}

برای برطرف کردن خارش ناشی از استعمال نوره، به آن موضع آبلیموی طبیعی بمالید.

خارش ناشی از پشه و کک (باقری)

به موضعی از بدن که پشه یا کک آن را گزیده است آبلیموی طبیعی و تازه بزنید.

کهیر، خارش و جوش های بدن (تبریزیان)

بیشتر ناشی از آلودگی و کثیفی خون است پس صاف کننده خون بخورند که مخلوط کاسنی و شاهتره است. اگر چیزی روی جوش بمالید تا جوش رفع شود ، خطرناک است، چون آلودگی خون هنوز رفع نشده است و امکان بیماری شدید تر خونی وجود دارد. حجامت روی هر دوساق هم مفید است.

کبد هم باید با مرکب ۱ و ... اصلاح شود . برای زخم و جوش در سر نیز ، علاوه بر صاف کننده ، حنا بر سر بمالند.

خارش بدن (کهیر) (باقری) ^{۳۵۹}

با شیوه های زیر، خارش های بدن را مرتفع سازید :

- خاکشیر را در یک لیوان عرق شاهتره قاطی کرده آبلیموی طبیعی به آن زده و سه و عده ناشتا میل کنید. توجه داشته باشید که اگر عرق شاهتره ، داغ باشد بهتر است.
- چای سیاه ایرانی را پر رنگ دم کرده سپس با آبلیموی طبیعی مخلوط کرده و به موضع مالیده و ماساژ دهید.

۳۵۸ طب اصولگرای اسلامی ص ۱۲۲

۳۵۹ طب اصولگرای اسلامی ص ۱۲۲

۳- نارنج را با پوست و همه چیزش چهار قاشق کرده، جوشانده تا خمیر شود سپس روی موضعی که خارش دارد بمالید. این کار حتی خارش های شدید را برطرف می کند.

خارش کف دست(روازاده) / زن/سن ۲۲ سال/متاهل / قد/وزن ۷۷ کیلو
سوال: با سلام خدمت آقای دکتر روازاده آقای دکتر همسر من تقریباً ۳ ماه است که کف دستش شروع به پوسته ریزی کرده و خارش شدید هم دارد و حدود یک ماه هم پایش شروع به پوسته ریزی (لای انگشتان) کرده است در ضمن همسر من در حال شیردهی به فرزندمان هم می باشد با تشکر
پاسخ:

خارش و پوسته ریزی ناشی از افزایش خشکی در پوست است. باید بررسی شود که غلبه صفرایا سودا کدام یک وجود دارد/ معمولاً سودا غلبه دارد. در این صورت استفاده از فصد بسیار کمک کننده است.

از غذاهایی که خون را غلیظ می کند مثل فست فود و عدس و بادمجان و کلم و قارچ و گوشت گاو بپرهیزید.

غذا بیشتر سوب جو و آش جو و کاهو و کدو مصرف شود.

خوردن هر روز یک لیوان آب هویج و یک لیوان خاکشیر بسیار موثر است.

برای چرب کردن دست از چربی مرغ که با حرارت آن را آب کردهاید یا روغن گل سرخ یا روغن با طعم شیرین استفاده کنید.^{۳۶۰}

خارش، سوزش و تغییر ظاهر پوست کمر ، شانه ها و بازو ها(روازاده)

زن/سن ۲۴ سال / مجرد / قد/وزن ۴۸ کیلو

.۳۶۰. پرسش های شما پاسخ های حکیم دکتر روازاده، ج ۲، ص ۱۱۳

سوال: با سلام ۹ سال است که پوست بالاتنه، کمر و شانه هایم تیره و دون دون (تقریباً مثل پوست مرغ) شده است و علاوه بر آن همین قسمت از پوست جوش های ریزی می زند (جوش های چرکی نیستند) که باعث خارش پوست خصوصاً در هوای گرم و ممکن است که عرق می کنم می گردد. بعد از استحمام پوست شدیداً خشک می شود به نحوی که وقتی خم می شوم احساس می کنم که پوست ناحیه‌ی کمرم دارد ترک می - خورد اما بعد از چند ساعت پوستم چرب و چرک می شود و دوباره خارشش شروع می شود ۶-۷ بار دکتر رفته ام اما نتیجه‌ای نگرفته ام داروهایی که تاکنون مصرف نموده - ام را برایتان می نویسم - آخرین داروی ترکیبی ای که به تجویز یک متخصص پوست استفاده کردم تا حدود خیلی کمی بر ظاهر پوستم تاثیر گذاشت - قسمت جلو بالا تنه ام با وجودی که به شدت کمرم در گیر این مشکل نیست اما باز هم ظاهر پوست لطیف و طبیعی یک خانم راندارد و همین ظاهر پوستم شدیداً مرا آزار می دهد. پوست صورت و پاهایم اصلاً مشکلی ندارد. همچنین از پوستم به تجویز پزشک نمونه گرفتم که هیچ مورد مشکوکی مشاهده نشد. داروهای بیشتری استفاده کرده ام اما فقط اینها را به یاد دارم: کپسول اریترومایسین (چندین بسته‌ی کامل قرص‌های ویتامین ...، A, E) پاسخ:

همانطوری که خودتان هم می دانید شما دچار خشکی پوست هستید. درمان آن هم افزایش رطوبت پوست است. مهمترین کار در افزایش رطوبت پوست، تغییر رژیم غذایی است.

بایستی از مصرف غذاهای خشک مثل فست فود و نوشابه و قهوه و کاکائو و چیپس و پفک و ... پرهیزید. مصرف برنج را کم کنید.

غذاهای سرخ کرده و کبابی مصرف نکنید.

غذاهای خود را به صورت آب پز و بخارپز میل کنید.

میوه ها و سالاد و سبزیجات بیشتر مصرف کنید.

البته سبزی های تند مثل تره و شاهی و پیاز و سیر مصرف نکنید.

هر روز یکی دو لیوان ماء الشعیر طبی میل کنید (طرز تهیه آن در سایت درج شده

است) و هر روز یک لیوان شیر میل کنید.

عرق کاسنی و شاهتره قبل از غذا میل کنید.

همچنین نیاز است که پاکسازی سودا هم برای شما صورت بگیرد که باید منضج سودا

صرف شود و فصل نمایید.^{۳۶۱}

خارش مقدع (خدادادی)

- مالیدن روغن کنجد به محل خارش

رفع خارش پوست با سیاه دانه (دریابی)^{۳۶۲}

اگر مقداری روغن گل سرخ یا روغن بادام تلخ را با پودر سوخته شده سیاه دانه خمیر

کرده و بر محل خارش پوست بمالید خارش بدن که به علت سردی باشد را از بین می

برد.

خارش صورت و جوش های ریز ناگهانی نوزاد (روازاده)

زن / سن ۴ ماهه / مجرد / قد ۷۶ / وزن ۷

.۳۶۱ پرسش های شما پاسخ های حکیم دکتر روازاده، ج ۲، ص ۱۱۶

.۳۶۲ سیاه دانه و عسل ص ۳۸

سوال: با سلام و خدا قوت فرزند دختر ۴ ماهه‌ای دارم که از ۲ ماهگی به صورت ناگهانی بعضی اوقات صورت خود را چنگ زده و دچار جوش و تورم و قرمزی در صورت خود می‌شود و تاکنون ادامه دارد لطفاً علت و راههای درمان آن را بفرمایید.

پاسخ:

در درجه اول مادر شیرخوار باید غذای خود را اصلاح کند. سوسیس، کالباس، پیتزا، سس و نوشابه و انواع کنسروها و انواع فست فودها را ترک کند. ماهی شور و ادویه جات و خرما مصرف نکنند. تا مدتی نزدیکی نکنند.

در ضمن مادر این مسهل را چند روز مصرف نماید: ۱ قاشق مرباخوری پوست هلیله زرد و یک قاشق غذاخوری شاهتره را جوشانده و صاف کنید و با کمی سکنجین میل نمایید.

گل سرخ و گل بنفسه و گل نیلوفر و جو پوست کنده را جوشانده، صاف کنید و داخل لگن حمام بریزید و کودک را داخل آن شستشو دهید. این کار را روزی یکبار انجام دهید.

برای حجامت طفل نیز حتماً اقدام کنید.^{۳۶۳}

خارش بدن (روازاده)

- خوردن نصف لیوان عرق شاهتره با نصف لیوان سکنجین به مدت چند روز.
- نصف لیوان عرق کاسنی با نصف لیوان عرق شاهتره با یک قاشق چای خوری خاکشیر.
- خوردن ماء الشعیر طبی با مقدار کمی تمر هندی به بدن رطوبت می بخشد.

. ۳۶۳. پرسش‌های شما پاسخ‌های حکیم دکتر روازاده، ج ۲، ص ۱۲

- خوردن روزی یک لیوان آب هویج با یک قاشق چای خوری خاکشیر بسیار موثر می باشد.
- شستشوی بدن با جوشانده گل سرخ و گل بنفسه و جو پوست کنده.
- مالیدن روغن گل و سرکه با کمی آب کرفس و مقداری بوره ارمنی در حمام بر بدن بسیار مفید و موثر می باشد.
- مالیدن مخلوطی از سرکه و گلاب به کف سر، که شب تا صبح بماند برای رفع خارش سر مفید می باشد.
- خوردن آب پنیر و انجام فصد و حجامت .

- پرهیز از غذاهای سودا زا، مثل سوسیس، کالباس ، کنسرو، نوشابه، آبمیوه های صنعتی، ماهی دودی، پنیر، گوشت گاو، خرما، ادویه جات تند مثل زنجیل و سیر و پیاز و ماهی شور.

خارش شدید پوست بدن (روازاده)

زن/سن ۲۸ سال / مجرد / ۱۵۹ قد / وزن ۵۱ کیلو

سوال: با سلام؛ از زمان نوجوانی خارش های شدید پوستی روی ساق پاهایم و بعدها روی سینه و کتفم داشته ام؛ پوست ناحیه ای که خارش دارد به شکل گزیدگی های کوچک یا شیارهایی نه به شکل جوش؛ کمی برجسته و صورتی رنگ؛ (شاید اثر خارش باشد) بدون داشتن شکل خاص و منظم در می آید و می خارد که برای یک تا گاهی چند ماه طول می کشد، سال هاست که علاوه بر پوست پایم که گاهی یک پا و گاهی دو پاست؛ روی سینه یا پشت کتفم هم دچار خارش شدید می شوم؛ حقیقتا در هشتاد درصد موارد یا بیشتر، سمت راست بدنم دچار این عارضه شده است و این نواحی برنامه ای مشخصی ندارد، گاهی یک پاست و گاهی فقط سینه، گاهی سینه و

کتف؛ گاهی فقط کتف و گاهی همه اش که خود بخود هم بعد از مدت‌ها خوب می‌شود ولی زمان خوب شدن‌شان هم یکسان نیست ولی اگر با هم ظاهر شده باشند با خوب شدن یک ناحیه، انگار این معضل تنزل پیدا می‌کند و ناحیه‌ی دیگر هم خارشش کمتر و کمتر می‌شود و زمان خوب شدن‌شان به هم نزدیک است.

در زمان خارش انقدر خارش دارند که بخاطر خاراندن دچار زخم و خون‌ریزی می‌شود و بخاطر خاراندن و خون‌ریزی جایش لک و زخم می‌شود هیچ علتی از جمله خوردن غذای خاص یا شرایط فصلی و آب و هوایی هم برایش پیدا نشد. چون دوره‌ای منظم یا وابسته به خوراکی یا داروی خاصی نداشته است و با هیچ دارو و پمادی تسکین پیدا نمی‌کند. متخصصان پوست هم گفته‌اند که نمونه برداری از پوست فایده ندارد چرا که هیچ چیزی (لک، جوش) روی پوست وجود ندارد و در واقع اصلاً مشکلم را جدی نگرفتند. آزمایش‌های هورمونی هم انجام داده‌ام ولی نشان از هیچ مشکل هورمونی‌ای نداشت. پوست بدنم به تشخیص متخصصان پوست خیلی خشک است و موهایم نیز خیلی خشک هستند.

بعضی پزشکان این مشکل را به استرس و فشارهای عصبی نسبت می‌دادند ولی این فقط یک فرضیه بود؛ زیرا سالهای است از دوران نوجوانی که همه‌اش مشغول بازی و تفریح بودم تاکنون که سرگرم زندگی و کار و استرس‌های عادی آن هستم، فرقی و تفاوتی به حال این مشکلم نداشته است. حتی پماد ترکیبی هم که با تشخیص متخصصان ساخته شد بی‌فایده بود و این خارش‌های شدید بهبودی پیدا نکرد. خیلی مشتاقم که این معضل را درمان کنم. از شما خواهشمندم در صورت امکان راه درمان این مشکل را تشریح کنید تا انشاء الله به طور کامل برطرف شود.

پاسخ:

برای درمان در ابتداء از غذاهای زیر پرهیز کنید. سوپیس، کالباس، کنسرو، نوشابه، آب میوه‌های صنعتی، ماهی دودی، پنیر، گوشت گاو و خرما و ادویه‌جات تند مثل زنجفیل و سیر و پیاز.

غسل‌های واجب خود را به تأخیر نیاندازید.

از دست راست به روش سنتی باید فصل صورت بگیرد (رگ با سلیق یا اسیلم). ماء الشعیر طبی و ماء الجبن استفاده کنید تا به بدن شما رطوبت ببخشد. (روش تهیه ماء الشعیر طبی: جو پوست کنده را بپزید تا جو باز شود اما لعاب نیاز ندارد. سپس آن را صاف کرده میل کنید ضمناً روش کاملتر در سایت درج شده است اگر کمی تمرن هندی هم به آن اضافه کنید خوب است. روزانه ۲-۳ لیوان از این ماء الشعیر میل کنید. می‌توانید مقدار زیادی درست کنید و در یخچال و دور از نور آفتاب تا ۴-۵ روز نگهداری و مصرف کنید. روش تهیه ماء الجبن: یک لیتر شیر را حرارت دهید تا به جوش بیاید، ۳ قاشق سرکه به آن بزنید تا شیر ببرد و شعله را خاموش کنید یک ساعت بعد صاف کنید و مایع حاصله را میل نمایید.

غذای خود را بیشتر غذاهای آب پز و بخار پز و آبکی مثل آش و سوپ و کاهو و خیار قرار دهید. سرخ کردنی و بریان و کباب هم کمتر مصرف کنید.

حمام زیاد بروید اما در زمان‌های کوتاه، سونا و تعریق برایتان مضر است. بعد یک ماه که اقدامات فوق را انجام دادید مسهل زیر را مصرف کنید. پوست هلیله زرد ۱ قاشق مرباخوری، شاهتره ۱ قاشق غذاخوری، تمر هندی پاک کرده از پوست و هسته ۱۰ عدد جوشانده بعد از ۱۰ دقیقه ۱ قاشق غذاخوری افتیمون را در یک پارچه پیچیده و در جوشانده داخل کنید بعد از یک جوش فوراً شعله را خاموش کنید تا افتیمون حرارت زیادی نبیند. هر روز یک لیوان از این مسهل را تا یک هفته میل کنید.

مالیدن روغن گل و سرکه با کمی آب کرفس و مقدار کمی بوره ارمی در حمام بر ۳۶۴ بدن بسیار مفید است.

رفع خارش پوست(روازاده) زن/سن ۲۵ سال

پرسش: مدتی است که پس از نوشیدن آب دچار گرفتگی می‌شوم و آنقدر شدید است که مجبور می‌شوم لباس را کم کنم همچنین نوک بینی ام خیلی می‌خارد لطفا راهنمایی ام کنید.

پاسخ:

باید توضیح بیشتری از وضعیت خود می‌دادید. مثلاً اگر گرفتگی مورد اشاره فقط در موقع آب خوردن است و در موقع دیگر نسبت به سرما و گرما واکنشاتان چیست احتمالاً شما غالبه گرمی دارید و خارش بینی نیز می‌تواند نشان آن باشد که باید درمان شود.

مدتی گرم و خشک نخورید و سرد و تر فراوان میل کنید. خاکشیر و همچنین ترکیب عرق کاسنی، شاتره و اسپرژه را حتماً روزانه میل کنید. رب انار را با آبغوره مخلوط و یک جوش کوچک روی گاز بدھید و در یخچال بگذارید و از آن هر شب چند قاشق یک ساعت قبل از خواب میل نمایید. حجامت هم بکنید که حجامت بدن را خنک می‌کند. از غذاهای زیر نیز پرهیز کنید.

سوسیس، کالباس، کنسرو، نوشابه، آب میوه‌های صنعتی، ماهی دودی، پنیر، گوشت گاو و خرما و ادویه جات تند مثل زنجفیل و سیر و پیاز. غسل‌های واجب خود را به تأثیر نیاندازید.

حتما باید لینت مزاج نیز داشته باشد.

ماء الشعیر طبی و ماء الجبن استفاده کنید تا به بدن شما رطوبت ببخشد. روزانه ۳-۲ لیوان از این ماء الشعیر را میل کنید. می توانید مقدار زیادی درست کنید و در یخچال و دور از نور آفتاب تا ۴-۵ روز نگهداری و مصرف کنید.

غذای خود را بیشتر غذاهای آب پز و بخارپز و آبکی مثل آش و سوپ و کاهو و خیار قرار دهید. سرخ کردنی و بریان و کباب هم کمتر مصرف کنید. حمام زیاد بروید اما در زمانهای کوتاه، سونا و تعریق برایتان مضر است.^{۳۶۵}

خارش بدن

موز و گوجه فرنگی و رب گوجه ، پوست بادام زمینی (فسق)، کیوی و پرز کیوی و سایر حساسیت زاهها را ترک کند. و همراه غذا کاهوی بدون سس بخورد.

خارش های ویروسی قوی (باقری)^{۳۶۶}

برای درمان خارش های ویروسی قوی که مثلاً از تماس با بدن مرده پدید آمده باشد به روش زیر عمل کنید :

مورچه وقتی می خواهد لانه بسازد خاک های زیرزمین را به تدریج می شکافد و ذره ذره آن ها را به دهان گرفته و به ییرون لانه می آورد درین راه که گاهی چند متر طول پیدا می کند لعاب دهان او به آن خاک ها سرایت کرده و در نتیجه خاک، کمی تیره و کدر شده و با سایر خاک های اطراف لانه متمایز می گردد.

اگر این خاک ها را جمع آوری کرده و با آب ماست طبیعی که ترشیده است مخلوط کرده و خمیر کنیم معجونی معجزه آسا به دست می آید که می توان با مالیدن آن بر

۳۶۵ پرسش های شما پاسخ های حکیم دکتر روازاده ج ۳ ص ۱۵۸

۳۶۶ طب اصولگرای اسلامی ص ۱۲۰

بدن خارش های بسیار شدید را درمان کرد.
با این معجون بیمارانی را می توان مداوا کرد که از شدت خارش، حتی با چاقو بدن خود را می خارانند ولی تسکین نمی یابند.

امروزه برخی بیماران به کشورهای اروپایی می روند و میلیون ها هزینه می کنند و نامید بر می گردند غافل از آن که با هزینه ای ناچیز می توانند خود را درمان کنند. این معجون را برای همه انواع خارش های ضعیف و شدید می توان به کار برد.

نکته های مهم

۱- وقتی به مرده دست زدید دو سه دقیقه بعد یک حالت کرختی در پوستان احساس می کنید انگار یک چیزی روی پوستان هست و احساس سنگینی می کنید. این آثار مربوط به انتقال سریع میکروب ها به بدنه شماست لذا اسلام به غسل مس میت سفارش کرده است پس فوری غسل کنید تا سالم بمانید.

۲- اصولاً خاک ، ویروس کش و میکروب زداست.

۳- آب دهان مورچه در بهداشت محیط و از بین بردن ویروس های خیلی خطرناک موثر است پس هیچ موجودی را کم ارزش یا بی ارزش تلقی نکنیم. در جهان آفرینش همه چیز مفید و بجاست. «رَبّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بِاطِّلَالٍ» .

۴- خاصیت ماست طبیعی این است که آب آن در گرما می ترشد برخلاف ماست های قلابی پاستوریزه که به این زودی نمی ترشد.

خارش باسن (روايات)

مردی از خارش پشت خود به امام صادق (ع) شکایت کرد. حضرت دستی بر کمر او کشیدند و کرمی قرمز رنگ از آن خارج شدوبدین سان سالم گردید.

خارش (گزارش درمان غلامرضا مختاری)^{۳۶۷}

نام بیمار: آقای م.ت.ر. سن: ۳۱ سال

علت مراجعه: ۱- خارش پشت انثها با خونریزی سابقه ۱۰ ساله ۲- ناراحتی معده ۳- بی خوابی شبانه ۴- خواب رفتگی دست و پا ۵- درد پشت ۶- احساس خستگی ۷- ناراحتی اعصاب ۸- اگرمای دست ها

درمان های انجام شده: حجامت ۳ بار

سیر درمان: خارش دست ها بهتر شده، ناراحتی معده کمتر شده، قولنج ندارد، خواب بهتر شده، خواب رفتن اندام ها بهتر شده، آرامش عصبی دارد.

پزشک معالج: دکتر غلامرضا مختاری

خارش (گزارش درمان حمید نعمتی)^{۳۶۸}

نام بیمار: خانم پ.ق. سن: ۴۰ سال

علت مراجعه: خارش بدن - خواب رفتگی اندام ها - کسالت

درمان های انجام شده: حجامت ۳ بار به فاصله ۲۱ روز اکنون ۲ سال است که هر ۲ ماه

حجامت می شوند

سیر درمان: بهبود یافت

پزشک معالج: دکتر حمید نعمتی

خارش (گزارش درمان غلامرضا مختاری)^{۳۶۹}

نام بیمار: آقای م.م. سن: ۲۸ سال

علت مراجعه: خارش بدن ۵ سال که جوش های متعدد در صورت و بدن آکنه صورت و پشت

---

۳۶۷ حجامت درمانی ص ۱۵۶

۳۶۸ حجامت درمانی ص ۱۵۶

۳۶۹ حجامت درمانی ص ۱۵۶

درمان های انجام شده : حجامت عام ۳ بار

سیر درمان : کاهش خارش - بهبود جوش ها

پزشک معالج : دکتر غلامرضا مختاری

خارش (گزارش درمان محسن زحمتکش)^{۳۷۰}

نام بیمار : خانم سن : ۳۷ سال

علت مراجعه : خارش شدید پوست بخصوص در پشت کتف و یبوست

سیر بیماری : مشکل بیمار از ۱۵ سال پیش شروع شده است که در زمان عصبانیت ،

استرس و هم چنین در زمان خواب و استراحت علائم شدیدتر شده، شدت خارش به

حدی بود که پوست در محل خارش زخمی و پوسته پوسته شده بود.

درمان های انجام شده : ۱- سه مرحله حجامت عام ماهی یکبار

۲- استفاده از دوسین. ۳- سرکه سیب به شکل مالیدنی ۴- ملین.

سیر درمان : یک مرحله حجامت انجام گرفت و بیمار پس از استفاده از دارو و حجامت

کاملاً ابراز رضایت و بهبودی ۱۰۰٪ کرده است و دیگر خارش ندارد.

پزشک معالج : دکتر محسن زحمتکش

خارش (گزارش درمان رضا منتظر)^{۳۷۱}

نام بیمار : آقای م.ص.ز. سن : ۵۵ سال

علت مراجعه : ۱- درد سوزش در هر دو پا از زانو به پایین (از ۸ سال قبل) ۲- خارش

بدن همراه عرق جوش که با فعالیت و گرما شدت می یابد.

درمان های انجام شده : ۱- حجامت عام در تاریخ ۱۵/۶/۷۹

۲- حجامت عام در تاریخ ۷۹/۶/۲۲

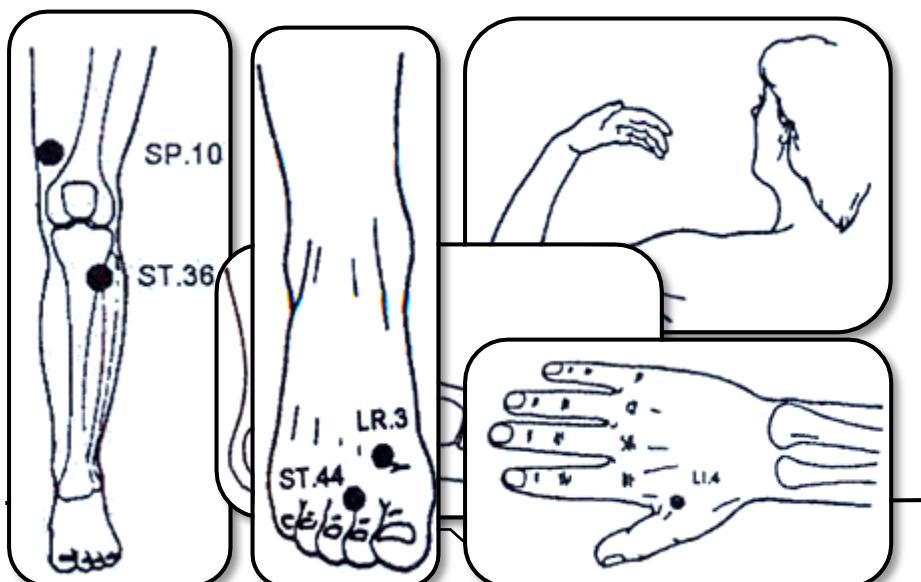
۳- حجامت چهاربند در تاریخ ۷۹/۶/۲۹

سیر درمان : با حجامت اول و دوم، سوزش زانو و پاهای بهتر شد و با حجامت کمر کاملاً سوزش زانو و پاهای رفع شد. خارش بدن یک روز بعد از حجامت اول شدت پیدا کرد ولی بعد از آن بهبود یافت و با انجام حجامت چهاربند کاملاً رفع شد. عرق جوش با حجامت اول کمتر شد. یک روز بعد از حجامت دوم تشدید شد و بعد از آن کاملاً رفع شد. بیمار ۵ ماه بعد در تاریخ ۷۹/۱۱/۱۱ ویزیت شد. خارش بدن برطرف شده بود. ولی سوزش پاهای به طور خفیف و مختصر عود کرده بود (به علت تأخیر در تکرار حجامت). بیمار از درمان رضایت داشت.

پزشک معالج : دکتر رضا منتظر

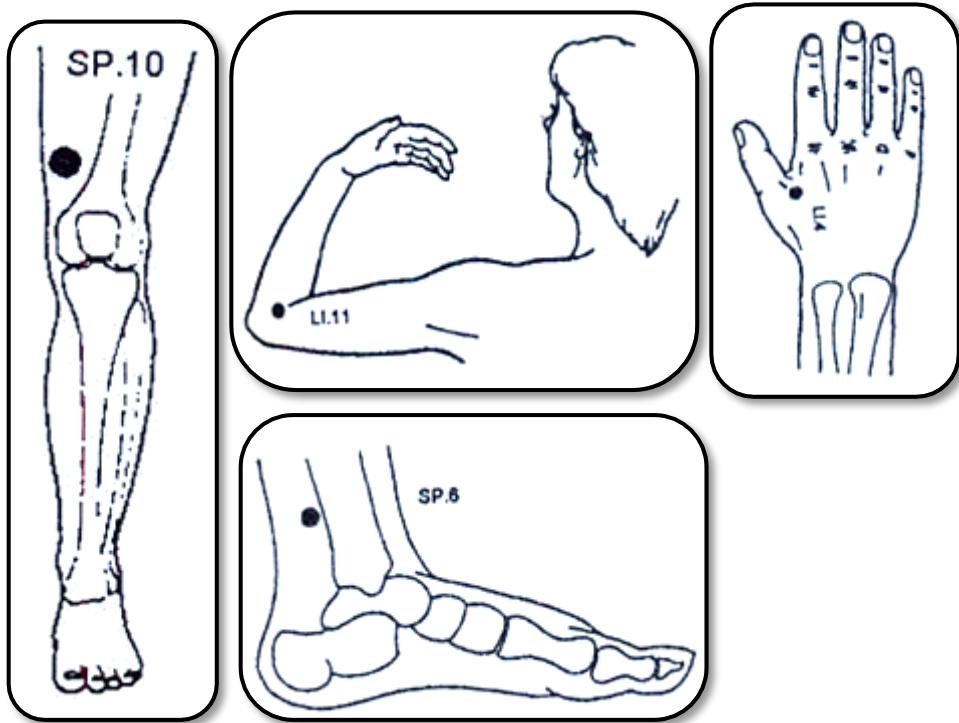
نقاط فشاری، طب سوزنی، ماساژ، زنبور درمانی، دستگاه الکترونیکی بدون سوزن، انرژی درمانی (برای عمل به این نسخه حتماً طبق راهنمای نسخه ها عمل کنید)

- خارش پوست

نقاط فشاری، طب سوزنی، ماساژ، زنبور درمانی، دستگاه الکترونیکی بدون سوزن، انرژی درمانی (برای عمل به این نسخه حتماً طبق راهنمای نسخه ها عمل کنید)

۳۷۲ - خارش و التهاب عصبی پوست

۵۲- گرمی و سوزش کف پا

نسخه ها

خارش و گرمی کف پا (خیراندیش)

- یکی از علل گرمی و داغی کف پا وجود صفرای سوخته در بدن می باشد و درمان آن خوردن شربت سکنجین و حجامت عام در دو مرحله می باشد.

سوزش کف پا (خیراندیش)

- شبی یک لیوان سرکه انگین یک ساعت بعد از شام به مدت ۸۰ روز میل کنید.
- مصرف بیشتر انگور و انار ملس
- کاهش مصرف مواد سودازا بخصوص در شبها
- انجام حجامت عام در دو مرحله هر ماه یکبار در ربع سوم ماه قمری.

۵۳- سرطان پوست

سرطان پوست (موسوی)^{۳۷۳}

در سرطان زالوها را روی همان محل سرطان و اطراف آن می اندازیم و داروهای گیاهی پاکسازی کننده خلط غالب و مرهم ها و شستشو های گیاهی مخصوص سرطان را دقیقاً مصرف می کنیم. ملاک تعیین تعداد و زمان زالو درمانی در مبحث علاج سرطان های ظاهری توضیح داده شد.

کم شدن سلول های سالم به ضرر بیمار است. پس از مصرف داروهای خونساز و تولید خون بسیار در بدن چنانچه زالوها در قسمت هایی از بدن که حاوی خون کثیف و سرطانی است انداخته شود به نفع بیمار است. وقتی خون درمانی نزدیک زخم سرطانی را شروع کردید باید به یکباره خون نگیرید. تعداد دقیق زالو در هر نوبت بستگی به تشخیص و تجربه پزشک و توان بیمار دارد. برای برخی از مبتلایان به سرطان ظاهری به عنوان مثال هر روز یک عدد زالو روی زخم یا کنار آن می اندازیم و پس از مدتی یک روز در میان و بعد دو روز در میان و هفتاه ای یک بار و ماهی یک بار و چند ماه یک بار زالو درمانی را تکرار می کنیم. تعداد زالوها را نیز بر اساس شرایط بیماری و میزان نیاز می سنجیم. من بر اساس تشخیص و بنابر تجربه خود، گاهی یک و گاهی ۲ تا ۳ یا بیشتر، با رعایت فاصله زمانی گوناگون زمان بندی زالو درمانی را نیز تعیین نموده و شرایط و حال بیمار را در نظر گرفته ام. با تعداد زالوی کمتر در هر روز و سپس زیاد کردن فاصله های زالو درمانی و همین طور کم کردن زالو و کم کردن زمان، کار

درمان را به پیش می بریم. منظور من این است که فرمول مشخصی برای تعیین زمان و تعداد زالوها نداریم بلکه شرایط بیمار را در نظر می گیریم.

در مورد سرطان های شدید که در چهره به صورت زخم های خوره ای با سرعت رشد زیاد ایجاد می شود داروهای گیاهی ضد سرطان و پاکسازی بدن از خلط غالب زالو درمانی را از فاصله نزدیک روی زخم و چسبیده به کناره های زخم آغاز می کنیم. تعداد زالوها هر روز کمتر از ۳ تا ۴ عدد زالوی ریز مناسب با توان بیمار اندخته می شود و با توجه به بهبود زخم فواصل بین زالو درمانی افزایش می یابد.

سرطان های ظاهری بدن با زخم های وخیم (موسوی)^{۳۷۴}

چنانچه تومورها از اعضای رئیسه بدن دور باشند مثلاً روی قوزک پا یا دست باشند زالوها را روی همان محل می گذاریم و توان بیمار را در نظر می گیریم و هر ماه یا هر ۱۵ روز یک بار زالو درمانی را تکرار می کنیم. البته همان طور که گفتم باید امکان سراحت و دست اندازی سلول های سرطانی به اندام های دیگر وجود نداشته باشد، یعنی داروهای تجویز شده گیاهی سایر اندام ها را در مقابل سراحت سلول های سرطانی بیمه کرده باشد. تعداد زالوها در هر بار باید تا ۱۰ عدد باشد و جثه آنها مناسب با قدرت بدنی بیمار در نظر گرفته شود. همراه با این خونگیری باید داروهای ضد سرطانی گیاهی مصرف شده و روی زخم های سرطانی مرهم های مناسب گذاشته شود. گاه درمان این تومورها بیش از یکسال به طول می انجامد اما همواره نتیجه بخش بوده و بهبودی کامل به اذن پروردگار حاصل شده است.

چنانچه تومورها به اعضای رئیسه بدن نزدیک باشند، زالوها را در دورترین نقاط از محل تومور می اندازیم. مثلاً در تومورهای مغز و زبان و بینی و سرطان ریه و پستان

غدد لفناوی زالو درمانی را از روی پا شروع می کنیم و به تدریج و با ظهر علائم بهبود زالو درمانی را به تومور نزدیک می کنیم . اگر بیمار کم خون است از زالو درمانی اجتناب می کنیم و از داروهای خونساز ضد سرطان مانند شیره انگور استفاده می کنیم. در سرطان خونسازی نقش اصلی درمان را بازی می کند. درمان سرطان مانند صفت آرایی دو لشکر است که سلول های سرطانی لشکر دشمن و سلول های سالم لشکر خودی را تشکیل می دهند. هر دو لشکر در قتالی سخت یکدیگر را از پای در می آورند و باقیمانده لشکر از هر جناحی که باشد آن جناح پیروز میدان است.

تبریزیان

به نسخه سرطان عمل کنید.

۵۴- سوختگی ها و تاولها

الف: معرفی بیماری

سوختگی

نوعی آسیب به گوشت یا پوست است که بر اثر گرما، برق، مواد شیمیایی، اصطکاک یا پرتو به وجود می‌آید. سوختگی‌هایی که تنها بر سطح پوست اثر می‌گذارند را سوختگی‌های سطحی یا سوختگی‌های درجه اول می‌نامند. سوختگی با ضخامت نسبی یا سوختگی درجه دوم هنگامی اتفاق می‌افتد که لایه‌های زیرین پوست آسیب می‌بینند. در سوختگی با ضخامت کامل یا سوختگی درجه سوم به همه لایه‌های پوست آسیب می‌رسد. در سوختگی نوع چهارم بافت‌های عمیق‌تر مانند عضلات یا استخوان آسیب می‌بینند.

علائم و نشانه ها

ویژگی‌های سوختگی به عمق آن بستگی دارد. در سوختگی‌های سطحی فرد آسیب دیده دو یا سه روز درد دارد و در طول روزهای بعدی پوست ناحیه‌ای که دچار سوختگی شده کنده می‌شود. افرادی که از سوختگی‌های شدیدتر رنج می‌برند، بیشتر از فشار روحی نارضایتی و شکایت دارند تا از درد ناشی از سوختگی. افرادی که دچار سوختگی‌های با ضخامت کامل هستند ممکن است به طور کامل نسبت به سوزن زدن یا لمس خفیف بی تفاوت باشند اگرچه سوختگی‌های سطحی به رنگ قرمز هستند، سوختگی‌های شدید ممکن است به رنگ صورتی، سفید یا سیاه باشند. سوختگی‌های اطراف دهان یا سوختگی سطحی موهای داخل بینی می‌تواند نشانگر سوختگی مجاری تنفسی باشد، اما این یافته‌ها قطعی نیستند. نشانه‌های نگران کننده تر شامل این موارد می‌باشد،

باشد: تنگی نفس، گرفتگی صدا و صدای گوشخراش یا خس خسینه. خارش در طول فرآیند بهبود طبیعی است و در ۹۰٪ افراد بالغ و تقریباً در همه کودکان اتفاق می‌افتد. ممکن است در مورد آسیب‌های ناشی از برق، احساس کرختی یا مور مور برای مدت طولانی ادامه داشته باشد. ممکن است سوختگی‌ها اختلالات عاطفی و روانی را به همراه داشته باشد.

عواض

سوختگی می‌تواند دارای عوارض زیادی باشد که عفونت شایع ترین آن هاست. عوارض احتمالی سوختگی به ترتیب کثرت شامل موارد زیر می‌شود: ذات الريه، سلولیت، عفونت مجاری ادرار و نارسایی تنفسی. عوامل خطر در عفونت شامل این موارد می‌شود: سوختگی بیش از ۳۰٪ کل سطح بدن، سوختگی با ضخامت کامل، کم یا زیاد بودن سن (پیر با جوان) یا سوختگی‌های پاهای.

ب: نسخه ها

سوختگی (روايات)

خرفه

امام صادق (علیه السلام): پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) بر زمین سوخته ای پا نهاد و آن زمین ، پایش را سوزاند، پس ، پای خویش را بر خرفه نهاد و در نتیجه ، سوزش حاصل از زمین سوخته ، فرو نشست . از آن پس ، پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) خرفه را دوست داشت ، برای آن دعا می کرد و می گفت : چه گیاه پر برکتی است !^{۳۷۵}

روغن بنفسه

امام رضا (ع) فرموده اند: هرگاه خواستی جوش وغیر آن بر بدن ت ظاهر نشود وقتی وارد حمام شدی ابتدا بدن خود را با روغن بنفسه چرب کن.^{۳۷۶}

شستن بدن با آب سرد پیش از نوره

و هرگاه خواستی نوره بکشی و به زخم و بريیدگی و سياهي دچار نشوي پيش از نوره کشیدن بدن خود را با آب سرد بشوي...^{۳۷۷}

سپس فرمودند: وپناه بر خدا اگر بدن در اثر آن سوخت، عدس پوست کنده را آرد کن و با گلاب و سركه در آميز و به محل زخم شده بکش که به اذن خداوند متعال خوب خواهد شد.^{۳۷۸}

دعا برای رفع تاول

امام صادق (ع) فرموده اند: هرگاه احساس جوش زدگی و تاول کردي با انگشت سابه خود دور آن را خطی بکش و هفت بار بگو: (لا اله الا الله الحليم الکريم) و در مرتبه هشتم با انگشت سبابه خود آن را محکم فشار ده.^{۳۷۹}

سوختگی و کورک (خیراندیش)

عسل و آرد به مقادير مساوي بهترین داروي معالج سوختگی و کورک می باشد مخلوط را روی محل قرار داده و به وسیله پنبه بپوشانيد.

انواع سوختگی (خیراندیش)

سوختگی ها گاهی سطحی هستند که درمان آن ماليدين عسل و ژل آلوئه ورا به صورت

---

۳۷۶ طب الرضا(ع) ص ۲۱

۳۷۷ بحار الانوار: ج ۶۲، ص ۳۲۲

۳۷۸ بحار الانوار: ج ۹۵، ص ۸۲

۳۷۹ عسل ص ۶۷

مداوم و سفیده تخم مرغ و سیب رنده شده می باشد؛ یعنی مالیدن هر کدام از مواد بالا به تنها ی کفايت می کند علاوه بر اينکه عسل مانع تاول زدن و موجب سرعت در ترمیم پوست می شود.

و گاهی سوختگی عمیق می باشد که درمان آن مالیدن ترکیبی از (روغن زیتون ۵ واحد + عسل ۲ واحد) که به جای روغن زیتون می توان از کره گاوی یا روغن کنجد نیز استفاده نمود.

گاهی سوختگی در اثر آفتاب می باشد که درمان آن مالیدن روغن زیتون یا عسل با ژل آلوئه وراء می باشد.

گاهی سوختگی در اثر ادرار کود کان می باشد که مالیدن پودر برگ مورد به محل سوختگی و یا روغن جامد موثر می باشد.

درمان های دیگر

از زمان های قدیم عسل برای بهبود زخم های ناشی از سوختگی های درجه اول و دوم استفاده می شود شواهد استفاده از آلوئه ورا سیار کم است. در کشورهای کمتر توسعه یافته تا یک سوم سوختگی ها به روش طب سنتی درمان می شود، در این روش از تخم مرغ، گل، برگ یا مدفوع گاو استفاده می شود. در بعضی موارد مدیریت جراحی به دلیل کمبود منابع مالی و دسترسی محدود است. درمان با واقعیت مجازی، هیپنوتیزم و رویکردهای رفتاری مانند تکنیک های منحرف کردن فکر نیز کاربرد دارد.

سوختگی و رفع لک های جای سوختگی

۱- فوراً زیر آب بگیرید تا سرد شود

۲- فوراً سیب زمینی رنده شده یا خمیر دندان روی سوختگی بمالید

۳- چلغوز خام روزی یک قاشق چای خوری جوییده و خورده شود.

۴- یک استکان آب انار هر روز

۵- روغن ماهی مورو (انگالتون زیکفرید) که واژلین نداشته باشد یا پماد آلمانی آن را بخرید یا ماهی مورو را بخرید و استفاده کنید.

عسل برای سوختگی ها (دریابی)

مرهمی از مقدار مساوی عسل و واژلین درست می شود. موضع سوختگی، روز و شب با این مرهم مالیده می شود. درمان تا ایجاد پوست جدید ادامه دارد انشا الله. سپس خواهید دید که اثر سوختگی از بین رفته است درست مثل این که اصلاً سوختگی در کار نبوده است. همچنین از مخلوط نمودن یک عدد تخم مرغ خام با یک قاشق غذاخوری عسل و گذاشتن آن روی محل سوختگی، می توان استفاده نمود.

سوختگی ها (تبریزیان)

بطور کلی برای رفع سوختگی (پودر عدس قمز + سرکه + گلاب) بمالید که فوراً درد و اثر سوختگی را دفع میکند. بهترین داروی رفع سوختگی بر روی زمین همین است. عسل هم موثر است.

سوختگی (بنی هاشمی)

۱- پیاز را له کرده و کمی نمک زده و روی محل سوختگی بگذارید. برای سوختگی های درجات ۱ و ۲ خوب است. از سفیده تخم مرغ و روغن کنجد برای سوختگی درجات ۲ و ۳ به بالا استفاده کنید. بجای روغن کنجد از روغن زیتون هم میشود استفاده کرد

سوختگی (گزارش درمان پروین نصری)

نام بیمار: خانم ش.ع سن: ۲۰ سال علت مراجعه: سوختگی

---

۳۸۰ عسل ص ۳۵۸

۳۸۱ حجامت درمانی ص ۲۶۸

علائم بیماری : بیمار به علت سوختگی دست با روغن داغ به این مرکز مراجعه نمود.
اندازه سوختگی $8 \times 7 \text{ cm}$ و درجه آن مخلوط درجه ۲ و ۳ بود.

درمان زیر برای بیمار تجویز گردید :

۱- شستشوی روزانه با عسلاب ۲- مصرف ژل آلوئه ورا روزانه ۲ بار به مدت ۳ هفته
سیر درمان : بعد از طی دوره درمان سوختگی کاملاً خوب شد و کلوئیدی به جا نماند.

پزشک معالج : دکتر پروین نصری متخصص اطفال

درمان سوختگی (یکتا)^{۳۸۲}

برای درمان سوختگی با آتش یا با آفتاب و سوختگی پای بچه از روش های زیر استفاده می شود: ۱- ژل آلوئه وراء را روی محل سوختگی بماليد آلوئه وراء همان صبر زرد است . ۲- صبر زرد را خیس کرده و روی موضع بماليد . ۳- کره حیوانی روی موضع بماليد . ۴- گل ختمی را خیسانده و لعاب آن را روی موضع بماليد.

عسل برای سوختگی ها (دریایی)^{۳۸۳}

مرهمی از مخلوط روغن زیتون به اندازه یک قاشق غذاخوری، یک قاشق غذاخوری عسل و زرده یک عدد تخم مرغ تهیه می شود و به سرعت روی محل سوختگی گذاشته می شود انسالله بدون تغییر پوست، بهبود حاصل خواهد شد. برای این که پوست شما طراوت خود را داشته باشد محل سوختگی را که با مرهم فوق بهبود یافت با روغن کرچک آغشته نمایید. همچنین روغن کرچک جای سوختگی را طبیعی جلوه خواهد داد درست مثل این که اصلاً سوخته نشده است همواره متولّ به علل و اسباب می شویم و باید امور را به خداوند متعال سپرد اما به هر تقدیر شفای کامل به اراده

۳۸۲ طب نجات بخش

۳۸۳ عسل ص

خداآوند عز تمند بخشندۀ بر می گردد.

۳۸۴ انواع سوختگی (ضیایی)

- ۱- سوختگی درجه ۱ ← پوست قرمز می شود. ۲- سوختگی درجه ۲ ← تاول زدن پوست ۳- سوختگی درجه ۲ ← سوختن بافت پوست
- ۳۸۵ **زخم سوختگی (خیراندیش)**

- ۱) باز کردن تاول و تخلیه موضع سوختگی ۲) دبریدمان تاول به طور کامل
۳) پوشش کامل عسل روی موضع سوختگی تا ۷ شبانه روز هر ۷ ساعت
۴) خوراک عسلاب با عرق نعناع هر ۴ ساعت یک لیوان تا ۷۲ ساعت
۵) بستری کردن بیمار در محیط با پوشش غیر متصل به بدن
۶) خوراک نخود آب با روغن زیتون یک وعده در شبانه روز

- ۷) مالیدن عسل (۲ واحد) + روغن زیتون (۳ واحد) روی موضع سوختگی پس از ۷ روز
لکه ها و آثار بعد از سوختگی و گوشت زائد (تبریزیان)

روغن گل سرخ + سرکه خیلی ترش را به محل لکه های بعد از سوختگی مالش دهید.
این ماساژ باید تکرار شود. داروی دیگر عدس قرمز را پودر کرده با سرکه و گلاب خوب مخلوط شود محلول قرمز رنگ میشود به موضع بمال

درمان آفتاب سوختگی (روازاده) زن/سن ۲۸ سال

پرسش: درمان آفتاب سوختگی صورت چیست؟

۳۸۶ پاسخ: روغن زرد محلی به طور مداوم بمالید.

آثار سوختگی ناشی از بخار آب (روازاده) زن/سن ۳۰ سال / همدان

۳۸۴ درمانهای گیاهی

۳۸۵ عسل ص ۱۲۳

۳۸۶ پرسش های شما پاسخ های حکیم دکتر روازاده ج ۲ ص ۱۰۲

پرسش: لطفا بفرمایید که آثار سوتگی ناشی از بخار آب چگونه محو می شود؟
پاسخ: اگر پوست ترمیم شده باشد کاری نمی توان کرد اما اگر تازه باشد قابل درمان است. شاید جراحی های پلاستیک بتواند کارساز باشد.^{۳۸۷}

۵۵- تاولهای منتشر یا پمفیگوس

الف: معرفی بیماری پمفیگوس (تاول پوستی)

پمفیگوس (به انگلیسی Pemphigus) از واژه یونانی pemphix بمعنی تاول و حباب مشتق شده و از بیماریهای نادر پوستی، با علت نقص در سیستم ایمنی بدن محسوب شده، پوست و غشاها مخاطی را در بر میگیرد.

علت دقیق بیماری هنوز شناخته نشده، اما آنچه در این بیماری رخ میدهد را میتوان به از دست رفتن چسبندگی بین لایه های شاخی پوست (کراتینوسيت) تعریف نمود.

ب: نسخه ها

پمفیگوس (گزارش درمان محمد جلال وفا)^{۳۸۸}

بیمار: خانم ز.غ سن: ۴۱ سال

علت مراجعه: تاول های منتشر در بدن

تشخیص: پمفیگوس ESR بالا

۳۸۷. پرسش های شما پاسخ های حکیم دکتر روازاده ج ۲ ص ۱۰۰.

۳۸۸. حجامت درمانی ص ۱۳۴

قبل از عمل به نسخه ها جلد اول و کتاب مزاج شناسی استاد خیراندیش را مطالعه نمایید

درمان های انجام شده : ۱- حجامت عام ۲ مرحله - ۲- ترنجین ۳۰ گرم - بنفسه ۱۵ گرم -
ختمی ۱۵ گرم - پنیرک ۱۵ گرم - عناب ۱۵ عدد - تخم گشنیز ۱۵ گرم - نیلوفر ۲۰ گرم
- فلوس ۲۰ گرم

سیر درمان : ضایعات کاهش قابل توجه یافت .

۵۶- ادرار سوختگی بچه ها

الف: معرفی بیماری ادرار سوختگی در کودکان

پوست با سطحی حدود ۲ مترمربع، یکی از بزرگ ترین اعضای بدن است که ۱۶ درصد وزن بدن را تشکیل می دهد و سد محافظتی بین محیط خارج با عضلات، اعضای درونی، رگ های خونی و اعصاب بدن است. ظاهر پوست به طور گستردگی تغییر می کند و این تغییر نه تنها ناشی از عواملی همچون افزایش سن است، بلکه نشان دهنده ای نوسانات هیجانی و سلامت جسمی و روحی فرد نیز هست.

با این همه، اصول مشخصی وجود دارد که با به کار بستن آنها می توان روند این تغییرات طبیعی را آهسته کرد و سلامت و زیبایی پوست را حفظ نمود.

تماس مداوم با پوشک مرطوب و آلوده، حساسیت پوست نسبت به آمونیاک موجود در ادرار، تجمع باکتری های موجود در مدفوع، تکرار دفع ادرار و مدفوع به ویژه در کودکانی که با شیر مادر تغذیه می شوند و حساسیت نسبت به مواد شوینده جهت تمیز کردن کهنه، موجب می شوند که پوست شیرخوار در محل تماس با پوشک یا کهنه و لاستیک دچار قرمزی و التهاب شود که به این حالت در اصطلاح "ادرار سوختگی" می گویند.

ادرار سوختگی به علت عدم توجه و پیشگیری نکردن صحیح، به وفور دیده می شود و در صورت عدم درمان به موقع می تواند، عوارض شدیدتری مانند عفونت های قارچی یا باکتریایی را به دنبال داشته باشد.

سه مورد اصلی را می توان در ایجاد ضایعات کشاله ران کودکان عنوان کرد:

۱) عامل آمونیاکی ادرار

۲) عامل تماسی

۳) سایر بیماری های پوستی

چنانچه گفته شد، تماس با ادرار و آمونیاک موجود در آن از عواملی است که این عارضه را ایجاد می کند، پس:

-باید تا حد امکان از بستن پوشک و نایلون خودداری کنید، ولی اگر گاهی استفاده از پوشک لازم باشد، بهتر است از دو تا سه عدد پوشک با هم استفاده کرد تا جذب ادرار بیشتر شده و تماس بدن با ادرار کمتر شود.

-باید از شستشوی بیش از حد محل با آب و صابون و مواد ضد عفونی کننده خودداری کنید. پس از شستشو با آب، در صورت لزوم از صابون های ملایم استفاده شود و سپس محل به طور کامل خشک شود .

-زدن پودر بچه می تواند کمک کننده باشد.

-بهتر است به جای استفاده از حolle، برای خشک کردن، محل را پس از شستشو با باز گذاشتن و هوا خوردن خشک کنید .

-باید از پوشک هایی با بسته بندی و نشان استاندارد استفاده کنید. بعضی از پوشک ها خود حالت آلرژی (حساسیت) ایجاد می کنند و آلرژی زمینه ساز سوختگی ادراری می شود .

اگر با رعایت کردن موارد گفته شده ضایعه بهبود نیافتد، بهتر است به پزشک مراجعه کنید. زیرا همانطور که گفته شد، ممکن است قارچ یا عفونت باکتریایی به این عارضه اضافه شود و بیماری های دیگری می تواند عامل ایجاد کننده و یا حتی تشدید کننده آن باشند که در این باره تشخیص افتراقی و درمان آنها با پزشک متخصص است.

ب: نسخه ها**سوختگی شدید پای بچه (باقری)^{۳۸۹}**

برای درمان سوختگی شدید پای بچه، پماد مخلوط «اکبریک» را که ساخته حکیم مومن تبریزی است تهیه کنید و روی موضع بمالید.

سوختگی (تبریزیان)

بطور کلی برای رفع سوختگی (پودر عدس قرمز + سرکه + گلاب) بمالید که فوراً درد و اثر سوختگی را دفع میکند. بهترین داروی رفع سوختگی بر روی زمین همین است.

ادرار سوختگی کودکان (خیراندیش)

- مالیدن پودر برگ مورد روی موضع یا مالیدن روغن جامد به آن.

سوختگی پای نوزاد(روازاده) زن / سن ۳ ماهه

پرسش: برای درمان سوختگی پای نوزاد چکار باید کرد؟

پاسخ: اگر منظور سرخ شدن پوست نوزاد است، بهترین کار استفاده از روغن زرد محلی است (و فرقی ندارد از چی گرفته شده باشد از کره دوغی یا کره خامه مهم آن است که روغن زرد باشد).

اگر اگزماهای پوستی و حساسیت باشد در این خصوص اولین کار حجامت حساسیت باید انجام دهند و از خماد اگزما نیز استفاده نمایند.^{۳۹۰}

۳۸۹ طب اصولگرای اسلامی ص ۱۲۳

۳۹۰ پرسش های شما پاسخ های حکیم دکتر روازاده ج ۳ ص ۳۵

۵۷- برای نرم کردن پوست

نسخه ها

نرمی پوست (روايات)

پیاز

امام صادق (علیه السلام) : پیاز، دهان را خوش بو می کند، پشت را قوى می سازد و
پوست را نرمی می دهد.^{۳۹۱}

۳۹۲- نرم کردن پوست (خیراندیش)

۱- عسل خاصیت خورنده‌گی زبری پوست بدن را دارد. چنانچه عسل را در چندین
نویت به نقاط زبر یا ترک خورده‌ی پوست بدن، دست ها، پاهای و به خصوص پاشنه
های ترک خورده بمالید، بهبود حاصل می شود.

۲- مخلوط عسل و گلیسیرین در مقادیر مساوی بهترین درمان خشکی و ترک
خورده‌گی پوست دست و صورت می باشد.

۳- برای لطافت پوست یک قاشق سوپ خوری عسل، ۳ اوونس (۲۸/۳ گرم) گلیسیرین
۱/۵ اوونس آب لیمو، نیم اوونس لوسيون قرمز، یک اوونس الکل و دو اوونس گلاب ریخته
در شیشه را بسته و خوب تکان دهید تا لوسيون عالی برای پوست بدست آید.

۵۸- درد و کشیدگی پوست و موی سر

درد پوست سر و احساس کشیدگی موی سر(روازاده)

زن/سن ۲۵ سال / کرج

پرسش: پوست سرم خیلی درد می‌گیرد اکثر مواقع انگاری دارند موهایم را می‌کشنند. البته زمانی که مقنعه سرم می‌کنم این اتفاق بیشتر می‌افتد و وقتی چیزی سرم نیست بهترم. لطفاً بفرمایید چرا پوست سرم (بیشتر وسط کاسه سرم) درد می‌گیرد.

پاسخ:

این درد معمولاً به دلیل وجود ماده‌ای در پوست سر است که باعث کشیدگی و درد می‌شود.

اگر پوست سرتان خشک است و شوره می‌زند و خارش دارد و خواب نامنظمی دارید و خواب‌های آشفته می‌بینید آن ماده، سوداست و برای پاکسازی آن دم کرده گل گاو زبان و اسطوخدوس و افتیمون میل کنید.

پوست سر را با روغن بابونه و بنفسه به آرامی ماساژ دهید.

اما اگر پوست سر خصوصیات فوق را ندارد و خوابتان سنگین است و خواب آب و دریا و برف و باران می‌بینید و حافظه یا حواسستان ضعیف شده است آن ماده، بلغم است.

برای دفع آن دم کرده اسطوخدوس میل کنید و هر روز نیم ساعت کندر بجوید.

اگر مشکل گوارشی مثل نفخ یا یبوست دارید باید رفع شود.

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۲	- زیبایی
۳	- چین و چروک صورت
۴	- انواع تبخال
۵	- جذام
۶	- آسیب های اشعه و پرتو درمانی
۷	- فارچ و عفونت پوستی
۸	- ماسک عسل
۹	- رماتیسم پوستی
۱۰	- لوبوس (آکله) منتشر یا لوبوس اریتماتوس سیستمیک
۱۱	- زونا (شینگلز)
۱۲	- آبله مرغان
۱۳	- سفیدی زیر پوست
۱۴	- بهداشت و سلامت پوست و مو
۱۵	- نازکی مو
۱۶	- شوره سر
۱۷	- نرم کردن مو
۱۸	- شپش و آلودگی مو
۱۹	- موخوره
۲۰	- ریزش و عدم رویش مو

۹۵	۲۰-کچلی و طاسی.....
۹۹	۲۱-آلپسی (ریزش موی موضعی) .....
۱۰۲	۲۲-داء الصدف (صلحفک).....
۱۱۴	۲۳-سفید، قهوه ای، زرد و قرمز شدن موها .....
۱۱۸	۲۴-موهای زاید و واجبی .....
۱۲۱	۲۵-بیماریهای ناخن .....
۱۳۱	۲۶-دمل.....
۱۳۷	۲۷-نیش زدگی.....
۱۴۲	۲۸-لک های پوستی .....
۱۵۰	۲۹-کک و مک.....
۱۵۲	۳۰-خشکی و رطوبت پوست.....
۱۵۴	۳۱-درمانهای مشترک برای همه بیماریهای پوستی .....
۱۵۷	۳۲-تیرگی و تغییر رنگ پوست .....
۱۶۱	۳۳-حالکوبی و تنو.....
۱۶۲	۳۴-جوش .....
۱۷۵	۳۵-پیسی ، برص ، ویتیلیگو .....
۱۹۳	۳۶-جوش صورت = آکه.....
۲۰۰	۳۷-انواع زگیل و خار گوشی .....
۲۰۷	۳۸-کهیر یا قوباء .....
۲۱۲	۳۹-چربی موضعی یا سلویت .....
۲۱۳	۴۰-پوست و موهای چرب .....
۲۱۵	۴۱-سوراخ های پوستی .....

۴۲-	زردی چهره و پوست	۲۱۶
۴۳-	اوریون	۲۱۷
۴۴-	سالک یا لیشمانیوز پوستی و آبسه عفونی پیاز مو، کَفَگِیرَک (کاربونسل)	۲۲۰
۴۵-	اکتیوزیس، پوست مانند پوست ماهی	۲۲۵
۴۶-	ترک و کنده شون پوست ،لب،پاشنه،کف دست و ...	۲۲۶
۴۸-	بد بویی عرق، بدن و پا	۲۳۳
۴۹-	زیاد عرق کردن بدن، دست و پا	۲۳۷
۵۰-	اگرما	۲۴۴
۵۱-	انواع خارش	۲۵۶
۵۲-	گرمی و سوزش کف پا	۲۷۶
۵۳-	سرطان پوست	۲۷۷
۵۴-	سوختگی ها و تاولها	۲۸۰
۵۵-	تاولهای منتشر یا پمفیگوس	۲۸۷
۵۶-	ادرار سوختگی بچه ها	۲۸۹
۵۷-	برای نرم کردن پوست	۲۹۲
۵۸-	درد و کشیدگی پوست و موی سر	۲۹۳

فهرست منابع

۱. قرآن مجید؛
۲. نهج البلاغه؛
۳. میزان الحكمه، اثر محمدی ری شهری، ناشر دارالحدیث، چاپ پنجم؛
۴. احادیث پزشکی، اثر محمدی ری شهری؛
۵. طب الائمه علیهم السلام، اثر علامه شبر، نشر مهر حدیث ۱۳۸۹، چاپ چهارم؛
۶. طب الکبیر اثر محمد سرووالدین، تهران، چاپ ۲۲، چاپخانه حیدری، ۱۳۸۲؛
۷. توصیه‌های پزشکی عارفان اثر محمد بستان، چاپ ۱۵، نشر عطر یاس، ۱۳۹۱؛
۸. درمان میگرن و سردردهای رایج، اثر دکتر پور فخاران، چاپ اول، ۱۳۹۰، نشر ابتکار دانش؛
۹. طب الکبیر، اثر محسن شکری پیوندی، نشر، آوای شمال، چاپ اول، ۱۳۹۱؛
۱۰. آشنایی با طب سوزنی اثر محمد رضا صافی، نشر ابتکار دانش، چاپ اول ۱۳۹۱؛
۱۱. میوه درمانی اثر دکتر گیلوردهاوزر، نشر وفائی، چاپ هفتم، ۱۳۸۹، قم؛
۱۲. بادکش درمانی اثر محمد رضا صافی و...، نشر ابتکار دانش، چاپ سوم، ۱۳۹۱؛
۱۳. داروخانه گیاهی اثر کاظم مقدم، نشر برگزیده، چاپ اول، ۱۳۸۶ غ
۱۴. استرس، اثر پرسور ویلکینسون، نشر آینه دانش، چاپ اول، ۱۳۸۹؛
۱۵. چهره جان اثر محمد لک علی آبادی، نشر انتشارات هنارس، چاپ دوم، ۱۳۹۰؛
۱۶. آب درمانی اثر محمد رضا صافی و...، نشر ابتکار دانش، چاپ اول، ۱۳۹۱؛
۱۷. معجزه درمان در طب سنتی ایران، اثر احمد حبیب الهی، چاپ سوم، چاپ ذاکر، ۱۳۸۷؛
۱۸. روش‌های درمان طبیعی و بدون دارو، ترجمه نسیبه سادات میر باقری، چاپ اول، نشر نسیم کوثر؛
۱۹. گیاه درمانی، اثر مصطفی نورانی، نشر کوثر غدیر، چاپ اول، ۱۳۸۹؛
۲۰. طب الصادق اثر محسن شکری پیوندی، نشر اسماء الزهراء، چاپ ۶، ۱۳۹۰؛
۲۱. عسل درمانی، اثر روح الله نائینی، نشر عصر جوان، چاپ اول، ۱۳۸۸؛
۲۲. راز سلامتی و شادابی اثر علی سپهر منصوری، نشر بوستان دانش، چاپ ۳، ۱۳۹۰؛

۲۳. اکسیر شفا بخش اثر علیرضا عموبی، نشر بقیه الله عج، چاپ دوم، ۱۳۹۰؛
۲۴. میو درمانی اثر آتیه متقدی زاده، نشر بوستان دانش، چاپ اول، ۱۳۹۰؛
۲۵. خدایا چه بخورم؟ اثر زینبنده خدادائی، سنترنگاران نور، چاپ ۶، ۱۳۸۸؛
۲۶. طب النبی (ص) و الصادق(ع)، اثر ابوالعباس مستغفری نشر مؤمنین چاپ ۴، ۱۳۸۵؛
۲۷. خلاصه ۱۵ روز تا سلامتی، اثر جمشید خدادادی، نشر شهر، چاپ ۴، ۱۳۹۱؛
۲۸. طب الائمه علیهم السلام، ترجمه دکتر حسین صابری، نشر عروج اندیشه، چاپ ۱۳، ۱۳۹۰؛
۲۹. آشنایی با زالودرمانی، اثر محمود حبیب الهی و... نشر ابتکار دانش، چاپ ۱، ۱۳۹۱؛
۳۰. معجزه نگین اثر علیرضا اسداللهی فرد، نشر صبح پیروزی، چاپ ۵، ۱۳۸۹؛
۳۱. مائده صالح؛
۳۲. تغذیه در طب اسلامی ایران؛
۳۳. چند سایت اینترنتی؛
۳۴. آموزه‌های شفاهی و حضوری و کتبی استاد و محققین طب مانند استاد خیر اندیش، روازاده، آل اسحاق، حکیم و شاگرد ایشان یکتا، آبیار، الهی، گوار، درخشان پور و...؛
۳۵. خلاصه قانون در طب؛
۳۶. کتاب رازی؛
۳۷. طبع و مزاج؛
۳۸. طب ایرانی اسلامی؛
۳۹. نرم افزار آموزش طب حقیقت نجات؛
۴۰. دوره ۲۰ جلدی آموزش مقدمات طب استاد روازاده؛
۴۱. کتاب‌های زبان خوراکی‌ها از محمد سرورالدین.
۴۲. حجامت درمانی، دکتر شهرلا اسدزاده، انتشارات ابتکار دانش، چاپ چهاردهم
۴۳. زالوی ایرانی، سید محمد موسوی، انتشارات زعیم، چاپ دوم
۴۴. دوره ۲۰ جلدی آموزش طب سنتی استاد روازاده، نشر طلایی پویندگان دانشگاه، چاپ اول
۴۵. اکسیر شفابخش، علیرضا عموبی، انتشارات بقیه الله (عج)، چاپ دوم ۱۳۹۰

۴۶. عسل، دکتر حسین خیراندیش، انتشارات ابتکاردانش، چاپ دوم ۱۳۹۰
۴۷. درمان بیماری های زنان و زایمان، سید محمد موسوی، انتشارات زعیم، چاپ اول ۱۳۹۰
۴۸. درمان ساده برپایه مزاج شناسی و تغذیه، دکتر سیده زهره اولیایی، انتشارات ابتکاردانش، چاپ اول ۱۳۹۰
۴۹. گیاه درمانی، آیت الله مصطفی نورانی، انتشارات کوثر غدیر، چاپ اول ۱۳۸۹
۵۰. رمز و راز جوانی و سلامتی، دکتر محمد دریابی، انتشارات سفیر اردهال، چاپ چهارم
۵۱. درمانهای گیاهی خانگی، محمد حسن نعیمی، انتشارات کهکشان دانش، چاپ دوم ۱۳۹۱
۵۲. طب الصادق، ابوالعباس مستغفری، انتشارات مومنین، چاپ چهارم ۱۳۸۵
۵۳. روش تهیه غذاهای طبیعی و بدون پخت، محمود خوشنویس، چاپ اول
۵۴. درمان طبیعی، رابین هیفیلد و سوهاکی ترجمه: جواد ثابت نژاد، انتشارات آراد، چاپ اول
۵۵. آموزش طب سوزنی، پروفسور یوهان بیشکو ترجمه: نادعلی اسماعیلی، چاپ پنجم ۱۳۹۲
۵۶. اصول پایه و بالینی طب سوزنی، دکتر علی اصغر نویدی، انتشارات طبیب، چاپ اول ۱۳۸۱
۵۷. اعجاز زهر زنبور عسل در درمان بیماری ها، میهالی سیمیچ ترجمه: سید مظاہر سیدی، انتشارات نصوح، چاپ ششم ۱۳۹۰
۵۸. بره موم، جیمز فارنلی ترجمه سید مظاہر سیدی، انتشارات نصوح، چاپ چهارم ۱۳۹۱
۵۹. زنبور درمانی، نیلا حینسما تو لیلا ترجمه: دکتر احمد چیت ساز، نشر نصوح، چاپ چهارم ۱۳۹۰
۶۰. گلبرگ سلامت، حوریه رضوانی اصل، انتشارات ابتکار دانش، چاپ سوم ۱۳۹۰
۶۱. مزاج شناسی و تغذیه در طب ایرانی اسلامی، مریم نواب زاده، چاپ اول ۱۳۹۲
۶۲. آشنایی با حجامت، علی اکبر روزگاری، انتشارات نسل نیکان، چاپ هفتم ۱۳۹۰
۶۳. گرده درمانی، سید جواد سعاد تمدن، چاپ چهارم
۶۴. میوه درمانی، آتیه متقدی زاده، انتشارات بوستان دانش، چاپ اول ۱۳۹۰
۶۵. روش صحیح تغذیه، ابراهیم نیکبخت، انتشارات سلوک جوان، چاپ دوم ۱۳۹۰
۶۶. معجزات درمانی سیاه دانه و عسل، محمد دریابی، انتشارات سفیر اردهال، چاپ دهم ۱۳۹۲
۶۷. معجزات درمانی عسل و انگیزه ها، محمد دریابی، انتشارات یاس بهشت، چاپ دوم ۱۳۸۹
۶۸. درمان سردردها، سید محمد موسوی، انتشارات فجر قرآن، چاپ اول ۱۳۹۲

۶۹. درمان تومورهای مغزی، سید محمد موسوی، انتشارات مشعل، چاپ اول ۱۳۸۷
۷۰. طب الائمه، عبدالله شبر مترجم؛ عباس پسندیده، انتشارات حدیث مهر، چاپ چهارم ۱۳۹۱
۷۱. طب الکبیر، محمد سرور الدین، انتشارات آشیانه، چاپ بیست و هشت
۷۲. طب نجات بخش، محمدعلی محمدی یکتا، انتشارات راه سبز، چاپ چهارم ۱۳۹۳
۷۳. آموزش طب سوزنی گوش، نادعلی اسماعیلی، چاپ ششم ۱۳۹۲
۷۴. تغذیه در طب ایرانی و اسلامی، دکتر غلامرضا کردافشار، انتشارات نسل نیکان، چاپ بیست و چهارم
۷۵. پرسش‌های شما و پاسخ‌های دکتر روازاده، موسسه فرهنگی هنری اندیشه صواب، چاپ هشتم
۷۶. رساله ذهبيه، دکتر محمد دريابي، انتشارات سفير اردهال، چاپ پنجم ۱۳۹۱
۷۷. چگونه غذای ما دوای ما باشد؟، رضاميرزايی، انتشارات عصر جوان، چاپ دوم ۱۳۹۳

* به نظر برتر یک میلیون تومان و به بیست نفر کمک هزینه سفر به مشهد مقدس اهداء میشود *

فرم نظر سنجی و ثبت نتایج عمل به نسخه ها

جنسیت:

سن:

نام خانوادگی:

نام:

تلفن تماس:

نام شهر / استان محل سکونت :

۱. شرح مختصری از بیماریها یی که مبتلا هستید:

۲. متن نسخه ای که به آن عمل کرده اید:

۳. نتایج مثبت درمانی عمل به این نسخه:

۴. عوارض منفی عمل به این نسخه ها:

۵. نظر شما درباره این مجموعه کتابها چیست؟

۶. چه کمکی میتوانید برای توسعه طب اسلامی ایرانی و نجات بیماران انجام دهید؟

مهم: پاسخ و نظرات خود را به **ایمیل** یا **سامانه پیامکی** یا **کد پستی** ارسال نمایید تا در چاپ های بعدی کتاب چاپ شود و زمینه تبلیغ و توسعه طب اسلامی را فراهم نماید.

توجه: خواهشمند است حتماً نتایج مثبت عمل به نسخه ها را همراه با نام بیماری و نام بیمار به **ایمیل** یا **کد پستی** ارسال نمایید. بعد از پر کردن این فرم، آنرا به داخل پاکت نامه با صندوق پستی رایگان ارسال کنید.

ایمیل: tebeslamiqom@gmail.com

کد پستی: ۱۰۰۰۱۱۰۱۱۰۱۱

۳۷۱۷۷۵۹۵۸۴

"مطلوب بسیار مهم زیر را حتماً مطالعه نمایید"

فرصتی نو و تحولی بزرگ در احیاء سلامتی و سبک زندگی اسلامی

مقام معظم رهبری فرمودند: "از دغدغه های قلبی من احیاء طب اسلامی ایرانی است، به آن پيردازید."

ستاد احیاء طب اسلامی ایرانی در راستای فرمايش رهبری، با هدف نجات بشر از توطئه های اشرار یهود و زمینه سازی برای احیاء سبک زندگی اسلامی و اسلامی سازی علوم و زمینه سازی برای ظهور مولا صاحب الزمان عج و رفع گرفتاریهای جسمی و روحی جامعه بشری با همکاری جمع کثیری از طلاب محقق در زمینه طب اسلامی ایرانی برگزار میکند.

۱. برگزاری همایش های آموزشی و تبلیغی طب اسلامی ایرانی و سبک زندگی اسلامی در شهرهای ایران.
۲. برگزاری دوره های مجازی و غیر حضوری طب اسلامی سنتی و ارسال منابع آموزشی به سراسر کشور.
۳. با عمل به برنامه آموزشی ما همه طب ، از پیشگیری تا درمان طبیعی همه بیماریها ، حتی سرطان را بیاموزید.

قابل توجه همه مولفین و ناشرین و محققوین طب اسلامی ایرانی سنتی :

این مرکز آماده پخش آثار تالیفی ، نرم افزاری ، فیلم ها و تحقیقات شما در سراسر کشور میباشد.

۴. قابل توجه محققین طب ، عطاران ، کتاب فروشان ، مبلغین دینی ، مدیران و عموم مردم : برای تهیه محتواهای آموزشی طبی اعم از کتابها ، نرم افزار ، فیلم و جدیدترین آثار بزرگان طب با ما تماس بگیرید.

توجه : بعد از مطالعه این منابع ، جهت تکمیل مهارت عملی و تئوری ، به مراجع آموزشی معتبر و موفق معرفی خواهید شد. کار را برای شما بسیار آسان و مطمئن خواهیم کرد. انشاء الله...

از جمله موارد آموزشی موارد زیر است: آموزش اصلاح تغذیه ، مهارتهای پیشگیری و حفظ سلامتی ، کلیات و مسلمات برای عموم مردم ، درمانهای مشترک برای همه بیماریها ، مزاج شناسی ، حجاجت ، زالو ، طب سوزنی ، ماساژ ، نسخه نویسی ، گیاه شناسی و گیاه درمانی ، عنیبه شناسی ، نبض ، رایحه درمانی ، آب درمانی و آثار تالیفی و تحقیقی استادی طب اسلامی ایرانی سنتی ، متون مرجع و ..

برای اطلاعات بیشتر و خرید محصولات و گرفتن نمایندگی پخش و فروش با شماره های :

۰۹۰۰۹۶۹۷۹۶ - ۰۹۳۵۵۳۸۸۲۶۷ - ۰۹۳۵۵۳۸۸۳۴۸۴۶

صلواتی طب اسلامی مراجعه کنید. **وبلاگ:** www.Tebeslamiqom.blogfa.com

هدف اصلی ما احیاء "سبک زندگی اسلامی" در همه جهان است. ان نصر الله ينصركم"اگر خدا را یاری کنید شما را یاری میکند" ، پس در این راه مقدس ، هر چه در توان دارید صرف نمایید که ظهور بسیار نزدیک است. انشاء الله

قابل توجه اطباء و عطاران، فروشنده‌گان و خانواده‌ها

اگر هر خانواده ماهی ۲ کیلو عسل مصرف کنند، یعنی در سال ۲۴ کیلو عسل نیاز دارند.

طبق استانداردهای ملی اگر ساکارز عسل زیر ۵ باشد، عسل طبیعی می‌باشد

عسل ۴۰ گیاه با ساکارز زیر ۳ در قیمت گذاری اتحادیه عسل فروشان و بازار رایج خرد فروشان بالای ۳۵ هزار تومان فروخته می‌شود، البته متاسفانه بدلیل بی اطلاعی مردم و گرانفروشی برخی فروشنده‌گان تا ۷۰ هزار تومان نیز فروخته می‌شود.

پخش عسل طبی با ساکارز زیر ۳، مناسب برای بیماران

کیلویی ۱۸ هزار تومان " قیمت خرد فروشی اتحادیه بالای ۳۵ هزار تومان "

و عسل با ساکارز زیر ۴ با قیمت ۱۷ هزار تومان

و با ساکارز زیر ۵ با قیمت ۱۶ هزار تومان

و با ساکارز بالای ۷ به قیمت ۱۰ هزار تومان

فروش عسل در حلب‌های ۲۶ کیلویی " به سراسر کشور "

حداقل خرید عمده (در سال ۹۴)= یک حلب

" میتوانید بین دو خانواده تقسیم کنید "

فقط تماس بگیرید ۰۹۱۰۵۸۶۴۸۵۰ - ۰۹۳۵۵۳۸۸۲۶۷

برای دریافت داروهای طب اسلامی سنتی

و ابزارهای درمانی و آموزشی (تصویر عمدۀ و خردۀ)

که در این مجموعه کتب آمده است میتوانید با

شماره های ذیل تماس بگیرید یا پیام بدهید.

۰۹۱۰۵۸۶۴۸۵۰ – ۰۹۳۵۵۳۸۸۲۶۷

۰۹۳۸۰۸۰۳۰۰۵ – ۰۹۱۰۰۹۶۹۷۹۶

(فهرست داروهای مورد نیاز را پیام دهید)

تا در سراسر کشور در درب منزل تحویل بگیرید.